

ریاست جمهوری

معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان

آشنایی با قانون

جهش تولید دانش بنیان

همراه با قوانین اصلاح شده، آیین نامه ها و
دستورالعمل های اجرایی قانون

ویرایش نهم

بهار ۱۴۰۵

السلامة

قانون جهش تولید دانش بنیان

به همراه قوانین اصلاح شده، آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی

به کوشش:

معاونت سیاست گذاری و توسعه معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری؛

دبیرخانه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان

عنوان کتاب: قانون جهش تولید دانش بنیان؛ به همراه قوانین اصلاح شده، آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی
به کوشش: معاونت سیاست گذاری و توسعه معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری؛ دبیرخانه
شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان
ناشر: دانش بنیان فناور
نوبت چاپ: یازدهم (بهار ۱۴۰۵)
شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نشانی: تهران، خیابان ملاصدرا، خیابان شیخ بهایی شمالی، کوچه لادن، پلاک ۲۰.
کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر، متعلق به نشر دانش بنیان فناور بوده و هرگونه بهره برداری از مطالب آن با ذکر منبع، مجاز است.

برخی از این قوانینی که شما تصویب کرده‌اید، قوانین راهبردی است؛ یعنی قوانین موضعی و مقطعی نیست، قوانین راهبردی است برای کشور که واقعاً جای احترام و تمجید دارد؛ چه در زمینه‌های اقتصادی، چه در زمینه‌های غیراقتصادی؛ در همه‌ی این‌ها. قانون «اقدام راهبردی» که همان اول کار تصویب کردید، یک قانون اساسی است، یک قانون مهم است. یا قانون «حمایت از خانواده و جوانی جمعیت» که به معنای واقعی کلمه از آن قانون‌های حیاتی است. بنده سال‌هاست این را می‌گویم، اما قانون شما غیر از گفتن ما است؛ گفتن ما در مواردی حالت نصیحت پیدا می‌کند، [ولی] قانون شما اجرائی و الزامی است، باید عمل بشود. یا قانون «جهش تولید دانش‌بنیان»؛ این‌ها قوانین راهبردی است.

بیانات در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی - سوم خرداد ۱۴۰۲

فهرست

- قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات ... ۱۳
آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات ۱۹
- قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۲۷
- ماده ۱: مسئولیت دستگاه‌های اجرایی در ارتقای توانمندی‌های فناورانه ۵۵
دستورالعمل اجرایی تعیین موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا ۵۶
آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۶۰
- ماده ۲: رفع مشکلات فعالان اقتصاد دانش‌بنیان در حوزه‌های مرتبط با تحریم ۶۵
تبصره ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ۶۶
- ماده ۳: حمایت از توسعه بازار ماشین‌آلات و تجهیزات ساخت داخل ۶۹
بند «غ» ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی ۷۰
- ماده ۴: اصلاح و تقویت ابزارهای تأمین مالی فعالیت‌های دانش‌بنیان ۷۱
بند «ح» ماده (۱) قانون امور گمرکی ۷۲
ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی ۷۳

آیین‌نامه اجرایی بند (د) الحاقی به ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور ۷۴
بند «ج» ماده (۲۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) ۷۶
تبصره (۱) ماده (۱۵) قانون بانکداری بدون ربا ۷۶
مصوبه هیئت وزیران در خصوص اصلاح اساسنامه صندوق نوآوری و شکوفایی ۷۷
مصوبه هیئت وزیران در خصوص اصلاح اساسنامه صندوق نوآوری و شکوفایی ۷۸

ماده ۵: حمایت از تجاری‌سازی دارایی‌های فکری و دستاوردهای پژوهشی ۸۱
آیین‌نامه اجرایی ماده (۵) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۸۲

ماده ۶: توسعه زیرساخت‌های لازم برای فعالیت‌های دانش‌بنیان ۸۵
تبصره بند (۲۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری اصلاحی ۱۳۵۲ ..... ۸۶
شیوه‌نامه تسهیلات استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در اماکن مسکونی ۸۶
آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۸۹
آیین‌نامه اجرایی توسعه زیست‌بوم واحدهای خلاق ۹۶
ماده (۸۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) ۱۰۵

ماده ۷: معافیت بیمه‌ای و مالیاتی قرارداد دستگاه‌ها با شرکت‌های دانش‌بنیان ۱۰۷
بندهای «الف» و «ب» ماده (۱۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور ۱۰۸
بند (۱۹) بخشنامه تفتیح و تلخیص ضوابط بیمه‌ای مقاطعه‌کاران سازمان تامین اجتماعی ۱۱۲
شیوه‌نامه حمایت اعطای معافیت از ضرایب حق بیمه قراردادها به شرکت‌های دانش‌بنیان ۱۱۳
ماده (۲۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور ۱۱۹

ماده ۸: تمرکز بخشی به ابزارهای اجرایی قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان ۱۲۱
اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ۱۲۲
شرح وظایف و آیین‌نامه داخلی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان ۱۲۶
ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ۱۳۱
مواد (۷) و (۱۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ۱۳۲
ماده (۴) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ۱۳۲
ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ۱۳۳
اصلاح اساسنامه صندوق نوآوری و شکوفایی ۱۳۳
اصلاح آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر ۱۳۴
اصلاح آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر ۱۳۵

تبصره (۳) ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ۱۳۶
ماده (۹) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ۱۳۷
ضوابط برخورداری واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری از حمایت‌های قانون دانش‌بنیان ۱۳۷
ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم ۱۳۸
آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۰) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ۱۳۹

ماده ۹: رفع چالش‌های قضایی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ۱۴۱
دستورالعمل نحوه تشکیل شعب تخصصی رسیدگی به اختلافات در حوزه علم و فناوری ۱۴۲

ماده ۱۰: تکلیف بخش دولتی در حمایت از تولیدات دانش‌بنیان ۱۴۵
ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات ۱۴۶
دستورالعمل اجرایی کارگروه تولید بار اول ۱۴۷
دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۱۵۲

ماده ۱۱: حمایت مالیاتی با هدف تقویت فعالیت‌های تحقیق و توسعه ۱۵۷
ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم ۱۵۸
آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۱۵۹
دستورالعمل اجرایی بند «ب» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۱۶۲
مصوبه اصلاح حمایت‌های مالیاتی از شرکت‌های دانش‌بنیان ۱۷۴
ماده (۱۲۷) قانون مالیات‌های مستقیم ۱۷۵
شیوه‌نامه تخصیص حمایت‌های مالیاتی شرکت‌های دانش‌بنیان ۱۷۶
بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران ۱۸۲
بند «ب» ماده (۹۹) قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران ۱۸۳
آیین‌نامه اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۱۸۳
سازوکار مدیریت مالی صندوق نوآوری و شکوفایی در پروژه‌های توسعه زیست‌بوم نوآوری ۱۹۱
دستورالعمل اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۱۹۲

ماده ۱۲: تکلیف استان‌ها در حمایت از توسعه زیست‌بوم فناوری و نوآوری ۲۰۵
بند «الف» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور ۲۰۶
بند «ب» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور ۲۰۷
تبصره ۳ بند «ب» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور ۲۰۸

ماده ۱۳: تقویت ارتباط صنعت و دانشگاه ۲۰۹

شیوه‌نامه برخورداری از اعتبار مالیاتی برای قراردادهای تحقیق و توسعه صنعت و دانشگاه ۲۱۰

ماده ۱۴: توسعه منابع مالی و مدیریت یکپارچه سرمایه‌گذاری‌های دانشگاه‌ها ۲۱۷

ماده ۱۵: کاهش هزینه‌های پیگیری دعاوی قضایی شرکت‌های دانش‌بنیان ۲۱۹

ماده (۳۵) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب ۲۲۰

ماده ۱۶: حمایت از توسعه شبکه تولید برق تجدیدپذیر ۲۲۱

آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۲۲۲

ماده ۱۷: تسهیل سرمایه‌گذاری در حوزه دانش‌بنیان ۲۲۷

آیین‌نامه اجرایی بند «الف» ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۲۲۸

اصلاح اساسنامه صندوق نوآوری و شکوفایی در خصوص پذیرش رکن مدیر و رکن ضامن ۲۳۰

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۲۳۳

ماده ۱۸: تقویت جایگاه صندوق نوآوری و شکوفایی در زیست‌بوم فناوری و نوآوری ۲۳۷

بند «ب» ماده (۱۶) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ۲۳۸

دستورالعمل اجرایی بند «الف» ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۲۳۹

ضوابط ناظر بر سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی با صندوق نوآوری و شکوفایی ۲۴۱

بند (۲) ماده (۴۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ۲۴۷

تبصره (۲) ماده (۹) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی ۲۴۷

ماده ۱۹: هزینه‌های اجرای قانون ۲۴۹

مصوبه شورا در خصوص سرفصل‌های هزینه‌کرد قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۲۵۰

ماده ۲۰: نظارت و پیگیری ۲۵۳

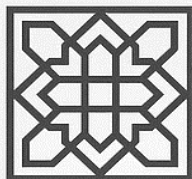
شیوه‌نامه‌های مرتبط ۲۵۵

دستورالعمل تاسیس و فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی ۲۵۶

آیین‌نامه ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان ۲۷۰

- دستورالعمل اعطای مجوز تأسیس، تبدیل و فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی ۲۸۴
- آیین‌نامه ارزیابی و تأیید صلاحیت شرکت‌های مشاوره اعتبار مالیاتی ۲۹۵
- دستورالعمل رسیدگی به اعتراضات و شکایات شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ۳۰۵
- دستورالعمل حمایت از توسعه زنجیره‌های ارزش راهبردی و عبور از خام‌فروشی ۳۰۸
- شیوه‌نامه بهره‌مندی دانش‌آموختگان از تسهیلات خدمت نظام وظیفه تخصصی ۳۱۶

قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات

مصوب آبان ۱۳۸۹

به همراه اصلاحات و الحاقات بعدی آن

ماده ۱- شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی است که به منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده فراوان به ویژه در تولید نرم‌افزارهای مربوط تشکیل می‌شود.

تبصره- شرکت‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و نیز شرکت‌ها و مؤسساتی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) از مالکیت آن‌ها متعلق به شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی باشد، مشمول حمایت‌های این قانون نیستند.

ماده ۲- شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان متشکل از رئیس‌جمهور (رئیس شورا)، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (نایب‌رئیس شورا)، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزیر جهاد کشاورزی و چهار نفر از اعضای کمیسیون‌های آموزش، تحقیقات و فناوری، صنایع و معادن، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر^۱ مسؤلیت سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و پیگیری اجراء این قانون را به عهده دارد که از این پس در این قانون به اختصار شورا نامیده می‌شود. دبیرخانه شورا معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور^۲ مسؤول پیگیری اجراء مصوبات شورا از طریق دستگاه‌های ذی‌ربط خواهد بود.

تبصره ۱- هرگونه استفاده از مزایا، امتیازات و تسهیلات عنوان شده در این قانون برای شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، پس از انطباق با اهداف مندرج در این قانون و متناسب با ویژگی‌ها و انواع آنها، توسط هر یک از اعضاء جهت تصویب به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان ارائه می‌گردد. همچنین کلیه دستگاه‌های مجری این قانون موظف هستند مزایا، امتیازات و تسهیلات خود در حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان را به منظور بررسی انطباق با اهداف مندرج در این قانون، به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان اطلاع‌رسانی کرده و در صورت تشخیص عدم انطباق و مغایرت، نسبت به توقف و در صورت کوتاهی نسبت

^۱ به موجب جزء (۱) بند «الف» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ اصلاح شد.

^۲ به موجب بند «ب» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ اصلاح شد.

به انجام آن اقدام کنند.^۱

تبصره ۲- دبیرخانه شورای راهبردی فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تشکیل و جلسات آن شورا حداقل ماهی یکبار برگزار می‌شود.^۲

ماده ۳- حمایت‌ها و تسهیلات قابل اعطاء به شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع این قانون عبارتند از:

الف- معافیت از پرداخت مالیات، عوارض، حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارض صادراتی به مدت پانزده سال

ب- تأمین تمام یا بخشی از هزینه تولید، عرضه یا به کارگیری نوآوری و فناوری با اعطاء تسهیلات کم‌بهره یا بدون بهره بلندمدت یا کوتاه‌مدت بر طبق عقود شرعی

ج- اولویت استقرار واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی و تولیدی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع این قانون در محل پارک‌های علم و فناوری و شهرک‌های فناوری^۳، مراکز رشد، مناطق ویژه اقتصادی و یا مناطق ویژه علم و فناوری

د- اولویت واگذاری تمام یا بخشی از سهام مراکز و مؤسسات پژوهشی دولتی قابل واگذاری براساس ضوابط قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع این قانون

ه- ایجاد پوشش بیمه‌ای مناسب برای کاهش خطرپذیری محصولات دستاوردهای دانش، نوآوری و فناوری در تمام مراحل تولید، عرضه و به‌کارگیری

و- تسهیل شرایط مناقصه در موضوعات مرتبط با ماده (۱) و تمهید امکان مشارکت شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع این قانون

ماده ۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است در راستای قانون اجراء سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب بهمن ماه ۱۳۸۶ شمسی ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون، با همکاری کلیه دستگاه‌های دولتی، فهرست تمامی مراکز و مؤسسات پژوهشی دولتی

^۱ به موجب جزء (۲) بند «الف» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ اضافه شد.

^۲ به موجب جزء (۲) بند «الف» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ اضافه شد.

^۳ به موجب ماده (۴۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر مصوب ۱۳۹۴ اضافه شد.

را تهیه و به شورای شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری^۱ ارائه نماید. شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری^۲ موظف است ظرف سه ماه از تاریخ دریافت این فهرست، مراکز و مؤسسات پژوهشی غیرحاکمیتی قابل واگذاری به بخش خصوصی و تعاونی را احصاء نموده و وزارت امور اقتصادی و دارایی مطابق قانون مذکور در این ماده زمینه واگذاری آن‌ها را فراهم نماید.

تبصره ۱- ماهیت این شرکت‌ها پس از واگذاری نباید تغییر کند.

تبصره ۲- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وظیفه نظارت بر حسن اجراء و احراز صلاحیت خریداران را در این ماده برعهده دارد.

ماده ۵- به منظور کمک به تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات و شکوفاسازی و کاربردی‌نمودن دانش فنی از طریق ارائه کمک و تسهیلات قرض‌الحسنه و تسهیلات بدون أخذ هرگونه تضمین و مشارکت با اختیار بخشش تمام یا بخشی از سهم مشارکت به شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، صندوقی تحت عنوان صندوق نوآوری و شکوفایی وابسته به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و زیر نظر رئیس شورای زیر نظر شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان به عنوان هیئت امنای صندوق نوآوری و شکوفایی^۳ تأسیس می‌شود. منابع مالی صندوق شامل کمک‌های دولت، اعتبارات مندرج در بودجه سالانه، هرگونه کمک و سرمایه‌گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی و شرکت‌های دولتی وابسته و تابع، نهادهای عمومی غیردولتی و شهرداری‌ها و شرکت‌های وابسته و تابع می‌باشد. بانک‌ها نیز می‌توانند بخشی از منابع تسهیلات موضوع صندوق یاد شده را تأمین نمایند. به منظور تأمین منابع مالی صندوق، دولت موظف است از سال سوم به بعد در لایحه بودجه، حداقل نیم درصد (۰/۵٪) از منابع بودجه عمومی خود را جهت کمک به این صندوق در نظر بگیرد.

تبصره ۱- حداقل پنج درصد (۰/۵٪) از سرمایه این صندوق جهت اعطاء تسهیلات به صندوق‌های غیردولتی پژوهشی و فناوری موضوع ماده (۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تخصیص خواهد یافت. به منظور ایجاد زمینه‌های مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی و حمایت کمی و کیفی از فعالیت‌های پژوهشی و فناوری، بالخصوص پژوهش‌ها و فناوری‌های کاربردی توسعه‌ای، دولت مجاز است در تأسیس صندوق‌های غیردولتی پژوهشی و فناوری موضوع ماده (۱۰۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ مشارکت کند

^۱ به موجب بند «پ» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ اصلاح شد.

^۲ به موجب بند «پ» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ اصلاح شد.

^۳ به موجب بند «ت» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ اصلاح شد.

و موظف به تقویت صندوق های دولتی موجود می باشد و باید ترتیبی اتخاذ کند که این صندوق ها مجاز به استفاده از وجوه اداره شده دستگاه های اجرایی و سود تسهیلات مالی باشند. اساسنامه صندوق جدیدالتأسیس و آیین نامه مشارکت بخش دولتی، نظام بانکی و بخش غیردولتی در تأمین منابع مورد نیاز آن، جایگاه سازمانی، اهداف و وظایف این صندوق ها به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری حداکثر ظرف مدت یک سال پس از تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران می رسد.^۱

تبصره ۲- سرمایه اولیه صندوق نوآوری و شکوفایی به میزان سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به تدریج حداکثر ظرف سه سال از محل صندوق توسعه ملی یا حساب ذخیره ارزی تأمین می گردد.

تبصره ۳- اساسنامه این صندوق شامل ارکان، وظایف، اختیارات، نحوه فعالیت، مدیریت و نظارت بر صندوق در چارچوب این قانون توسط شورایی عالی علوم، تحقیقات و فناوری شورا^۲ حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ماده ۶- کلیه دستگاه ها و شرکت های دولتی مجازند بخشی از مبلغ قراردادهای خرید کالا یا خدمات با مبدأ خارجی را جهت نیل به خودکفایی در همان زمینه از طریق انجام فعالیت های تحقیق و توسعه فناوری ضمن عقد قرارداد با شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان به انجام رسانند.

ماده ۷- کلیه دستگاه های مجری این قانون موظف هستند حداکثر ظرف یک ماه به درخواست های متقاضیان جهت استفاده از حمایت مندرج در این قانون رسیدگی کنند و نتیجه نهایی را به متقاضی اعلام نمایند، چنانچه نظر مبنی بر رد درخواست باشد باید به طور مستدل به آگاهی درخواست کننده برسانند. درخواست کننده می تواند نزد دبیرخانه معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور^۳ اعتراض کند و شورا موظف است ظرف یک ماه به شکایت واصله رسیدگی کند.

ماده ۸- شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان مجازند مرکز فعالیت خود را در محدوده شهر تهران و دیگر شهرها با رعایت مقررات زیست محیطی مستقر نمایند.

ماده ۹- به منظور ایجاد و توسعه شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تقویت همکاری های

^۱ به موجب ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر مصوب ۱۳۹۴ اضافه شد.

^۲ به موجب بند «ث» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱ اصلاح شد.

^۳ به موجب بند «ب» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱ اصلاح شد.

بین‌المللی اجازه داده می‌شود واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و شهرک‌های فناوری^۱ در جهت انجام مأموریت‌های محوله از مزایای قانونی مناطق آزاد در خصوص روابط کار، معافیت‌های مالیاتی و عوارض سرمایه‌گذاری خارجی و مبادلات مالی بین‌المللی و در چهارچوب مصوبات شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان و پس از انطباق با اهداف مندرج در ماده (۱) این قانون توسط شورای مذکور، از مزایای شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان^۲ برخوردار گردند.

~~ماده ۱۰- هرگونه استفاده از مزایا، امتیازات و تسهیلات عنوان شده در این قانون برای شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان پس از انطباق با اهداف مندرج در این قانون توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جهت تصویب به شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری ارائه می‌گردد.~~^۳

ماده ۱۰- کارکنان شاغل در پارک‌های علم و فناوری مشمول ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی می‌باشند. آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف سه ماه پس از تصویب قانون به پیشنهاد معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.^۴

ماده ۱۱- کلیه اشخاص (حقیقی یا حقوقی) که از حمایت‌های این قانون برخوردار شده‌اند چنانچه حمایت‌ها و تسهیلات اعطاء شده بر طبق این قانون را برای مقاصد دیگری مصرف کنند ضمن محرومیت از استفاده مجدد از حمایت‌های این قانون مجازات‌های زیر در مورد آن‌ها اعمال می‌شود. الف- در صورت برخورداری از تسهیلات مالی علاوه بر رد مال، به جریمه نقدی برابر با تسهیلات دریافتی محکوم می‌شوند.

ب- در صورت برخورداری از شرایط تسهیلات در ورود به مناقصه به مدت سه سال از شرکت در کلیه مناقصه‌ها منع می‌شوند.

ج- در صورت برخورداری از معافیت‌های مالیاتی یا عوارض علاوه بر پرداخت آن‌ها به جریمه نقدی برابر میزان معافیت اعطاء شده محکوم می‌شوند.

د- در صورت برخورداری از پوشش بیمه‌ای، به پرداخت جریمه معادل پوشش بیمه‌ای دریافتی

^۱ به موجب ماده (۴۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر مصوب ۱۳۹۴ اضافه شد.

^۲ به موجب بند «ج» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ اضافه شد.

^۳ به موجب بند «ج» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ حذف شد.

^۴ به موجب بند «ج» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ اضافه شد.

محکوم می‌شوند.

ماده ۱۲- گزارش نحوه اجراء این قانون هر شش ماه یکبار توسط دبیرخانه شورا^۱ معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور^۱ تهیه و به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌گردد.

ماده ۱۳- آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون حداکثر ظرف سه ماه از تصویب آن توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورای عالی علوم و تحقیقات و فناوری شورا^۲ تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۱ بنا به پیشنهاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و به استناد ماده (۱۳) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - آیین‌نامه اجرایی قانون یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات^۳

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف- قانون: قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ -

ب- صندوق: صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون.

ج- شورا: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان.

د- تجاری‌سازی: فعالیت‌های مرتبط با عرضه محصول یا خدمت جدید مبتنی بر ایده‌ها یا فناوری‌های جدید که شامل تمامی فرایندهای مرتبط از جمله ثبت اختراع، ارزش‌گذاری فناوری، اعطای امتیاز، انتقال و انتشار و کسب سایر فناوری‌های مورد نیاز (مکمل) و پرداخت حق الامتیازهای مرتبط، جذب سرمایه و منابع (نمونه‌سازی، طراحی صنعتی فرایند یا محصول جدید، انجام آزمون‌ها و دریافت تأییدیه‌های لازم، تولید آزمایشی، بازاریابی و رفع اشکال) و همچنین خدمات پشتیبانی تخصصی تجاری‌سازی (شامل

^۱ به موجب بند «ب» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱ اصلاح شد.

^۲ به موجب بند «ث» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱ اصلاح شد.

^۳ کلیه اصلاحات، حذفیات و الحاقات بعدی در متن حاضر لحاظ شده است.

فعالیت‌های مشاوره، مدیریت فناوری، طراحی محصول و فرایند، خدمات استانداردسازی، اندازه‌سنجی و خدمات آزمایشگاهی) می‌شود.

ه- سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر: سرمایه‌گذاری در شرکت‌های جوان و نوپا که مبتنی بر فناوری و نوآوری شکل گرفته و در معرض ریسک‌های بالا و غیرمتعارف می‌باشند و بر اساس ارزیابی‌های کارشناسی دارای رشد فراوان در آینده خواهند بود.

و- عامل صندوق: بانک‌های عامل، صندوق‌های پژوهش و فناوری و سایر صندوق‌های مالی دارای مجوز قانونی طرف قرارداد صندوق.

ز- دستگاه اجرایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری.

ح- کارگروه: کارگروه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان، موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه.

ط- معاونت: معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور.

ماده ۲- شرکت‌ها و مؤسساتی که در زمینه «گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری» و «تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه شامل (طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده بالا» فعالیت می‌نمایند، شرکت یا مؤسسه دانش‌بنیان محسوب می‌شوند.

تبصره ۱- فعالیت‌هایی نظیر برگزاری و شرکت در همایش‌های علمی، خدمات کتابداری، آموزش و کارآموزی، فعالیت‌های عادی و روزمره نرم‌افزاری و سایر فعالیت‌هایی که هدف آن‌ها طراحی محصولات یا خدمات یا بهبود کیفیت آن‌ها نیست، از فعالیت‌های دانش‌بنیان به شمار نمی‌روند.

تبصره ۲- نمایندگی شرکت‌های خارجی و شرکت‌های واردکننده محصولات دانش‌بنیان که به امر تجارت می‌پردازند، از شمول این آیین‌نامه خارج هستند.

تبصره ۳- شرکت‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌ها و مؤسساتی که بیش از پنجاه درصد از مالکیت آن‌ها متعلق به شرکت‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی باشد، مشمول حمایت‌های قانون نیستند.

ماده ۳- وظایف شورا به شرح زیر است:

الف- سیاستگذاری در خصوص نحوه تشخیص و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و نظارت بر اجرای قانون.

ب- سیاستگذاری در راستای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان و رفع موانع، تقویت و توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان.

پ- تصویب و ابلاغ طرح‌های اولویت‌دار اقتصاد دانش‌بنیان مرتبط با اقلام راهبردی و طرح‌های توسعه توانمندی‌های فناورانه و تولید داخل در حوزه‌های فعالیت دستگاه‌های اجرایی.

ت- بررسی و تصویب برنامه‌های حمایتی دستگاه‌های اجرایی در انطباق با اهداف قانون و قانون جهش تولید دانش بنیان -مصوب ۱۴۰۱- و تعیین تکالیف آن‌ها در حمایت و توسعه و بهره‌گیری از ظرفیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان.

ث- تعیین اهداف کمی اجرای قانون و تعیین مأموریت دستگاه‌های اجرایی در تحقق شاخص‌های اقتصاد دانش بنیان با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

ج- تعیین سیاست‌ها و راهبردهای حمایتی و تشویقی با هدف توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان.
چ- سیاستگذاری و نظارت بر توسعه نظام تأمین مالی اقتصاد دانش بنیان با تمرکز بر هم‌افزایی میان فعالیت‌های صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری و زمینه‌سازی برای استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در توسعه اقتصاد دانش بنیان.

ح- تصویب ساختار فعالیت کارگروه تولید بار اول و سیاستگذاری و نظارت بر عملکرد آن.

خ- تصویب سازوکار تشخیص مصادیق رقابت بین شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و حسب مورد ارجاع موارد تخلف به نهادهای مسئول نظارت و پیگیری.

د- سیاستگذاری در خصوص رفع موانع و توسعه صادرات محصولات دانش بنیان با تأکید بر جهت‌دهی به کمک‌های فنی و اعتباری خارجی و توسعه ابزارهای مالی مورد نیاز.

ذ- تصویب معیارهای مربوط به اندازه‌گیری و تقویت سرمایه‌گذاری بنگاه‌های بزرگ اقتصادی و بخش خصوصی در تحقیق و توسعه اثربخش و سازوکارهای متناسب با زیست‌بوم نوآوری و همچنین نظارت بر نحوه تخصیص اعتبار مالیاتی به این بنگاه‌ها.

ر- تصویب سازوکارهای مربوط به توسعه سرمایه‌گذاری سازمان‌های توسعه‌ای و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری در حوزه دانش بنیان با مشارکت صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح‌های توسعه فناوری مصوب.

ز- تصویب نحوه بهره‌مندی واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و شهرک‌های فناوری از مزایای قانون به پیشنهاد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

ژ- تسهیل فرایندهای توسعه زیرساخت‌ها و مجوزهای مورد نیاز برای استقرار و فعالیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و فناور با هماهنگی دستگاه‌های ذی ربط.

تبصره ۱- مصوبات شورا برای دستگاه‌های اجرایی لازم الاجرا است.

تبصره ۲- دبیرخانه شورا در معاونت تشکیل و جلسات آن حداقل ماهی یکبار برگزار می‌شود.

ماده ۴- به منظور پیشنهاد سیاست‌ها و اقدامات اجرایی و تدوین سازوکار لازم برای اجرای قانون و

مقررات مربوط، کارگروه با ترکیب اعضای زیر تشکیل می‌شود:

الف- معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (رئیس کارگروه).

ب- معاون وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.

پ- معاون وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح.

ت- معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت.

ث- معاون وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

ج- معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی.

چ- معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات.

ح- معاون وزیر جهاد کشاورزی.

خ- معاون وزیر آموزش و پرورش.

د- معاون رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور.

ذ- معاون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ر- رئیس هیئت عامل صندوق.

ز- دو نفر صاحب نظر در حوزه شرکت‌های دانش‌بنیان و پارک‌های علم و فناوری به پیشنهاد کارگروه و حکم رئیس کارگروه.

ژ- یک نفر صاحب نظر به پیشنهاد اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و حکم رئیس کارگروه.

تبصره ۱- نمایندگان سایر دستگاه‌ها حسب مورد با حق رأی به جلسه دعوت می‌شوند.

تبصره ۲- دبیر کارگروه با حکم رئیس کارگروه منصوب می‌شود.

ماده ۵- به منظور استفاده شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان از منابع صندوق یا نهادهای مالی همکار آن برای دریافت کمک‌ها و تسهیلات و سایر حمایت‌های پیش‌بینی شده در قانون، صندوق موظف است نسبت به بررسی وضعیت اقتصادی و مالی شرکت‌ها و مؤسسات یادشده و تعیین تضامین مناسب برای هر نوع از خدمات اقدام نماید.

ماده ۶- کارگروه موظف است در چهارچوب سیاست‌های شورا اقدامات زیر را انجام دهد:

الف- تدوین حوزه‌های فعالیت‌های دانش‌بنیان و معیارهای تشخیص مصادیق و نظارت بر ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان توسط معاونت.

ب- نظارت بر عملکرد دستگاه‌ها و معاونت در ارزیابی و حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تدوین و ارائه گزارش‌های دوره‌ای به شورا.

پ- شناسایی موانع و مشکلات توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و پیشنهاد راهکارهای رفع آن‌ها

به شورا.

ت - تدوین سازوکار لازم برای اجرای قانون مقررات مربوط.

ث- بررسی برنامه‌های حمایتی موجود و طراحی برنامه‌های حمایتی جدید در تعامل با دستگاه‌های اجرایی در چارچوب اهداف قانون و ارائه پیشنهاد به شورا.

ج- بررسی موارد تخلف مربوط به رقابت میان شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و گزارش آن‌ها به شورا.

چ- تدوین برنامه‌های حمایتی در راستای پشتیبانی و رفع موانع توسعه صادرات محصولات دانش بنیان به ویژه با تأکید بر جهت‌دهی به کمک‌های فنی و اعتباری خارجی و توسعه ابزارهای مالی موردنیاز در تعامل با دستگاه‌های ذی ربط.

ح- تعیین مصادیق سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم بنگاه‌های اقتصادی، سازمان‌های توسعه‌ای و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری فقط در طرح‌های دانش بنیان، تحقیق و توسعه اثربخش و فعالیت‌های نوآورانه و نظارت بر هزینه‌کرد تحقیق و توسعه آن‌ها در چارچوب معیارهای مصوب شورا.

خ- اعطا و لغو مجوز، هدایت و نظارت بر فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری و تصویب ضوابط فعالیت آن‌ها در چهارچوب اساسنامه و مصوبات شورا.

فصل دوم - اعطای کمک

ماده ۷- «صندوق نوآوری و شکوفایی خدمات مالی، تسهیلاتی و یا خدمات غیرمستقیم مبتنی بر تأمین مالی را در راستای اهداف کلی مندرج در اسناد بالادست با تصویب هیأت امنای صندوق و با اختیار تعریف و حذف خدمات بر اساس نیازسنجی انجام شده، تعریف و اجرایی خواهد نمود. خدمات یادشده در حوزه‌های مختلف از جمله تسهیلات، کمک، مشارکت و سرمایه‌گذاری، توانمندسازی شرکت‌ها به روش‌های مختلف موجود و یا قابلیت تعریف بر اساس نیازهای آینده، تعریف و تصویب خواهند شد.»

تبصره- شورای عالی عتف بر حسن اجرای این ماده نظارت دارد. صندوق نوآوری و شکوفایی موظف است به منظور تطبیق با اهداف مندرج در قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، آیین‌نامه‌های مصوب را در اختیار دبیرخانه شورا قرار داده و امکان دسترسی کامل و برخط شورا بر عملکرد صندوق را فراهم سازد.

ماده ۸- در اجرای بند (ه) ماده (۳) قانون و به منظور کاهش خطرپذیری محصولات و خدمات شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان، بیمه مرکزی ایران مکلف است پوشش بیمه‌ای مناسب را در مراحل طراحی، تولید، عرضه و بکارگیری این نوع محصولات و خدمات طراحی و ایجاد نماید.

فصل پنجم - مشارکت

ماده ۹- به منظور توسعه سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر، صندوق برای تأسیس و توسعه شرکت‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر تا سقف چهل و نه درصد سهام، مشارکت نماید و حداکثر پس از پنج سال سهام خود را واگذار نماید.

ماده ۹ مکرر- صندوق مجاز است بر اساس دستورالعمل مصوب هیئت امنای نسبت به مشارکت در طرح‌های تجاری‌سازی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان اقدام نماید.

فصل ششم - معافیت‌های مالیاتی و گمرکی

ماده ۱۰- به منظور تکمیل چرخه سرمایه‌گذاری خطرپذیر و امکان استفاده شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان از بازار سرمایه، سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است نسبت به تعیین و تسهیل سازوکار عرضه سهام شرکت‌های دانش‌بنیان در بازار فرابورس، دستورالعمل‌های اجرایی لازم را تهیه و ابلاغ نماید.

ماده ۱۱- درآمدهای مشمول مالیات شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان ناشی از قراردادهای فعالیت‌های تحقیق و توسعه، تجاری‌سازی و تولید محصولات و خدمات دانش‌بنیان به مدت پانزده سال از مالیات موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم معاف هستند.

ماده ۱۲- شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان از پرداخت هزینه‌های عوارض و حقوق گمرکی و سود بازرگانی و عوارض صادراتی معاف هستند.

ماده ۱۳- در اجرای ماده (۳) قانون وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری معاونت موظف است دستورالعمل اجرایی این فصل را ظرف سه ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه تهیه و به سازمان امور مالیاتی کشور و گمرک ایران ابلاغ نماید.

فصل هفتم - اولویت‌دهی به شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و سایر حمایت‌ها

ماده ۱۴- شهرک‌های صنعتی دولتی و شهرک‌های فناوری، شهرک‌های سلامت، شهرک‌های کشاورزی، پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد، مناطق ویژه علم و فناوری و مناطق ویژه اقتصادی موظفند نسبت به اولویت‌دهی در استقرار شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان اقدام نمایند.

ماده ۱۵- صندوق حداقل سی درصد کمک‌ها، تسهیلات و سرمایه‌گذاری‌های خود را به شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در مراکز رشد علم و فناوری، پارک‌های علم و فناوری، مناطق ویژه علم و فناوری و مناطق ویژه اقتصادی تخصیص دهد.

ماده ۱۶- شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان در مناقصات قراردادهای پژوهشی، فناوری و تجاری سازی و عرضه کالاهای دانش بنیان ساخت داخل دستگاه‌های اجرایی حائز اولویت می‌باشند.

تبصره ۱- دستگاه اجرایی پس از دریافت تأییدیه صلاحیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان، امتیاز ارزیابی کیفی و فنی آن‌ها را با ضریب ۱/۲ (۱۲۰ درصد)، برای شرکت‌های دانش بنیان مستقر در مناطق ویژه اقتصادی تا ضریب ۱/۵ (۱۵۰ درصد) و برای شرکت‌های دانش بنیان فعال در حوزه فناوری‌های مرتبط با بهبود محیط زیست تا ضریب ۲ (۲۰۰ درصد) محاسبه می‌نماید. برای شرکت‌های مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مناطق ویژه علم و فناوری تا ضریب ۱/۵ (۱۵۰ درصد) با تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد قابل افزایش است.

تبصره ۲- شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان برای ارائه و فروش محصولات و خدمات دانش بنیان خود در مناقصات دولتی مشمول تخفیف پنجاه درصدی در مبلغ سپرده شرکت در مناقصه می‌گردند.

ماده ۱۷- دستگاه‌های اجرایی می‌توانند در اجرای ماده (۶) قانون و از محل اعتبارات مصوب مربوط حداقل یک درصد مبلغ خرید کالا یا خدمات با مبدأ خارجی را در راستای تحقیق و توسعه، طراحی، تجاری سازی و ساخت داخل کالا یا خدمات مذکور از طریق شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان هزینه نمایند.

ماده ۱۸- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی ربط در اجرای تبصره (۲) ماده (۱) قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات -مصوب ۱۳۷۵- فهرست نیازهای فناورانه، تجهیزات و مواد اولیه مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی مندرج در قانون مذکور را به شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان نیز اعلام نماید.

ماده ۱۹- در اجرای ماده (۹) قانون و به منظور ایجاد و توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تقویت همکاری‌های بین‌المللی، اجازه داده می‌شود واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مناطق ویژه علم و فناوری در جهت انجام مأموریت‌های محوله از مزایای قانونی مناطق آزاد در خصوص روابط کار، معافیت‌های مالیاتی و عوارض سرمایه‌گذاری خارجی و مبادلات مالی بین‌المللی برخوردار گردند.

تبصره- آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۸۶۰۹/ت/۳۲۸۶۳-هـ مورخ ۱۰/۱۰/۱۳۸۴ به عنوان مقررات

اجرائی ماده (۹) قانون تنفیذ می‌گردد.

ماده ۲۰- شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان مجازند مرکز فعالیت خود را در محدوده شهر تهران و دیگر شهرها با رعایت مقررات زیست محیطی مستقر نمایند.

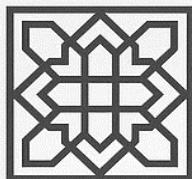
فصل نهم - نظارت و گزارش‌دهی، رسیدگی به اعتراضات و مجازات‌های قانونی

ماده ۲۱- شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان می‌توانند اعتراض خود را نسبت به عملکرد دستگاه‌های مجری قانون با ارائه مستندات به دبیرخانه شورا ارسال نمایند. دبیرخانه شورا موظف است ظرف یک ماه نسبت به رسیدگی به اعتراضات واصل شده اقدام نماید.

ماده ۲۲- دبیرخانه شورا موظف است جهت ایجاد فرصت‌های برابر و شفاف‌سازی حمایت‌ها و تسهیلات مندرج در این آیین‌نامه نسبت به انتشار آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ذی‌ربط، اسامی دستگاه‌های اجرایی مرتبط و بانک اطلاعاتی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان برخوردار شده از این تسهیلات از طریق پایگاه جامع اطلاع‌رسانی اقدام نماید.

ماده ۲۳- شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان که از حمایت‌های قانون برخوردار می‌شوند، چنانچه بر اساس گزارش دستگاه اجرایی ذی‌ربط یا نظارت دوره‌ای یا موردی دبیرخانه شورا یا صندوق با کتمان اطلاعات یا ارائه اطلاعات ناصحیح از این حمایت‌ها برخوردار شده باشند یا حمایت‌ها و تسهیلات اعطا شده بر طبق قانون را برای مقاصد دیگری مصرف نموده باشند، با تشخیص دبیرخانه شورا یا صندوق، ضمن محرومیت از استفاده مجدد از حمایت‌های قانون، با ارجاع به مراجع قانونی ذی صلاح، مشمول مجازات‌های موضوع ماده (۱۱) قانون خواهند گردید.

ماده ۲۴- دبیرخانه شورا مسئولیت پیگیری اجرای این آیین‌نامه را به عهده دارد و مکلف است گزارش عملکرد و نحوه اجرای قانون را هر شش ماه یک بار به شورا و مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

قانون جهش تولید دانش بنیان

مصوب اردیبهشت ۱۴۰۱

ماده ۱- کلیه دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ موظفند:

الف- سالانه فهرست اقلام راهبردی خود و نیز توانایی‌های فناورانه داخلی و خلأهای موجود کشور و برآورد ارزش و زنجیره‌های تأمین هر کدام را با تعیین اولویت‌ها به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ با اصلاحات بعدی ارائه دهند. رعایت الزامات زیر در این راستا ضروری است:

- ۱- تعیین اقلام با ارزشی بالای یک میلیون (۱،۰۰۰،۰۰۰) دلار
  - ۲- تعیین موارد آسیب‌زای تأمین این محصولات از خارج در شرایط تحریم و غیر آن
  - ۳- پیش‌بینی تناسب واردات این محصولات با روند تحولات کشور در حوزه فناوری
  - ۴- تناسب با ظرفیت بازار داخلی و صادراتی
  - ۵- میزان حساسیت و نقش محصول در حوزه امنیت غذایی، دفاعی، سلامت، صنعت و امنیت کشور
- ب- منابع و اختیارات خود را با اولویت استفاده از ظرفیت همه ذی‌نفعان، شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری برای تکمیل و توسعه زنجیره‌های ارزش مذکور و تسهیل سرمایه‌گذاری و ارتقای توانمندی‌های فناورانه و تولیدی اقلام راهبردی در داخل کشور و توسعه صادرات آن‌ها بر اساس آیین‌نامه‌ای که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد به‌کارگیرند.
- تبصره- مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی مجازند، سالانه بخشی از درآمد و یا امکانات خود را برای تکمیل زنجیره ارزش و تولید اقلام راهبردی اولویت‌دار، موضوع بند «الف» این ماده از طریق قرارداد مشارکت و همکاری با شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری، سرمایه‌گذاری و هزینه نمایند.

ماده ۲- ستاد تسهیل و رفع موانع تولید موضوع ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور الحاقی مصوب ۱۳۹۷/۲/۳۰ با همکاری دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی و مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری موظف است نسبت به تشخیص نقاط آسیب‌پذیر اقتصادی و صنعتی ناشی از تحریم‌ها اقدام نموده و اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در حوزه‌های اقتصادی و صنعتی که در فهرست تحریم‌ها قرار گرفته‌اند را با ارائه مشاوره و رفع

چالشهای آن‌ها در حوزه‌های آسیب‌پذیر از جمله تعاملات بین‌المللی، مالیات، گمرک، تسهیلات بانکی و تبادلات ارزی مورد حمایت قرار دهد.

تبصره ۱- عبارت «معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور» به عنوان بند (۸) به تبصره ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور با اصلاحات و الحاقات بعدی آن الحاق، شماره بندهای بعدی به ترتیب اصلاح و در ذیل تبصره عبارت «بندهای (۱) تا (۷)» به عبارت «بندهای (۱) تا (۸)» اصلاح می‌شود.

تبصره ۲- مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری به عنوان مؤسسه دولتی با استفاده از امکانات و نیروی انسانی موجود ذیل نهاد ریاست جمهوری تشکیل می‌گردد. این مرکز با رعایت مصوبات شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات فعالیت می‌کند. اساسنامه این مرکز حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط نهاد ریاست جمهوری تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۳- به منظور حمایت از صنعت ماشین‌سازی کشور، بند «غ» ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی اصلاحی مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ حذف می‌شود و واردات ماشین‌آلات و تجهیزات خدمات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی مشمول حقوق ورودی است. دولت موظف است متناسب با ظرفیت تولید کشور و به منظور حمایت هدفمند و مدت‌دار از ساخت داخل، سالانه حقوق ورودی این کالاها اعم از سود بازرگانی و سایر دریافتی‌های موضوع بند «د» ماده (۱) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ را تعیین نماید.

تبصره ۵- دولت موظف است با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی پس از تأمین هزینه‌های اجرای این قانون از محل منابع حاصل از اجرای این ماده، منابع حاصله مازاد را در قالب بودجه سنواتی به عنوان افزایش سرمایه به نهاد عمومی غیردولتی صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات اختصاص دهد تا با اولویت تولید بار اول و ارتقای توانمندی فناورانه داخلی ساخت ماشین‌آلات خط تولید و طراحی مهندسی، در قالب تسهیلات و سرمایه‌گذاری تخصیص یابد.

ماده ۴- به منظور حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و توسعه اقتصاد دانش بنیان:
الف- در بند «ح» ماده (۱) قانون امور گمرکی، متن زیر بعد از عبارت «ضمانتنامه بانکی» اضافه

می‌شود:

«ضمانتنامه صندوق نوآوری و شکوفایی، صندوق ضمانت صادرات و صندوق غیردولتی پژوهش و فناوری با رعایت اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری»

ب- دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، بانکها و مؤسسات مالی اعتباری غیربانکی و شرکتهای و مؤسسات تابعه و وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی، مجازند در تضامین اعتباری و تضامین مربوط به فرآیند ارجاع کار، خرید انواع کالا و ماشین‌آلات، معاملات پیمانکاری، انجام تعهدات، پیش-پرداخت و حسن انجام کار، ضمانتنامه‌های صادره توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ را بپذیرند.

پ- متن زیر به عنوان بند «د» به ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۲/۱۵ الحاق می‌شود:

«د- دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و نیروهای مسلح و مجموعه‌های زیر نظر مقام معظم رهبری با اذن ایشان مکلفند در صورت درخواست شرکتهای و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری، مطالبات قطعی آن‌ها را در قراردادهای مربوط به خود یا دستگاههای اجرائی دیگر به عنوان تضمین معتبر برای فرآیند ارجاع کار، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام کار بپذیرند و به همان میزان، مطالبات متقاضی تا زمان انجام تعهدات را مسدود نمایند. در صورتی که میزان مطالبات متقاضی از مبلغ تضامین مورد نظر کمتر باشد، لازم است متقاضی صرفاً معادل کسری مطالبات، ضمانتنامه معتبر ارائه نماید. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

ت- در مورد احکام قطعی دادگاهها و اوراق لازم‌الاجرای ثبتی و دفاتر اسناد رسمی و سایر مراجع قضایی علیه دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است در اجرای بند «ج» ماده (۲۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴، قراردادهای مرتبط با تولید محصولات دانش‌بنیان با واحدها و مؤسسات موضوع قانون حمایت از شرکتهای و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات را در اولویت قرار دهد.

ث- عبارت «و صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری» به ترتیب بعد از عبارت‌های «که بانکها»، «اعلام بانک» و «مطالبات بانک» به تبصره (۱) ماده (۱۵) قانون عملیات بانکی بدون ربا اصلاحی مصوب ۱۳۷۶/۱۱/۲۹ اضافه می‌شود.

ج- با هدف حمایت از اقتصاد دانش‌بنیان و با عنایت به جهش قابل توجه تعداد شرکتهای دانش‌بنیان کشور، مبلغ سی هزار میلیارد (۳۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال، به سرمایه کنونی صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکتهای و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات اضافه می‌شود.

چ- در راستای تسهیل سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای تقویت زیست‌بوم فناوری، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است برای ساختمان‌هایی که توسط بخش خصوصی و تعاونی در اراضی پارک علم و فناوری احداث می‌شود، سند مالکیت اعیانی صادر نماید. پارکهای علم و فناوری دارای مجوز از مراجع ذی‌ربط، مجاز هستند حق بهره‌برداری مالکانه و إذن در انتفاع از اراضی متعلق به خود یا اراضی که توسط وزارت جهاد کشاورزی (سازمان منابع طبیعی یا آبخیزداری کشور) یا وزارت راه و شهرسازی یا سایر دستگاههای اجرائی یا مانند آنها، در اختیار پارک قرار داده شده است را در چهارچوب مصوبات هیأت امناء و طرح جامع مصوب خود، در قالب قراردادهای مشارکت با بخش خصوصی، اجاره بلندمدت یا واگذاری قطعی مشروط به «عدم تغییر کاربری» و «بهره‌برداری اختصاصی در چهارچوب مأموریت‌های پارک»، در اختیار شرکتهای دانش‌بنیان و فناوری و نوآور، اعضای پارک و سرمایه‌گذاران و کارگزاران ارائه خدمات تخصصی و عمومی قرار دهند. تبصره- پارکهای علم و فناوری حق واگذاری اراضی متعلق به خود را دارند.

ماده ۵- کلیه دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، دانشگاهها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مجازند تمام یا بخشی از دارایی‌های فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آنها را حسب مورد پس از أخذ رضایت کتبی مؤلف، پدیدآورنده، مخترع و دارنده حق جهت بهره‌برداری علمی و پژوهشی در اختیار شرکتهای و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری و یا افراد فعال در انجام طرح (پروژه) اعم از اعضای هیئت علمی، دانشجویان و پژوهشگران به صورت بلاعوض در جهت تجاری-سازی آنها با رعایت موارد امنیتی و اصول محرمانه‌بودن واگذار و یا در جهت تجاری‌سازی یافته‌های علمی با کارآفرینان، قرارداد مشارکت منعقد نمایند. آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش

پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۶- در راستای حمایت از پارکهای علم و فناوری، شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان:

الف- در تبصره بند (۲۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری اصلاحی مصوب ۱۳۵۲/۵/۱۷، پس از عبارت «دفتر مهندسی» عبارت «و دفتر شرکتهای دانش‌بنیان» اضافه می‌شود.

ب- دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مجازند املاک، زمین و ساختمان‌های خود را برای استقرار شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان، پارکهای علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای خلاق، بدون واگذاری مالکیت، طبق قوانین و مقررات در اختیار آنها قرار دهند. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره - واحدهای خلاق، افراد حقیقی و حقوقی غیردولتی هستند که در حوزه صنایع فرهنگی و علوم انسانی و اجتماعی فعالیت دارند و از مهارت‌های انسانی، نوآوری و فناوری‌های جدید برخوردار هستند و نسبت به ارائه محصولات (کالا و خدمات) نوآورانه و فناورانه و یا بهره‌برداری از الگوهای جدید کسب‌وکار اقدام می‌نمایند. تشخیص مصادیق واحدهای واجد شرایط فوق برعهده معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور است.

پ- در ماده (۸۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، عبارت «و پارکهای علم و فناوری» بعد از عبارت «مناطق ویژه اقتصادی» و عبارت «و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری» بعد از عبارت «منطقه ویژه اقتصادی» اضافه می‌شود.

ت- وزارتخانه علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان مراجع صدور مجوز ایجاد مراکز رشد، پردیس‌ها و پارکهای علم و فناوری، حسب وظایف قانونی آنها موظفند، برای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی دولتی، غیردولتی و دانشگاه آزاد اسلامی و دستگاههای اجرائی که دارای ضوابط قانونی می‌باشند، مجوز تأسیس و راه‌اندازی پردیس‌های استانی پارک علم و فناوری را صادر کنند.

ماده ۷- به منظور حمایت از کالاهای ایرانی، تولیدات و خدمات شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان:

الف- دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مجازند با شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری قرارداد

مرتبط با کالا و خدمات دانش بنیان از محل بودجه پژوهشی در آن دستگاهها منعقد نمایند. مزایای بندهای «الف» و «ب» ماده (۱۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی به قراردادهای آن‌ها در حوزه تولید کالا و خدمات دانش بنیان تسری می‌یابد.

ب- در ماده (۲۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، عبارت «مواد (۱۲) و (۱۳)» جایگزین عبارت «ماده (۱۲)» می‌شود.

ماده ۸- در قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات: الف- در ماده (۲):

۱- عبارت «شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان متشکل از رئیس‌جمهور (رئیس شورا)، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (نایب‌رئیس شورا)، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزیر جهاد کشاورزی و چهار نفر از اعضای کمیسیون‌های آموزش، تحقیقات و فناوری، صنایع و معادن، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر» جایگزین عبارت «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» می‌شود.

۲- دو تبصره به شرح زیر به این ماده الحاق می‌شود:

«تبصره ۱- هرگونه استفاده از مزایا، امتیازات و تسهیلات عنوان شده در این قانون برای شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، پس از انطباق با اهداف مندرج در این قانون و متناسب با ویژگی‌ها و انواع آنها، توسط هر یک از اعضاء جهت تصویب به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان ارائه می‌گردد. همچنین کلیه دستگاههای مجری این قانون موظف هستند مزایا، امتیازات و تسهیلات خود در حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان را به منظور بررسی انطباق با اهداف مندرج در این قانون، به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان اطلاع‌رسانی کرده و در صورت تشخیص عدم انطباق و مغایرت، نسبت به توقف و در صورت کوتاهی نسبت به انجام آن اقدام کنند.

تبصره ۲- دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تشکیل و جلسات آن شورا حداقل ماهی یکبار برگزار می‌شود.»

ب- در مواد (۲)، (۷) و (۱۲) عبارت «معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور» حسب مورد جایگزین عبارت «دبیرخانه» و «دبیرخانه شورا» می‌شود.

پ- در ماده (۴) عبارت «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» قبل از عبارات «ارائه نماید» و

«موظف است» جایگزین کلمه «شورا» می‌شود.

ت- در ماده (۵) عبارت «زیر نظر شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان به عنوان هیئت امنای صندوق نوآوری و شکوفایی» جایگزین عبارت «وابسته به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و زیر نظر رئیس شورا» می‌شود.

ث- در تبصره (۳) ذیل ماده (۵) و ماده (۱۳) کلمه «شورا»، جایگزین عبارت «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» می‌شود.

ج- در ماده (۹) عبارت «و در چهارچوب مصوبات شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان و پس از انطباق با اهداف مندرج در ماده (۱) این قانون توسط شورای مذکور، از مزایای شرکتها و مؤسسات دانش بنیان» پس از عبارت «مبادلات مالی بین‌المللی» اضافه می‌شود.

چ- متن زیر جایگزین ماده (۱۰) می‌گردد:

«ماده ۱۰- کارکنان شاغل در پارکهای علم و فناوری مشمول ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی می‌باشند. آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف سه ماه پس از تصویب قانون به پیشنهاد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

ماده ۹- قوه قضائیه مکلف است به منظور رسیدگی به کلیه اختلافات در زمینه‌های علمی و فناوری مابین اشخاص، اعم از حقیقی و حقوقی، با اشخاص حقیقی و حقوقی دانش‌بنیان، فناور و نخبگان، شعبه یا شعب تخصصی در شوراهای حل اختلاف و دادگاهها، تشکیل دهد. شعب تخصصی موضوع این ماده می‌توانند بین طرفین سازش ایجاد نمایند و یا در صورت توافق طرفین، پرونده را جهت رسیدگی به داوری ارجاع دهند. دستورالعمل نحوه تشکیل شعب مذکور، حداکثر ظرف شش ماه پس از ابلاغ این قانون، توسط رئیس قوه قضائیه تصویب می‌گردد.

ماده ۱۰- به منظور رونق بازار محصولات دانش‌بنیان:

الف- یک بند به عنوان بند «ی» به ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱/۲۵ به شرح ذیل الحاق می‌شود:

«ی- در مواردی که به تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرائی متقاضی خرید، محصول دانش‌بنیان برای بار اول در کشور ساخته می‌شود و دارای مشابه داخلی نباشد، با تأیید کارگروهی زیر نظر شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکتها و

مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات متشکل از نماینده معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور، نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت و نماینده دستگاه اجرائی متقاضی، الزام به برگزاری مناقصه نبوده و موارد مورد معامله موضوع این ماده، با مؤسسات و شرکتهای دانش بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی، جهاد دانشگاهی و واحدهای خلاق، بدون انجام تشریفات قانون برگزاری مناقصات انجام می شود.»

تبصره- مبلغ پیش پرداخت در قراردادهای موضوع این بند به تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرائی تا پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ اولیه قرارداد یا به میزانی که تحقق قرارداد منوط به آن است، با تأیید کارگروه مزبور قابل افزایش است.»

ب- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است سالانه فهرست شرکتهای و مؤسسات دانش بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری و جهاد دانشگاهی، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای خلاق و محصولات آنها را به صورت تخصصی و مجزا اعلام نماید. دستگاههای اجرائی مرکزی موظفند با تجمیع تقاضا، برای بازسازی و تسهیل خرید از فهرست مذکور از محل ردیفهای بودجه ذیل خود برنامه ریزی و نظارت نمایند.

پ- پس از ورود سرمایه گذار خصوصی به یک مصداق خاص و اعلام کتبی به شورای راهبری فناوریها و تولیدات دانش بنیان با رعایت اصل یکصد و دهم (۱۱۰) قانون اساسی، اقدامات وزارتخانهها، سازمانها و شرکتهای دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در تأمین زنجیره ارزش و تولید اقلام موضوع بند «الف» ماده (۱) این قانون، نباید موجبات رقابت با شرکتهای و مؤسسات دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری را فراهم آورد. تشخیص مصداق رقابت با شورای راهبری فناوریها و تولیدات دانش بنیان می باشد. چنانچه اصل وجود رقابت محرز گردید باید مرکز مذکور بلافاصله نسبت به توقف فعالیت اقدام نماید. مدت توقف، حسب مورد توسط شورای فوق الذکر تعیین می گردد.

ماده ۱۱- با هدف جهت دهی حمایت های مالیاتی به سمت توسعه نوآوری و اقتصاد دانش بنیان:
الف- در ماده (۱۴۱) قانون مالیات های مستقیم عبارت «وکالاهای واسطه ای نیمه خام» بعد از عبارت های «بیست درصد (۲۰٪) درآمد حاصل از صادرات مواد خام» و «فهرست مواد خام و کالاهای نفتی» اضافه می شود.

ب- معادل هزینه انجام شده برای فعالیت های تحقیق و توسعه، به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت

انتقال به سنوات آتی به شرکتها و مؤسسات متقاضی اعطاء می‌شود و معادل آن از مالیات قطعی شده سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. مسؤول نظارت بر اجرای این بند شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان می‌باشد.

پ- یک بند به شرح زیر به عنوان بند «د» به ماده (۱۲۷) قانون مالیات‌های مستقیم الحاق می‌شود:
 «د- کمک‌های بلاعوض دولتی به شرکتهای دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری با هدف توسعه فناوری»

ت- با هدف حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکتهای دانش‌بنیان، موارد زیر به‌عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکتها و مؤسسات متقاضی اعطاء شده و به همین میزان از مالیات قطعی شده سال تخصیص سرمایه مذکور یا سالهای بعد کسر می‌شود.

۱- حداکثر سی درصد (۳۰٪) سرمایه‌گذاری مستقیم شرکتهای پذیرفته‌شده در بورس تهران و یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و یا شرکتهای دارای سرمایه ثبتي به میزان حداقل یک‌سی‌ام سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی، در شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان و فناور
 ۲- سرمایه‌گذاری غیرمستقیم شرکتهای مذکور در جزء (۱) این بند در تأسیس یا افزایش و صندوق‌های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌گذاری موضوع بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ که فعالیت آن‌ها در تأمین مالی فناوری و نوآوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان به تأیید شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان رسیده باشد.

آیین‌نامه اجرائی این بند از جمله تعاریف، حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، صنعت، معدن و تجارت و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. مسؤول نظارت بر اجرای این بند و تعیین مصادیق سرمایه‌گذاری و توسعه سازوکارهای متناسب با زیست‌بوم نوآوری، شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان می‌باشد.

ماده ۱۲- با هدف توسعه زیست‌بوم نوآوری و اقتصاد دانش‌بنیان در استانها:

الف- استانداران سراسر کشور موظفند با همکاری پارکهای علم و فناوری داخل استان، منابع استانی و اختیارات خود را با اولویت تقویت فعالیت‌های نوآورانه و شناسایی و حل مسائل بومی و با استفاده از شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری، مراکز نوآوری دانشگاهی، کسب و کارهای نوآورانه و خلاق در استان به‌کارگیرند.

ب- یک جزء به عنوان جزء (۱۰) به بند «الف» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور به شرح زیر الحاق می‌شود:

«۱۰- رئیس پارک علم و فناوری استانی با معرفی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متناسب با حوزه مربوط»

پ- یک جزء به عنوان جزء (۱۰) به بند «ب» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، به شرح زیر الحاق می‌شود:

«۱۰- حمایت از توسعه و تجاری‌سازی فناوری‌های راهبردی برای رفع چالش‌های استان، ایجاد، توانمندسازی و توسعه شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری و واحدهای خلاق، تقویت فعالیت‌های تحقیق و توسعه بنگاههای بزرگ اقتصادی استان و استفاده حداکثری از ظرفیت طرحهای توسعه‌ای استانی و خریدهای دولتی در ارتقای بازار شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان و فناور استان»

ت- در تبصره (۳) بند «ب» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور عبارت «و صندوق غیردولتی پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» بعد از عبارت «صندوق‌های حمایت از توسعه بخش کشاورزی» اضافه می‌شود.

ماده ۱۳- با هدف توسعه ارتباط دانشگاه با صنعت، صنایع و واحدهای تولیدی دارای واحد تحقیق و توسعه که با یکی از واحدهای دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی مرتبط، با اولویت استان محل استقرار آن صنعت یا واحد تولیدی، تفاهمنامه همکاری منعقد نمایند، قراردادهای تحقیق و توسعه مربوط با این تفاهمنامه‌ها، مشمول مزایای طرح شده در بند «ب» ماده (۱۱) این قانون نیز می‌گردند. همچنین تمامی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی موظفند کارگروه ارتباط با صنعت و معدن را با حضور نمایندگان صنعت و یا واحدهای تولیدی، با اولویت استان محل استقرار آن دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی، تشکیل دهند.

ماده ۱۴- به هیئت امنای دانشگاهها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارکهای علم و فناوری اجازه داده می‌شود تا در راستای تحقق و توسعه اهداف و مأموریت‌های علمی، آموزشی و پژوهشی از طریق توسعه منابع مالی و مدیریت متمرکز و یکپارچه سرمایه‌گذاری‌ها، دارایی‌ها، اموال و موقوفات (با رعایت موازین شرعی)، سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری وابسته به خود را در چارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه تأسیس نماید.

تبصره ۱- سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری با تصویب هیئت امناء و زیر نظر رؤسای دانشگاهها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، جهاددانشگاهی و پارکهای علم و فناوری فعالیت می‌کند و صددرصد (۱۰۰٪) مالکیت آن متعلق به آن دانشگاه، مؤسسه پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک علم و فناوری می‌باشد.

تبصره ۲- درآمد سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری با رعایت اصول پنجاه و دوم (۵۲) و پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی منحصراً در راستای تحقق اهداف آن دانشگاه، مؤسسه آموزش عالی و پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک علم و فناوری صرف خواهد شد.

تبصره ۳- اساسنامه این سازمان شامل ارکان، وظایف، اختیارات، نحوه فعالیت، مدیریت و نظارت در چارچوب این قانون، حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۵- شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان یا اعضای هیئت مدیره و مدیران عامل آنها، در موضوعات مرتبط با همان شرکت یا مؤسسه می‌توانند علاوه بر استفاده از وکلای دادگستری برای طرح هرگونه دعوا یا دفاع یا تعقیب دعاوی مربوط و همچنین موارد مصرح در ماده (۳۵) قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱، از کارکنان خود با داشتن یکی از شرایط ذیل به عنوان نماینده حقوقی استفاده نمایند:

۱- دارا بودن یکی از مدارک کارشناسی یا بالاتر در رشته حقوق
 ۲- دو سال سابقه کار قضائی یا وکالت یا مشاوره حقوقی به شرط عدم محرومیت قبلی از اشتغال به قضاوت یا وکالت

تبصره- ارائه معرفی‌نامه نمایندگی حقوقی به مراجع قضائی الزامی است.

ماده ۱۶- در راستای توسعه صنایع دانش بنیان مرتبط با انرژی‌های تجدیدپذیر و توسعه بازار برای این صنایع و تولید برق پاک در محل مصرف، صنایع با قدرت مصرف بیشتر از یک مگاوات موظفند معادل یک درصد (۱٪) از برق مورد نیاز سالانه خود را از طریق احداث نیروگاههای تجدیدپذیر تأمین نمایند و این میزان در پایان سال پنجم حداقل به پنج درصد (۵٪) برسد. در غیر این صورت وزارت نیرو موظف است درصد ذکر شده از برق مصرفی این صنایع را با تعرفه برق تجدیدپذیر محاسبه نموده و از صنایع اخذ نماید. مبالغ فوق ضمن تفکیک از قبوض برق، به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی مستقیماً صرف خرید تضمینی برق تجدیدپذیر می‌گردد، به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪) پس از واریز به حساب خزانه‌داری کل کشور به حساب معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور واریز می‌گردد تا صرف حمایت از آزمایشگاهها، شرکتهای دانش بنیان و شتاب‌دهنده‌ها و سایر موارد مرتبط با توسعه برق گردد و مابقی از طریق خزانه‌داری کل کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صرف پرداخت تسهیلات کم‌بهره به بخش خصوصی جهت احداث نیروگاههای تجدیدپذیر کوچک مقیاس می‌شود. صنایعی که ملزم به خرید برق در بهابازار (بورس) انرژی هستند، می‌توانند درصد فوق را از برق تجدیدپذیر عرضه شده در بهابازار (بورس) انرژی خریداری نمایند. آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف سه‌ماه پس از ابلاغ این قانون، توسط معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور با همکاری وزارتخانه‌های نیرو و صنعت، معدن و تجارت تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۷- با هدف توسعه صادرات محصولات دانش بنیان و ایجاد شبکه‌های شرکت‌های دانش بنیان در بخشهای مختلف اقتصاد، با اولویت تولید اقلام راهبردی موضوع ماده (۱) این قانون: الف- صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مجازند به عنوان رکن ضامن برای تأمین مالی در بازار سرمایه فعالیت نمایند. سازمان بورس و اوراق بهادار نیز مکلف است ضمن تسهیل انتشار انواع صکوک در طرحهای فناورانه و امکان تخصیص بخشی از منابع صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار را در صندوق‌ها و نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران که در حوزه تأمین مالی فناوری و نوآوری فعالیت می‌کنند، فراهم کند.

آیین‌نامه اجرائی این بند توسط سازمان بورس و اوراق بهادار با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی ظرف سه‌ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه می‌شود و به

تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ب- دستگاه‌های متولی ارائه کمک‌های فنی و اعتباری خارجی موظفند این کمک‌ها را با هدف توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان اختصاص دهند. آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف سه‌ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور با همکاری ستاد کل نیروهای مسلح و وزارت امور خارجه تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

پ- بانک مرکزی، سازمان امور مالیاتی و سازمان تأمین اجتماعی موظفند با رعایت محرمانگی امکان دریافت الکترونیکی و برخط داده‌های مرتبط با فعالیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و فناوری را برای معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی فراهم نمایند. سازمان‌های توسعه‌ای مجازند در طرح‌های فناورانه مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان به صورت مستقیم یا از طریق بازار سرمایه و یا به صورت غیرمستقیم از طریق عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه و در چارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی سرمایه‌گذاری نمایند.

ماده ۱۸ -

الف- متن ذیل به انتهای بند (ب) ماده (۱۶) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ اضافه می‌شود:

«سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها و مؤسسات اعتباری با صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح‌های مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان از شمول این بند مستثنی شده و بعنوان فعالیت بانکی تلقی می‌شود. بانک‌ها و صندوق نوآوری مکلف هستند حداکثر پس از هفت سال از تاریخ آغاز سرمایه‌گذاری نسبت به اتمام سرمایه‌گذاری و خروج اقدام نمایند.»

ب- در بند (۲) ماده (۴۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور عبارت «و طرح‌های مصوب شورای برنامه‌ریزی استان» پس از عبارت «مناطق ویژه اقتصادی مصوب» اضافه می‌شود.

ماده ۱۹- هزینه‌های اجرای این قانون از محل منابع حاصل از اجرای ماده (۳) این قانون و دیگر مواد آن، تأمین می‌شود.

ماده ۲۰- معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و وزارتخانه ذی‌ربط مسؤولیت پیگیری اجرای این قانون را بر عهده دارند و گزارش آن را هر شش‌ماه به کمیسیون‌های آموزش، تحقیقات و فناوری،

صنایع و معادن، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی
ارائه می کنند.

قانون فوق مشتمل بر ۲۰ ماده و ۱۰ تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ یازدهم اردیبهشت ماه
یکهزار و چهارصد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۴۰۱/۲/۲۱ به تأیید
شورای نگهبان رسید.

شرکت‌های دانش‌بنیان به موجب قانون جهش تولید دانش‌بنیان از مزایای ذیل بهره‌مند می‌شوند:

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱):

شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند از مسیرهای سبز گمرکی (گمرکات تخصصی دانش‌بنیان) برای واردات کالا/ خدمات دانش‌بنیان استفاده کنند. همچنین دانش‌بنیان‌ها می‌توانند یک‌بار در سال به منظور انجام تحقیقات در راستای فعالیت‌های دانش‌بنیان، نمونه‌های کالا بدون اخذ ثبت سفارش، تنظیم اظهارنامه گمرکی، ارائه گواهی انطباق با استاندارد و نظایر آن ترخیص نمایند.

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱):

شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند حتی در صورت عضویت اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی در هیئت مدیره آن‌ها و یا دارا بودن سهام یا سهم‌الشرکه در شرکت به عنوان شرکت مشاور و پیمانکار تأیید صلاحیت شوند. این شرکت‌ها همچنین می‌توانند در راستای فعالیت دانش‌بنیان با دستگاه‌های اجرایی قرارداد منعقد کنند.

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱):

شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند در قرارداد با دستگاه‌های اجرایی در صورت عدم وجود استاندارد داخلی مرتبط با محصول شرکت، «گواهی انطباق محصول» صادر شده توسط مراکز تأیید صلاحیت داخلی را (بدون دریافت تأییدیه از مراکز بین‌المللی) به دستگاه اجرایی طرف قرارداد ارائه دهند.

تبصره «۱» ماده (۲):

شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند به منظور حل اختلافات خود با دستگاه‌های اجرایی، موضوع مربوطه را از ستاد تسهیل و رفع موانع تولید پیگیری کنند.

بند «ت» ماده (۴):

در قراردادهای تولید محصولات دانش‌بنیان میان دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دانش‌بنیان، در صورتی که دستگاه اجرایی در پرداخت مطالبات قرارداد (که دارای احکام قطعی دادگاه‌ها، اسناد لازم‌الاجرا از مراجع ثبتی، دفاتر اسناد رسمی و سایر مراجع قضائی باشد) کوتاهی کند، شرکت‌های دانش‌بنیان در اولویت پرداخت از سوی سازمان برنامه و بودجه قرار خواهند گرفت.

ماده (۵):

شرکت‌های دانش‌بنیان^۱ می‌توانند با دستگاه‌های اجرایی در جهت تجاری‌سازی تمام یا بخشی از دارایی‌های فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آن‌ها قرارداد مشارکت منعقد نمایند. همچنین موارد مذکور می‌تواند به صورت بلاعوض به شرکت دانش‌بنیان واگذار شود.

بند «الف» ماده (۶):

شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند دفتر شرکت خود را در ساختمان‌های با کاربری مسکونی مستقر کنند.

بند «ب» ماده (۶):

شرکت‌های دانش‌بنیان^۲ می‌توانند از املاک، زمین و ساختمان‌های دستگاه‌های اجرایی (با تأیید دستگاه مربوطه) برای استقرار استفاده کنند.

بند «الف» ماده (۷):

- شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند با دستگاه‌های اجرایی از محل بودجه پژوهشی آن‌ها، قرارداد مرتبط با کالا و خدمات دانش‌بنیان منعقد کنند.
- قراردادهای شرکت‌های دانش‌بنیان (مرتبط با محصولات دانش‌بنیان) از پرداخت ضرایب بیمه قرارداد معاف هستند.

ماده (۸):

شرکت‌های دانش‌بنیان در صورت کوتاهی یا تخلف دستگاه‌های مجری قانون در انجام وظایف خود، می‌توانند شکایت خود را به معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری (دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان) ارسال نمایند.

ماده (۹):

شرکت‌های دانش‌بنیان^۱ می‌توانند به منظور پیگیری دعاوی علمی و فناوری خود علیه اشخاص حقیقی و حقوقی به شعب تخصصی در شوراهای حل اختلاف و دادگاه‌ها، مراجعه کنند.

- ۱- این مزیت برای واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری و یا افراد فعال در انجام طرح (پروژه) اعم از اعضای هیأت علمی، دانشجویان و پژوهشگران نیز برقرار است.
- ۲- این مزیت برای پارک‌های علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای خلاق نیز برقرار است.
- ۳- واحدهای فناور و نخبگان هم به موجب قانون از این مزیت بهره‌مند هستند.

بند «الف» ماده (۱۰):

شرکت‌های دانش‌بنیان در صورتی که برای اولین بار یک محصول دانش‌بنیان را جهت رفع نیاز یک دستگاه اجرایی در کشور تولید کنند، می‌توانند بدون شرکت در مناقصه، محصول خود را به فروش برسانند.

بند «ب» ماده (۱۱):

- شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند در ازای هزینه‌کرد در طرح‌های تحقیق و توسعه از اعتبار مالیاتی برخوردار شوند.
- شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند به عنوان مجری طرح تحقیق و توسعه با یک کارفرمای صنعتی قرارداد داشته باشند (هزینه‌های مربوطه به عنوان اعتبار مالیاتی به کارفرما تخصیص می‌یابد).

بند «پ» ماده (۱۱):

شرکت‌های دانش‌بنیان در صورت دریافت کمک‌های بلاعوض دولتی از معافیت پرداخت مالیات بر درآمد اتفاقی برخوردار هستند.

بند «ت» ماده (۱۱):

- شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند با شرکت‌های بزرگ و بورسی، صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی و نیز صندوق‌ها و نهادهای مالی بورسی مشارکت نمایند (سهامداران واجد شرایط صندوق‌ها و نهادهای مذکور در چارچوب طرح‌های فناورانه از اعتبار مالیاتی برخوردار می‌شوند).

ماده (۱۲):

شرکت‌های دانش‌بنیان^۱ می‌توانند در راستای توسعه و تقویت فعالیت‌های نوآورانه و فناورانه خود از منابع و اختیارات تحت مدیریت استانداران بهره‌مند شوند.

ماده (۱۵):

شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند برای طرح هرگونه دعوا یا دفاع یا تعقیب دعاوی علاوه بر استفاده از وکلای دادگستری از کارکنان خود در صورت دارا بودن مدارک کارشناسی یا بالاتر در رشته حقوق یا دو سال سابقه کار در این حوزه به عنوان نماینده حقوقی استفاده نمایند.

۱- این مزیت برای واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، مراکز نوآوری دانشگاهی، کسب و کارهای نوآورانه و خلاق نیز برقرار است.

ماده (۱۶):

شرکت‌های دانش‌بنیان^۱ فعال در توسعه صنعت برق می‌توانند از تسهیلات ارائه شده توسط معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری برخوردار شوند.

بند «الف» ماده (۱۷):

- شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند از طریق سکوه‌های تأمین مالی جمعی منابع مورد نیاز خود را تأمین کنند (کلیه صندوق‌های سرمایه‌گذاری بورسی مجازند نسبت به تخصیص منابع در این طرح‌ها اقدام کنند)
- شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند جهت تأمین مالی اقدام به انتشار صکوک از طریق بازار بورس و اوراق بهادار نمایند (طبق آیین‌نامه اجرایی این ماده، تسهیلاتی برای زمان‌بندی و ضمانت در نظر گرفته شده است)

بند «الف» ماده (۱۸):

شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند به منظور تأمین مالی طرح‌های فناورانه خود از سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها و صندوق نوآوری و شکوفایی بهره‌مند شوند.

۱- این مزیت برای آزمایشگاه‌ها، شتاب دهنده‌ها و سایر موارد مرتبط با توسعه برق نیز برقرار است.

لینک دسترسی به فهرست صندوق‌های پژوهش و فناوری :

www.rtfunds.ir/web/fundswg

لینک دسترسی به فهرست صندوق‌های جسورانه و خطرپذیر بورسی:

fund.fipiran.ir/mf/list

لینک دسترسی به فهرست سکوه‌های تأمین مالی جمعی:

www.ifb.ir/Finstars/AllCrowdFundingAgents.aspx

«شرکت‌های تولیدی و سرمایه‌گذاری» به موجب قانون جهش تولید دانش‌بنیان

می‌توانند از مزایای ذیل بهره‌مند شوند:

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱):

شرکت‌های تولیدی و خدماتی می‌توانند در راستای ارتقای فناوری و سطح کیفی استاندارد محصولات در کشور، در صورت نیاز به بروزآمدسازی و تدوین استانداردهای اجباری، درخواست خود را به دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان ارسال کنند. دستگاه‌های اجرایی با اعلام دبیرخانه شورا، موظف به پیشنهاد استاندارد مربوطه و تصویب در مراجع ذی‌صلاح هستند.

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱):

شرکت‌های تولیدی و خدماتی می‌توانند در قرارداد با دستگاه‌های اجرایی در صورت عدم وجود استاندارد داخلی مرتبط با محصول شرکت، «گواهی انطباق محصول» صادر شده توسط مراکز تأیید صلاحیت داخلی را (بدون دریافت تأییدیه از مراکز بین‌المللی) به دستگاه اجرایی طرف قرارداد ارائه دهند.

بند «ب» ماده (۱۱):

شرکت‌های تولیدی و خدماتی می‌توانند در راستای پاسخگویی به نیازهای فناورانه خود، نسبت به تدوین و اجرای پروژه‌های تحقیق و توسعه اقدام کنند. این شرکت‌ها به میزان هزینه‌کرد تأیید شده در طرح‌های مذکور، از اعتبار مالیاتی بهره‌مند شوند.

بند «ت» ماده (۱۱):

- شرکت‌های بزرگ و بورسی می‌توانند با سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم در شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور از اعتبار مالیاتی برخوردار شوند.
- شرکت‌های بزرگ و بورسی به منظور سرمایه‌گذاری غیرمستقیم می‌توانند از روش‌های ذیل استفاده کنند:
  - تأسیس یا افزایش سرمایه صندوق‌های پژوهش و فناوری از جمله صندوق‌های CVC;
  - تأسیس یا افزایش سرمایه صندوق‌ها و نهادهای بورسی از جمله صندوق‌های جسورانه، خصوصی، پروژه و ...؛
  - مشارکت با صندوق نوآوری و شکوفایی.

بند «ت» ماده (۱۱):

شرکت‌های بزرگ و بورسی می‌توانند با سرمایه‌گذاری در توسعه زیرساخت‌های زیست‌بوم نوآوری از جمله احداث و تجهیز زیرساخت‌های استقرار و توسعه کسب و کار، زیرساخت‌های آزمون (تست)، زیرساخت‌های اشتراکی تولید و زیرساخت‌های پردازش و ذخیره سازی داده و... از اعتبار مالیاتی بهره‌مند شوند و حداکثر تا ۲۵ سال از حق بهره‌برداری این زیرساخت‌ها برخوردار باشند.

ماده (۱۶):

- شرکت‌های فعال در حوزه تولید برق تجدیدپذیر می‌توانند برای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر کوچک مقیاس از تسهیلات کم‌بهره بهره‌مند شوند و همچنین از اراضی دولتی جهت تأمین فضای مورد نیاز اجرای پروژه‌های خود استفاده کنند.
- شرکت‌های تولید کننده برق تجدیدپذیر می‌توانند برق تولیدی نیروگاه خود را به صورت تضمینی به وزارت نیرو به فروش برسانند.

«صندوق‌های پژوهش و فناوری» به موجب قانون جهش تولید دانش‌بنیان

می‌توانند از مزایای ذیل بهره‌مند شوند:

بند «الف» ماده (۴):

صندوق‌های پژوهش و فناوری^۱ می‌توانند به‌منظور تضمین اجرای الزامات و مقررات گمرکی، نسبت به صدور ضمانت‌نامه نزد گمرک اقدام کنند. این ضمانت‌نامه‌ها می‌توانند شامل تضمین پرداخت کامل و به‌موقع تعهدات گمرکی مربوط به واردات کالا (از جمله مواد اولیه و ماشین‌آلات مورد نیاز برای تولید محصولات دانش‌بنیان) از گمرکات کشور باشند.

بند «ب» ماده (۴):

صندوق‌های پژوهش و فناوری^۲ می‌توانند به منظور حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، نسبت به صدور ضمانت‌نامه‌های پیمان و تعهدپرداخت نزد بانک‌ها و دستگاه‌های اجرایی اقدام کنند.

بند «ث» ماده (۴):

قراردادهای صندوق‌های پژوهش و فناوری^۳ در حکم اسناد رسمی به شمار می‌روند و مطابق با مفاد آیین‌نامه اجرایی اسناد رسمی لازم‌الاجرا هستند.

بند «ت» ماده (۱۲):

صندوق‌های پژوهش و فناوری می‌توانند از محل اعتبارات تملک دارایی استان‌ها منابعی را تحت عنوان کمک‌های فنی و اعتباری دریافت کرده و اقدام به افزایش سرمایه کنند.

بند «الف» ماده (۱۷):

صندوق‌های پژوهش و فناوری می‌توانند به عنوان رکن ضامن برای انتشار اوراق (صکوک) در بازار سرمایه فعالیت کنند.

آیین‌نامه اجرایی بند «الف» ماده (۱۷):

صندوق‌های پژوهش و فناوری می‌توانند به عنوان مدیر در صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه، صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی، صندوق پروژه و سکوهای تأمین مالی جمعی فعالیت نمایند.

۱- این مزیت برای صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق ضمانت صادرات نیز برقرار است.

۲- این مزیت برای صندوق نوآوری و شکوفایی نیز برقرار است.

۳- این مزیت برای صندوق نوآوری و شکوفایی نیز برقرار است.

«دستگاه‌های اجرایی» به موجب قانون جهش تولید دانش‌بنیان

وظایف و اختیارات ذیل را بر عهده دارند:

بند «الف» ماده (۱):

دستگاه اجرایی موظفند سالانه فهرست اقلام راهبردی خود را با تعیین اولویت به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان اعلام کنند.

بند «ب» ماده (۱):

دستگاه‌های اجرایی موظفند منابع و اختیارات خود را با اولویت بهره‌گیری از ظرفیت تمامی ذی‌نفعان به‌ویژه شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری، به‌منظور تکمیل و توسعه زنجیره‌های ارزش، تسهیل سرمایه‌گذاری و ارتقای توانمندی‌های فناورانه در تولید اقلام راهبردی در داخل کشور و توسعه صادرات آن‌ها به کار گیرند.

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱):

دستگاه‌های اجرایی مکلفند گواهی انطباق محصول صادرشده توسط مراکز تأیید صلاحیت داخلی را که تولیدکنندگان داخلی ارائه می‌دهند، مورد قبول و تأیید قرار دهند و از الزام تولیدکنندگان به دریافت تأییدیه از مراکز بین‌المللی خودداری کنند.

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱):

دستگاه‌های اجرایی مکلفند با همکاری سازمان ملی استاندارد ایران نسبت به فراهم شدن امکان ارائه گواهی انطباق محصول توسط مراکز تأیید صلاحیت داخلی از طریق توسعه آزمایشگاه‌های داخلی و یا همکاری‌های بین‌المللی اقدام نمایند.

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱):

دستگاه‌های اجرایی مجازند به منظور تسهیل فرایندهای فروش اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان و تضمین بازپرداخت تعهدات دولت، قراردادهای خود با شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری را از طریق سازوکار اعتبار اسنادی داخلی (ال‌سی) توسط بانکها، صندوق نوآوری و شکوفایی یا صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی منعقد نمایند، به طوری که حداکثر سه ماه پس از ارائه صورت وضعیت و تأیید انجام تعهدات توسط کارفرما، شرکت مجری توسط بانکها یا صندوق‌های طرف قرارداد، مطالبات قراردادی خود را دریافت نماید.

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱):

دستگاه‌های اجرایی موظفند با عضویت کلیه زیرساخت‌های آزمایشگاهی مراکز تابع و وابسته خود در شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی معاونت نسبت به ایجاد دسترسی مناسب به خدمات آزمون به متقاضیان اقدام کنند.

بند «ب» ماده (۴):

دستگاه‌های اجرایی مجازند به منظور حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و فنآور ضمانت‌نامه‌های پیمان و تعهد پرداخت صادره توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری را بپذیرند.

بند «ت» ماده (۴):

دستگاه‌های اجرایی مجازند در صورت درخواست شرکت‌های دانش‌بنیان و فنآور، مطالبات قطعی آن‌ها را در قراردادهای مربوط به خود یا دستگاه‌های اجرایی دیگر به عنوان تضمین معتبر برای فرآیند ارجاع کار، انجام تعهدات، پیش پرداخت و حسن انجام کار بپذیرند.

ماده (۵):

دستگاه‌های اجرایی مجازند تمام یا بخشی از دارایی‌های فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آن‌ها را در جهت تجاری‌سازی به شرکت‌های دانش‌بنیان و فنآور و یا اعضای هیأت علمی، دانشجویان و پژوهشگران به صورت بلاعوض واگذار کنند و یا قرارداد مشارکت با آن‌ها منعقد نمایند.

بند «ب» ماده (۶):

دستگاه‌های اجرایی مجازند املاک، زمین و ساختمان‌های خود را بدون واگذاری مالکیت به منظور استقرار در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان، پارک‌های علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای خلاق قرار دهند.

بند «ت» ماده (۶):

دستگاه‌های اجرایی می‌توانند پردیس‌های استانی پارک علم و فناوری وابسته به خود را تأسیس و راه‌اندازی کنند.

بند «الف» ماده (۷):

دستگاه‌های اجرایی مجازند از محل بودجه پژوهشی خود با شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری قرارداد مرتبط با کالا و خدمات دانش‌بنیان منعقد نمایند.

بند «الف» ماده (۸):

دستگاه‌های اجرایی موظفند مزایا، امتیازات و تسهیلات خود در حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان را به منظور بررسی به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان اطلاع‌رسانی کرده و در صورت تشخیص عدم انطباق و مغایرت آن با قوانین مرتبط، نسبت به توقف و در صورت کوتاهی نسبت به انجام آن اقدام کنند.

بند «ب» ماده (۱۰):

دستگاه‌های اجرایی موظفند با تجمیع تقاضا، برای بازسازی و تسهیل خرید از فهرست محصولات شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور از محل ردیف‌های بودجه ذیل خود برنامه‌ریزی و نظارت نمایند.

بند «پ» ماده (۱۰):

دستگاه‌های اجرایی موظفند از رقابت با شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور خودداری کنند. در صورت ورود سرمایه‌گذار خصوصی به تولید یک محصول دانش‌بنیان و احراز رقابت فعالیت دستگاه اجرایی مربوطه با شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور توسط شورای راهبری فناوری‌ها و تولید دانش‌بنیان، دستگاه اجرایی موظف است نسبت به توقف فعالیت خود اقدام نماید.

بند «ب» ماده (۱۷):

دستگاه‌های متولی ارائه کمک‌های فنی و اعتباری خارجی موظفند کمک‌های مذکور را با هدف توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان اختصاص دهند.

بند «ت» ماده (۱۷):

سازمان‌های توسعه‌ای مجازند در طرح‌های فناورانه مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان به صورت مستقیم یا از طریق بازار سرمایه و یا به صورت غیرمستقیم از طریق عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه و در چهارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی سرمایه‌گذاری نمایند.

«پارک‌های علم و فناوری» به موجب قانون جهش تولید دانش‌بنیان

می‌توانند از مزایای ذیل بهره‌مند شوند:

بند «ج» ماده (۴):

- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برای ساختمان‌هایی که توسط بخش خصوصی و تعاونی در اراضی پارک علم و فناوری احداث می‌شود، سند مالکیت اعیانی صادر می‌کند.
- پارک‌های علم و فناوری می‌توانند حق بهره‌برداری و اذن در انتفاع از اراضی در اختیار پارک را در قالب قراردادهای مشارکت با بخش خصوصی، اجاره بلندمدت یا واگذاری قطعی مشروط به «عدم تغییر کاربری» و «بهره برداری اختصاصی در چهارچوب مأموریت‌های پارک»، در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور و نوآور، اعضای پارک و سرمایه‌گذاران و کارگزاران ارائه خدمات تخصصی و عمومی قرار دهند.

بند «ب» ماده (۶):

پارک‌های علم و فناوری می‌توانند از املاک، زمین و ساختمان‌های دستگاه‌های اجرایی (با تأیید دستگاه مربوطه) به منظور تأمین فضای استقرار استفاده کنند.

بند «پ» ماده (۶):

پارک‌های علم و فناوری می‌توانند زیرساخت‌های مرتبط با آب، برق، گاز و امکانات مخابراتی مورد نیاز پارک را از طریق وزارتخانه‌های نیرو، نفت و ارتباطات و فناوری تأمین کنند. وزارتخانه‌های مذکور مکلفند نسبت به رفع نیاز پارک اقدام کنند و لازم است سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، اعتبار مورد نیاز را در لویح بودجه سنواتی را به این منظور پیش‌بینی کند.

بند «ج» ماده (۸):

کارکنان شاغل در پارک‌های علم و فناوری از پرداخت مالیات بر حقوق معاف هستند.

بند «ت» ماده (۱۱):

پارک‌های علم و فناوری می‌توانند زیرساخت‌های مرتبط با زیست‌بوم نوآوری پارک اعم از احداث و تجهیز زیرساخت‌های استقرار و توسعه کسب و کار، زیرساخت‌های تست و آزمون، زیرساخت‌های اشتراکی تولید و زیرساخت‌های پردازش و ذخیره سازی داده و... را با مشارکت شرکت‌های بزرگ و بورسی تأمین کنند. شرکت‌های مذکور در ازای سرمایه‌گذاری در پارک از اعتبار مالیاتی برخوردار می‌شوند.

بند «ب» ماده (۱۲):

روسای پارک‌های علم و فناوری می‌توانند به عنوان عضو شورای برنامه ریزی و توسعه استان در راستای تقویت فعالیت‌های پارک علم و فناوری، از ظرفیت‌ها و منابع استانی بهره ببرند.

ماده (۱۴):

پارک‌های علم و فناوری می‌توانند در راستای توسعه منابع مالی و مدیریت متمرکز و یکپارچه سرمایه‌گذاری‌ها، دارایی‌ها و اموال خود «سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری» تأسیس نمایند. درآمد این سازمان منحصراً در راستای مأموریت پارک صرف خواهد شد.

«دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی» به موجب قانون جهش تولید دانش بنیان می‌توانند از مزایای ذیل بهره‌مند شوند:

آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱):

شرکت‌های دانش‌بنیانی که اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی سهامدار، دارای سهم‌الشرکه یا عضو هیأت مدیره آن‌ها هستند:

- مجاز به انعقاد قرارداد با دستگاه‌های اجرایی در راستای فعالیت دانش‌بنیان هستند.
- مجاز به فعالیت به عنوان «پیمانکار» یا «مشاور» در قرارداد با دولت هستند.

بند «ت» ماده (۶):

دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی می‌توانند پردیس‌های استانی پارک علم و فناوری وابسته به خود را تأسیس و راه‌اندازی کنند.

بند «ت» ماده (۱۱):

دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی می‌توانند زیرساخت‌های مرتبط با زیست‌بوم نوآوری دانشگاه اعم از احداث و تجهیز زیرساخت‌های استقرار و توسعه کسب و کار، زیرساخت‌های تست و آزمون، زیرساخت‌های اشتراکی تولید و زیرساخت‌های پردازش و ذخیره سازی داده و... را با مشارکت شرکت‌های بزرگ و بورسی تأمین کنند. شرکت‌های مذکور در ازای سرمایه‌گذاری در دانشگاه از اعتبار مالیاتی برخوردار می‌شوند.

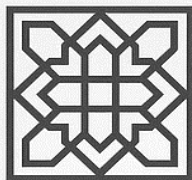
ماده (۱۳):

دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی می‌توانند در راستای انجام طرح‌های تحقیق و توسعه صنایع و واحدهای تولیدی، با نهادهای مذکور قرارداد همکاری منعقد کنند. متناسب با هزینه‌کرد انجام شده در طرح‌های تحقیق و توسعه به کارفرما اعتبار مالیاتی اختصاص می‌یابد.

ماده (۱۴):

دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی می‌توانند در راستای توسعه منابع مالی و مدیریت متمرکز و یکپارچه سرمایه‌گذاری‌ها، دارایی‌ها و اموال خود «سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری» تأسیس نمایند. درآمد این سازمان منحصراً در راستای مأموریت دانشگاه/موسسه صرف خواهد شد.

«ماده ۱»

مسئولیت دستگاه‌های اجرایی در ارتقای توانمندی‌های فناورانه

ماده ۱- کلیه دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ موظفند:

الف- سالانه فهرست اقلام راهبردی خود و نیز توانایی‌های فناورانه داخلی و خلأهای موجود کشور و برآورد ارزش و زنجیره‌های تأمین هر کدام را با تعیین اولویت‌ها به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ با اصلاحات بعدی ارائه دهند. رعایت الزامات زیر در این راستا ضروری است:

۱. تعیین اقلام با ارزشی بالای یک میلیون (۱،۰۰۰،۰۰۰) دلار
۲. تعیین موارد آسیب‌زای تأمین این محصولات از خارج در شرایط تحریم و غیر آن
۳. پیش‌بینی تناسب واردات این محصولات با روند تحولات کشور در حوزه فناوری
۴. تناسب با ظرفیت بازار داخلی و صادراتی
۵. میزان حساسیت و نقش محصول در حوزه امنیت غذایی، دفاعی، سلامت، صنعت و امنیت کشور

مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ به استناد بند (ت) ماده (۱۱)، بند (ت) ماده (۱۷) و بند (الف) ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ «دستورالعمل اجرایی تعیین موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا» را به شرح زیر تصویب کرد:

دستورالعمل اجرایی تعیین موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا

ماده ۱- تعاریف

الف- قانون: قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱

ب- شورا: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ با اصلاحات بعدی آن.

ج- کارگروه: کارگروه دائمی شورا، موضوع ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ و اصلاحات و الحاقات

بعدی آن.

د- **دبیرخانه:** کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان.

ه- **معیارهای اهمیت:** معیارهایی که بر اساس آن‌ها، موضوع طرح‌های پیشنهادی باید حداقل از یکی از ویژگی‌های زیر برخوردار باشند:

۱- تأثیرگذاری در حل چالش‌ها و رفع گلوگاه‌های ملی؛

۲- تأثیرگذاری در افزایش بهره‌وری و خلق ارزش افزوده در زنجیره‌های راهبردی اقتصاد؛

۳- داشتن ارزش‌بری بالا؛

۴- مرتبط بودن با فناوری‌های برتر و آینده‌ساز.

و- **معیار سطح فناوری:** معیاری که بر اساس آن، طرح پیشنهادی باید شامل فعالیت‌های نوآورانه و فناوری‌های باشد که از نظر سطح فناوری مصداق کالا و خدمات دانش‌بنیان محسوب شود و یا در صنایع مرسوم کشور از متوسط سطح فناوری رقبای فعال در آن صنعت بالاتر باشد.

ز- **فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی:** فهرستی از موضوعات کلان که بر اساس فهرست کالا و خدمات دانش‌بنیان، فهرست اقلام راهبردی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱) قانون و پیشنهادات ارائه شده توسط نهادهای قانونی نماینده بخش خصوصی، توسط دبیرخانه با معیارهای اهمیت تطبیق داده شده و در کارگروه تصویب می‌شود.

ح- **طرح پیشنهادی:** طرحی که برای دریافت حمایت‌های قانون به ویژه بند (الف) ماده (۱۸)، بند (ت) ماده (۱۷) و بند (ت) ماده (۱۱) قانون از طرف متقاضیان مشمول به دبیرخانه پیشنهاد می‌شود. ط- **طرح‌های مصوب شورا:** طرح‌های پیشنهادی که جهت استفاده از مزایای بند (الف) ماده (۱۸)، بند (ت) ماده (۱۷) و بند (ت) ماده (۱۱) قانون براساس ضوابط این دستورالعمل به تأیید دبیرخانه می‌رسند.

ماده ۲- فرایند تعیین موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا متشکل از دو مرحله اصلی است که عبارتند از:

الف) تعیین فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی؛

ب) بررسی و تصویب طرح‌های پیشنهادی مرتبط با موضوعات اولویت‌دار ملی.

ماده ۳- در راستای اجرای ماده (۱) قانون، کلیه دستگاه‌های اجرایی موظف هستند فهرست اقلام راهبردی خود را حداکثر در سه ماهه اول هر سال به صورت کتبی به دبیرخانه اعلام کنند.

ماده ۴- دبیرخانه موظف است جهت دریافت سالیانه موضوعات اولویت‌دار پیشنهادی بخش خصوصی، با نهادهای قانونی نماینده بخش خصوصی مکاتبه کند.

ماده ۵- دبیرخانه موظف است فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی را به صورت سالیانه بروزرسانی کرده و جهت تصویب به کارگروه ارائه کند.

تبصره- دبیرخانه می‌بایست طرح‌های پیشنهادی مشمول حمایت‌های بند (الف) ماده (۱۸)، بند (ت) ماده (۱۷)، بند (ت) ماده (۱۱) و سایر مواد مرتبط قانون را که خارج از فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی هستند، حداکثر ظرف دو ماه از نظر معیارهای اهمیت و سطح فناوری مورد ارزیابی قرار دهد و در صورت احراز این شرایط، فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی را متناسب با موضوع طرح پیشنهادی تکمیل کند.

ماده ۶- دبیرخانه موظف است فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی مصوب در کارگروه را به صورت سالیانه اعلام عمومی کند و جهت درج در سامانه نان (نظام ایده‌ها و نیازها) به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ کند.

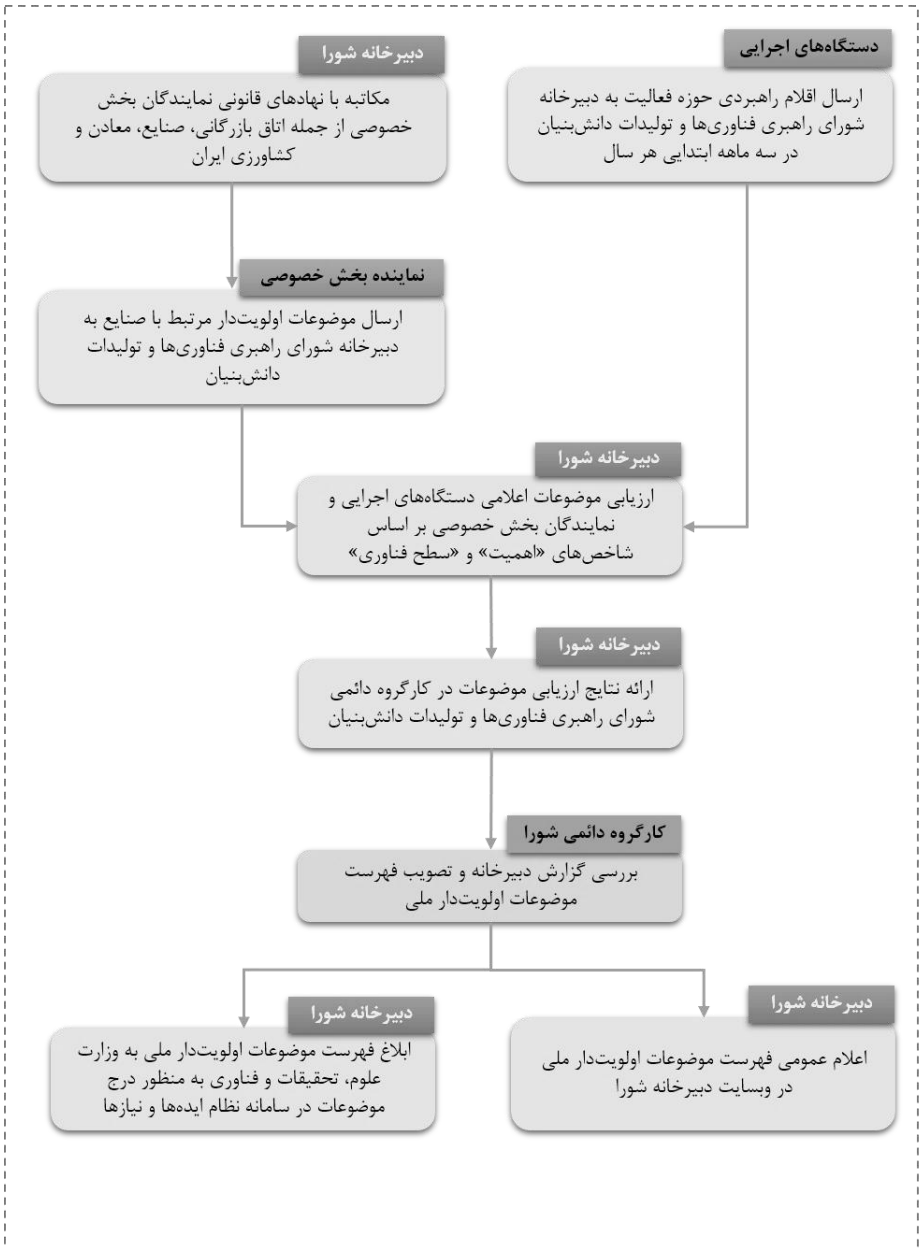
تبصره- فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی تا اعلام عمومی فهرست بعدی دارای اعتبار است.

ماده ۷- کلیه متقاضیان مشمول حمایت بند (الف) ماده (۱۸) (بانک‌ها/شرکت‌ها/ فناوران/ نهادها و ...) می‌بایست طرح پیشنهادی خود را در چارچوب فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی، از طریق صندوق نوآوری و شکوفایی و مطابق با سازوکارهای تعیین شده توسط این صندوق آغاز و پیگیری کنند.

ماده ۸- صندوق نوآوری و شکوفایی موظف است در چارچوب فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی، طرح‌های پیشنهادی مشمول حمایت بند (الف) ماده (۱۸) را پس از ارزیابی بر اساس معیارهای سطح فناوری به دبیرخانه ارسال کند؛ دبیرخانه موظف است در صورت مغایرت طرح با مفاد این دستورالعمل، ظرف مدت ۷ روز کاری نظر خود را به صندوق نوآوری و شکوفایی منعکس کند؛ در غیر این صورت، سرمایه‌گذاری صندوق نوآوری و شکوفایی با مشارکت بانک‌های مربوطه در طرح پیشنهادی در چارچوب ضوابط شورا بلامانع است.

ماده ۹- دبیرخانه موظف است طرح‌های پیشنهادی جهت دریافت حمایت‌های بند (ت) ماده (۱۱)، بند (ت) ماده (۱۷) و سایر موارد مرتبط در قانون را ظرف مدت یک ماه با فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی تطبیق داده و بر اساس معیارهای سطح فناوری مورد ارزیابی قرار دهد و تأیید یا عدم تأیید طرح را اعلام کند.

ماده ۱۰- دبیرخانه موظف است گزارش اجرای این دستورالعمل را به صورت سالانه به کارگروه و شورا ارائه کند.

ب- منابع و اختیارات خود را با اولویت استفاده از ظرفیت همه ذی‌نفعان، شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری برای تکمیل و توسعه زنجیره‌های ارزش مذکور و تسهیل سرمایه‌گذاری و ارتقای توانمندی‌های فناورانه و تولیدی اقلام راهبردی در داخل کشور و توسعه صادرات آن‌ها بر اساس آیین‌نامه‌ای که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد به کارگیرد.

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۸/۲۵ به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت (با همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور و سازمان برنامه و بودجه کشور) به استناد بند (ب) ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ آیین‌نامه بند یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- **قانون:** قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱

۲- **شورا:** شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان.

۳- **معاونت:** معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور.

۴- **دستگاه اجرایی:** دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶

۵- **اقلام راهبردی:** کالاها و خدمات مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی که از شرایط مندرج در بند (الف) ماده (۱) قانون برخوردار هستند.

۶- **محصولات دانش‌بنیان:** کالاها و خدمات موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ و اصلاحات بعدی آن.

تبصره- طرح‌های عمرانی از شمول تعاریف موضوع بندهای (۵) و (۶) این ماده مستثنی می‌باشند.

ماده ۲- با هدف توسعه اقتصاد دانش‌بنیان و پیاده‌سازی الزامات آن در بخش‌های تخصصی:

۱- دستگاه‌های اجرایی موظفند ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، برنامه اجرایی حمایت از تولید دانش‌بنیان بخش مرتبط با دستگاه خود را با هدف ارتقای بهره‌وری، مدیریت سبز، کاهش ارزشی و توسعه صادرات کشور در قالب محورهای زیر تدوین و برای تصویب به شورا ارائه دهند:

- الف- فهرست اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان مورد نیاز بخش مربوط.
- ب- ارزیابی توانمندی فنی و تولیدی کشور در زمینه اقلام راهبردی.
- پ- چگونگی به‌کارگیری منابع و اختیارات دستگاه اجرایی در بومی‌سازی، توسعه تولید و افزایش صادرات اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان.
- ت- محورهای استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور و شرکت‌های دارای توانمندی تحقیق و توسعه در اجرای وظایف قانونی و بهسازی فرایندهای دستگاه اجرایی.
- ث- توسعه زیست‌بوم نوآوری بخشی اعم از دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی، پارک‌های فناوری، مراکز نوآوری، شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور و بهره‌برداران و ارائه‌کنندگان خدمات تخصصی و صندوق‌ها و نهادهای مالی.
- ۲- چهارچوب تفصیلی برنامه‌های اجرایی حمایت از تولید دانش‌بنیان در قالب سرفصل‌های فوق توسط شورا تصویب و به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ می‌شود. در چهارچوب تفصیلی لازم است محورهای زیر مورد تأکید قرار گیرد:
- الف- روش‌های به‌کارگیری ابزارهای تنظیم‌گری و تسهیل‌گری در فعالیت کسب‌وکارهای جدید به طور مستمر.
- ب- روش‌های اعلام نیازمندی‌های فناورانه و نحوه جمع‌تقاضا به ویژه در سازمان‌ها و شرکت‌های تابع و وابسته و پایش مستمر آن.
- پ- پیش‌خرید و خرید تضمینی اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان مورد نیاز با استفاده از ظرفیت توسعه‌ای بخش.
- ت- چگونگی توسعه دفاتر طراحی صنعتی و صنایع ماشین‌سازی و ساخت تجهیزات در بخش مربوط.
- ث- تولید بار اول محصولات دانش‌بنیان و اقلام راهبردی و پایش مستمر آن.
- ج- توسعه اقتصاد چرخشی و راهبردهای زیست‌محیطی در بخش مربوط.
- چ- هوشمندسازی فرایندهای داخلی و نحوه تعاملات با کسب‌وکارها با استفاده از توان شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور.
- تبصره ۱- مصوبات هیئت وزیران با موضوع آیین‌نامه حمایت از تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در خصوص وزارتخانه‌های مرتبط، به عنوان برنامه اجرایی حمایت از تولید دانش‌بنیان بخش مربوط تلقی می‌شود.
- تبصره ۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند هر ساله نسبت به بروزرسانی برنامه اجرایی مربوط و تصویب آن در شورا اقدام نمایند و در خصوص مصوبات هیئت وزیران، پیشنهاد آن را جهت تصویب به دولت

ارائه نماید.

تبصره ۳- کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند در تدوین برنامه حمایت از تولید دانش‌بنیان بخش مرتبط، برنامه‌های مرتبط با دستگاه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های تابع و وابسته به خود را نیز لحاظ نمایند.

تبصره ۴- دستگاه‌های اجرایی موظفند گزارش عملکرد برنامه حمایت از تولید دانش‌بنیان بخش مربوط شامل اقدامات انجام شده و شاخص‌های عملکرد بخش مرتبط را به صورت سالانه به شورا ارائه دهند. تبصره ۵- وظیفه تدوین شاخص‌های عملکردی مربوط به دستگاه‌های اجرایی و نظارت و پیگیری اجرای آیین‌نامه‌های مذکور برعهده دبیرخانه شورا است.

ماده ۳- با هدف تقویت تولید و ساماندهی نظام استاندارد مورد نیاز برای ارتقای کیفی، توسعه بازار و صادرات اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان:

۱- در اجرای جزء (۴) بند (ب) ماده (۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۸۹ ارائه‌کنندگان محصولات داخلی مجازند گواهی انطباق محصول را از مراکز تأیید صلاحیت داخلی ارائه کنند و الزام آن‌ها به دریافت تأییدیه از مراکز بین‌المللی ممنوع است.

۲- دستگاه‌های اجرایی مکلفند با همکاری سازمان ملی استاندارد ایران نسبت به فراهم شدن امکان ارائه گواهی انطباق محصول توسط مراکز تأیید صلاحیت داخلی از طریق توسعه آزمایشگاه‌های داخلی و یا همکاری‌های بین‌المللی اقدام نمایند.

۳- دستگاه‌های اجرایی موظفند با عضویت کلیه زیرساخت‌های آزمایشگاهی مراکز تابع و وابسته خود در شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی معاونت در چهارچوب مصوبات شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری نسبت به ایجاد دسترسی مناسب به خدمات آزمون به متقاضیان اقدام کنند.

۴- دستگاه‌های اجرایی موظفند با هدف ارتقای فناوری و سطح کیفیت محصولات داخلی، در مواردی که از سوی دبیرخانه شورا مشخص می‌شود، نسبت به روزآمدسازی و تدوین استانداردهای اجباری با اولویت اقلام راهبردی و پیشنهاد تصویب به مراجع ذیصلاح اقدام نمایند.

تبصره- سایر سازمان‌های تدوین‌کننده مقررات و ضوابط فنی اجباری اعم از سازمان غذا و دارو، مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال و سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی نیز مشمول این بند می‌باشند.

۵- دستگاه‌های اجرایی موظفند تمامی زیرساخت‌ها و تجهیزات آزمایشگاهی خود را بر اساس مصوبات شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری در سامانه نظام فکرنو ایده‌ها (ها) و نیازها (نان) و بخش جستجوی آزمایشگاه‌های مرجع (جام) برای خدمات‌دهی ثبت نمایند.

۶- سازمان ملی استاندارد ایران موظف است نسبت به کسب اعتبار بین‌المللی گواهینامه‌های نهادهای ارزیابی انطباق داخلی از طریق بازنگری و اصلاح ساختار مرکز تأیید صلاحیت ایران بر اساس ضوابط و استانداردهای بین‌المللی و نیز عضویت کامل ایران در اتحادیه بین‌المللی تأیید صلاحیت آزمایشگاهی (آی‌ال‌ای‌سی) اقدام نماید.

ماده ۴- با هدف تسهیل تشریفات بازرگانی و کاهش هزینه‌های تولید اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان، گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است:

۱- نسبت به تعیین و راه‌اندازی گمرکات اجرایی تخصصی دانش‌بنیان و یا ایجاد مسیر سبز برای شرکت‌های دانش‌بنیان ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه اقدام نماید.

۲- نمونه‌های تجاری و نمونه‌های کالا برای هر محصول/شرکت یک بار در سال به منظور انجام تحقیقات واردشده توسط شرکت‌های دانش‌بنیان در راستای فعالیت‌های دانش‌بنیان، مشمول مقررات بند (ب) ماده (۴۰) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰ و بند (۱) ماده (۳۸) آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات بوده و بدون اخذ ثبت سفارش، تنظیم اظهارنامه گمرکی، ارائه گواهی انطباق با استاندارد و نظایر آن ترخیص نماید. استفاده از تسهیلات فوق با تشخیص معاونت است که در هر مورد از طریق سامانه جامع گمرکی به گمرک جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌گردد. دستورالعمل این بند توسط معاونت و با همکاری گمرک جمهوری اسلامی ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۵- به منظور تسهیل فرایندهای فروش اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان و تضمین بازپرداخت تعهدات دولت، کلیه دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌ها و سازمان‌های تابع و وابسته آن‌ها مجازند با رعایت قوانین و مقررات و در چهارچوب ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، قراردادهای خود با شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور را از طریق سازوکار اعتبار اسنادی داخلی (ال‌سی) توسط بانک‌ها، صندوق نوآوری و شکوفایی یا صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی منعقد نمایند، به طوری که حداکثر سه ماه پس از ارائه صورت وضعیت و تأیید انجام تعهدات توسط کارفرما، شرکت مجری توسط بانک‌ها یا صندوق‌های طرف قرارداد، مطالبات قراردادی خود را دریافت نماید. دستورالعمل اجرایی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط معاونت با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه کشور تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۶- به منظور به کارگیری ظرفیت‌های پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مرکز آموزش عالی و پژوهشی در تولید اقلام راهبردی و محصولات دانش‌بنیان و در اجرای ماده (۲۲) قانون الحاق

برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳:

۱- انعقاد قرارداد میان شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیانی که اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی شاغل در سمت‌های آموزشی و پژوهشی با اطلاع مدیریت دانشگاه، سهامدار، دارای سهم‌الشرکه یا عضو هیئت مدیره آن‌ها هستند با دستگاه‌های اجرایی در راستای فعالیت دانش‌بنیان آن‌ها مجاز است.

۲- متن زیر به عنوان تبصره به ماده (۱۹) آیین‌نامه طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۸۰۱۳/ت/۲۳۲۵۱ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۱۱ الحاق می‌شود:

تبصره- اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی در صورت داشتن سهام یا سهم‌الشرکه و عضویت در هیئت مدیره شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان از شمول ممنوعیت بند (ب) این ماده مستثنی می‌باشند.

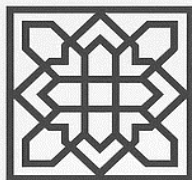
۳- در انتهای تبصره (۲) بند (ب) ماده (۹) آیین‌نامه تشخیص صلاحیت مشاوران موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۰۶۳۷/ت/۲۸۴۳۷ مورخ ۱۳۸۳/۴/۲۳، عبارت "اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی در صورت داشتن سهام یا سهم‌الشرکه و عضویت در هیئت مدیره شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، مشمول ممنوعیت قانونی معامله با دولت نمی‌باشند." الحاق می‌شود.

ماده ۷- در راستای ترغیب و تشویق اعضای هیئت علمی به فعالیت‌های شاخص فناورانه، دستورالعمل پایه‌های تشویقی (شصت پایه) ابلاغی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای تمامی اعضای هیئت علمی اعم از شاغلین مؤسسات پژوهشی وابسته به دستگاه‌های اجرایی که از طریق مراکز جذب وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به کار گرفته شده یا می‌شوند، در سقف اعتبارات دانشگاه و از سال ۱۴۰۲ اجرا می‌شود.

ماده ۸- بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است نسبت به تدوین سازوکار ارائه بیمه فعالیت‌های مرتبط با پژوهش، فناوری و نوآوری اقدام نماید و دستورالعمل اجرایی مربوط را با همکاری معاونت و وزارت علوم تحقیقات و فناوری تهیه و برای تصویب به مراجع ذی‌صلاح پیشنهاد نماید.

ماده ۹- دبیرخانه شورا موظف است گزارش اجرای این آیین‌نامه را سالانه به شورا ارائه کند.

تبصره: مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی مجازند، سالانه بخشی از درآمد و یا امکانات خود را برای تکمیل زنجیره ارزش و تولید اقلام راهبردی اولویت‌دار، موضوع بند «الف» این ماده از طریق قرارداد مشارکت و همکاری با شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، سرمایه‌گذاری و هزینه نمایند.

«ماده ۲»

رفع مشکلات فعالان دانش بنیان در حوزه‌های مرتبط با تحریم

ماده ۲- ستاد تسهیل و رفع موانع تولید موضوع ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور الحاقی مصوب ۱۳۹۷/۲/۳۰ با همکاری دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی و مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری موظف است نسبت به تشخیص نقاط آسیب‌پذیر اقتصادی و صنعتی ناشی از تحریم‌ها اقدام نموده و اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در حوزه‌های اقتصادی و صنعتی که در فهرست تحریم‌ها قرار گرفته‌اند را با ارائه مشاوره و رفع چالش‌های آن‌ها در حوزه‌های آسیب‌پذیر از جمله تعاملات بین‌المللی، مالیات، گمرک، تسهیلات بانکی و تبادلات ارزی مورد حمایت قرار دهد.^۱

تبصره ۱- عبارت «معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور» به عنوان بند (۸) به تبصره ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور با اصلاحات و الحاقات بعدی آن الحاق، شماره بندهای بعدی به ترتیب اصلاح و در ذیل تبصره عبارت «بندهای (۱) تا (۷)» به عبارت «بندهای (۱) تا (۸)» اصلاح می‌شود.

قانون مرتبط

تبصره ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور:

در راستای وظایف ستاد، در هر استان کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید به ریاست استاندار و تحت نظارت و سازماندهی «ستاد تسهیل و رفع موانع تولید» انجام وظیفه می‌کند. ستاد و کارگروه‌های مذکور و دبیرخانه‌های مورد نیاز آنها، باید از امکانات و نیروی انسانی موجود در دستگاه‌های اجرائی و اعضای ذی‌ربط استفاده کرده و به هیچ عنوان تشکیلات جدیدی ایجاد نکنند.
اعضای ستاد عبارتند از:

۱- وزیر صنعت، معدن و تجارت (رئیس ستاد)

۲- رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

۳- وزیر امور اقتصادی و دارایی

۴- وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۵- وزیر کشور

۶- رئیس کل بانک مرکزی

^۱ با تصویب ستاد تسهیل و رفع موانع تولید دو کمیته تخصصی ذیل این ستاد با هدف رسیدگی به (الف) مشکلات شرکت‌های دانش‌بنیان و (ب) مشکلات شرکت‌ها و اشخاص حقیقی تحریم‌شده تشکیل شده است.

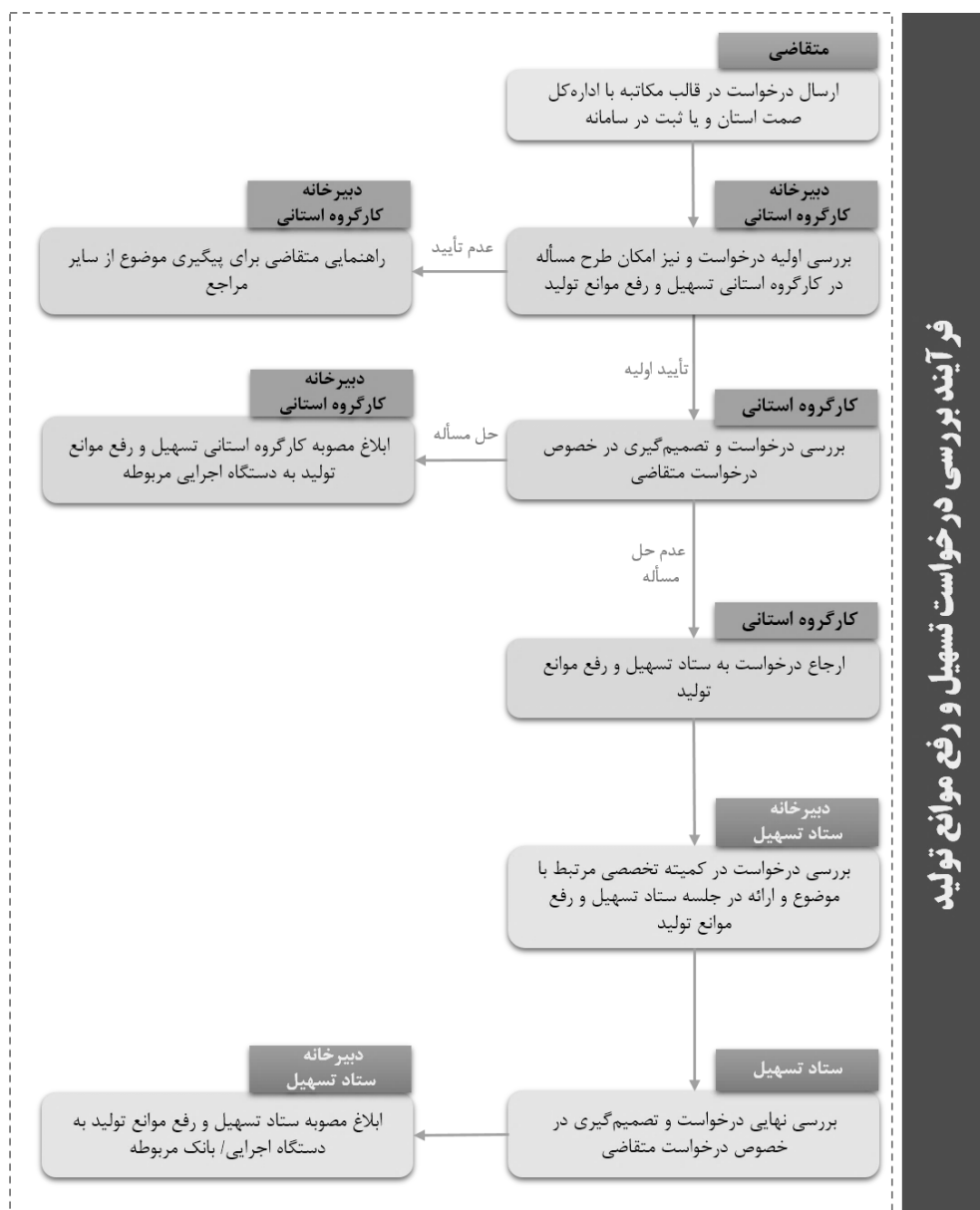
۷- رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی

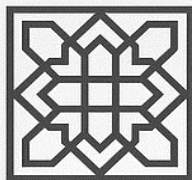
۸- معاون علمی و فناوری رئیس جمهور

۹- رئیس سازمان حفاظت محیط زیست؛ ۱۰- وزیر نفت؛ ۱۱- وزیر جهاد کشاورزی؛ ۱۲- نیرو؛ ۱۳- بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ ۱۴- رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری؛ ۱۵- رئیس سازمان ملی استاندارد؛ ۱۶- رئیس اتاق تعاون؛ ۱۷- رئیس اتاق اصناف؛ ۱۸- نمایندگان تشکلهای سراسری تولیدی

اعضای بندهای (۱) تا (۸) به عنوان عضو ثابت و بقیه اعضا حسب مورد در جلسه دعوت می شوند. مصوبات ستاد مذکور با رأی اکثریت وزراء و رؤسای دستگاههای اجرائی (ثابت و غیرثابت مدعو) نافذ و اجرائی می شود.

تبصره ۲: مرکز همکاری های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری به عنوان مؤسسه دولتی با استفاده از امکانات و نیروی انسانی موجود ذیل نهاد ریاست جمهوری تشکیل می گردد. این مرکز با رعایت مصوبات شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات فعالیت می کند. اساسنامه این مرکز حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط نهاد ریاست جمهوری تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد.

«ماده ۳»

حمایت از توسعه بازار ماشین آلات و تجهیزات ساخت داخل

ماده ۳- به منظور حمایت از صنعت ماشین‌سازی کشور، بند «غ» ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی اصلاحی مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ حذف می‌شود و واردات ماشین‌آلات و تجهیزات خدمات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی مشمول حقوق ورودی است. دولت موظف است متناسب با ظرفیت تولید کشور و به منظور حمایت هدفمند و مدت‌دار از ساخت داخل، سالانه حقوق ورودی این کالاها اعم از سود بازرگانی و سایر دریافتی‌های موضوع بند «د» ماده (۱) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ را تعیین نماید.

قانون مرتبط

بند (غ) ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی:

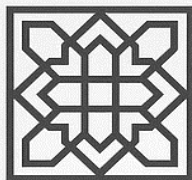
علاوه بر معافیت‌های مذکور در جدول تعرفه گمرکی ضمیمه آیین‌نامه اجرائی قانون مقررات صادرات و واردات و معافیت‌های دیگری که به موجب قوانین، تصویب‌نامه‌ها، موافقتنامه‌ها و قراردادهای مصوب مجلس شورای اسلامی برقرار شده است، موارد زیر نیز از پرداخت حقوق ورودی معاف می‌باشد:

~~غ واردات ماشین‌آلات خط تولید به تشخیص وزارت صنایع و معادن توسط واحدهای تولیدی، صنعتی و معدنی سجاز~~

بند (د) ماده (۱) قانون امور گمرکی:

حقوق ورودی: حقوق گمرکی معادل چهار درصد (۴٪) ارزش گمرکی کالا به اضافه سود بازرگانی که توسط هیئت وزیران تعیین می‌گردد به علاوه وجوهی که به موجب قانون، گمرک مسؤل وصول آن است و به واردات قطعی کالا تعلق می‌گیرد ولی شامل هزینه‌های انجام خدمات نمی‌شود.

تبصره- دولت موظف است با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی پس از تأمین هزینه‌های اجرای این قانون از محل منابع حاصل از اجرای این ماده، منابع حاصله مازاد را در قالب بودجه سنواتی به عنوان افزایش سرمایه به نهاد عمومی غیردولتی صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات اختصاص دهد تا با اولویت تولید بار اول و ارتقای توانمندی فناورانه داخلی ساخت ماشین‌آلات خط تولید و طراحی مهندسی، در قالب تسهیلات و سرمایه‌گذاری تخصیص یابد.

«ماده ۴»

اصلاح و تقویت ابزارهای تأمین مالی فعالیت‌های دانش‌بنیان

ماده ۴- به منظور حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان:
الف- در بند «ح» ماده (۱) قانون امور گمرکی، متن زیر بعد از عبارت «ضمانتنامه بانکی» اضافه می‌شود:
«ضمانتنامه صندوق نوآوری و شکوفایی، صندوق ضمانت صادرات و صندوق غیردولتی پژوهش و فناوری با رعایت اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری»

قانون مرتبط

بند (ح) ماده (۱) قانون امور گمرکی:

تضمین: وجه نقد، ضمانتنامه بانکی، ضمانتنامه صندوق نوآوری و شکوفایی، صندوق ضمانت صادرات و صندوق غیردولتی پژوهش و فناوری با رعایت اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری و بیمه نامه معتبری است که برای اجرای الزامات مندرج در مقررات گمرکی نزد گمرک سپرده می‌شود.

ب- دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، بانک‌ها و مؤسسات مالی اعتباری غیربانکی و شرکت‌ها و مؤسسات تابعه و وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی، مجازند در تضامین اعتباری و تضامین مربوط به فرآیند ارجاع کار، خرید انواع کالا و ماشین‌آلات، معاملات پیمانکاری، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام کار، ضمانتنامه‌های صادره توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ را بپذیرند.

پ- متن زیر به عنوان بند «د» به ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۲/۱۵ الحاق می‌شود:

«د- دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و نیروهای مسلح و مجموعه‌های زیر نظر مقام معظم رهبری با إذن ایشان مکلفند در صورت درخواست شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، مطالبات قطعی آن‌ها را در قراردادهای مربوط به خود یا دستگاه‌های اجرائی دیگر به عنوان

تضمین معتبر برای فرآیند ارجاع کار، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام کار پذیرند و به همان میزان، مطالبات متقاضی تا زمان انجام تعهدات را مسدود نمایند. در صورتی که میزان مطالبات متقاضی از مبلغ تضامین مورد نظر کمتر باشد، لازم است متقاضی صرفاً معادل کسری مطالبات، ضمانتنامه معتبر ارائه نماید. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

قانون مرتبط

ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی:

ماده ۹- به منظور گسترش ابزارهای تضمین و پوشش‌های بیمه‌ای در کشور:

الف- به منظور ارائه انواع ابزارهای تضمین مورد نیاز بخش تولیدی و خدماتی کشور اعم از ضمانتنامه شرکت در مناقصه، پیش‌پرداخت، حسن انجام کار، حسن انجام تعهدات، کسور وجه‌الضمان و سایر ضمانتنامه‌های تعهدات قراردادی، دولت مکلف است زمینه‌های قانونی لازم را برای تأسیس و شکل‌گیری فعالیت مؤسسات تضمین غیردولتی ظرف مدت شش ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون فراهم آورد. شرکت‌های بیمه‌گر ایرانی غیردولتی مجازند نسبت به تأسیس مؤسسات تضمین بر اساس ضوابط و مقررات قانونی اقدام کنند.

ب- ضمانتنامه‌های صادره توسط مؤسسات تضمین در زمره سایر ضمانتنامه‌های مجاز دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون قرار می‌گیرند و کارفرمایان مجازند به عنوان جایگزین ضمانتنامه بانکی، نسبت به قبول آن اقدام کنند.

ج- بیمه مرکزی موظف است ظرف مدت سه ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون، سازوکار ارائه انواع پوشش‌های بیمه‌نامه اعتبار صادراتی و بیمه‌نامه مسؤلیت ناشی از محصول توسط شرکت‌های بیمه داخلی را تهیه و ابلاغ کند.

د- دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و نیروهای مسلح و مجموعه‌های زیر نظر مقام معظم رهبری با اذن ایشان مکلفند در صورت درخواست شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، مطالبات قطعی آن‌ها را در قراردادهای مربوط به خود یا دستگاه‌های اجرائی دیگر به عنوان تضمین معتبر برای فرآیند ارجاع کار، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام

کار بپذیرند و به همان میزان، مطالبات متقاضی تا زمان انجام تعهدات را مسدود نمایند. در صورتی که میزان مطالبات متقاضی از مبلغ تضامین مورد نظر کمتر باشد، لازم است متقاضی صرفاً معادل کسری مطالبات، ضمانتنامه معتبر ارائه نماید. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۷/۲۰ به پیشنهاد شماره ۸۰/۱۰۰۷۸۱ مورخ ۱۴۰۱/۵/۲۶ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد بند (د) الحاقی به ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی موضوع بند (پ) ماده (۴) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ آیین‌نامه اجرایی بند یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی بند (د) الحاقی به ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. شرکت متقاضی: شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ و اصلاحات بعدی آن و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری.
۲. دستگاه کارفرما: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و نیروهای مسلح و مجموعه‌های زیرنظر مقام معظم رهبری به اذن ایشان، طرف قرارداد با شرکت متقاضی.
۳. آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی: آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۰۶۵۹/ت/۱۳۳۴۰۲ مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ و اصلاحات بعدی آن.
۴. مطالبات قطعی شده: مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی از دستگاه کارفرما که با رعایت قوانین و مقررات مربوط به تأیید ذی‌حساب/مدیر مالی (در دستگاه کارفرمای فاقد ذی‌حساب) و رئیس دستگاه کارفرما رسیده باشد.
۵. دستگاه پذیرنده: دستگاه کارفرمایی که در قالب قراردادهای مربوط به فرایند مربوط به ارجاع کار، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام کار مطالبات قطعی شده شرکت‌های متقاضی را به‌عنوان تضمین معتبر می‌پذیرند.

ماده ۲- دستگاه‌های پذیرنده مکلفند در صورت درخواست شرکت‌های متقاضی، مطالبات قطعی شده آن‌ها را که مربوط به قراردادهای خود با دستگاه‌های کارفرمایی دیگر است، به عنوان تضمین معتبر در قراردادهای خود، موضوع مواد (۵) تا (۹) آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی بپذیرند. تبصره ۱: دستگاه‌های کارفرما موظفند ضمن تکمیل کاربرگ پیوست که تأییدشده به مهر دفتر هیئت دولت است، به همان میزان مطالبات قطعی شده متقاضی که به عنوان تضمین معتبر مورد استفاده قرار گرفته است، مطالبات آن شرکت را در قرارداد خود، تا زمان انجام تعهدات مسدود نمایند.

تبصره ۲- در صورتی که میزان مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی از مبلغ تضامین معتبر مورد نظر کمتر باشد، لازم است متقاضی صرفاً معادل کسری مطالبات ضمانتنامه معتبر ارائه نماید.

ماده ۳- به منظور تأیید مطالبات قطعی شده، دستگاه کارفرما مکلف است پس از تکمیل کاربرگ پیوست، تا میزان مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی را حسب درخواست، به دستگاه پذیرنده تا هفت روز کاری اعلام نماید.

تبصره: مسئولیت حسن اجرای این ماده بر عهده بالاترین مقام دستگاه اجرایی است.

ماده ۴- تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار مطابق قوانین و مقررات با اعلام دستگاه پذیرنده و سایر تضامین پس از ایفای تعهدات قرارداد با اعلام دستگاه پذیرنده، دستگاه کارفرما موظف است نسبت به رفع مسدودی مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی اقدام نماید.

ماده ۵- در صورتی که شرکت متقاضی درخواست جابجایی نوع تضمین را داشته باشد، این موضوع در چهارچوب تضمین‌های مورد قبول موضوع مواد (۵) تا (۹) آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی قابل انجام بوده و با جایگزینی تضمین جدید، دستگاه کارفرما مکلف است نسبت به رفع مسدودی مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی اقدام نماید.

ماده ۶- در صورت نیاز به ضبط تضامین توسط دستگاه پذیرنده، مطابق با ماده (۱۰) آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی اقدام خواهد شد.

ماده ۷- به جز تضامین موضوع این آیین‌نامه، در سایر موارد، احکام موضوع آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی به قوت خود باقی است.

ت- در مورد احکام قطعی دادگاه‌ها و اوراق لازم‌الاجرای ثبتی و دفاتر اسناد رسمی و سایر مراجع قضایی علیه دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، سازمان برنامه

و بودجه کشور موظف است در اجرای بند «ج» ماده (۲۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴، قراردادهای مرتبط با تولید محصولات دانش‌بنیان با واحدها و مؤسسات موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات را در اولویت قرار دهد.

قانون مرتبط

بند (ج) ماده (۲۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲):
در مورد احکام قطعی دادگاه‌ها و اوراق لازم‌الاجرای ثبتی و دفاتر اسناد رسمی و سایر مراجع قضایی علیه دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، چنانچه دستگاه‌های مذکور ظرف مهلت مقرر در قانون نحوه پرداخت محکوم‌به دولت و عدم تأمین و توقیف اموال دولتی مصوب ۱۳۶۵ به هر دلیل از اجرای حکم خودداری کنند، مرجع قضایی یا ثبتی یاد شده باید مراتب را جهت اجرا به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اعلام کند و سازمان مذکور موظف است ظرف مدت سه ماه، محکوم‌به را بدون رعایت محدودیت‌های جابه‌جایی در بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌ای از بودجه سنواتی دستگاه مربوط کسر و مستقیماً به محکوم‌له یا اجرای احکام دادگاه یا سایر مراجع قضایی و ثبتی مربوط پرداخت کند.

ث- عبارت «و صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری» به ترتیب بعد از عبارت‌های «که بانک‌ها»، «اعلام بانک» و «مطالبات بانک» به تبصره (۱) ماده (۱۵) قانون عملیات بانکی بدون ربا اصلاحی مصوب ۱۳۷۶/۱۱/۲۹ اضافه می‌شود.

قانون مرتبط

تبصره (۱) ماده (۱۵) قانون بانکداری بدون ربا:
ماده ۱۵ اصلاحی- کلیه قراردادهایی که در اجرای این قانون مبادله می‌گردد به موجب قراردادی که بین طرفین منعقد می‌شود در حکم اسناد رسمی بوده و در صورتی که در مفاد آن طرفین اختلافی نداشته باشند لازم‌الاجرا بوده و تابع مفاد آیین‌نامه اجرائی اسناد رسمی می‌باشد.
آن دسته از معاملات مربوط به اموال غیر منقول و اموال منقول که طبق قوانین و مقررات موضوعه باید در دفاتر اسناد رسمی انجام شوند کماکان طبق تشریفات مربوط انجام خواهد شد.

تبصره ۱- کلیه وجوه و تسهیلات اعطائی که بانکها و صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوقهای غیردولتی پژوهش و فناوری در اجرای این قانون به اشخاص حقیقی و حقوقی پرداخت نموده یا می‌نمایند و برابر قرارداد تنظیمی مقرر شده باشد که اشخاص مذکور در سررسید معینی وجوه و تسهیلات دریافتی به‌انضمام سود و خسارت و هزینه‌های ثبتی و اجرائی، دادرسی و حق‌الوکاله را بپردازند، درصورت عدم پرداخت و اعلام بانک و صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوقهای غیردولتی پژوهش و فناوری بستانکار قابل مطالبه و وصول است و کلیه مراجع قضائی و دوایر اجرای ثبت و دفاتر اسناد رسمی مکلفند براساس مفاد اسناد و قراردادهای تنظیمی نسبت به صدور حکم و اجرائیه و وصول مطالبات بانک و صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوقهای غیردولتی پژوهش و فناوری، طبق مقررات این قانون اقدام نمایند.

ج- با هدف حمایت از اقتصاد دانش‌بنیان و با عنایت به جهش قابل توجه تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان کشور، مبلغ سی هزار میلیارد (۳۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال، به سرمایه کنونی صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات اضافه می‌شود.

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۲/۸/۲۸ به پیشنهاد هیئت امنای صندوق نوآوری و شکوفایی و به استناد تبصره (۳) اصلاحی ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ تصویب کرد:

اساسنامه صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۰۲۹۸/ت/۴۶۴۲۸ هـ مورخ ۱۳۹۱/۳/۱۶ و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- ماده (۴) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

«ماده ۴- سرمایه صندوق مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال است که حسب مورد از محل تبصره (۲) ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹، تبصره ماده (۳) و بند «ج» ماده (۴) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱، تأمین و پرداخت خواهد شد.»

۲- تبصره ماده (۸) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

«تبصره- دبیرخانه هیئت امنای در معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری مستقر

است و امور مربوط به هیئت امنا از طریق دبیرخانه انجام می‌شود. رئیس هیئت عامل صندوق، دبیری هیئت امنا را بر عهده دارد و دستور جلسه، تاریخ و محل جلسات هیئت امنا توسط وی پیشنهاد می‌شود.»

این مصوبه به موجب نامه شماره ۱۰۲/۴۱۴۱۳ مورخ ۱۴۰۳/۲/۱ شورای نگهبان مغایز با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۳/۹/۲۵ به پیشنهاد هیئت امنای صندوق نوآوری و شکوفایی و به استناد تبصره (۳) اصلاحی ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب سال ۱۴۰۱ و بند (پ) ماده (۹۹) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ تصویب کرد:

ماده (۴) اصلاحی اساسنامه صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۸۸۷۵/ت/۶۱۰۰۰ مورخ ۱۴۰۳/۲/۸ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

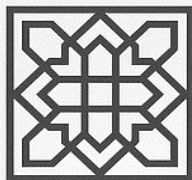
«ماده ۴- سرمایه صندوق مبلغ پانصد هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال است که حسب مورد از محل تبصره (۲) ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب سال ۱۳۸۹، تبصره ماده (۳) و بند (ج) ماده (۴) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱، بند (پ) ماده (۹۹) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳، بودجه عمومی و سایر منابع مطابق قوانین و مقررات، تا پایان اجرای قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، تأمین و پرداخت خواهد شد.»

چ- در راستای تسهیل سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای تقویت زیست‌بوم فناوری، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است برای ساختمان‌هایی که توسط بخش خصوصی و تعاونی در اراضی پارک علم و فناوری احداث می‌شود، سند مالکیت اعیانی صادر نماید. پارک‌های علم و فناوری دارای مجوز از مراجع ذی‌ربط، مجاز هستند حق بهره‌برداری مالکانه و إذن در انتفاع از اراضی متعلق به خود یا اراضی که توسط وزارت جهاد کشاورزی (سازمان منابع طبیعی یا آبخیزداری کشور) یا وزارت راه و شهرسازی یا سایر دستگاه‌های اجرائی یا مانند آنها، در اختیار پارک قرار داده شده است را در چهارچوب مصوبات هیأت امناء و طرح جامع مصوب خود، در

قالب قراردادهای مشارکت با بخش خصوصی، اجاره بلندمدت یا واگذاری قطعی مشروط به «عدم تغییر کاربری» و «بهره‌برداری اختصاصی در چهارچوب مأموریت‌های پارک»، در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور و نوآور، اعضای پارک و سرمایه‌گذاران و کارگزاران ارائه خدمات تخصصی و عمومی قرار دهند.

تبصره- پارک‌های علم و فناوری حق واگذاری اراضی متعلق به خود را دارند.

«ماده ۵»

حمایت از تجاری سازی دارایی های فکری و دستاوردهای پژوهشی

ماده ۵- کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مجازند تمام یا بخشی از دارایی‌های فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آن‌ها را حسب مورد پس از اخذ رضایت کتبی مؤلف، پدیدآورنده، مخترع و دارنده حق جهت بهره‌برداری علمی و پژوهشی در اختیار شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری و یا افراد فعال در انجام طرح (پروژه) اعم از اعضای هیئت علمی، دانشجویان و پژوهشگران به صورت بلاعوض در جهت تجاری‌سازی آن‌ها با رعایت موارد امنیتی و اصول محرمانه‌بودن واگذار و یا در جهت تجاری‌سازی یافته‌های علمی با کارآفرینان، قرارداد مشارکت منعقد نمایند. آیین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۹/۶ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به استناد ماده (۵) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ آیین‌نامه اجرایی ماده (۵) قانون یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی ماده (۵) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. دستگاه: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ و واحدهای وابسته و تابع آن‌ها، دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی.
۲. طرح (پروژه): پژوهش‌های دانشگاهی، پایان‌نامه و رساله تحصیلات تکمیلی و کلیه طرح‌های مرتبط با دستگاه که تمام یا بخشی از منابع آن توسط دستگاه تأمین شده است.
۳. شرکت‌های دانش‌بنیان: شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن.
۴. شرکت‌های فناور: واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری دارای مجوز از مراجع ذی صلاح.

۵. اشخاص فعال در طرح (پروژه): اشخاص حقیقی و حقوقی مجری و یا همکار در اجرای طرح (پروژه) که فعالیت آن‌ها در طرح به تأیید مراجع ذیصلاح در دستگاه رسیده است.
۶. دستاورد پژوهشی: یافته‌های علمی و پژوهشی حاصل از اجرای طرح (پروژه) شامل تولیدات علمی، دانش فنی، دستور یا ترکیب ساخت (فرمولاسیون)، مستندات و نقشه‌های فنی.
۷. دارایی فکری: شامل مالکیت صنعتی (اختراع، طرح صنعتی) و مالکیت ادبی و هنری حاصل از اجرای طرح (پروژه) که بر اساس مقررات به ثبت رسیده است.
۸. برنامه تجاری‌سازی: برنامه توسعه کسب‌وکار مشتمل بر تحلیل و بررسی صنعت و بازار، تبیین نیازها و انتظارات مشتریان، رویه‌های اجرایی و عملیاتی تجاری‌سازی، برنامه‌های بازاریابی و توسعه بازار، تیم‌سازی، تأمین سرمایه و توسعه محصول که حسب مورد به تأیید مراجع ذیصلاح موضوع این آیین‌نامه می‌رسد.
۹. در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آنها: اعطای اجازه بهره‌برداری (لایسنس) از تمام یا بخشی از دارایی‌های فکری و دستاوردهای پژوهشی و اجازه استفاده از تمام یا بخشی از حق بهره‌برداری.
- ماده ۲:** دستگاه موظف است سهم مؤلفین، پدیدآورندگان، مخترعین و دارندگان حق از دستاوردهای پژوهشی، دارایی‌های فکری یا حق بهره‌برداری را قبل از اتمام طرح (پروژه) با رعایت ماده (۵) قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری مصوب ۱۳۸۶ معین نماید. برای طرح (پروژه)‌های انجام شده، حسب تقاضای اشخاص فعال در طرح (پروژه) یا شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور سهم مؤلفین، پدیدآورندگان، مخترعین و دارندگان حق معین می‌شود.
- تبصره ۱: وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند دستورالعمل موضوع این ماده در خصوص پایان‌نامه‌ها، رساله‌ها و قراردادهای پژوهشی انجام شده و جاری دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مرتبط با خود را با رعایت حقوق عضو هیئت علمی و دانشجو ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین‌نامه تهیه و ابلاغ نمایند.
- تبصره ۲: انعقاد قرارداد مشارکت و یا در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آن‌ها به صورت بلاعوض موضوع این آیین‌نامه، فقط پس از اخذ رضایت کتبی از مؤلفین، پدیدآورندگان، مخترعین و دارندگان حق موضوع این ماده مجاز است.
- ماده ۳:** در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آن‌ها که متعلق به دستگاه است، به صورت بلاعوض با تأیید بالاترین مقام دستگاه به اشخاص فعال در طرح (پروژه) که حداقل یکی از شرایط زیر را داشته باشند، با رعایت مفاد ماده (۲) این

آیین‌نامه و در جهت تجاری‌سازی آن‌ها مجاز است:

۱. سهام‌دار با حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) سهم یا عضو هیئت مدیره یا مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان و فناور با موضوع فعالیت مرتبط با آن دستاورد پژوهشی یا مالکیت فکری مورد نظر باشد.

۲. برنامه تجاری‌سازی معینی برای دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آن‌ها تهیه و به دستگاه ارائه نمایند و به تأیید دستگاه برسد.

ماده ۴: در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آن‌ها که متعلق به دستگاه است، به صورت بلاعوض با تأیید بالاترین مقام دستگاه به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور که حداقل یکی از شرایط زیر را داشته باشند، با رعایت مفاد ماده (۲) این آیین‌نامه و در جهت تجاری‌سازی آن‌ها مجاز است:

۱. سابقه فعالیت مرتبط با آن دارایی فکری و دستاوردهای پژوهشی مورد نظر با تأیید معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور برای شرکت‌های دانش‌بنیان یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای شرکت‌های فناور را حسب مورد داشته باشد.

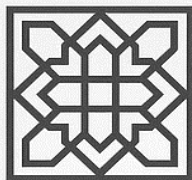
۲. برنامه تجاری‌سازی معینی برای دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آن‌ها تهیه و به دستگاه ارائه نمایند و به تأیید دستگاه برسد.

ماده ۵: در صورت تقاضای واحدهای صنعتی یا سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی برای تجاری‌سازی دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آنها، دستگاه می‌تواند به میزان مالکیت یا حق بهره‌برداری خود با رعایت مفاد ماده (۲) این آیین‌نامه با آن‌ها مشارکت نماید.

ماده ۶: تشخیص اولویت در اختیار گذاشتن تمام یا بخشی از دارایی فکری، دستاوردهای پژوهشی و حق بهره‌برداری از آن‌ها با رعایت مواد (۳) و (۴) این آیین‌نامه بر عهده بالاترین مقام دستگاه است.

ماده ۷: دستگاه موظف است نسبت به ثبت اطلاعات دستاوردهای پژوهشی موضوع این آیین‌نامه در سامانه نظام فکر نو (ایده‌ها و نیازها (نان) اقدام نماید.

ماده ۸: دستگاه‌ها موظفند به صورت سالانه، گزارش اجرای این آیین‌نامه را به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ و اصلاحات بعدی آن ارائه نمایند.

«ماده ۶»

توسعه زیرساخت‌های لازم برای فعالیت‌های دانش‌بنیان

ماده ۶: در راستای حمایت از پارک‌های علم و فناوری، شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان:
 الف: در تبصره بند (۲۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری اصلاحی مصوب ۱۳۵۲/۵/۱۷، پس از عبارت «دفتر مهندسی» عبارت «و دفتر شرکت‌های دانش‌بنیان» اضافه می‌شود.

قانون مرتبط

تبصره بند (۲۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری اصلاحی ۱۳۵۲:

شهرداری در شهرهایی که نقشه جامع شهر تهیه شده مکلف است طبق ضوابط نقشه مذکور در پروانه‌های ساختمانی نوع استفاده از ساختمان را قید کند. در صورتی که بر خلاف مندرجات پروانه ساختمانی در منطقه غیرتجاری محل کسب یا پیشه و یا تجارت دایر شود شهرداری مورد را در کمیسیون مقرر در تبصره (۱) ماده (۱۰۰) این قانون مطرح می‌نماید و کمیسیون در صورت احراز تخلف مالک یا مستأجر با تعیین مهلت مناسب که نباید از دو ماه تجاوز نماید در مورد تعطیل محل کسب یا پیشه و یا تجارت ظرف مدت یک ماه اتخاذ تصمیم می‌کند.
 این تصمیم وسیله مأمورین شهرداری اجرا می‌شود و کسی که عالماً از محل مزبور پس از تعطیل برای کسب و پیشه و یا تجارت استفاده کند به حبس جنحه‌ای از شش ماه تا دو سال و جزای نقدی از پنج هزار و یک ریال تا ده هزار ریال محکوم خواهد شد و محل کسب نیز مجدداً تعطیل می‌شود. دایر کردن دفتر وکالت و مطب و دفتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق و دفتر روزنامه و مجله و دفتر مهندسی و **دفتر شرکت‌های دانش‌بنیان** به وسیله مالک از نظر این قانون استفاده تجاری محسوب نمی‌شود.

مصوبه کارگروه دائمی شورا

شیوه‌نامه تسهیلات استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در اماکن مسکونی

در شصت و چهارمین جلسه کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۰۸ به استناد بند «الف» ماده (۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - تصویب شد:

ماده ۱- تعاریف:

الف- معاونت: معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور.
 ب- کارگروه: کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۴) آیین‌نامه

اجرائی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۶۵۱۳/ت/۱۴۱۶۰۲ هـ مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۱ هیئت وزیران و اصلاحات بعدی آن.

پ- شرکت دانش بنیان: شرکت‌ها و مؤسسات موضوع ماده (۱) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصلاحات بعدی آن.

ت- شهرداری: شهرداری‌های منطقه‌ای و ناحیه‌ای.

ماده ۲- ضوابط و معیارهای ارزیابی:

الف- شرکت متقاضی در زمان ارائه درخواست باید دارای گواهی دانش بنیان باشد.

ب- داشتن استقرار در ملک مسکونی در زمان درخواست به شرط ارائه قرارداد استیجاری یا سند مالکیت.

پ- ارائه مدارک معتبر شامل روزنامه رسمی و ثبت در لیست بیمه که نشان دهنده فعالیت شرکت در مکان مورد درخواست باشد.

ت- تأیید فعالیت اداری با رعایت ضوابط یاد شده شرکت توسط نماینده معاونت.

تبصره- در معرفی نامه صادره از سوی معاونت، تاریخ اعتبار گواهی دانش بنیان قید می‌شود. استقرار شرکت ذیل حمایت فوق‌الذکر در محل مورد نظر تنها در بازه اعتبار گواهی دانش بنیان مجاز است.

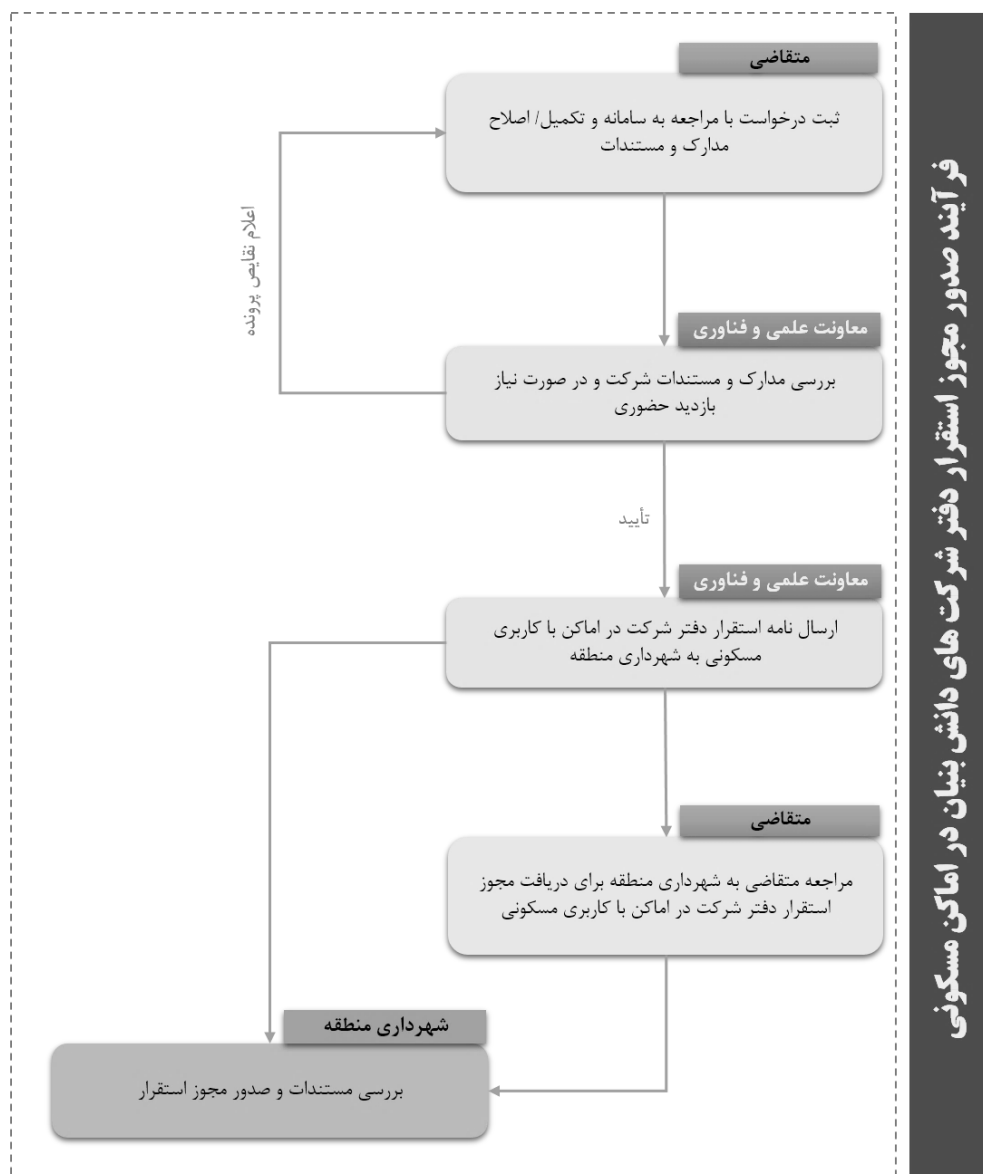
ماده ۳- فرآیند اجرایی:

الف- شرکت‌های دانش بنیانی که متقاضی دریافت نامه معرفی به شهرداری محل فعالیت خود هستند، باید درخواست خود را در سامانه my.daneshbonyan.ir در قسمت حمایت‌ها، بخش استقرار در اماکن مسکونی ثبت کنند.

ب- پس از ثبت درخواست، بازدید از محل شرکت توسط نماینده مورد تایید معاونت صورت می‌گیرد. معاونت در فرآیند اجرایی می‌تواند از خدمات کارگزاران خود استفاده کند.

پ- در صورت احراز شرایط، اقدامات لازم جهت معرفی شرکت به شهرداری منطقه محل استقرار توسط معاونت توسعه شرکت‌های دانش بنیان معاونت انجام خواهد شد.

ماده ۴- این شیوه‌نامه در تاریخ ۱۴۰۴/۱۰/۰۸ مصوب شد و از تاریخ تصویب لازم الاجراست.

آدرس سامانه ثبت درخواست : my.daneshbonyan.ir

در استان تهران نامه به «مرکز تهران هوشمند» و رونوشت آن به شهرداری منطقه ارسال می‌شود. نامه ارسالی به شهرداری در سامانه ثبت درخواست برای متقاضی قابل مشاهده خواهد بود.

ب: دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مجازند املاک، زمین و ساختمان‌های خود را برای استقرار شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان، پارک‌های علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای خلاق، بدون واگذاری مالکیت، طبق قوانین و مقررات در اختیار آن‌ها قرار دهند. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

مصوبه هیئت وزیران

آیین‌نامه اجرائی بند (ب) ماده (۶) قانون جهش تولید دانش بنیان

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۲/۲/۱۳ به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد بند (ب) ماده (۶) قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - آیین‌نامه اجرائی بند مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱: در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

- ۱- قانون: قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱.
- ۲- دستگاه اجرائی: دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ -.
- ۳- متقاضی: شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، پارکهای علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای خلاق که دارای مجوز معتبر از مراجع صلاحیت‌دار موضوع بند (۴) این ماده بوده یا صلاحیت آن‌ها مورد تأیید مراجع مذکور باشد.
- ۴- مرجع صدور مجوز و تأیید صلاحیت: حسب مورد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی و معاونت، علمی فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور.
- ۵- اموال غیرمنقول: املاک، زمین‌ها و ساختمان‌های دستگاه‌های اجرائی به استثنای انفال.
- ۶- معاونت: معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور.
- ۷- کارگروه: کارگروه موضوع ماده (۳) این آیین‌نامه.
- ۸- شورا: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان.

ماده ۲: به منظور جلوگیری از بروز تبعیض و برخورداری یکسان تمامی متقاضیان از امکانات موضوع این آیین‌نامه، دستگاه‌های اجرایی فهرست اموال غیر منقول مورد نظر خود جهت بهره‌برداری را از طریق سامانه جامع اطلاعات اموال غیرمنقول دستگاه‌های اجرایی (سادا) به وزارت امور اقتصادی و دارایی (اداره کل مدیریت اموال و دارایی‌های دولت) و معاونت اعلام می‌کنند. اداره کل مزبور مکلف است فهرست یادشده را به مرجع صدور مجوز و تأیید صلاحیت ارسال و به طور ماهانه منتشر کند. معاونت موظف است دسترسی عمومی لازم برای اطلاع‌رسانی و رسیدگی به درخواست‌های متقاضیان را ایجاد نماید.

تبصره: به منظور ایجاد وحدت رویه وزارت امور اقتصادی و دارایی با تأیید معاونت حقوقی رئیس‌جمهور الگوهای قراردادی لازم جهت واگذاری اموال موضوع این آیین‌نامه را تنظیم و ابلاغ نماید.

ماده ۳: در هر استان کارگروهی متشکل از نمایندگان استانداری، معاونت، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، دستگاه اجرایی مربوط و حسب مورد وزارت علوم تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی در محل استانداری و به ریاست استاندار تشکیل و مطابق این آیین‌نامه فرآیند اجرایی بهره‌برداری اموال غیرمنقول دستگاه‌ها و مصوبات مراجع ذی‌صلاح در این خصوص را پیگیری می‌کند. کارگروه مزبور موظف است هر شش ماه یکبار گزارش عملکرد خود را به دبیرخانه شورا ارائه نماید.

ماده ۴: متقاضی، پیشنهاد خود برای استفاده از اموال غیرمنقول دستگاه‌های اجرایی را به همراه مستندات مربوط در قالب طرح توجیهی به کارگروه اعلام می‌کند. متقاضی می‌تواند با هماهنگی دستگاه اجرایی، اطلاعات مربوط به اموال غیرمنقول دستگاه اجرایی را که مناسب فعالیت فناورانه خود تشخیص می‌دهد، به کارگروه اعلام نماید.

ماده ۵: کارگروه موظف است بر اساس معیارهای زیر، متقاضیان را امتیازدهی و اولویت‌بندی نماید:

- ۱- اهمیت و جایگاه فعالیت در عرصه توسعه و پیشرفت کشور: (۳۰) امتیاز.
- ۲- تناسب میان فعالیت متقاضی با مأموریتها و اهداف دستگاه: (۲۰) امتیاز.
- ۳- تناسب اقتضانات و نیازمندی‌های متقاضی با مشخصات اموال غیرمنقول قابل واگذاری: (۲۰) امتیاز.
- ۴- عملکرد مؤثر متقاضی از جهت کیفیت و اهمیت محصولات، میزان اشتغال‌زایی و ایجاد درآمد اقتصادی به ویژه برای استان مربوط: (۲۰) امتیاز.
- ۵- کمبود دسترسی فعلی متقاضی به امکانات و پشتیبانی‌های دولتی و استفاده‌های قبلی متقاضی از این دارایی‌ها: (۱۰) امتیاز.

تبصره: در مواردی که اموال غیرمنقول از طریق اجاره واگذار خواهد شد از امتیازات هر یک از

ردیف‌های (۱) تا (۵) موضوع این ماده پنج امتیاز کسر و به جای آن معیار قیمت پیشنهادی برای اجاره با (۲۵) امتیاز پیش‌بینی خواهد شد و کمیسیون معاملات بر مبنای بهای پیشنهادی تصمیم‌گیری خواهد کرد.

ماده ۶: واگذاری حق بهره‌برداری یا تغییر بهره‌بردار اموال غیرمنقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی از جمله مؤسساتی که شمول قانون بر آن‌ها مستلزم ذکر یا تصریح نام یا تابع مقررات و قوانین خاص است به پارک‌های علم و فناوری با ماهیت دولتی که دارای شخصیت حقوقی مستقل می‌باشند، با پیشنهاد کارگروه و تأیید کمیسیون مستندسازی و تصویب هیئت وزیران انجام می‌پذیرد.

تبصره ۱: واگذاری آن دسته از اموال غیرمنقول که دولت حق استفاده از آن‌ها را به شرکت‌های دولتی واگذار کرده است، تابع حکم این ماده است.

تبصره ۲: واگذاری اموال غیرمنقول شرکت‌های صد درصد دولتی که از منابع داخلی خود تهیه کرده‌اند به پارک‌های علم و فناوری با ماهیت دولتی که دارای شخصیت حقوقی مستقل می‌باشند، مطابق ماده (۱۱۸) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶ - انجام می‌پذیرد.

تبصره ۳: سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نسبت به اصلاح و صدور سند مالکیت به نام دولت جمهوری اسلامی ایران با نمایندگی پارک علم و فناوری مربوط با درج عبارت هرگونه تغییر بهره‌بردار و واگذاری بعدی منوط به تصویب هیئت وزیران خواهد بود، اقدام می‌کند.

ماده ۷: واگذاری حق استفاده موقت اموال غیرمنقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی از جمله مؤسساتی که شمول قانون بر آن‌ها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام یا تابع مقررات و قوانین خاص است، به پارک‌های علم و فناوری وابسته به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی مطابق تبصره (۵) ماده (۶۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - و به پیشنهاد کارگروه و تأیید کمیسیون مستندسازی و تصویب هیئت وزیران صورت می‌پذیرد.

ماده ۸: واگذاری حق استفاده موقت ساختمان‌های مزاد دولتی به پارک‌های علم و فناوری با ماهیت دولتی در استان‌ها که دارای شخصیت حقوقی مستقل می‌باشند، پس از پیشنهاد کارگروه و مطابق بند (ب) ماده (۸۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - انجام می‌پذیرد.

ماده ۹: واگذاری حق استفاده موقت موضوع مواد (۷) و (۸) این آیین‌نامه برای مدت حداکثر ده سال متناسب با ماهیت و نوع فعالیت فناورانه امکان‌پذیر است و تمدید حق استفاده موقت مذکور به تشخیص دستگاه اجرایی مطابق این آیین‌نامه انجام می‌پذیرد.

ماده ۱۰: واگذاری حق استفاده موقت موضوع مواد (۷) و (۸) این آیین‌نامه با رعایت شرایط زیر، که در متن مصوبات مربوط درج خواهد شد، انجام می‌شود:

- ۱- نظارت بر تداوم فعالیت طبق اهداف و وظایف مقرر بر عهده دستگاه اجرایی مربوط است.
  - ۲- در صورت تغییر اهداف و موضوع فعالیت، توقف فعالیت و عدم استفاده از مال غیرمنقول ظرف شش ماه از تاریخ واگذاری، حق استفاده موقت مزبور ساقط می‌گردد.
  - ۳- کلیه هزینه‌های مربوط به استفاده از اموال غیرمنقول یاد شده اعم از هزینه‌های جاری از قبیل، آب، گاز، برق، تلفن بیمه و مالیات و هزینه‌های تجهیز، تعمیر، نگهداری و بهره‌برداری بر عهده متقاضی است.
  - ۴- دستگاه اجرایی هیچگونه تعهدی در تجهیز، تعمیر و نگهداری اموال غیرمنقول مذکور برای بهره‌برداری، به استثنای تعمیرات اساسی ندارد.
  - ۵- در صورت ساقط شدن یا پایان یافتن مهلت حق استفاده، اعیانات و مستحقات ایجاد شده توسط متقاضی متعلق به دولت خواهد بود.
- تبصره:** واگذاری اموال غیرمنقول موضوع این ماده به غیر، به استثنای استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان، واحدهای فناور و گروه تیم‌ها و هسته‌های فناور در چهارچوب مأموریت متقاضی و قرارداد منعقد با آنها، ممنوع است.
- ماده ۱۱:** دستگاه اجرایی می‌تواند اموال غیرمنقول در اختیار خود را با برگزاری مزایده محدود بین متقاضیانی که از سوی کارگروه پیشنهاد شده‌اند، به استثنای پارک‌های علم و فناوری با ماهیت دولتی و با احتساب امتیازات کسب شده از ماده (۵) این آیین‌نامه اجاره دهد.
- تبصره:** مدت اجاره حداکثر (۱۰) سال متناسب با ماهیت و نوع فعالیت فناورانه خواهد بود.
- ماده ۱۲:** قرارداد اجاره تابع احکام قانون مدنی و قانون روابط موجر و مستأجر و سایر قوانین و مقررات مربوط است.
- ماده ۱۳:** قید ممنوعیت واگذاری مورد اجاره کلاً یا جزئاً حتی به صورت نمایندگی یا وکالت یا به غیر و نیز ممنوعیت تغییر کاربری در قرارداد اجاره الزامی است.
- تبصره:** استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان، واحدهای فناور و گروه (تیم)ها و هسته‌های فناور در اموال غیرمنقول واگذار شده به متقاضی در چهارچوب مأموریت متقاضی و قرارداد منعقد بلامانع است و مشمول ممنوعیت موضوع این ماده نمی‌شود.
- ماده ۱۴:** ترتیب پرداخت هزینه‌های مترتب بر بهره‌برداری از عین مستأجره که فقط مستأجر می‌باشد، در قرارداد مشخص خواهد شد.
- ماده ۱۵:** اجاره اموال غیرمنقول هیچگونه حق کسب و پیشه و مانند آن برای متقاضی در پایان دوره بهره‌برداری ایجاد نمی‌کند.

ماده ۱۶: هرگونه تغییر در اهداف و نوع فعالیت متقاضی یا استفاده غیرمجاز بر خلاف قرارداد اجاره، با اعلام دستگاه اجرایی و تشخیص کارگروه موجب انفساخ قرارداد و تخلیه ملک توسط دستگاه اجرایی می‌گردد. در این صورت متقاضی مکلف به پرداخت اجرت‌المثل ایام تصرف غیرمجاز و خسارات وارده در چهارچوب قوانین می‌باشد.

ماده ۱۷: مسئولیت حفظ و حراست اموال واگذار شده در طول دوره قرارداد اجاره بر عهده مستأجر است و نظارت بر نحوه بهره‌برداری با دستگاه اجرایی مربوط است.

ماده ۱۸: واگذاری اموال غیرمنقول نهادهای عمومی غیردولتی و همچنین سایر اموال غیرمنقول شرکت‌های دولتی که در این آیین‌نامه ترتیبی برای آن‌ها مشخص نشده است، به متقاضی موضوع این آیین‌نامه، تابع قوانین و مقررات مربوط است.

ماده ۱۹: اختیارات هیئت وزیران در تصویب واگذاری‌های موضوع مواد (۶)، (۷) و (۸) این آیین‌نامه به وزرای عضو کمیسیون حقوقی و قضایی هیئت دولت واگذار می‌گردد. مصوبات موضوع این بند با رعایت سازوکار ماده (۱۹) آیین‌نامه داخلی هیئت دولت قابل ابلاغ است.

ماده ۲۰: اراضی و املاک موضوع این آیین‌نامه صرفاً در چهارچوب کاربری‌های موجود اعم از اداری، آموزشی و بهداشتی قابل بهره‌برداری است.

ماده ۲۱: حق استفاده از اموال غیرمنقول موضوع این آیین‌نامه با حفظ مالکیت دولت بوده و هیچ‌گونه حق مالکیت و حق کسب و پیشه و مانند آن برای متقاضی در پایان دوره بهره‌برداری ایجاد نمی‌کند.

ماده ۲۲: با هدف تسهیل در تولید محصولات دانش بنیان و فن‌اور سازمان حفاظت محیط زیست اموال غیرمنقول موضوع این آیین‌نامه را جهت استقرار شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان به اماکن مجاز موضوع ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیت‌های صنعتی و تولیدی با رعایت ماده (۱۱) قانون هوای پاک - مصوب ۱۳۹۶- اضافه می‌نماید. وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی مجازند با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست نسبت به صدور جواز تأسیس و پروانه بهره‌برداری در این اماکن برای شرکت‌های دانش بنیان اقدام نمایند.

ماده ۲۳: در اجرای بند (الف) ماده (۱۲) قانون، استانداران بر حسن اجرای این آیین‌نامه و بهره‌برداری مناسب از اراضی و املاک دستگاه‌های اجرایی که در اختیار متقاضی بهره‌برداری قرار می‌گیرند، نظارت عالیه داشته و سالانه گزارش عملکرد استان را به دبیرخانه شورا ارائه می‌نمایند.

فرآیند استقرار در املاک، زمین‌ها و ساختمان‌های دستگاه‌های اجرایی

- ۱- منظور از متقاضی، شرکت‌های دانش‌بنیان، پارک‌های علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای خلاق است.
- ۲- واگذاری اموال غیرمنقول «نهادهای عمومی غیردولتی» و همچنین «شرکت‌های دولتی» تابع قوانین و مقررات مربوط به آن‌ها است.
- ۳- واگذاری حق استفاده موقت اموال غیرمنقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی به پارک‌های علم و فناوری وابسته به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی به پیشنهاد کارگروه و تأیید کمیسیون مستندسازی و تصویب هیئت وزیران صورت می‌پذیرد.
- ۴- واگذاری اموال غیرمنقول در استان تهران نیازمند تصویب هیئت وزیران است.

تبصره: واحدهای خلاق، افراد حقیقی و حقوقی غیردولتی هستند که در حوزه صنایع فرهنگی و علوم انسانی و اجتماعی فعالیت دارند و از مهارت‌های انسانی، نوآوری و فناوری‌های جدید برخوردار هستند و نسبت به ارائه محصولات (کالا و خدمات) نوآورانه و فناورانه و یا بهره‌برداری از الگوهای جدید کسب‌وکار اقدام می‌نمایند. تشخیص مصدیق واحدهای واجد شرایط فوق برعهده معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور است.

دستورالعمل دستگاهی

آیین‌نامه اجرایی توسعه زیست‌بوم واحدهای خلاق

ماده ۱. تعاریف و مفاهیم:

۱-۱ معاونت: معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

۱-۲ ستاد: ستاد فناوری‌های نرم و توسعه صنایع خلاق

۱-۳ دبیرخانه: دبیرخانه امور بررسی صلاحیت واحدهای خلاق و مراجع تشخیص صلاحیت

۱-۴ کارگروه: کارگروه امور واحدهای خلاق

تبصره ۱. مسئولیت دبیرخانه بر عهده دبیر ستاد فناوری‌های نرم و توسعه صنایع خلاق است.

۱-۵ واحدهای خلاق: واحدهای خلاق، اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی هستند که در حوزه صنایع خلاق، فرهنگی، علوم اجتماعی و علوم انسانی فعالیت دارند و از مهارت‌های انسانی، نوآوری و فناوری‌های نوین برخوردار هستند و نسبت به ارائه محصولات (کالا و خدمات) نوآورانه و یا با بهره‌برداری از فناوری‌های نوین و الگوهای جدید کسب‌وکار اقدام می‌نمایند. این واحدها شامل دو بخش اصلی می‌باشند:

۱-۵-۱ شرکت‌ها و مؤسسات خلاق: اشخاص حقوقی غیردولتی (شرکت‌ها و مؤسسات خصوصی) هستند که در حوزه صنایع خلاق، فرهنگی، علوم اجتماعی و انسانی فعالیت دارند و از مهارت‌های انسانی، نوآوری و فناوری‌های نوین برخوردار هستند و نسبت به ارائه محصولات (کالا و خدمات) نوآورانه و یا با بهره‌برداری از فناوری‌های نوین و الگوهای جدید کسب‌وکار اقدام می‌نمایند.

۱-۵-۲ اشخاص خلاق: اشخاص حقیقی که در حوزه صنایع خلاق، فرهنگی، علوم اجتماعی و انسانی فعالیت دارند و از مهارت، نوآوری و تجربه در این زمینه برخوردار هستند و از دانش و مهارت خود در زمینه کسب‌وکار در حوزه‌های تخصصی صنایع خلاق به گونه‌ای اثربخش بهره‌برداری می‌نمایند.

۱-۶ مراجع تشخیص صلاحیت: اشخاص حقوقی واجد صلاحیت تخصصی برای ارزیابی و نظارت که

از سوی دبیرخانه، صلاحیت آن‌ها احراز شده باشد.

۷-۱ صنایع خلاق و فرهنگی (Creative & Cultural Industries) آن دسته از فعالیت‌های اقتصادی مبتنی بر فرهنگ، نوآوری و دارائی‌های فکری یا فناوری‌های نوین و الگوهای جدید کسب و کار که برای ایجاد شغل و ثروت از طریق تولید یا خدمت از پتانسیل مناسبی برخوردار باشد. چنین صناعی را می‌توان در بخشهای زیر دسته‌بندی نمود:

- صنایع دیداری و شنیداری
- بازی رایانه‌ای، ویدئویی و موبایلی
- اسباب‌بازی و سرگرمی
- یادگیری، فناوری و آموزشی
- هنرهای تجسمی و هنرهای نمایشی
- طراحی
- معماری
- چاپ، نشر و نوشت‌افزار
- مد و پوشش
- واقعیت افزوده، مجازی و ترکیبی
- صنایع دستی، گردشگری و میراث فرهنگی
- گیاهان دارویی و طب سنتی
- تجهیزات توانبخشی و ورزشی
- علوم انسانی کاربردی
- خدمات زیرساخت واحدهای خلاق
- سلامت، غذا و محیط زیست
- الگوهای نوین کسب و کار
- نوآوری اجتماعی
- ورزش و تندرستی

تبصره ۲. سایر صنایع خلاق و فرهنگی (متناسب با ماهیت و جایگاه آن) به تصویب کارگروه خواهند رسید.

ماده ۲. این آیین‌نامه به منظور تحقق اهداف زیر تدوین شده است:

۱-۲ توسعه زیست بوم نوآوری و فناوری در کشور و تبیین و ارتقاء سهم شرکت‌های خلاق در اقتصاد

۲-۲ توسعه اشتغال‌زایی پایدار بر پایه کاربردی‌سازی و تجاری‌سازی صنایع خلاق، نرم، فرهنگی و علوم انسانی و اجتماعی، کارآفرینی برای نیروهای انسانی تحصیلکرده، دارای استعداد و مهارت و توسعه کیفی مشاغل

۲-۳ فعال نمودن مشاغل مبتنی بر نوآوری و فناوری در مناطق محروم و کم‌برخوردار

۲-۴ ایجاد و تقویت نمانام (برند)های واحدهای خلاق در صنایع و محصولات فرهنگی کشور و خدمات جدید مبتنی بر فناوری و نوآوری

۲-۵ تقویت صادرات و همکاری‌های بین‌المللی در حوزه صنایع خلاق و فرهنگی و کسب‌وکارهای نوآورانه

۲-۶ توسعه بازار و کیفیت محصولات و خدمات واحدهای صنایع خلاق

۲-۷ توسعه خانه‌های خلاق و نوآوری، کارخانه‌های نوآوری و پارک‌های علم و فناوری فعال در دامنه زیست‌بوم صنایع خلاق به عنوان بستر و زیرساخت‌های اصلی تبدیل ایده به محصول و تجاری‌سازی و توسعه کسب‌وکارهای نوآفرین

۲-۸ توسعه خدمات و سازمان‌های ارائه‌دهنده محصولات و خدمات زیرساخت جهت تامین، تسهیل و تسریع نیازمندی‌های مرتبط با واحدهای خلاق

۲-۹ ترویج و آموزش فرهنگ نوآوری و کارآفرینی بر پایه صنایع خلاق و فرهنگی

ماده ۳. به منظور سیاست‌گذاری و تصویب فرآیندهای اجرایی، معیارهای تشخیص مصادیق واحدهای خلاق، برنامه‌های خدماتی و حمایتی و نظارت بر حسن تحقق اهداف آیین‌نامه، کارگروهی با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

۳-۱ معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (رئیس کارگروه)

۳-۲ دبیر ستاد فناوری‌های نرم و توسعه صنایع خلاق (دبیر کارگروه)

۳-۳ رئیس مرکز امور شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان

۳-۴ معاون سیاست‌گذاری و توسعه

۳-۵ معاون توسعه مدیریت و جذب سرمایه

۳-۶ رئیس مرکز توسعه فناوری‌های راهبردی

۳-۷ نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی

۳-۸ نماینده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۳-۹ نماینده وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

۳-۱۰ نماینده وزارت آموزش و پرورش

۳-۱۱ نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت

۳-۱۲ نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۳-۱۳ نماینده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۳-۱۴ دو نفر اشخاص حقیقی متخصص در حوزه فناوری نرم و صنایع خلاق، به انتخاب رئیس کارگروه

۳-۱۵ نماینده سایر بخش‌های معاونت و دستگاه‌های مرتبط (به تشخیص رئیس یا دبیر کارگروه

برحسب موضوع)

۳-۱۶ نماینده صندوق نوآوری و شکوفائی

تبصره ۳. ستاد فناوری‌های نرم و توسعه صنایع خلاق مسئولیت مدیریت اجرایی دبیرخانه واحدهای

خلاق است و بر فعالیت آن نظارت دارد.

ماده ۴. وظایف کارگروه به شرح زیر می‌باشد:

۴-۱ سیاست‌گذاری و تصویب فرایندهای اجرایی

۴-۲ تصویب تنوع و حدود خدمات، حمایت‌ها و اعتبار مورد نیاز و سازوکارهای اجرایی آن

۴-۳ پیگیری از دستگاه‌های اجرایی، نهادهای عمومی و حاکمیتی برای شکل‌گیری، رفع موانع، توسعه

و حمایت از کسب‌وکار واحدهای خلاق

۴-۴ حمایت از ایجاد و تقویت نهادهای زیست‌بوم نوآوری و فناوری در حوزه واحدهای خلاق شامل

شرکت‌های خلاق، خانه‌های خلاق و نوآوری، شتابدهنده، مراکز نوآوری، مؤسسات و صندوق‌های

پژوهش و فناوری و سرمایه‌گذار خطرپذیر و نظایر آن

۴-۵ پیشنهاد و پیگیری توسعه زیرساخت‌های نهادی مورد نیاز نظیر اصلاح قوانین و مقررات،

شبکه‌سازی، سازماندهی صنفی، توسعه سرمایه انسانی و نظایر آن به منظور بالندگی واحدهای خلاق

۴-۶ تصویب برنامه‌ها و اولویت‌های سالیانه برای توسعه زیست‌بوم واحدهای خلاق

۴-۷ نظارت بر حسن اجرای مصوبات کارگروه

ماده ۵. وظایف دبیرخانه به شرح زیر می‌باشد:

۵-۱ تهیه و تدوین پیشنویس شیوه‌نامه‌ها، شاخص‌ها و حوزه‌های مرتبط برای فرایند شناسایی و

ارزیابی مراجع تشخیص صلاحیت و واحدهای خلاق

۵-۲ نیازسنجی و تهیه و تدوین پیش‌نویس شیوه‌نامه‌ها برای تعیین حمایت‌ها و خدمات و شرایط ارائه

آن‌ها به واحدهای خلاق

۵-۳ پیگیری خدمات و حمایت‌ها و نظارت بر اجرای آن.

۵-۴ شبکه‌سازی و ایجاد باشگاه‌های تخصصی متشکل از واحدهای خلاق هر حوزه و تعیین نیازهای

آنها

- ۵-۵ بسترسازی ایجاد و راهبری و سیاست‌گذاری خانه‌های خلاق و نوآوری به منظور جذب اشخاص حقیقی خلاق و طرح‌های آنان و راهبری آنها برای شکل‌گیری و توسعه
- ۵-۶ راهبری، مدیریت و اجرای فرآیند پذیرش مراجع تشخیص صلاحیت واحدهای خلاق توسط مراجع تشخیص صلاحیت معتبر (مبادی) و نظارت بر آنها.
- ۵-۷ تأیید نهایی واحدهای دارای صلاحیت به عنوان واحدهای خلاق
- ۵-۸ ایجاد و مدیریت زیرساخت لازم برای اجرای فرآیندهای ارزیابی و تأیید واحدها و محصولات خلاق توسط مراجع تشخیص صلاحیت و تصویب و اطلاع‌رسانی عمومی
- ۵-۹ شناسایی و تأیید صلاحیت کارگزاران برای ارائه خدمات به واحدهای خلاق و نظارت بر عملکرد آنها

۵-۱۰ اطلاع‌رسانی و ترویج زیست‌بوم واحدهای خلاق

- ۵-۱۱ ارزیابی دوره‌ای عملکرد واحدهای خلاق و شناسایی و معرفی واحدهای خلاق برتر
- ۵-۱۲ جلب حمایت و مشارکت نهادها و دستگاه‌های اجرایی کشور به منظور توسعه واحدهای خلاق
- ۵-۱۳ پیگیری اصلاح و تدوین قوانین و مقررات برای توسعه زیست‌بوم واحدهای خلاق
- ۵-۱۴ نظارت مستمر بر فرایندهای اجرایی و تهیه پیشنهادات اصلاحی
- ۵-۱۵ تدوین برنامه و بودجه مورد نیاز برای اجرای این آئین‌نامه
- ۵-۱۶ اجرای مصوبات کارگروه

ماده ۶. شاخص‌های تأیید صلاحیت واحدهای حقوقی خلاق (شرکت‌ها و مؤسسات خلاق):

- ۶-۱ شخصیت حقوقی
- ۶-۲ خصوصی بودن
- ۶-۳ دامنه محصولات خلاق و نوآور
- ۶-۴ نوآورانه بودن خدمت و محصول
- تبصره ۴. هر یک از محصولات مختلف از یک شرکت می‌توانند دارای یکی از گواهی‌های خلاق و دانش‌بنیان باشند، لذا شرکت در یک زمان هم می‌تواند دانش‌بنیان و هم خلاق باشد. اما یک محصول از یک شرکت هم‌زمان نمی‌تواند هم خلاق و هم دانش‌بنیان باشد.
- ۶-۴ محصول و خدمات شرکت دارای نوآوری باشد: باید ارزش افزوده اصلی محصول و خدمات شرکت ناشی از نوآوری باشد به طوری که در بررسی، ارزش اصلی برند یا هزینه محصول به دلیل نوآوری بوده و در صورتی که نوآوری از محصول کنار گذاشته شود با محصولات مشابه تفاوتی نداشته،

مزیت رقابتی نداشته یا عملکرد و مزیت محصول از آن سلب شود.

برخی از زیر شاخص‌های این بند شامل موارد زیر است:

۱-۴-۶ دارای سطح متمایز نوآورانه بودن محصول/خدمت (حداقل در کشور): محصول/خدمت ارائه شده توسط شرکت باید حداقل در کشور نوآورانه بوده و سطح متمایزی نسبت به فعالیت‌های مشابه داشته باشد. همچنین نوع محصول و خدمات آن در کشور منحصر به فرد بوده و دارای رقبای مشابه نبوده یا نسبت به حجم بازار هدف دارای رقبای اندکی باش

۲-۴-۶ دارای اثربخشی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی: این شاخص خود از زیرشاخص‌های زیر تشکیل شده است، که شرکت متقاضی باید حداقل واجد یکی از موارد زیر باشد:

الف. میزان اثربخشی، ممتد، مستقیم و ملموس محصول بر حل مسائل و نیازهای جامعه نظیر بهینه‌سازی مصرف انرژی و آب و اصلاح الگوی مصرف، کاهش سهم مصرف سوخت‌های فسیلی و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، امنیت غذایی و غذای سالم، ارتقای سلامت، رفع مشکلات کم‌آبی و خشکسالی، مهندسی و نوآوری اجتماعی، نوآوری در حکمرانی، کنترل آلاینده‌های زیست‌محیطی، پسماند و حمل‌ونقل، کنترل ترافیک (آمد و شد)، کاهش تصادفات و نظایر آن

ب. دارا بودن ظرفیت مناسب صادراتی و سوابق صادراتی رسمی و دارا بودن شبکه یا زیرساخت فعالیت شرکت در بازار کشورهای هدف صادرات

ج. با توجه به نیازمندی‌های توسعه کشور به طور مستقیم نوع یا فعالیت محصول در اولویت‌های حمایتی و توسعه کشور از نظر معاونت علمی و فناوری و ستادهای توسعه فناوری آن باشد. (مثال: انیمیشن، گیم، گردشگری، مد، اسباب بازی، صنایع دستی، نوآوری اجتماعی، کسب‌وکارهای نوین)

د. پتانسیل در ایجاد اشتغال پایدار، ممتد و کاهش مشاغل کاذب با ایجاد اشتغال مستقیم یا شبکه‌ای بیش از ۵۰ نفر را داشته باشد.

ه. درآمد سالیانه مطابق اسناد مالی معتبر در آخرین سال مالی منتهی به ارزیابی بیش از ۱۰،۰۰۰ میلیون ریال باشد که بطور مستقیم از کالا و خدمات صنایع خلاق باشد.

و. کسب‌وکار خود را در زمینه ایجاد شبکه شغلی و کارآفرینی در استان‌ها و مناطق محروم و کم‌برخوردار کشور، مناطق روستایی و حاشیه شهرها، و بهره‌برداری و توانمندسازی زنان، کودکان کار، افراد کم‌توان سالمندان و معلول و سایر اقشار آسیب‌پذیر جامعه طراحی و توسعه داده باشد.

ز. اقبال زیاد جامعه و یا وجود ظرفیت‌های بزرگ مشتریان، شبکه کاربران و ذی‌نفعان یا ایجاد داده بزرگ با قابلیت تحلیل در جهت ایجاد درآمد برای شرکت‌ها در بازار را دارا باشد.

۶-۶ مالکیت و ساخت: متقاضی بر محصول و خدمات مالکیت قانونی داشته باشد و این مالکیت و توان

طراحی و ساخت را با ارائه مدارک و مستندات اثبات نماید و حداقل نمونه اولیه آن راه‌اندازی و اجرا شده باشد. (محصول در حد ایده و طرح اولیه نباشد) و دانش ارزش افزوده اصلی محصول در فرآیندهای طراحی، تولید یا عرضه به مشتریان در اختیار خود باشد.

تبصره ۵. در خصوص کسب‌وکارهای نوین مبتنی بر فناوری دیجیتال (سکوهای فروش و خدمات)، فرایند توسعه نرم افزار باید توسط متقاضی انجام شده باشد.

۶-۷ مهارت و توانمندی نیروی انسانی: برخورداری از نیروی انسانی متخصص و توانمند (نیروی انسانی تمام وقت و پاره وقت) متناسب با محصولات و خدمات شرکت.

۶-۸ تجاری سازی و کارآفرینی: ایده و محصول تجاری سازی شده باشد و از طریق این تجاری سازی؛ کسب‌وکار، اشتغال و کارآفرینی ایجاد شده باشد.

ماده ۷. اشخاص حقیقی خلاق:

اشخاص حقیقی خلاق موضوع این آیین‌نامه به افرادی اطلاق می‌گردد که دارای تخصص و مهارت لازم و کافی در یکی از حوزه‌های مشمول بند ۷-۱ و دارای محصول و یا خدمات در این موضوعات بوده و در یکی از خانه‌های خلاق و نوآوری مستقر باشند.

تبصره ۶. اشخاص حقیقی تا زمانی که در یکی از خانه‌های خلاق و نوآوری مستقر باشند و تا مدت حداکثر دو سال مشمول این آیین‌نامه می‌باشند.

تبصره ۷. کلیه مسئولیت‌های احراز صلاحیت اشخاص حقیقی خلاق بر عهده خانه خلاق و نوآوری مستقر است و تعهدات خانه خلاق و نوآوری نسبت به اشخاص حقیقی خلاق مطابق شیوه‌نامه‌ای است که توسط دبیرخانه تنظیم و به تصویب کارگروه می‌رسد.

ماده ۸. مراجع تشخیص صلاحیت شناسایی و معرفی شرکت‌های خلاق شرکت‌ها و مؤسسات خلاق مشمول این آیین‌نامه از طریق مراجع تشخیص صلاحیت، شناسایی و پس از ارزیابی و انطباق با شاخص‌های مصوب در این آیین‌نامه بر اساس گزارش ارزیابی تکمیل شده به دبیرخانه معرفی می‌گردند تا پس از تصویب دبیرخانه به عنوان شرکت خلاق شناخته شوند. پذیرش مراجع تشخیص صلاحیت بر اساس درخواست آن‌ها و ماهیت فعالیت و عملکرد در زیست‌بوم خلاق و حوزه تخصصی و مهارتی مرتبط و در صورت دارا بودن شرایط زیر پس از تصویب دبیرخانه، انجام می‌شود.

۸-۱ مراجع تشخیص صلاحیت باید در ساختار خود دارای فرآیند ارزیابی یا دسته‌بندی شرکت‌ها و افراد باشند. مجموعه‌هایی نظیر موارد زیر:

الف. صندوق‌های پژوهش و فناوری و سرمایه‌گذاری خطرپذیر

ب. توسعه‌دهنده‌های کسب‌وکار مانند خانه‌های خلاق و نوآوری، شتابدهنده‌ها، کارخانه‌های نوآوری،

پارک‌های علم و فناوری دارای صلاحیت

ج. سایر مجموعه‌های موثر در توسعه کسب و کارهای مرتبط با حوزه‌های مندرج در ۷-۱ که علاوه بر تخصصی بودن فعالیت، دارای نظام ارزیابی و رتبه‌بندی در ساختار خود باشند.

۲-۸ مراجع تشخیص صلاحیت باید دارای سابقه فعالیت و عملکرد موثر و متناوب در حوزه فعالیت خود باشند. از جمله: مانند خانه‌های خلاق و نوآوری، شتابدهنده‌ها، استارت‌آپ استودیوها، مراکز نوآوری مرتبط با توسعه کسب و کار علاوه بر دارا بودن تعداد اعضاء متناسب با ظرفیت خود باید دارای حداقل سه خروجی موفق باشند.

تبصره ۸. دبیرخانه مسئولیت تصویب یا رد صلاحیت مراجع تشخیص صلاحیت، شرکت و مؤسسات و اشخاص حقیقی معرفی شده از سوی مراجع تشخیص صلاحیت به عنوان واحد خلاق را بر عهده دارد.

ماده ۹. مدت زمان اعتبار گواهی‌ها

۱-۹ شرکت‌ها و مؤسسات تایید صلاحیت شده برای مدت سه سال مشمول دریافت خدمات مصوب کارگروه هستند. تمدید این زمان منوط به تداوم شرایط مورد نظر در این آیین‌نامه و تصویب مجدد دبیرخانه است.

۲-۹ اعتبار گواهی فعالیت مراجع تشخیص صلاحیت پذیرفته شده به مدت ۱۸ ماه است و پس از این مدت بر اساس میزان همکاری با دبیرخانه و میزان همکاری در معرفی واحدهای خلاق تمدید یا عدم تمدید اعتبار مجوز آن توسط دبیرخانه بررسی و اتخاذ تصمیم خواهد شد.

۳-۹ اعتبار تاییدیه اشخاص حقیقی خلاق دو سال است.

تبصره ۹. در صورتی که در مدت زمان اعتبار گواهی‌های صادر شده دبیرخانه و مراجع تشخیص صلاحیت، مشخص شود که هر یک از واحدهای خلاق تایید شده، صلاحیت و شاخص‌های لازم و کافی را نداشته و یا اسناد و مدارک ارائه شده دارای اعتبار نمی‌باشند. دبیرخانه مجاز است تا تایید اعلام شده را لغو نماید. همچنین دبیرخانه می‌تواند نسبت به بازنگری یا ارزیابی مجدد تاییدشدگان در طول مدت اعتبار اقدام نماید.

ماده ۱۰. حمایت‌ها و خدمات توسعه‌ای زیست‌بوم واحدهای خلاق:

واحدهای خلاق مشمول این آیین‌نامه می‌توانند از حمایت‌ها و خدمات زیر استفاده نمایند:

۱-۱۰ خدمات توانمندسازی (مشاوره‌ها و آموزش‌های تخصصی، خدمات تجاری‌سازی)

۲-۱۰ استقرار دفاتر فعالیت در اماکن دارای کاربری مسکونی

۳-۱۰ بهره‌مندی کارکنان کلیدی واحد خلاق از تسهیلات نظام وظیفه در قالب امریه در واحد خلاق

مربوطه و یا اخذ پروژه جایگزین خدمت

۴-۱۰ تسهیلات و خدمات صندوق پژوهش و فناوری صنایع خلاق

۵-۱۰ یارانه‌ها و تسهیلات مربوط به خرید از نمایشگاه دائمی ایران ساخت

۶-۱۰ تسهیل و مساعدت مالی برای حضور در نمایشگاه‌های تخصصی داخلی و خارجی

۷-۱۰ بهره‌مندی از مزایای آئین‌نامه اجرایی حمایت از توسعه صادرات آثار، خدمات و محصولات خلاق

و نوآور سازمان توسعه تجارت ایران

۸-۱۰ حمایت‌های کانون پتنت ایران

۹-۱۰ معافیت از پرداخت حق بیمه تأمین اجتماعی قراردادهای

۱۰-۱۰ امکان برخورداری از بیمه تکمیلی کارکنان بدون محدودیت تعداد پرسنل

۱۱-۱۰ عدم شمول قانون منع مداخله کارکنان دولت برای اعضای هیئت علمی مؤسس واحدهای

خلاق

۱۲-۱۰ تسهیلات مرتبط با بیمه‌های بازرگانی

۱۳-۱۰ حمایت از اخذ گواهی انطباق و گواهی محصول

۱۴-۱۰ تسهیل و اولویت استقرار در شهرک‌های صنعتی و مناطق آزاد و ویژه تجاری

۱۵-۱۰ بهره‌مندی از تسهیلات ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان در خصوص معافیت از

تشریفات قانون برگزاری مناقصات

۱۶-۱۰ استفاده از یارانه‌ها و تسهیلات مربوط به شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی

۱۷-۱۰ استفاده از فرصت‌های رایگان و تخفیفی پخش آگهی و تولید برنامه‌های ترویجی و

فرهنگ‌سازی در صدا و سیمای ج.ا.

تبصره ۱۰. به طور کلی، واحدهای خلاق می‌توانند از کلیه خدمات و حمایت‌های مشمول شرکت‌های

دانش‌بنیان، به جز مواردی که به صراحت قانونی مختص شرکت‌های دانش‌بنیان است، استفاده نمایند.

دبیرخانه موظف است در مدت حداکثر سه ماه، شیوه‌نامه شرایط و حدود بهره‌مندی هر گروه از

واحدهای خلاق از خدمات و حمایت‌های مذکور را تهیه و به تصویب کارگروه برساند.

تبصره ۱۱. سایر خدمات مقتضی به شرکت‌های مشمول این آیین‌نامه، با تصویب کارگروه به فهرست

فوق اضافه می‌شود.

پ: در ماده (۸۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، عبارت «و پارک‌های علم و فناوری» بعد از عبارت «مناطق ویژه اقتصادی» و عبارت «و واحدهای

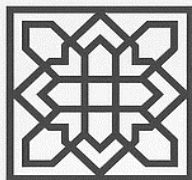
فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری» بعد از عبارت «منطقه ویژه اقتصادی» اضافه می‌شود.

قانون مرتبط

ماده (۸۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲):
وزارتخانه‌های نیرو، نفت و ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلفند، نسبت به تأمین آب، برق، گاز و امکانات مخابراتی شهرک‌ها و نواحی صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی و پارک‌های علم و فناوری تا درب واحدهای صنعتی و معدنی مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی و معدنی و منطقه ویژه اقتصادی و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری اقدام کنند.
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است اعتبار مورد نیاز را در لوایح بودجه سنواتی به این منظور پیش بینی کند.

ت: وزارتخانه علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان مراجع صدور مجوز ایجاد مراکز رشد، پردیس‌ها و پارک‌های علم و فناوری، حسب وظایف قانونی آن‌ها موظفند، برای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی دولتی، غیردولتی و دانشگاه آزاد اسلامی و دستگاه‌های اجرائی که دارای ضوابط قانونی می‌باشند، مجوز تأسیس و راه‌اندازی پردیس‌های استانی پارک علم و فناوری را صادر کنند.

«ماده ۷»

**معافیت بیمه‌ای و مالیاتی قرارداد دستگام‌های
اجرائی با شرکت‌های دانش‌بنیان**

ماده ۷: به منظور حمایت از کالاهای ایرانی، تولیدات و خدمات شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان: الف: دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مجازند با شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری قرارداد مرتبط با کالا و خدمات دانش‌بنیان از محل بودجه پژوهشی در آن دستگاه‌ها منعقد نمایند. مزایای بندهای «الف» و «ب» ماده (۱۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی به قراردادهای آن‌ها در حوزه تولید کالا و خدمات دانش‌بنیان تسری می‌یابد.^۱

قانون مرتبط

بندهای الف و ب ماده (۱۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی:

به منظور تقویت تحقیق و توسعه، مشوقهای بیمه‌ای، مالیاتی و ارتقای علمی به صورت زیر اعمال می‌شود:

الف: به دولت اجازه داده می‌شود اقدام قانونی لازم برای تشویق بیمه‌ای فعالیت‌های تحقیق و توسعه، نحوه محاسبه حق بیمه، معافیت‌های بیمه‌ای و مفاصا حساب کلیه قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی با دانشگاه‌ها یا مراکز علمی و پژوهشی دارای مجوز قطعی از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا شورای عالی حوزه‌های علمیه را انجام دهد.

ب: در بند «س» ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن مرجع تشخیص قراردادن فعالیت‌های تحقیقات پژوهشی مذکور در چهارچوب نقشه جامع علمی کشور، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

^۱ بودجه پژوهشی دستگاه‌های اجرایی، عمدتاً شامل موارد زیر می‌شود:

۱- اعتبارات برنامه‌ای ذیل فصول تحقیق و توسعه (در امور ده‌گانه قانون بودجه)

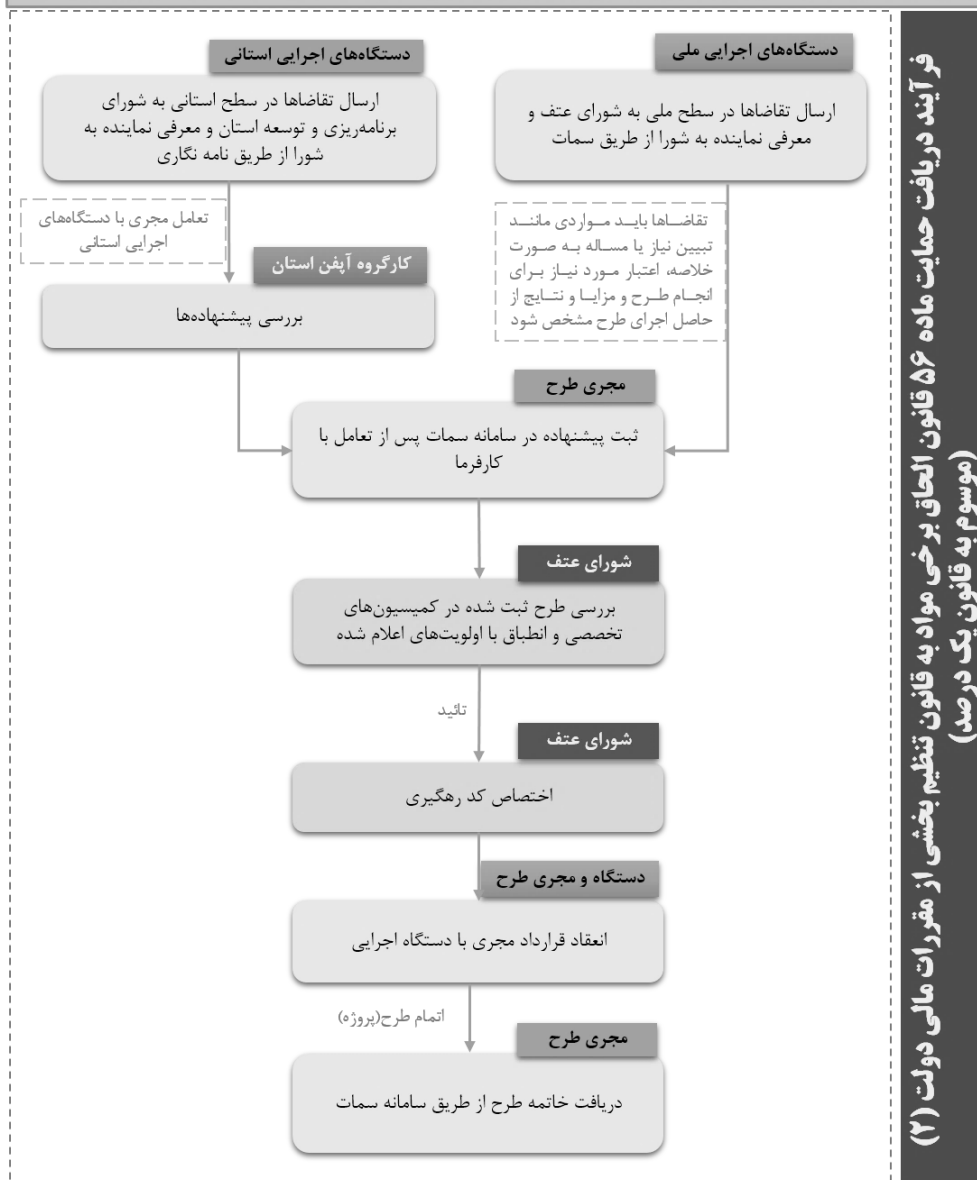
۲- هزینه‌های پژوهشی شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت که موظف به هزینه‌کرد درصد معینی از بودجه خود در حوزه پژوهش و نوآوری هستند.

۳- اعتبارات وفق ماده (۵۶) قانون تنظیم بخشی (۲) که دستگاه‌های اجرایی را ملزم می‌کند بخشی از اعتبارات هزینه‌ای تخصیص یافته را صرف امور پژوهشی و نوآوری نمایند.

بند (س) ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم:

معادل هزینه‌های تحقیقاتی و پژوهشی اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی در واحدهای تولیدی و صنعتی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارتخانه‌های ذیربط که در قالب قرارداد منعقد شده با دانشگاه‌ها یا مراکز پژوهشی و آموزش عالی دارای مجوز قطعی از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در چهارچوب نقشه جامع علمی کشور انجام می‌شود، مشروط بر اینکه گزارش پیشرفت سالانه آن به تصویب شورای پژوهشی دانشگاه‌ها و یا مراکز تحقیقاتی مربوطه برسد و ناخالص درآمد ابرازی حاصل از فعالیت‌های تولیدی و معدنی آن‌ها کمتر از پنج میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال نباشد، حداکثر به میزان ده درصد (۱۰٪) مالیات ابرازی سال انجام هزینه مذکور بخشوده می‌شود. معادل مبلغ منظور شده به حساب مالیات اشخاص مذکور، به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته نخواهد شد.

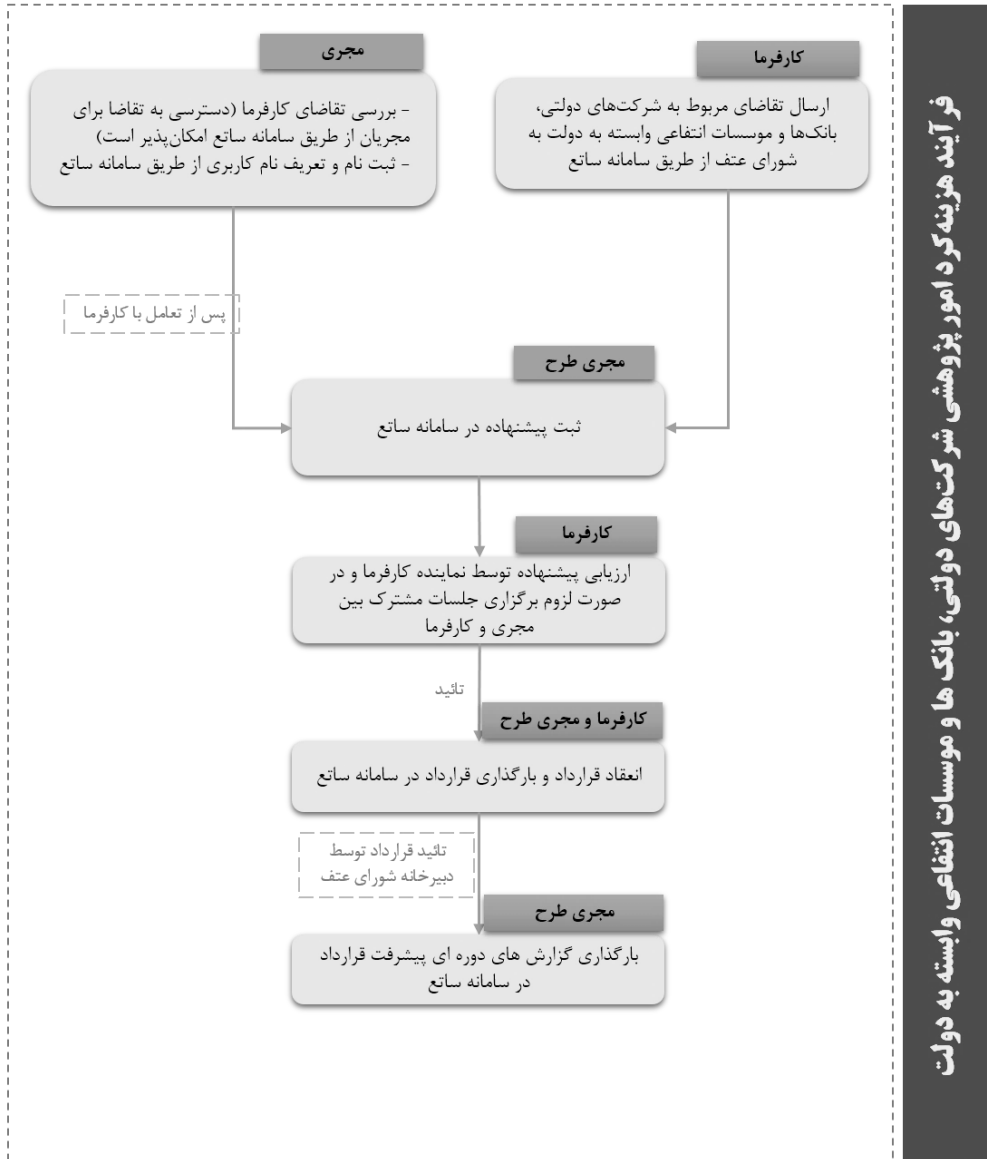
قانون مذکور به عنوان ماده ۵۶ قانون الحاق برخی موارد به تنظیم بخشی (۲) به صورت حکم دائمی مطرح شده است. لازم به ذکر است در قوانین بودجه سنواتی تجمیع منابع دستگاه‌های استانی با مدیریت شورای برنامه ریزی و توسعه استان نیز مجاز شمرده شده است.

آدرس اینترنتی سامانه سمات: <https://semat.ir>

اطلاع رسانی: مرکز آمار ایران ملزم است به‌طور سالانه اطلاعات مربوط به هزینه‌کرد تحقیق و توسعه را منتشر نماید دستگاه‌ها موظفند هر شش ماه یک بار، نحوه هزینه‌کرد این ماده را به شورای عتف و مرکز آمار ایران گزارش دهند شورای عالی عتف باید گزارش عملکرد این ماده را به‌صورت سالانه و حداکثر تا پایان مرداد ماه به مجلس شورای اسلامی ارائه کند

شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت دارای ردیف مشخصی از منابع پژوهشی هستند که در پیوست‌های بودجه در دسترس هستند. ۶۰ درصد از این منابع در قالب ساز و کار مشخصی در سامانه تقاضا و عرضه فناوری (سانع) هزینه می‌شوند. مدیریت این سامانه با شورای عالی عتف است
 به صورت کلی سامانه سانع نقش واسط در بهم رسانی عرضه و تقاضا را ایفا می‌کند و با پشتوانه قانونی در بودجه سنوایی تامین مالی پروژه‌ها از محل اعتبارات پژوهشی شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت صورت می‌پذیرد.

فرآیند هزینه‌کرد امور پژوهشی شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت

آدرس اینترنتی سامانه سانع: <http://sate.atf.gov.ir>
 فرآیند نظارت بر اجرای این قانون و سامانه مربوطه، بر عهده شورای عتف است.
 بر اساس قانون، دیوان محاسبات وظیفه ارزیابی تبصره‌های بودجه سنوایی را دارد، بنابراین جزئیات مربوط به هزینه کرد دستگاه‌های مشمول و قرارداد با مجریان در گزارشات تفریح موجود است.

بخشنامه مرتبط

بند ۱۹ بخشنامه تنقیح و تلخیص ضوابط بیمه‌ای مقاطعه‌کاران سازمان تامین اجتماعی
(بخشنامه شماره ۱۲۱۰۱/۹۹/۱۰۰۰ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۰ سازمان تامین اجتماعی)

در اجرای قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۸۹/۸/۵، بهبود فضای کسب‌وکار و بهره‌مندی شرکت‌ها و مؤسسات مزبور از تسهیلات قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و با عنایت به تداوم جلسات کارگروه مشترک فی‌مابین نمایندگان معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و این سازمان در خصوص ضرورت تحقق سیاست‌های کلان اقتصاد مقاومتی، بررسی مسائل و ابهامات مربوط به قراردادهای منعقد شده شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان با واگذارندگان کار در اجرای ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی و نحوه مطالبه حق بیمه قراردادهای مزبور، توجه واحدهای اجرایی تابعه را به نکات ذیل معطوف می‌دارد:

- شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان که از حمایت‌ها و تسهیلات قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات برخوردار می‌باشند و در اجرای قانون یادشده با انعقاد قراردادهای پیمانکاری در زمینه‌های دانش‌بنیان انجام فعالیت نموده و موضوع قراردادهای منعقد شده شرکت‌ها و مؤسسات مزبور مورد تایید معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری قرار گرفته باشد با معرفی و تایید موضوع توسط معاونت یادشده، حق بیمه قراردادهای منعقد شده اینگونه شرکت‌ها و مؤسسات بر اساس لیست و بازرسی خواهد بود و واحدهای اجرایی می‌بایست در صورت نداشتن بدهی قطعی، ضمن صدور مفاصا حساب قرارداد منعقد شده وفق ماده (۳۸) قانون تامین اجتماعی و تبصره‌های ذیل آن نسبت به بررسی لیست‌های ارسالی طبق ماده (۳۹) قانون تامین اجتماعی و انجام بازرسی طبق ماده (۴۷) قانون (اعم از کارگاهی و دفاتر) اقدام نمایند.
- قراردادهای معرفی شده منحصراً در خصوص موضوعات دانش‌بنیان مورد تایید و با معرفی معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور بوده و سایر قراردادهای مورد اجرای شرکت‌ها و مؤسسات مزبور طبق مقررات جاری سازمان و با رعایت ماده (۴۱) قانون تامین اجتماعی محاسبه و مطالبه خواهد شد.

مصوبه کارگروه دائمی شورا

کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۷، بر اساس تفاهم صورت گرفته فی مابین معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری و سازمان تأمین اجتماعی، در خصوص نحوه محاسبه حق بیمه قراردادهای شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان موضوع بند ۱۹ بخشنامه تنقیح و تلخیص ضوابط بیمه‌ای مقاطعه کاران سازمان تأمین اجتماعی به شماره ۱۲۱۰۱/۹۹/۱۰۰۰ مورخ ۹۹/۱۲/۲۰ و در اجرای بند «ب» ماده (۷) قانون جهش تولید دانش بنیان، «شیوه نامه حمایت اعطای معافیت از ضرایب حق بیمه قراردادهای شرکت‌های دانش بنیان» را به شرح ذیل تصویب کرد:

شیوه نامه حمایت اعطای معافیت از ضرایب حق بیمه قراردادهای شرکت‌های دانش بنیان

ماده ۱- تعاریف

الف- معاونت علمی: معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری

ب- کارگروه: «کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان»، موضوع ماده (۳) آیین نامه اجرایی «قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات» موضوع تصویب نامه شماره ۱۴۱۶۰۲/ت ۴۶۵۱۳ هـ مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۱ هیئت وزیران و اصلاحات بعدی آن

پ- قانون: «قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات» مصوب مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۳۸۹/۰۸/۳۰ و اصلاحات بعدی آن

ت- شرکت دانش بنیان: شرکت‌ها و مؤسسات مورد تأیید «کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان» و مشمول استفاده از مزایای «قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات»

ث- سازمان: سازمان تأمین اجتماعی

ج- بخشنامه: بخشنامه تنقیح و تلخیص ضوابط بیمه‌ای مقاطعه کاران سازمان تأمین اجتماعی به شماره ۱۲۱۰۱/۹۹/۱۰۰۰ مورخ ۹۹/۱۲/۲۰

چ- ضرایب حق بیمه: ضرایب اعمالی برای حق بیمه قراردادهای پیمانکاری در اجرای ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی و بر اساس بخشنامه تنقیح و تلخیص ضوابط بیمه‌ای مقاطعه کاران سازمان تأمین

اجتماعی

ماده ۲- تسهیلات و حمایت‌ها

الف- موضوع بند ۱۹ بخشنامه تنقیح و تلخیص ضوابط بیمه‌ای مقاطعه‌کاران سازمان تأمین اجتماعی: شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان که که با انعقاد قراردادهای پیمانکاری در زمینه‌های دانش‌بنیان فعالیت نموده و موضوع قراردادها و صورت‌حساب‌های منعقد شرکت‌ها و مؤسسات مزبور مورد تأیید معاونت علمی قرار گرفته باشد با معرفی و تأیید موضوع توسط معاونت یادشده، حق بیمه قراردادهای منعقد این گونه شرکت‌ها و مؤسسات براساس لیست و بازرسی خواهد بود و واحدهای اجرایی سازمان می‌بایست در صورت نداشتن بدهی قطعی شرکت به سازمان، ضمن صدور مفاصا حساب با ضریب صفر قرارداد منعقد وفق ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی و تبصره‌های ذیل آن نسبت به بررسی لیست‌های ارسالی طبق ماده (۳۹) قانون تأمین اجتماعی و انجام بازرسی طبق ماده (۴۷) قانون تأمین اجتماعی (اعم از کارگاهی و دفاتر) اقدام نمایند.

ب- شرکت‌های دانش‌بنیان نوپا، فناوری و نوآور براساس معیارهای موضوع این شیوه‌نامه و در صورت تأیید با معرفی و تأیید موضوع به سازمان، از پرداخت هرگونه ضرایب حق بیمه برای میزان مبلغ تأیید شده از قراردادها و فاکتورهای خود معاف خواهند بود.

تبصره ۱- در صورتی که شرکت حق بیمه نفرات مشغول در ردیف پیمان مورد معافیت را از محل لیست دفتر مرکزی خود پرداخت نموده باشد یا حق بیمه بخشی از کارکنان اصلی خود را از محل ردیف پیمان واریز کرده باشد، به عبارت دیگر تمام نفرات به کار گرفته‌شده در قرارداد مدنظر از کارکنان اصلی شرکت باشد، در هر دو حالت با نامه معافیت صادر شده از سمت معاونت، سازمان موظف است مفاصا حساب حساب شرکت را با ضریب صفر صادر کند.

تبصره ۲- در صورتی که نفراتی به صورت پیمانی و موقت در قرارداد مدنظر به کار گرفته‌شده باشند، شرکت موظف به پرداخت حق بیمه آن نفرات در محل ردیف پیمان است.

تبصره ۳- سازمان موظف است با ارائه معرفی‌نامه دانش‌بنیان بودن قرارداد توسط شرکت، با اخذ تعهد حسابرسی از شرکت صرفاً برای دوره قرارداد، مفاصا حساب شرکت را با اعمال مبلغ معافیت تأیید شده صادر کند.

تبصره ۴- استفاده از تسهیلات موضوع بخشنامه تنقیح و تلخیص ضوابط بیمه‌ای مقاطعه‌کاران سازمان تأمین اجتماعی، نافی بهره‌مندی شرکت‌ها از سایر بخشنامه‌های سازمان تأمین اجتماعی نظیر کارگاه ثابت، شورای انفورماتیک در خصوص معافیت از حق بیمه قراردادها نخواهد بود.

ماده ۳- ضوابط معیارهای ارزیابی

الف- مجری قرارداد (پیمانکار) صرفاً باید شرکت یا مؤسسه دانش بنیان باشد و درخواست‌های مربوط به قراردادهای منعقد شده با اشخاص حقیقی (از قبیل مدیرعامل شرکت دانش بنیان) مشمول نمی‌باشد.

ب- ارائه نامه اعلام اتمام قرارداد (درخواست مفصاحساب توسط کارفرمای قرارداد) به همراه تصویر کامل قرارداد (یا در صورت عدم عقد قرارداد فاکتور رسمی)، و لیست بیمه کارکنان در دوره قرارداد و ۳ ماه آخر، جهت بررسی پرونده الزامی می‌باشد.

تبصره- در صورتی که شرکت‌ها قبل از پایان قرارداد و بر اساس آخرین صورت وضعیت یا اتمام یکی از فازهای قرارداد، قصد اخذ مفصاحساب از سازمان تأمین اجتماعی را داشته باشند، بارگذاری نامه کارفرما در این خصوص به همراه صورت وضعیت‌های پرداخت شده تا تاریخ مذکور الزامی می‌باشد.

پ- قراردادهای مرتبط با فعالیت‌های دانش بنیان مورد تأیید کارگروه، مشمول معافیت از ضرایب حق بیمه قراردادها است. سایر قراردادهای غیر دانش بنیان مورد اجرای شرکتها و مؤسسات مزبور طبق مقررات جاری سازمان و با رعایت ماده (۴۱) قانون تأمین اجتماعی محاسبه و مطالبه خواهد شد.

تبصره ۱- کل مبلغ قرارداد (شامل ۱۰٪ مبلغ و شرایط ذکر شده در قرارداد) بایستی در خصوص تولید کالا یا خدمات دانش بنیان مورد تأیید کارگروه باشد. لذا موارد دیگر مانند خرید یا تأمین تجهیزات جانبی، عمومی، یا زیرساختی و مشاوره در قرارداد در صورتی که جزئی از محصول دانش بنیان نباشد شامل معافیت نمی‌شود.

تبصره ۲- پشتیبانی فنی مرتبط با کالاها و خدمات دانش بنیان مورد تأیید کارگروه (نظیر ارتقا و به روزرسانی محصول، تعمیر و نگهداری تخصصی، نصب و نظایر آن، در قراردادهایی که در گذشته منعقد شده و در آن تولید کالا و خدمات دانش بنیان از سایر فعالیت‌های غیر دانش بنیان تفکیک نشده است، طی قرارداد جداگانه یا با صدور الحاقیه، قابل بررسی خواهد بود.

ت- فروش محصول/خدمت دانش بنیان به انضمام آموزش و پشتیبانی و پشتیبانی روتین یا همراه با توسعه محصول دانش بنیان و ارزش افزوده غیر مستقیم ایجاد شده در اثر خدمت دانش بنیان در صورتی که مدل درآمدی اصلی محصول/خدمت مبتنی بر آن باشد و ارزش افزوده ایجاد شده مورد تأیید کارگروه قرار گرفته باشد قابل بررسی است.

ث- درآمد/فروش سرویس به کمک محصول دانش بنیان برای شرکت‌های دانش بنیان حوزه فناوری اطلاعات بر مبنای مدل درآمدی کارمزدی و تراکنش‌های عمومی اعم از PSP دارای سقف مبلغ یا بدون سقف مبلغ قرارداد، صرفاً تا سقف مبلغ قرارداد ۵۰۰ میلیارد ریال سالیانه مورد تأیید می‌باشد.

شرکت‌های دانش‌بنیان مشمول این بند، می‌توانند از طریق کارگاه ثابت و یا شورای صنفی انفورماتیک، جهت دریافت معافیت از ضرایب حق بیمه قراردادهای اقدام کنند.

تبصره- درآمد/فروش سرویس به کمک محصول تأیید شده بر مبنای مدل درآمدی کارمزد تراکنش‌ها برای فروش محتوا و برنامه کاربردی استثنا بوده و مورد تأیید است.

ج- قراردادهای متفرقه غیردانش‌بنیان (تأمین نیرو، پشتیبانی شبکه و نصب سیستم عامل و آنتی ویروس) قرارداد محصولات/خدمات رد شده در ارزیابی دانش‌بنیان یا محصولات/خدماتی که پیش از زمان ارزیابی دانش‌بنیان شرکت توسعه داده شده بودند اما در جلسه ارزیابی معرفی نشده‌اند، قرارداد پروژه‌های سفارش مشتری یا محصولات متفرقه که پس از زمان بازدید دانش‌بنیان توسعه داده شده اند ولی توسط کارشناس فنی، غیرقابل تأیید در ارزیابی دانش‌بنیان محسوب می‌شوند، قراردادهایی که اجرای فنی آن توسط شرکت دیگری انجام شده است و قراردادهایی که به دلیل نقص یا عدم اطلاعات یا پیوست‌های لازم نمی‌توان درباره محتوای قرارداد یا ارتباط آنها با محصولات/خدمات دانش‌بنیان شرکت قضاوت کرد، مورد تأیید نمی‌باشد.

چ- شرکت‌هایی که پرونده ارزیابی دانش‌بنیان آنها تمدید سریع، مستعد دانش‌بنیان یا دارای نقص مستندات در پرونده ارزیابی هستند، بایستی برای ارزیابی مجدد دانش‌بنیان اقدام کنند. بدیهی است پس از ثبت درخواست شرکت، موارد درخواستی حمایت تا حصول نتیجه قابل بررسی خواهد بود.

ح- درآمد ناشی از خدمات ارائه شده توسط محصول دانش‌بنیان در صورت درهم‌تنیدگی با محصول دانش‌بنیان، مورد تأیید است.

ماده ۴- فرایند حمایت

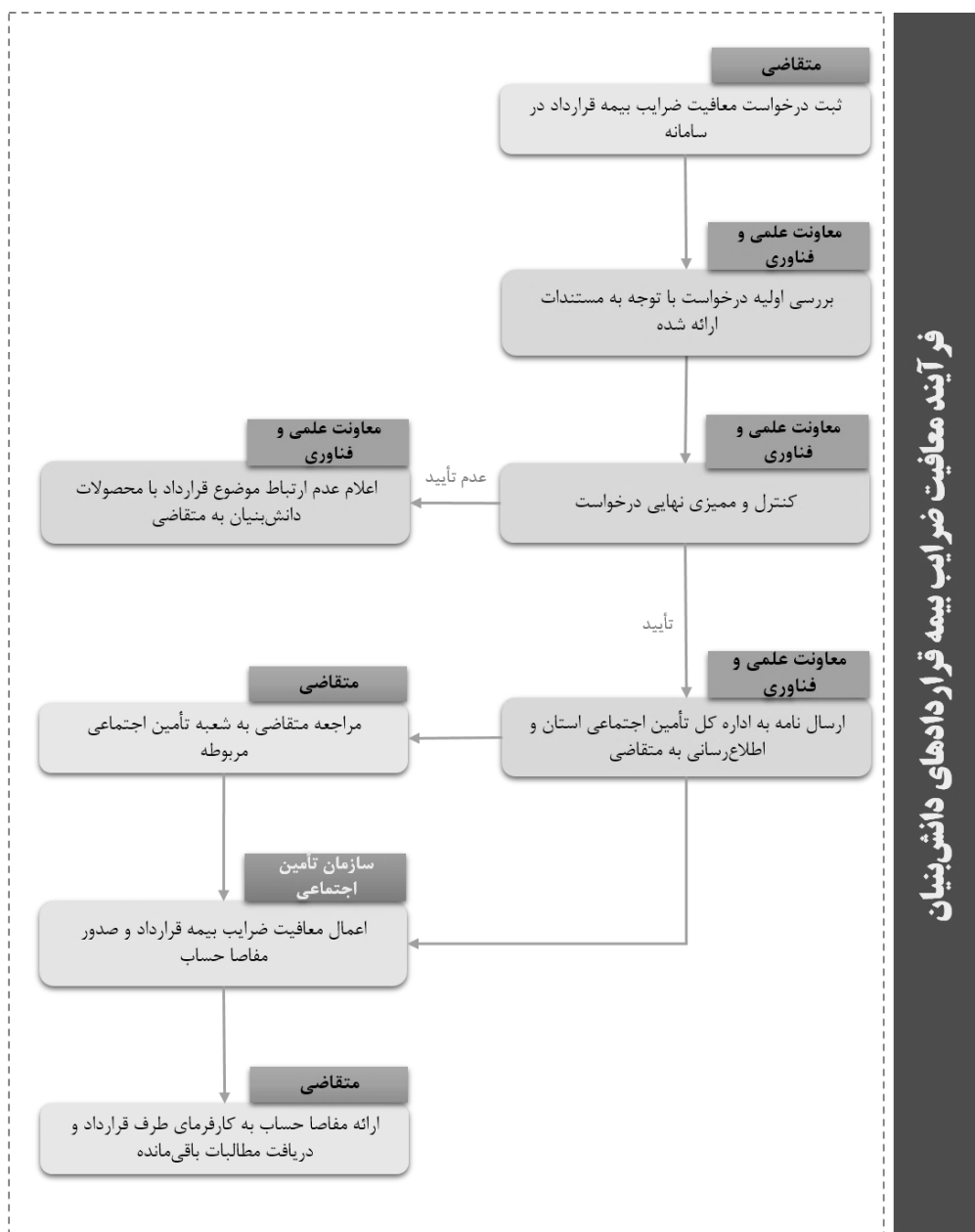
الف- کلیه درخواست‌ها بدون نیاز به مراجعه حضوری و از طریق سامانه My.daneshbonyan.ir در بخش «درخواست دریافت خدمات حمایتی/معافیت از ضرائب حق بیمه قراردادها»، ارسال می‌شود.

ب- شرکت دانش‌بنیان متقاضی، نامه استعلام مفصاحساب بیمه (که در پایان قرارداد توسط کارفرما تهیه می‌شود) و کل متن قراردادها و یا در صورت عدم عقد قرارداد تصویر فاکتور رسمی موردنظر به همراه پیوست‌های فنی آن را از طریق سامانه مذکور ارسال کند.

پ- بررسی توسط معاونت توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان انجام خواهد شد و در صورت تأیید، نامه معافیت از ضرایب حق بیمه قرارداد به صورت بر خط صادر خواهد شد.

ت- پس از صدور نامه مذکور، نماینده شرکت بایستی با در دست داشتن نسخه چاپی نامه، به شعب مربوط مراجعه کند. با توجه به امکان مشاهده نامه‌های صادر شده از طریق دسترسی آنلاین ایجاد شده برای تمامی شعب سازمان تأمین اجتماعی، نیازی به ارائه نامه ممه‌ور معاونت علمی نمی‌باشد.

تبصره- هزینه ارزیابی توسط شرکت متقاضی نوآور و فناور پرداخت می شود. هزینه این ارزیابی برای شرکت های دانش بنیان نوپا رایگان است.

ب: در ماده (۲۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، عبارت «مواد (۱۲) و (۱۳)» جایگزین عبارت «ماده (۱۲)» می‌شود.

قانون مرتبط

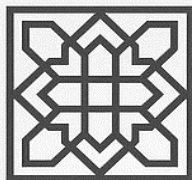
ماده (۲۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی:

از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، کلیه مواد قانون «حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آن‌ها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۱/۵/۱» به جز مواد (۱۲) و (۱۳) آن نسخ می‌شود.

ماده (۱۳) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آن‌ها در امر صادرات:

تمام یا قسمتی از جریمه‌های مقرر در قانون تأمین اجتماعی بنا به درخواست کارفرما و با توجه به دلایل ابرازی مبنی بر خارج از اختیار بودن عدم انجام تکالیف مقرر و با در نظر گرفتن سوابق گذشته و خوش حسابی واحد تولیدی، صنعتی و معدنی و به تشخیص و موافقت سازمان تأمین اجتماعی براساس بندهای ذیل ماده (۲) قانون اصلاح قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۷/۴/۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام، قابل بخشودگی است. آیین‌نامه اجرائی این ماده به وسیله وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تهیه می‌شود و دو ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

«ماده ۸»

**تمرکزبخشی به ابزارهای اجرایی قانون
حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان**

ماده ۸: در قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات:

الف: در ماده (۲)؛

۱. عبارت «شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان متشکل از رئیس‌جمهور (رئیس شورا)، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (نایب‌رئیس شورا)، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزیر جهاد کشاورزی و چهار نفر از اعضای کمیسیون‌های آموزش، تحقیقات و فناوری، صنایع و معادن، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر» جایگزین عبارت «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» می‌شود.

۲. دو تبصره به شرح زیر به این ماده الحاق می‌شود:

«تبصره ۱: هرگونه استفاده از مزایا، امتیازات و تسهیلات عنوان‌شده در این قانون برای شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، پس از انطباق با اهداف مندرج در این قانون و متناسب با ویژگی‌ها و انواع آنها، توسط هر یک از اعضاء جهت تصویب به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان ارائه می‌گردد. همچنین کلیه دستگاه‌های مجری این قانون موظف هستند مزایا، امتیازات و تسهیلات خود در حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان را به منظور بررسی انطباق با اهداف مندرج در این قانون، به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان اطلاع‌رسانی کرده و در صورت تشخیص عدم انطباق و مغایرت، نسبت به توقف و در صورت کوتاهی نسبت به انجام آن اقدام کنند.

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۵/۱۲ به پیشنهاد شماره ۱۱/۸۱۷۶۱ مورخ ۱۴۰۱/۲/۲۶ معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۴۱۶۰۲/ت/۴۶۵۱۳ مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۱ و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱. در بند (ج) ماده (۱)، عبارت "شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری" به عبارت "شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان" اصلاح و متون زیر به عنوان بندهای (ح) و (ط) به ماده مذکور الحاق می‌شود:

ح: کارگروه: کارگروه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان، موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه.
ط: معاونت: معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور.

۲. متن زیر به عنوان ماده (۳) الحاق و شماره مواد بعدی به ترتیب اصلاح می‌شود:
ماده ۳: وظایف شورا به شرح زیر است:

الف: سیاستگذاری در خصوص نحوه تشخیص و حمایت از شرکت‌های دانش بنیان و نظارت بر اجرای قانون.

ب: سیاستگذاری در راستای توسعه اقتصاد دانش بنیان و رفع موانع، تقویت و توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان.

پ: تصویب و ابلاغ طرح‌های اولویت‌دار اقتصاد دانش بنیان مرتبط با اقالم راهبردی و طرح‌های توسعه توانمندی‌های فناورانه و تولید داخل در حوزه‌های فعالیت دستگاه‌های اجرایی.

ت: بررسی و تصویب برنامه‌های حمایتی دستگاه‌های اجرایی در انطباق با اهداف قانون و قانون جهش تولید دانش بنیان-مصوب ۱۴۰۱- و تعیین تکالیف آن‌ها در حمایت و توسعه و بهره‌گیری از ظرفیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان.

ث: تعیین اهداف کمی اجرای قانون و تعیین مأموریت دستگاه‌های اجرایی در تحقق شاخص‌های اقتصاد دانش بنیان با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

ج: تعیین سیاست‌ها و راهبردهای حمایتی و تشویقی با هدف توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان.

چ: سیاستگذاری و نظارت بر توسعه نظام تأمین مالی اقتصاد دانش بنیان با تمرکز بر هم‌افزایی میان فعالیت‌های صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری و زمینه‌سازی برای استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در توسعه اقتصاد دانش بنیان.

ح: تصویب ساختار فعالیت کارگروه تولید بار اول و سیاستگذاری و نظارت بر عملکرد آن.

خ: تصویب سازوکار تشخیص مصادیق رقابت بین شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و حسب مورد ارجاع موارد تخلف به نهادهای مسئول نظارت و پیگیری.

د: سیاستگذاری در خصوص رفع موانع و توسعه صادرات محصولات دانش بنیان با تأکید بر جهت‌دهی

به کمک‌های فنی و اعتباری خارجی و توسعه ابزارهای مالی موردنیاز.
 ذ: تصویب معیارهای مربوط به اندازه‌گیری و تقویت سرمایه‌گذاری بنگاه‌های بزرگ اقتصادی و بخش خصوصی در تحقیق و توسعه اثربخش و سازوکارهای متناسب با زیست‌بوم نوآوری و همچنین نظارت بر نحوه تخصیص اعتبار مالیاتی به این بنگاه‌ها؛
 ر: تصویب سازوکارهای مربوط به توسعه سرمایه‌گذاری سازمان‌های توسعه‌ای و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری در حوزه دانش‌بنیان با مشارکت صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح‌های توسعه فناوری مصوب.

ز: تصویب نحوه بهره‌مندی واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و شهرک‌های فناوری از مزایای قانون به پیشنهاد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

ژ: تسهیل فرایندهای توسعه زیرساخت‌ها و مجوزهای مورد نیاز برای استقرار و فعالیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و فناور با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط.

تبصره ۱: مصوبات شورا برای دستگاه‌های اجرایی لازم‌الاجرا است.

تبصره ۲: دبیرخانه شورا در معاونت تشکیل و جلسات آن حداقل ماهی یکبار برگزار می‌شود.

۳. با لحاظ تغییر شماره مواد به موجب بند (۲) این تصویب‌نامه، ماده (۴) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۴: به منظور پیشنهاد سیاست‌ها و اقدامات اجرایی و **تدوین سازوکار لازم برای اجرای قانون**

و مقررات مربوط^۱ کارگروه با ترکیب اعضای زیر تشکیل می‌شود:

الف: معاون علمی و فناوری رئیس جمهور (رئیس کارگروه)

ب: معاون وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

پ: معاون وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

ت: معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت

ث: معاون وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ج: معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی

چ: معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

ح: معاون وزیر جهاد کشاورزی

خ: معاون وزیر آموزش و پرورش

د: معاون رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

۱. در تصویب‌نامه شماره ۱۳۹۳۵/ت/۶۰۴۸۷-هـ مورخ ۱۴۰۱/۸/۷ هیئت وزیران اصلاح شد.

ذ: معاون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ر: رئیس هیئت عامل صندوق

ز: دو نفر صاحب نظر در حوزه شرکت‌های دانش بنیان و پارک‌های علم و فناوری به پیشنهاد کارگروه و حکم رئیس کارگروه

ژ: یک نفر صاحب نظر به پیشنهاد اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و حکم رئیس کارگروه

تبصره ۱: نمایندگان سایر دستگاه‌ها حسب مورد با حق رأی به جلسه دعوت می‌شوند.

تبصره ۲: دبیر کارگروه با حکم رئیس کارگروه منصوب می‌شود.

۴. با لحاظ تغییر شماره مواد آیین‌نامه براساس بندهای (۲) و (۳) این تصویب‌نامه، یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (۶) الحاق و شماره مواد بعدی به ترتیب اصلاح می‌شود:

ماده ۶: کارگروه موظف است در چهارچوب سیاست‌های شورا اقدامات زیر را انجام دهد:

الف: تدوین حوزه‌های فعالیت‌های دانش بنیان و معیارهای تشخیص مصادیق و نظارت بر ارزیابی شرکت‌های دانش بنیان توسط معاونت.

ب: نظارت بر عملکرد دستگاه‌ها و معاونت در ارزیابی و حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تدوین و ارائه گزارش‌های دوره‌ای به شورا.

پ: شناسایی موانع و مشکلات توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و پیشنهاد راهکارهای رفع آن‌ها به شورا.

ت: تدوین سازوکار لازم برای اجرای قانون و مقررات مربوط^۱

ث: بررسی برنامه‌های حمایتی موجود و طراحی برنامه‌های حمایتی جدید در تعامل با دستگاه‌های اجرایی در چارچوب اهداف قانون و ارائه پیشنهاد به شورا.

ج: بررسی موارد تخلف مربوط به رقابت میان شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و گزارش آن‌ها به شورا.

چ: تدوین برنامه‌های حمایتی در راستای پشتیبانی و رفع موانع توسعه صادرات محصولات دانش بنیان به ویژه با تأکید بر جهت‌دهی به کمک‌های فنی و اعتباری خارجی و توسعه ابزارهای مالی مورد نیاز در تعامل با دستگاه‌های ذی‌ربط.

ح: تعیین مصادیق سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم بنگاه‌های اقتصادی، سازمان‌های توسعه‌ای و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری فقط در طرح‌های دانش بنیان، تحقیق و توسعه اثربخش و فعالیت‌های

۱. در تصویب‌نامه شماره ۱۳۹۳۵۰/ت/۴۸۷-هـ مورخ ۱۴۰۱/۸/۷ هیئت وزیران اصلاح شد.

نوآورانه و نظارت بر هزینه‌کرد تحقیق و توسعه آن‌ها در چارچوب معیارهای مصوب شورا.

خ: اعطا و لغو مجوز، هدایت و نظارت بر فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری و تصویب ضوابط فعالیت آن‌ها در چهارچوب اساسنامه و مصوبات شورا.

۵. در ماده (۱۳)، عبارت "وزارت علوم، تحقیقات و فناوری" به واژه "معاونت" اصلاح می‌شود.

۶. در ابتدای ماده (۱۴) (ماده (۱۲) قبلی)، عبارت "شهرک‌های صنعتی دولتی و شهرک‌های فناوری، شهرک‌های سلامت، شهرک‌های کشاورزی،" اضافه می‌شود.

۷. تبصره (۱) ماده (۱۶) (ماده (۱۴) قبلی)، به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۱: دستگاه اجرایی پس از دریافت تأییدیه صلاحیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، امتیاز ارزیابی کیفی و فنی آن‌ها را با ضریب $1/2$ (۱۲۰ درصد)، برای شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در مناطق ویژه اقتصادی تا ضریب $1/5$ (۱۵۰ درصد) و برای شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در حوزه فناوری‌های مرتبط با بهبود محیط زیست تا ضریب ۲ (۲۰۰ درصد) محاسبه می‌نماید. برای شرکت‌های مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مناطق ویژه علم و فناوری تا ضریب $1/5$ (۱۵۰ درصد) با تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد قابل افزایش است.

مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

در راستای انسجام‌بخشی به حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و رفع موانع فعالیت آنها، به‌موجب بند «الف» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان به شرح ذیل تشکیل شده است:

"عبارت «شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان متشکل از رئیس‌جمهور (رئیس شورا)، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (نایب‌رئیس شورا)، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزیر جهاد کشاورزی و چهار نفر از اعضای کمیسیون‌های آموزش، تحقیقات و فناوری، صنایع و معادن، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر» جایگزین عبارت «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» می‌شود."

بر این اساس، شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۴/۹ شرح

وظایف و آیین نامه داخلی خود را به شرح ذیل تصویب کرد:

شرح وظایف و آیین نامه داخلی شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان

ماده ۱: تعاریف

شورا: شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان
 قانون دانش بنیان: قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن؛
 قانون جهش: قانون جهش تولیدات دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱.

ماده ۲: وظایف شورا به شرح ذیل است:

۱. سیاست گذاری در خصوص نحوه تشخیص و حمایت از شرکت های دانش بنیان و نظارت بر اجرای قانون دانش بنیان؛ (ماده ۸ قانون جهش)
۲. سیاست گذاری در راستای توسعه اقتصاد دانش بنیان و رفع موانع، تقویت و توسعه شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان؛ (ماده ۸ قانون جهش)
۳. تصویب و ابلاغ طرح های اولویت دار مرتبط با اقلام راهبردی و طرح های توسعه توانمندی های فناورانه و تولید داخل در حوزه های فعالیت دستگاه های اجرایی؛ (ماده ۱ قانون جهش)
۴. بررسی و تصویب برنامه حمایتی دستگاه های اجرایی در انطباق با اهداف قانون دانش بنیان و تعیین تکالیف آن ها در حمایت، توسعه و بهره گیری از ظرفیت شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان؛ (مواد ۱ و ۸ قانون جهش)
۵. تعیین اهداف کمی اجرای قانون دانش بنیان و همچنین مأموریت دستگاه های اجرایی در تحقق اهداف اقتصاد دانش بنیان در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه؛ (مواد ۱ و ۲۰ قانون جهش)
۶. تعیین سیاست ها و راهبردهای حمایتی و تشویقی با هدف توسعه شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان؛ (ماده ۸ قانون جهش)
۷. سیاست گذاری و نظارت بر توسعه نظام تأمین مالی اقتصاد دانش بنیان با تمرکز بر هم افزایی میان فعالیت های صندوق های پژوهش و فناوری و صندوق نوآوری و شکوفایی و همچنین استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در توسعه اقتصاد دانش بنیان؛ (مواد ۱ و ۴ و ۸ و ۱۲ و ۱۷ قانون جهش)
۸. تصویب ساختار فعالیت کارگروه تولید بار اول و سیاست گذاری و نظارت بر عملکرد آن؛ (ماده ۱۰ قانون جهش)
۹. تصویب سازوکار تشخیص مصادیق رقابت بین شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و وزارتخانه ها،

سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و همچنین ارجاع موارد تخلف به نهادهای مسئول نظارت و پیگیری؛ (ماده ۱۰ قانون جهش)

۱۰. سیاست‌گذاری در خصوص رفع موانع توسعه صادرات محصولات شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان با تأکید بر جهت‌دهی به کمک‌های فنی و اعتباری خارجی و توسعه ابزارهای مالی موردنیاز؛ (ماده ۱۷ قانون جهش)

۱۱. تصویب معیارهای مربوط به اندازه‌گیری و تقویت سرمایه‌گذاری بنگاه‌های بزرگ اقتصادی و بخش خصوصی در تحقیق و توسعه اثربخش و سازوکارهای متناسب با زیست‌بوم نوآوری و همچنین نظارت بر نحوه تخصیص اعتبار مالیاتی به این بنگاه‌ها؛ (بند ب ماده ۱۱ قانون جهش)

۱۲. تصویب سازوکارهای مربوط به افزایش سرمایه‌گذاری سازمان‌های توسعه‌ای، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری در حوزه دانش‌بنیان با مشارکت صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح‌های توسعه فناوری مصوب؛ (ماده ۱۷ و ۱۸ قانون جهش)

۱۳. تصویب نحوه بهره‌مندی واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و شهرک‌های فناوری از مزایای قانون دانش‌بنیان به پیشنهاد وزارتین علوم و بهداشت؛ (ماده ۸ قانون جهش)

۱۴. تسهیل فرایندهای توسعه زیرساخت‌ها و مجوزهای موردنیاز برای استقرار و فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور با هماهنگی دستگاه‌های ذیربط. (ماده ۶ قانون جهش)

تبصره ۱: مصوبات شورا برای کلیه دستگاه‌های اجرایی کشور لازم‌الاجرا است.

تبصره ۲: دبیرخانه شورا در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تشکیل و جلسات شورا مطابق قانون حداقل ماهی یکبار برگزار می‌شود. دبیر شورا با حکم نایب رئیس شورا منصوب می‌شود.

تبصره ۳: جلسات شورا با حضور اکثریت اعضا رسمیت داشته و رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه مبنای تصمیم‌گیری خواهد بود. در صورت تساوی آراء، رأی رئیس جلسه مرجع خواهد بود. مصوبات شورا با امضای رئیس‌جمهور و توسط دبیرخانه به دستگاه‌ها ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۴: در اجرای بند (ت) ماده ۸ قانون جهش با موضوع فعالیت شورا به عنوان هیئت امنای صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون دانش‌بنیان، دبیرخانه هیئت امنای صندوق در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور مستقر شده و دبیر هیئت امنای صندوق با حکم نایب رئیس هیئت امنای منصوب می‌شود.

ماده ۳. به منظور پیشنهاد سیاست‌ها و اقدامات اجرایی و همچنین پیگیری و اجرای مصوبات شورا و تدوین سازوکار لازم برای اجرای قانون، کارگروه دائمی با اعضای ذیل تشکیل می‌شود:

الف: معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (رئیس کارگروه)؛

ب: معاون وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح؛

پ: معاون وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛

ت: معاون وزارت صنعت، معدن و تجارت؛

ث: معاون وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛

ج: معاون وزارت امور اقتصادی و دارایی؛

چ: معاون وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات؛

ح: معاون وزارت جهاد کشاورزی؛

خ: معاون وزارت آموزش و پرورش؛

د: معاون سازمان برنامه و بودجه کشور؛

ذ: رئیس انجمن صنفی صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌گذاری خطرپذیر؛^۱

ر: معاون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

ز: رئیس هیئت عامل صندوق؛

ژ: دو نفر صاحب نظر در حوزه شرکت‌های دانش‌بنیان به پیشنهاد کارگروه و حکم رئیس کارگروه؛

س: یک نفر صاحب نظر به پیشنهاد اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و حکم رئیس کارگروه؛

ش - معاون وزارت راه و شهرسازی؛

ص - رئیس مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری؛

ض - نماینده معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور در سطح معاون

سازمان؛

ط - معاون وزارت نیرو؛^۲

تبصره: نمایندگان محترم مجلس که به‌عنوان عضو ناظر در شورا حضور دارند، توسط دبیرخانه به جلسات کارگروه دعوت می‌شوند.

ماده ۴: بمنظور پیشنهاد سیاست‌ها و اقدامات اجرایی، کارگروه موظف است اقدامات ذیل را در

۱. شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰، به استناد تصویبنامه شماره ۳۹۳۵۰/ت/۰۴۸۷-هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۷ مصوب هیئت وزیران، مصوبه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۹ شورا در خصوص «شرح وظایف و آیین‌نامه داخلی شورا» را به این شکل اصلاح کرد.

۲. در ششمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۵/۳/۱۷ الحاق شد.

چارچوب سیاست‌ها و اولویت‌های شورا انجام دهد:

۱. تدوین حوزه‌های فعالیت‌های دانش‌بنیان و معیارهای تشخیص مصادیق و نظارت بر ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان توسط معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور؛
۲. تصویب مزایا، امتیازات و تسهیلات عنوان‌شده در قانون دانش‌بنیان برای شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان متناسب با ویژگی‌ها و انواع آن‌ها؛
۳. شناسایی موانع و مشکلات توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و پیشنهاد راهکارهای رفع آن‌ها به شورا؛
۴. پیگیری مأموریت دستگاه‌های اجرایی و شناسایی اقلام راهبردی و طرح‌های توسعه توانمندی‌های فناورانه و تولید داخل در حوزه‌های فعالیت آن‌ها در چارچوب مصوبات شورا؛
۵. بررسی برنامه‌های حمایتی موجود و طراحی برنامه‌های حمایتی جدید در تعامل با دستگاه‌های اجرایی در جهت انطباق آن‌ها با اهداف قانون دانش‌بنیان؛
۶. بررسی و تعیین موارد تخلف مربوط به رقابت میان شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و اعلام آن‌ها به شورا؛
۷. تدوین برنامه‌های حمایتی در جهت پشتیبانی و رفع موانع توسعه صادرات محصولات شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان در تعامل با دستگاه‌های مسئول به ویژه با تأکید بر جهت‌دهی به کمک‌های فنی و اعتباری خارجی و توسعه ابزارهای مالی موردنیاز؛
۸. تعیین مصادیق سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم بنگاه‌های بزرگ اقتصادی و بخش خصوصی در تحقیق و توسعه اثربخش و فعالیت‌های نوآورانه در چارچوب معیارهای مصوب شورا؛
۹. اعطاء و لغو مجوز، هدایت و نظارت بر فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری و تصویب ضوابط فعالیت آن‌ها در چارچوب اساسنامه و مصوبات شورا در تعامل با صندوق نوآوری و شکوفایی؛
۱۰. تدوین ضوابط بهره‌مندی واحدهای پژوهشی و فناوری مستقر در پارک‌های علم و فناوری و شهرک‌های فناوری از مزایای قانون دانش‌بنیان و ارزیابی این واحدها به پیشنهاد وزارتین علوم و بهداشت؛

تبصره: رئیس دبیرخانه کارگروه با حکم رئیس کارگروه منصوب می‌شود.

ماده ۵: دبیرخانه کارگروه که در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور مستقر است، وظایف ذیل را برعهده خواهد داشت:

۱. تنظیم برنامه و دستورالعمل‌های کارگروه و شورا؛
۲. تصمیم‌سازی، تدوین برنامه‌های توسعه‌ای و پشتیبانی کارشناسی و اجرایی برای شورا و کارگروه

در حوزه وظایف آن‌ها؛

۳. برنامه‌ریزی برای اجرای مصوبات شورا و کارگروه از طریق هماهنگی با دستگاه‌های اجرایی
مسئول؛

۴. پیگیری و نظارت بر اجرای مصوبات شورا و ارائه گزارشات دوره‌ای به کارگروه و شورا؛

۵. تنظیم برنامه‌های پنج‌ساله توسعه اقتصاد دانش بنیان و ارائه آن به شورا و کارگروه جهت تصویب
و ابلاغ؛

ماده ۶: معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور موظف است، بر اساس موارد مندرج در این آیین‌نامه،
اصلاحات مربوط به آیین‌نامه اجرایی قانون دانش بنیان و سایر قوانین و مقررات مرتبط را تنظیم و
برای تصویب به هیئت وزیران ارسال کند.

تبصره ۲: دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور
تشکیل و جلسات آن شورا حداقل ماهی یکبار برگزار می‌شود.»

قانون مرتبط

**ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و
اختراعات:**

ماده ۲: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان متشکل از رئیس‌جمهور (رئیس
شورا)، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (نایب‌رئیس شورا)، وزیر دفاع و پشتیبانی
نیروهای مسلح، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر
بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر ارتباطات و فناوری
اطلاعات، وزیر جهاد کشاورزی و چهار نفر از اعضای کمیسیون‌های آموزش، تحقیقات و
فناوری، صنایع و معادن، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست به
انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر مسؤلیت سیاست‌گذاری، برنامه ریزی و پیگیری
اجراء این قانون را به عهده دارد که از این پس در این قانون به اختصار شورا نامیده می‌شود. **معاونت
علمی و فناوری رئیس‌جمهور** مسؤول پیگیری اجراء مصوبات شورا از طریق دستگاه‌های ذیربط
خواهد بود.

تبصره ۱: هرگونه استفاده از مزایا، امتیازات و تسهیلات عنوان شده در این قانون برای

شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، پس از انطباق با اهداف مندرج در این قانون و متناسب با ویژگی‌ها و انواع آنها، توسط هر یک از اعضاء جهت تصویب به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان ارائه می‌گردد. همچنین کلیه دستگاه‌های مجری این قانون موظف هستند مزایا، امتیازات و تسهیلات خود در حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان را به منظور بررسی انطباق با اهداف مندرج در این قانون، به شورای راهبری دانش‌بنیان اطلاع‌رسانی کرده و در صورت تشخیص عدم انطباق و مغایرت، نسبت به توقف و در صورت کوتاهی نسبت به انجام آن اقدام کنند.

تبصره ۲: دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تشکیل و جلسات آن شورا حداقل ماهی یکبار برگزار می‌شود.

ب: در مواد (۲)، (۷) و (۱۲) عبارت «معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور» حسب مورد جایگزین عبارت «دبیرخانه» و «دبیرخانه شورا» می‌شود.

قانون مرتبط

مواد (۷) و (۱۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات:

ماده ۷: کلیه دستگاه‌های مجری این قانون موظف هستند حداکثر ظرف یک ماه به درخواست‌های متقاضیان جهت استفاده از حمایت مندرج در این قانون رسیدگی کنند و نتیجه نهایی را به متقاضی اعلام نمایند، چنانچه نظر مبنی بر رد درخواست باشد باید به طور مستدل به آگاهی درخواست کننده برسانند. درخواست کننده می‌تواند نزد معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور اعتراض کند و شورا موظف است ظرف یک ماه به شکایت واصله رسیدگی کند.

ماده ۱۲: گزارش نحوه اجراء این قانون هر شش ماه یکبار توسط معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تهیه و به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌گردد.

پ: در ماده (۴) عبارت «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» قبل از عبارات «ارائه نماید» و «موظف است» جایگزین کلمه «شورا» می‌شود.

قانون مرتبط

ماده (۴) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات:

وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است در راستای قانون اجراء سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب بهمن ماه ۱۳۸۶ شمسی ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون، با همکاری کلیه دستگاه‌های دولتی، فهرست تمامی مراکز و مؤسسات پژوهشی دولتی را تهیه و به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری ارائه نماید. شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری موظف است ظرف سه ماه از تاریخ دریافت این فهرست، مراکز و مؤسسات پژوهشی غیر حاکمیتی قابل واگذاری به بخش خصوصی و تعاونی را احصاء نموده و وزارت امور اقتصادی و دارایی مطابق قانون مذکور در این ماده زمینه واگذاری آن‌ها را فراهم نماید.

ت: در ماده (۵) عبارت «زیر نظر شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان به عنوان هیئت امنای صندوق نوآوری و شکوفایی» جایگزین عبارت «وابسته به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و زیر نظر رئیس شورا» می‌شود.

قانون مرتبط

ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان:

به منظور کمک به تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات و شکوفاسازی و کاربردی نمودن دانش فنی از طریق ارائه کمک و تسهیلات قرض الحسنه و تسهیلات بدون أخذ هرگونه تضمین و مشارکت با اختیار بخشش تمام یا بخشی از سهم مشارکت به شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان، صندوقی تحت عنوان صندوق نوآوری و شکوفایی زیر نظر شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان به عنوان هیئت امنای صندوق نوآوری و شکوفایی تأسیس می‌شود. منابع مالی صندوق شامل کمک‌های دولت، اعتبارات مندرج در بودجه سالانه، هرگونه کمک و سرمایه گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی و شرکت‌های دولتی وابسته و تابع، نهادهای عمومی غیردولتی و شهرداری‌ها و شرکت‌های وابسته و تابع می‌باشد.

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۵/۱۲ به پیشنهاد شماره ۱۱/۸۱۷۶۱ مورخ ۱۴۰۱/۲/۲۶ معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و به استناد تبصره (۳) ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ تصویب کرد:

اساسنامه صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۰۲۹۸/ت/۴۶۴۲۸ مورخ ۱۳۹۱/۳/۱۶ و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱. در ماده (۲)، عبارت "شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری" به عبارت "شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان" اصلاح می‌شود.

۲. ماده (۸) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۸: اعضای هیئت امنای صندوق به شرح زیر می‌باشد:

۱. رئیس‌جمهور (رئیس هیئت امنای)

۲. معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور (نایب رئیس هیئت امنای)

۳. وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

۴. وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

۵. وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۶. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

۷. وزیر امور اقتصادی و دارایی

۸. وزیر صنعت، معدن و تجارت

۹. وزیر جهاد کشاورزی

۱۰. رئیس‌کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران^۱

۱۰. چهار نفر از اعضای کمیسیون‌های آموزش، تحقیقات و فناوری، صنایع و معادن، اقتصاد و

کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط‌زیست به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر

تبصره: دبیرخانه هیئت امنای در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور بدون توسعه تشکیلات مستقر

است. دستور جلسه، تاریخ و محل جلسات هیئت امنای توسط دبیر هیئت امنای تعیین می‌شود.

این اصلاحیه به موجب نامه شماره ۱۰۳/۳۲۹۹۳ مورخ ۱۴۰۱/۶/۱۹ شورای نگهبان تأیید شده

است.

۱. در تصویب‌نامه شماره ۱۸۰۸۹۶/ت/۶۰۶۱۴ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۹ هیئت وزیران حذف شد.

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۵/۱۲ به پیشنهاد شماره ۱۱/۸۱۷۶۱ مورخ ۱۴۰۱/۲/۲۶ معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب نامه شماره ۷۳۳۱۸/ت/۵۵۲۳۳۱ مورخ ۱۳۹۴/۶/۸ و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می شود:

۱. ماده (۸) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۸: اعطا و لغو مجوز، هدایت و نظارت بر فعالیت های صندوق ها در چهارچوب اساسنامه و سایر قوانین و مقررات مربوط^۱، بر عهده کارگروه موضوع ماده (۴) آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات، موضوع تصویب نامه شماره ۱۴۱۶۰۲/ت/۴۶۵۱۳ مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۱ و اصلاحات بعدی آن است.

۲. متن زیر به عنوان ماده (۱۰) الحاق می شود:

ماده ۱۰: صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق های پژوهش و فناوری موظفند در چهارچوب قوانین و مقررات از فعالیت های فناورانه و نوآورانه دانشگاه ها و پژوهشگاه ها و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک های علم و فناوری حمایت نمایند.

مصوبه هیئت وزیران

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۴/۸/۱۱ به پیشنهاد شماره ۱۱/۱۴۵۲۹۱ مورخ ۱۴۰۴/۶/۲۵ معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

۱- در ماده (۸) اصلاحی آیین نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، موضوع بند (۱) تصویب نامه شماره ۸۶۸۵۶/ت/۵۹۹۳۹ مورخ ۱۴۰۱/۵/۲۵ با اصلاحات بعدی و بند (خ) ماده (۶) الحاقی به آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات، موضوع بند (۴) تصویب نامه شماره

۱. در تصویب نامه شماره ۱۳۹۴۱۸/ت/۶۰۴۷۳ مورخ ۱۴۰۱/۸/۷ هیئت وزیران اصلاح شد.

۸۶۸۴۳/ت/۵۹۹۳۹ هـ مورخ ۱۴۰۱/۵/۲۵ با اصلاحات بعدی، عبارت «تعلیق مجوز و یا فعالیت، توقف و یا تحدید برخی از فعالیت‌های صندوق»، قبل از واژه «هدایت» اضافه می‌شود.

۲- در ماده (۹) آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، موضوع تصویب نامه شماره ۷۳۳۱۸/ت/۵۲۲۳۱ هـ مورخ ۱۳۹۴/۶/۸ با اصلاحات بعدی عبارت «و یا نسبت به تعلیق مجوز و یا فعالیت با مدت مشخص و یا توقف و یا تحدید برخی از فعالیت‌ها اقدام» قبل از واژه «نماید.» اضافه می‌شود.

ث: در تبصره (۳) ذیل ماده (۵) و ماده (۱۳) کلمه «شورا»، جایگزین عبارت «شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» می‌شود.

قانون مرتبط

تبصره (۳) ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات:

اساسنامه این صندوق شامل ارکان، وظایف، اختیارات، نحوه فعالیت، مدیریت و نظارت بر صندوق در چارچوب این قانون توسط شورا حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده (۱۳) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات:

ماده ۱۳: آیین‌نامه‌های اجرائی این قانون حداکثر ظرف سه ماه از تصویب آن توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورا تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ج: در ماده (۹) عبارت «و در چهارچوب مصوبات شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان و پس از انطباق با اهداف مندرج در ماده (۱) این قانون توسط شورای مذکور، از مزایای شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان» پس از عبارت «مبادلات مالی بین‌المللی» اضافه می‌شود.

قانون مرتبط

ماده (۹) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات:

به منظور ایجاد و توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تقویت همکاری‌های بین‌المللی اجازه داده می‌شود واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی مستقر در پارک‌های علم و فناوری و شهرک‌های فناوری در جهت انجام مأموریت‌های محوله از مزایای قانونی مناطق آزاد در خصوص روابط کار، معافیت‌های مالیاتی و عوارض سرمایه‌گذاری خارجی و مبادلات مالی بین‌المللی و در چهارچوب مصوبات شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان و پس از انطباق با اهداف مندرج در ماده (۱) این قانون توسط شورای مذکور، از مزایای شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان برخوردار گردند.

مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان در راستای اجرای بند «ج» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۹ ضوابط برخورداری واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری از حمایت‌های قانون دانش بنیان را به شرح ذیل تصویب کرد:

ضوابط برخورداری واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری از حمایت‌های قانون دانش بنیان

ماده ۱: واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی که محل اصلی فعالیت آن‌ها در پارک‌های علم و فناوری دارای مجوز از وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشند، با دارا بودن مجوز فناوری مورد تأیید و مشروط به احراز معیارهای شرکت‌های دانش بنیان بر اساس ارزیابی پارک‌های علم و فناوری دارای نظام ارزیابی مورد تأیید کارگروه مشترک وزارتین علوم و بهداشت و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور بعنوان کارگزار، حداقل در سطح شرکت‌های دانش بنیان نوع (۳)، به منظور بهره‌مندی از حمایت‌های ذیل، مورد ارزیابی و تأیید قرار می‌گیرند:

- تسهیلات صندوق نوآوری و شکوفایی (در چارچوب مصوبات هیئت عامل صندوق)،
- تسهیل در انجام تشریفات گمرکی،
- تسهیل در صدور جواز تأسیس و پروانه بهره‌برداری،
- تسهیلات و اولویت استقرار در شهرک‌های صنعتی،

- استقرار دفاتر فعالیت در اماکن دارای کاربری مسکونی،
- بهره‌مندی کارکنان کلیدی شرکت از تسهیلات نظام وظیفه در قالب انجام پروژه جایگزین خدمت در شرکت‌های دانش‌بنیان،
- بهره‌مندی از تسهیلات ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان در خصوص معافیت از تشریفات قانون برگزاری مناقصات در قراردادهای ساخت بار اول،
- خدمات توانمندسازی از جمله مشاوره‌های تخصصی و خدمات تجاری‌سازی،
- اخذ گواهی انطباق و گواهی محصول،
- تسهیلات مرتبط با بیمه‌های بازرگانی،
- حمایت‌های قانون پتنت ایران،
- یارانه‌ها و تسهیلات مربوط به شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی.

چ: متن زیر جایگزین ماده (۱۰) می‌گردد:

«ماده ۱۰: کارکنان شاغل در پارک‌های علم و فناوری مشمول ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی می‌باشند. آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف سه ماه پس از تصویب قانون به پیشنهاد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

قانون مرتبط

ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم

درآمدهای حقوق به شرح زیر از پرداخت مالیات معاف است:

۱. رؤسا و اعضای مأموریت‌های سیاسی خارجی در ایران و رؤسا و اعضای هیئت‌های نمایندگی فوق‌العاده دول خارجی نسبت به درآمد حقوق و دریافتی از دولت متبوع خود به شرط معامله متقابل و همچنین رؤسا و اعضای هیئت‌های نمایندگی سازمان ملل متحد و مؤسسات تخصصی آن در ایران نسبت به درآمد حقوق و دریافتی از سازمان و مؤسسات مزبور در صورتی که تابع دولت جمهوری اسلام ایران نباشند.
۲. رؤسا و اعضای مأموریت‌های کنسولی خارجی در ایران و همچنین کارمندان مؤسسات فرهنگی دول خارجی نسبت به درآمد حقوق دریافتی از دول متبوع خود به شرط معامله متقابل..

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۶/۶ به پیشنهاد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و به استناد ماده (۱۰) اصلاحی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات- مصوب ۱۴۰۱-، موضوع بند (چ) ماده (۸) قانون جهش تولید دانش بنیان- مصوب ۱۴۰۱- آیین‌نامه اجرایی ماده مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۰) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات

ماده ۱: در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. پارک علم و فناوری: پارک علم و فناوری دارای مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۴. مالیات با نرخ صفر: مالیات با نرخ صفر حقوق کارکنان شاغل در پارک علم و فناوری.^۱

۲. مشمول ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم: درآمد حقوق کارکنان شاغل در پارک

علم و فناوری موضوع فصل سوم قانون مالیات‌های مستقیم.^۲

ماده ۲: کارکنان شاغل در ستاد پارک علم و فناوری و همچنین کارکنان شاغل شرکت‌ها و مؤسسات فناوری فعال مستقر در پارک علم و فناوری نسبت به حقوق دریافتی‌شان از مراکز یادشده، مشمول ماده (۹۱) قانون مالیات‌های مستقیم- مصوب ۱۳۶۶- با اصلاحات بعدی می‌باشند. تشخیص موضوع و محل فعالیت و تعیین فهرست کارکنان شاغل در پارک علم و فناوری و فرآیند ارزیابی آنان بر عهده رئیس همان پارک علم و فناوری است.

تبصره: معیارها و شاخص‌های فرآیند ارزیابی براساس مصوبه هیئت امنای پارک تعیین می‌شود.

ماده ۳: برخورداری از مالیات با نرخ صفر، مستلزم وجود فهرست الکترونیک حقوق کارکنان شاغل در پارک علم و فناوری برای سازمان امور مالیاتی کشور و خوداظهاری در قالب انتخاب گزینه فعالیت در پارک علم و فناوری می‌باشد که به تأیید رئیس پارک علم و فناوری رسیده است.^۳

^۱ به موجب تصویب‌نامه شماره ۱۹۷۹۰۵/ت/۶۲۰۲۵ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۷ هیئت وزیران حذف شد.

^۲ به موجب تصویب‌نامه شماره ۱۹۷۹۰۵/ت/۶۲۰۲۵ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۷ هیئت وزیران اضافه شد.

^۳ به موجب تصویب‌نامه شماره ۱۹۷۹۰۵/ت/۶۲۰۲۵ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۷ هیئت وزیران حذف شد.

ماده ۳: فهرست تسلیمی موضوع ماده (۸۶) قانون مالیات‌های مستقیم کارکنان موصوف، باید به تأیید رئیس همان پارک علم و فناوری رسیده باشد.^۱

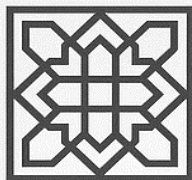
ماده ۴: رئیس پارک علم و فناوری مسئول اجرا و نظارت بر عملکرد این آیین‌نامه می‌باشد و در صورت قصور و تقصیر رئیس پارک مذکور در تضييع حقوق دولتی، وی در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط مسئولیت خواهد داشت.

ماده ۵: اعمال مالیات با نرخ صفر موضوع این آیین‌نامه، در چهارچوب شرایط مقرر^۲، اعمال معافیت مالیاتی موضوع این آیین‌نامه، با رعایت شرایط مقرر^۳، از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ نافذ است.

^۱ به موجب تصویب‌نامه شماره ۱۹۷۹۰۵/ت/۶۲۰۲۵ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۷ هیئت وزیران اضافه شد.

^۲ به موجب تصویب‌نامه شماره ۱۹۷۹۰۵/ت/۶۲۰۲۵ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۷ هیئت وزیران حذف شد.

^۳ به موجب تصویب‌نامه شماره ۱۹۷۹۰۵/ت/۶۲۰۲۵ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۷ هیئت وزیران اضافه شد.

«ماده ۹»

رفع چالش‌های قضایی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان

ماده ۹: قوه قضائیه مکلف است به منظور رسیدگی به کلیه اختلافات در زمینه‌های علمی و فناوری مابین اشخاص، اعم از حقیقی و حقوقی، با اشخاص حقیقی و حقوقی دانش‌بنیان، فناوری و نخبگان، شعبه یا شعب تخصصی در شوراهای حل اختلاف و دادگاه‌ها، تشکیل دهد. شعب تخصصی موضوع این ماده می‌توانند بین طرفین سازش ایجاد نمایند و یا در صورت توافق طرفین، پرونده را جهت رسیدگی به داوری ارجاع دهند. دستورالعمل نحوه تشکیل شعب مذکور، حداکثر ظرف شش ماه پس از ابلاغ این قانون، توسط رئیس قوه قضائیه تصویب می‌گردد.

مصوبه دستگاهی

دستورالعمل نحوه تشکیل شعب تخصصی رسیدگی به اختلافات در حوزه علم و فناوری

در اجرای ماده (۹) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱/۲/۱۱ مجلس شورای اسلامی و به منظور رسیدگی تخصصی و تسریع در رفع اختلافات حوزه علمی و فناوری در دادگاه‌ها، اعم از نخستین و تجدیدنظر و شوراهای حل اختلاف، «دستورالعمل نحوه تشکیل شعب تخصصی رسیدگی به اختلافات در حوزه علم و فناوری» به شرح مواد آتی است:

ماده ۱: معانی اصطلاحات به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر است:

الف: اشخاص دانش‌بنیان: شرکت‌ها و مؤسسات موضوع ماده (۱) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، مصوب ۱۳۸۹/۸/۵؛

ب: اشخاص فناوری: واحد مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛

پ: نخبه: افراد موضوع ماده (۲) «آیین‌نامه احراز استعدادهای برتر نخبگی مصوب جلسه ۵۸۹ مورخ ۱۳۸۵/۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی»؛

ت: اختلاف: اختلافات حقوقی و کیفری در زمینه علمی و فناوری بین اشخاص بندهای پیشین با یکدیگر یا با دیگر اشخاص حقیقی و حقوقی مانند اختلافات در مورد فروش، انتقال، مالکیت، مشارکت، سرمایه‌گذاری، بهره‌برداری از امتیازات، اختلاف بین شرکا و سهامداران، اختلاف بین شرکت‌ها با کارکنان، کارگزاری و مشاوران مالی، حقوقی و فنی خود در زمینه فناوری و در فرایندهای تجاری‌سازی؛

ث: داوری: حل و فصل اختلاف از طریق داور مرضی طرفین به موجب قرارداد یا تصمیم دادگاه به درخواست طرفین.

ماده ۲: در کلیه مراکز استان به تشخیص رئیس کل دادگستری استان حداقل یکی از شعب دادگاه‌های نخستین، تجدید نظر و شورای حل اختلاف جهت رسیدگی به اختلاف، اختصاص می‌یابد. در دیگر حوزه‌های قضایی با توجه به وضعیت استقرار شرکت‌ها و اشخاص موضوع این دستورالعمل و میزان اختلاف آنها، با پیشنهاد رئیس حوزه قضایی و تأیید رئیس کل دادگستری استان یکی از شعب دادگاه‌های نخستین و شورای حل اختلاف برای رسیدگی به اختلافات موضوع این دستورالعمل تعیین می‌شود.

تبصره: تشکیل شعب تخصصی مانع از ارجاع دیگر دعاوی به آن شعب متناسب با میزان ارجاعات موضوع این دستورالعمل نخواهد بود.

ماده ۳: قضات، اعضای شعب تخصصی دادگاه‌ها و حداقل یکی از اعضای شعب تخصصی شورای حل اختلاف حتی المقدور از بین افراد آشنا به فعالیت‌های علمی و فناوری تعیین می‌شود.

ماده ۴: مقام قضایی می‌تواند با توافق طرفین پرونده را با رعایت قانون در اجرای دستورالعمل ساماندهی حل و فصل اختلاف از طریق داوری و ایجاد و توسعه نهادهای داوری مورخ ۱۳/۱۱/۱۴۰۰ رئیس قوه قضاییه به داوری یا به منظور حصول سازش بین طرفین به شورای حل اختلاف ارجاع کند.

ماده ۵: به منظور کاهش اختلافات موضوع این دستورالعمل، معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری نسبت به ارائه و ترویج قراردادهای یکسان سازی شده در زمینه علم و فناوری اقدام می‌نماید.

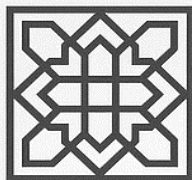
ماده ۶: معاونت منابع انسانی و امور فرهنگی قوه قضاییه ظرف سه ماه از تصویب این دستورالعمل، با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و مرکز توسعه حل اختلاف، آموزش‌های لازم را به قضات و کارکنان شعب تخصصی ارائه می‌دهد.

ماده ۷: مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، امکان ثبت دعاوی و ارجاع آن به شعب تخصصی را در سامانه‌های قضایی فراهم می‌نماید.

ماده ۸: دیگر مقررات مربوط مطابق «آیین نامه شیوه تشکیل شعب تخصصی مراجع قضایی مصوب ۱۳۹۸/۲/۲۸ رئیس قوه قضاییه» خواهد بود.

این دستورالعمل مشتمل بر ۸ ماده و یک تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۲/۵ به تصویب رئیس قوه قضاییه رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراست.

«ماده ۱۰»

تکلیف بخش دولتی در حمایت از توليدات دانش بنیان

ماده ۱۰: به منظور رونق بازار محصولات دانش‌بنیان:

الف: یک بند به عنوان بند «ی» به ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات م‌صوب ۱۳۸۳/۱/۲۵ به شرح ذیل الحاق می‌شود:

«ی: در مواردی که به تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرائی متقاضی خرید، محصول دانش‌بنیان برای بار اول در کشور ساخته می‌شود و دارای مشابه داخلی نباشد، با تأیید کارگروهی زیر نظر شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات متشکل از نماینده معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت و نماینده دستگاه اجرائی متقاضی، الزام به برگزاری مناقصه نبوده و موارد مورد معامله موضوع این ماده، با مؤسسات و شرکت‌های دانش‌بنیان، واحدهای فنوار مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی، جهاد دانشگاهی و واحدهای خلاق، بدون انجام تشریفات قانون برگزاری مناقصات انجام می‌شود.»

تبصره: مبلغ پیش‌پرداخت در قراردادهای موضوع این بند به تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرائی تا پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ اولیه قرارداد یا به میزانی که تحقق قرارداد منوط به آن است، با تأیید کارگروه مزبور قابل افزایش است.»

قانون مرتبط

ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات:

ماده ۲۹: موارد عدم الزام به برگزاری مناقصه در موارد زیر الزام به برگزاری مناقصه نیست و دستگاه‌های اجرائی مندرج در بند «ب» ماده (۱) این قانون می‌توانند بدون انجام تشریفات مناقصه، معامله مورد نظر را انجام دهند:

الف: خرید اموال منقول، خدمات و حقوقی که به تشخیص و مسؤولیت وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرائی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آن‌ها منحصر به فرد (انحصاری) بوده و دارای انواع مشابه نباشد.

ب: خرید، اجاره به شرط تملیک یا اجاره گرفتن اموال غیرمنقول که به تشخیص و مسؤولیت وزیر و یا بالاترین مقام دستگاه اجرائی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آن‌ها با کسب نظر از هیئت کارشناسان رسمی دادگستری حداقل سه نفر و یا هیئت کارشناسان خبره مربوطه در صورت

نبود کارشناسان رسمی انجام خواهد شد.

...

ی: در مواردی که به تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرائی متقاضی خرید، محصول دانش بنیان برای بار اول در کشور ساخته می شود و دارای مشابه داخلی نباشد، با تأیید کارگروهی زیر نظر شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات متشکل از نماینده معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور، نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت و نماینده دستگاه اجرائی متقاضی، الزام به برگزاری مناقصه نبوده و موارد مورد معامله موضوع این ماده، با مؤسسات و شرکت های دانش بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک های علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی، جهاد دانشگاهی و واحدهای خلاق، بدون انجام تشریفات قانون برگزاری مناقصات انجام می شود.

مصوبه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان

در راستای اجرای ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان (بند «ی» ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات) و به منظور رونق بازار محصولات فناورانه و راهبردی با هدف ایجاد بستر تولید بار اول آن ها در داخل کشور، دستورالعمل اجرایی این قانون به شرح زیر مصوب می شود:

دستورالعمل اجرایی کارگروه تولید بار اول

ماده ۱: در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می رود:

الف: کارگروه تولید بار اول: کارگروهی زیر نظر شورای راهبردی فناوری ها و تولیدات دانش بنیان (موضوع ماده ۲ قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات) متشکل از نماینده معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور (رئیس کارگروه)، نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت (عضو ثابت) و بالاترین مقام دستگاه متقاضی بهره مندی از قانون (عضو متغیر)؛
ب: دبیرخانه کارگروه: دبیرخانه کارگروه تولید بار اول که در معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور ایجاد می شود و شیوه نامه اجرایی آن به تصویب کارگروه تولید بار اول می رسد.
ج: دستگاه متقاضی: دستگاه اجرایی متقاضی تولید بار اول کالا و اقلام فناورانه راهبردی شامل اشخاص

موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات؛

د: تولید بار اول: منظور خرید کالا و خدمات دانش‌بنیان و راهبردی است که برای بار اول ساخته می‌شود و پیش از این به صورت تجاری در کشور تولید نشده است و نمونه مشابه داخلی برای آن وجود ندارد.

ه: شرکت دانش‌بنیان: شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب سال ۱۳۸۹ که از سوی معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تأیید می‌شود.

ماده ۲: به تشخیص و پیشنهاد بالاترین مقام دستگاه متقاضی، و با تأیید کارگروه تولید بار اول، برای تولید بار اول محصول یا خدمت دانش‌بنیان، نیازی به برگزاری مناقصه نبوده و مورد معامله موضوع این ماده با شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، واحدهای فناوری مستقر در مراکز رشد، پارک‌های علم و فناوری، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی، جهاد دانشگاهی و واحدهای خلاق، صرفاً بر اساس این آیین‌نامه و بدون انجام تشریفات مندرج در سایر مواد و بندهای قانون برگزاری مناقصات و آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون انجام می‌شود.

تبصره ۱: به تشخیص و پیشنهاد بالاترین مقام دستگاه متقاضی و با تأیید کارگروه تولید بار اول، مبلغ پیش‌پرداخت در قراردادهای موضوع این آیین‌نامه تا ۵۰ درصد مبلغ اولیه قرارداد یا به میزانی که تحقق قرارداد منوط به تأیید آن است، قابل افزایش است.

تبصره ۲: بالاترین مقام دستگاه متقاضی در شرکت‌های دولتی هیئت مدیره و یا مدیرعامل همان شرکت است. همچنین بالاترین مقام دستگاه متقاضی در سازمان‌ها، مؤسسات و مراکز دولتی، رئیس سازمان است.

تبصره ۳: تشخیص عدم وجود نمونه مشابه داخلی، دانش‌بنیان بودن محصول یا خدمت، و صلاحیت شرکت‌های دانش‌بنیان و سایر پیمانکاران مندرج در ماده (۲) به عهده کارگروه تولید بار اول است و نیازی به انجام استعلام و یا برگزاری فراخوان از سوی دستگاه متقاضی برای ارائه درخواست به کارگروه تولید بار اول نیست.

تبصره ۴: درخواست تولید بار اول از سوی دستگاه‌های اجرایی به صورت کتبی و با امضای مدیرعامل یا رئیس دستگاه و شامل مستندات مندرج در پیوست (۱) این آیین‌نامه، به کارگروه تولید بار اول ارسال می‌شود.

تبصره ۵: فرایند بررسی درخواست تولید بار اول به شرح پیوست (۲) این آیین‌نامه می‌باشد.

تبصره ۶: سقف هر قرارداد تولید بار اول در حوزه انرژی ۵۰۰ برابر و در سایر حوزه‌ها ۲۵۰ برابر سقف

نصاب معاملات متوسط است.^۱

ماده ۳: کارگروه تولید بار اول موظف است پس از وصول مستندات هر تقاضا، درخواست‌های واصله را بررسی و نتیجه را اعلام کند.

ماده ۴: مصوبات کارگروه، با امضای معاون علمی و فناوری رئیس جمهور به دستگاه متقاضی ابلاغ می‌شود.

ماده ۵: مدیرعامل یا رئیس دستگاه متقاضی موظف است هر سه ماه یکبار گزارش فرایند عقد قرارداد و اجرای آن را تا زمان خاتمه قرارداد، به دبیرخانه کارگروه ارسال کند.

ماده ۶: تامین منابع مالی برای تولید بار اول بر عهده دستگاه متقاضی است.

ماده ۷: وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است پس از تولید بار اول موارد موضوع این مصوبه، اقدامات قانونی لازم را از طریق سازوکارهای در اختیار آن وزارتخانه برای حمایت از تولید داخل (از قبیل اعمال تعرفه، محدودیت در ثبت سفارش و ...) انجام دهد.

پیوست (۱): سرفصل مستندات مربوط به تولید بار اول

بالاترین مقام دستگاه متقاضی باید تقاضای خود را به همراه مستندات ذیل به دبیرخانه کارگروه ارسال کند:

۱. نامه درخواست؛ شامل نامه درخواست مدیر عامل یا رئیس دستگاه به منظور تأیید درخواست و تأیید صحت اطلاعات ارسال شده؛

۲. مشخصات بهره‌بردار و محل کاربرد کالا؛

۳. مشخصات فنی کالا شامل نام فنی، مشخصات عملکردی، استانداردها، سازندگان اصلی، قیمت؛

۴. دلایل توجیهی ساخت بار اول؛ دشواری تامین کالا از سازندگان اصلی و دریافت خدمات، موارد مربوط به پدافند غیر عامل، قیمت، مشتریان دیگری که در صورت بومی‌سازی از آن استفاده خواهند کرد.

۵. دلایل توجیهی انتخاب شرکت دانش بنیان؛ اطلاعات مربوط به شرکت دانش بنیان منتخب شامل سوابق کاری مرتبط، ویژگی تیم تحقیق و توسعه، توانمندی تامین مالی، شیوه کسب دانش فنی برای ساخت بار اول (مهندسی معکوس، انتقال فناوری و...)، تجهیزات و امکانات تولید، امکانات آزمایشگاهی، تأییدیه‌ها و مجوزها.

^۱ در ششمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان مورخ ۱۴۰۵/۳/۱۷ حذف شد.

۶. مدل قرارداد ساخت بار اول؛ شیوه برآورد قیمت، محل تأمین مالی و نحوه پرداخت، جدول زمان‌بندی اجرای قرارداد، شیوه تست و کسب اطمینان از صحت عملکرد کالا و یا نحوه دریافت تأییدیه، خدمات پس از فروش، میزان عمق ساخت داخل کالا.

۷. ارتباط با کارشناسان فنی سازمان اجرایی؛ شامل مواردی مانند شماره تماس مستقیم و ایمیل سازمانی کارشناسان فنی مرتبط و مطلع در دستگاه متقاضی جهت هماهنگی و تکمیل پرونده.

ب: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است سالانه فهرست شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری و جهاد دانشگاهی، سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی و واحدهای خلاق و محصولات آن‌ها را به صورت تخصصی و مجزا اعلام نماید. دستگاه‌های اجرایی مرکزی موظفند با تجمیع تقاضا، برای بازسازی و تسهیل خرید از فهرست مذکور از محل ردیف‌های بودجه ذیل خود برنامه‌ریزی و نظارت نمایند.

پ: پس از ورود سرمایه‌گذار خصوصی به یک مصداق خاص و اعلام کتبی به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان با رعایت اصل یکصد و دهم (۱۱۰) قانون اساسی، اقدامات وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در تأمین زنجیره ارزش و تولید اقلام موضوع بند «الف» ماده (۱) این قانون، نباید موجبات رقابت با شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری را فراهم آورد. تشخیص مصداق رقابت با شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان می‌باشد. چنانچه اصل وجود رقابت محرز گردید باید مرکز مذکور بلافاصله نسبت به توقف فعالیت اقدام نماید. مدت توقف، حسب مورد توسط شورای فوق‌الذکر تعیین می‌گردد.

مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ به استناد بند (خ) ماده (۳) و بند (ج) ماده (۶) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹-، «دستورالعمل اجرایی بند (پ) ماده ۱۰ قانون جهش تولید دانش‌بنیان» را به شرح زیر تصویب کرد:

دستورالعمل اجرایی بند (پ) ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

ماده ۱: تعاریف:

الف: قانون: قانون جهش تولید دانش‌بنیان

ب: شورا: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۸) قانون

ج: کارگروه: کارگروه دائمی شورا، موضوع ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹- و اصلاحات و الحاقات بعدی آن

د: دستگاه: وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی

ه: شرکت: شامل شرکت یا مؤسسه دانش بنیان و یا واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری

و: اقلام مشمول: اقلام موضوع ماده (۱) قانون در چارچوب آیین‌نامه اجرایی شماره ۱۶۰۷۱۶/ت/۶۰۰۲۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۲ هیئت وزیران و زنجیره ارزش مرتبط با آنها.

ماده ۲: در این دستورالعمل، اقدامات دستگاه در حوزه اقلام مشمول، شامل موارد زیر است:

الف: تولید مستقیم یا تولید از طریق برون‌سپاری و بدون کارخانه

ب: خرید یا تامین از خارج از کشور یا واردات و فروش در بازار داخل

ج: ایجاد انحصار یا شبه انحصار از طریق صدور مجوزها، تاییدیه‌ها یا سایر روش‌ها

د: اقدامات منجر به اخلاف در رقابت موضوع مواد (۴۴) تا (۴۸) و ماده (۵۲) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۷- و اصلاحات و الحاقات بعدی آن

ه: سایر اقدامات به تشخیص کارگروه و شورا

تبصره ۱: اقدامات موضوع این ماده توسط شرکت‌ها و مؤسساتی که حداقل یکی از شرایط زیر را دارا باشند نیز مشمول این آیین‌نامه می‌شود:

الف: بیش از ۴۰ درصد از سهام یا سرمایه شرکت یا مؤسسه بصورت مستقیم یا با واسطه متعلق به یک یا چند دستگاه باشد.

ب: یک یا چند دستگاه بواسطه دارا بودن سهام ممتاز در شرکت یا مؤسسه یا به هر طریق دیگر، امکان تعیین هیئت مدیره به میزان بیش از ۴۰ درصد یا تعیین مدیر عامل یا حق وتو تصمیمات جلسات مجمع عمومی عادی یا فوق‌العاده یا هیئت مدیره شرکت یا مؤسسه را داشته باشند.

تبصره ۲: سرمایه‌گذاری یا مشارکت صندوق‌های پژوهش و فناوری و یا صندوق نوآوری و شکوفایی با بخش خصوصی در حوزه اقلام مشمول، از شمول این دستورالعمل خارج است.

ماده ۳: مصادیق رقابت دستگاه در اقلام مشمول با توجه به شرایط زیر تعیین می‌شود:

الف: توانمندی تولیدکنندگان داخلی در حوزه اقلام مشمول در تامین نیاز فعلی و آتی بازار کشور از جهت کمی و ویژگی‌های کیفی کافی باشد.

ب: سهم بازار دستگاه یا اقدامات دستگاه موضوع ماده (۲) به نحوی باشد که مخل ورود یا توسعه «شرکت‌ها» در حوزه اقلام مشمول باشد.

ج: جلوگیری از اقدامات دستگاه موضوع ماده (۲) باعث آسیب به نیازهای فعلی و آتی بازار کشور

نشود.

ماده ۴: «شرکت‌های» فعال در حوزه اقلام مشمول موضوع ماده (۱) که متقاضی بررسی اقدامات دستگاه‌های مشمول بند «پ» ماده (۱۰) قانون هستند، می‌توانند با ارایه اطلاعات و مستندات مرتبط شامل موارد ذیل، درخواست رفع اقدامات دستگاه موضوع ماده (۲) را به صورت کتبی به دبیرخانه شورا اعلام کنند:

الف: مشخصات اقلام مشمول و سوابق و توانمندی‌های «شرکت» در آن

ب: شواهد و مستندات مبنی بر اقدامات دستگاه موضوع ماده (۲)

ج: شواهد و مستندات مربوط به شرایط مصادیق رقابت دستگاه موضوع ماده (۳) در صورت لزوم حسب درخواست «شرکت»

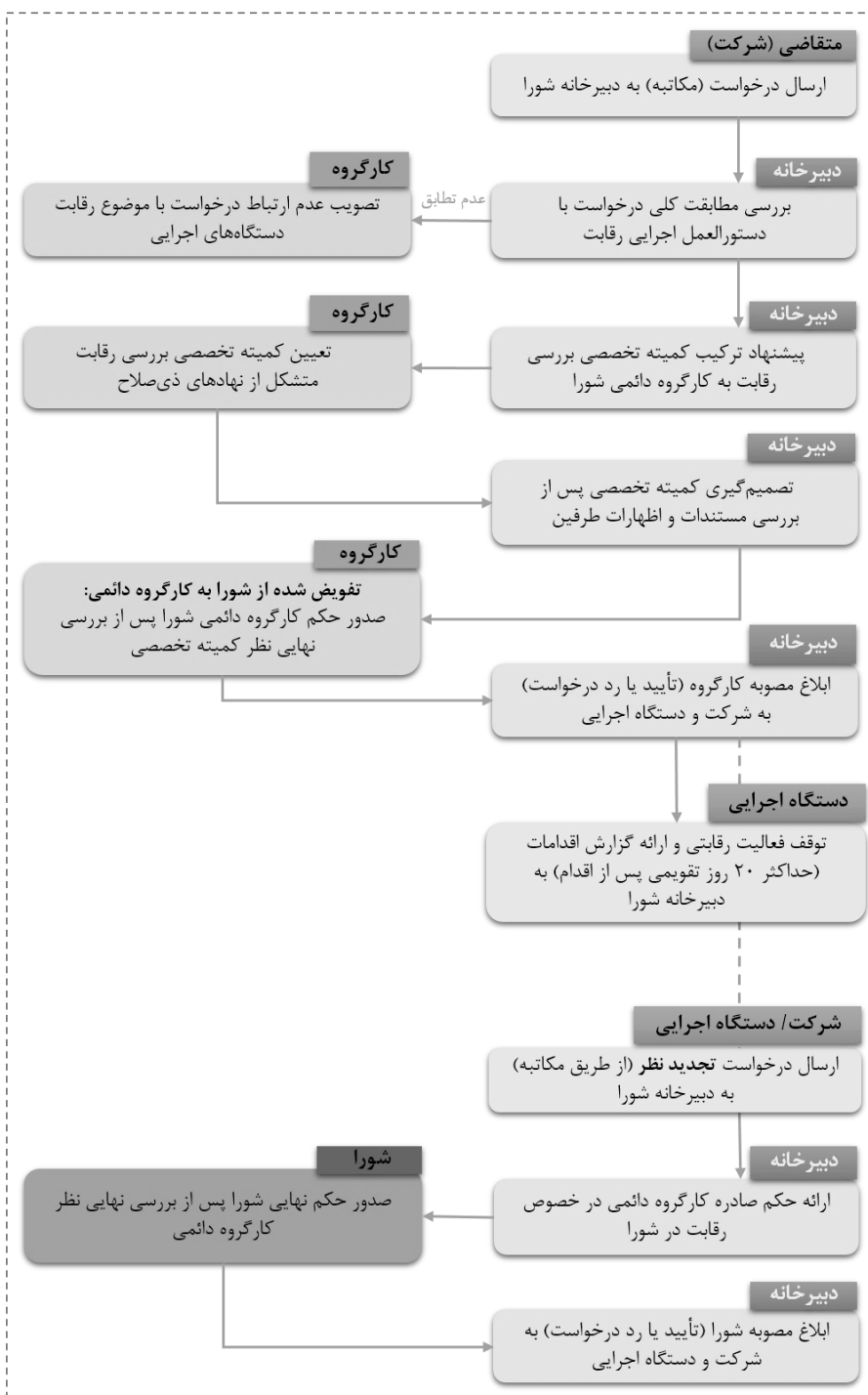
تبصره: درخواست‌هایی مورد بررسی قرار می‌گیرند که اقلام مشمول آن‌ها توسط «شرکت» به تولید و فروش رسیده باشد.

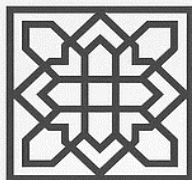
ماده ۵: دبیرخانه شورا موظف است ظرف حداکثر دو ماه درخواست‌های واصله را با همکاری نهادهای ذی‌صلاح و با توجه به شرایط مصادیق رقابت دستگاه موضوع ماده (۳) تحلیل نموده و نتیجه را جهت بررسی به کارگروه اعلام کند. بعد از طرح نتیجه بررسی درخواست در کارگروه، نظر کارگروه که شامل مواردی از جمله رد درخواست «شرکت» متقاضی، محدود کردن، زمان‌بندی جهت توقف دائمی یا مدت‌دار اقدامات دستگاه موضوع ماده (۲) است توسط رئیس کارگروه به دستگاه و «شرکت‌های» متقاضی ابلاغ می‌شود. در صورت درخواست تجدید نظر توسط دستگاه و یا عدم اجرای مصوبات کارگروه، دبیرخانه شورا نظر کارگروه را در شورا مطرح می‌نماید و مصوبه شورا را به دستگاه و «شرکت‌های» متقاضی ابلاغ می‌کند.

ماده ۶: دبیرخانه شورا مجاز است با همکاری دستگاه‌های عضو شورا از طریق پایش بازار حوزه اقلام مشمول، اقدامات دستگاه موضوع ماده (۲) و نیز مصادیق رقابت دستگاه موضوع ماده (۳) را مورد تحلیل قرار داده و نتیجه را به کارگروه جهت بررسی و اتخاذ تصمیم اعلام کند.

ماده ۷: دستگاه موظف است مطابق با زمانبندی اعلام شده، نسبت به اجرای تصمیم اتخاذشده در موضوع مواد (۵) و (۶) این دستورالعمل اقدام کند و گزارش اقدامات را حداکثر ۲۰ روز تقویمی پس از اقدام به دبیرخانه شورا ارائه دهد. در صورت عدم اجرای تصمیم شورا و عدم ارائه عذر موجه توسط دستگاه، دبیرخانه شورا موظف است ضمن اطلاع به «شرکت» در خصوص پیگیری از مراجع صالحه، حسب مورد نسبت به اعلام موارد عدم اجرای قانون به سازمان بازرسی کل کشور، هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری و سایر مراجع ذی‌صلاح اقدام کند.

ماده ۸: در چارچوب تاکیدات مقام معظم رهبری مبنی بر صیانت از بازار شرکت‌های دانش بنیان و عدم ورود مؤسسات و نهادهای تحت نظر ایشان در محصولاتی که شرکت‌های دانش بنیان تولید می‌کنند، این مجموعه‌ها نیز مشمول این آیین‌نامه هستند، مگر اینکه در موارد خاص مجوز ادامه فعالیت در زمینه‌هایی را که شورا مصداق رقابت تشخیص می‌دهد از دفتر معظم‌له کسب کنند.

«ماده ۱۱»

حمایت مالیاتی با هدف تقویت فعالیت‌های تحقیق و توسعه

ماده ۱۱: با هدف جهت‌دهی حمایت‌های مالیاتی به سمت توسعه نوآوری و اقتصاد دانش بنیان: الف: در ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم عبارت «وکالاهای واسطه‌ای نیمه‌خام» بعد از عبارت‌های «بیست درصد (۲۰٪) درآمد حاصل از صادرات مواد خام» و «فهرست مواد خام و کالاهای نفتی» اضافه می‌شود.

قانون مرتبط

ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم:

صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از صادرات خدمات و کالاهای غیرنفتی و محصولات بخش کشاورزی و بیست درصد (۲۰٪) درآمد حاصل از صادرات مواد خام و کالاهای واسطه‌ای نیمه خام مشمول مالیات با نرخ صفر می‌گردد. فهرست مواد خام و کالاهای نفتی و کالاهای واسطه‌ای نیمه خام به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت و نفت و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ب: معادل هزینه انجام شده برای فعالیت‌های تحقیق و توسعه، به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی اعطاء می‌شود و معادل آن از مالیات قطعی شده سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود. آیین‌نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. مسؤول نظارت بر اجرای این بند شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان می‌باشد.

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۶/۱۳ به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به استناد بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان- مصوب ۱۴۰۱- آیین‌نامه اجرائی بند مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

ماده ۱: در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. قانون: قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱
۲. شورا: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ با اصلاحات بعدی آن.
۳. سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور.
۴. اشخاص مشمول: شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی اعتبار مالیاتی در چهارچوب ماده (۲) این آیین‌نامه.

۵. طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه: طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه که در چهارچوب ضوابط مصوب شورا با هدف تولید محصولات یا خدمات جدید، ارتقای محصولات یا خدمات فعلی و یا بهبود فرآیندهای تولید یا عملیات با به‌کارگیری فناوری و نوآوری در قالب طرح مشخص و حاوی زمان‌بندی و به تأیید دبیرخانه شورا می‌رسد.

ماده ۲: شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی و خدماتی که دارای پروانه بهره‌برداری یا مجوز فعالیت از وزارتخانه‌ها و نهادهای ذی‌ربط هستند، می‌توانند مشمول این آیین‌نامه قرار گیرند.

تبصره ۱: در اجرای تبصره (۱) ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، شرکت‌ها و مؤسساتی که از حمایت‌های مالیاتی موضوع این آیین‌نامه بهره‌مند می‌شوند، در چهارچوب مصوبات شورا در همان سال مالی امکان استفاده از حمایت‌های مالیاتی موضوع مواد (۳) و (۹) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات ندارند.

تبصره ۲: در اجرای تبصره (۱) ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، در صورتی که اشخاص مشمول موضوع این آیین‌نامه از اعتبار مالیاتی این آیین‌نامه برخوردار شده باشند، بابت کالاها و خدمات تولید شده از نتیجه طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه مذکور، در چهارچوب مصوبات شورا مشمول مشوق‌های مالیاتی موضوع مواد (۳) و (۹) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات نمی‌باشند.

تبصره ۳: هزینه‌های مشمول حمایت‌های بند (س) ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم- مصوب ۱۳۶۶- و اصلاحات بعدی آن به عنوان هزینه‌های مورد تأیید این آیین‌نامه محسوب نخواهد شد.

ماده ۳: معادل هزینه‌های انجام‌شده در طول برنامه زمان‌بندی و تا سقف هزینه‌های مندرج در طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه مصوب بر اساس راهبردها و اولویت‌های اعلامی و در چهارچوب مواد (۱۴۷) و (۱۴۸) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم- مصوب ۱۳۹۴- و سایر مقررات مرتبط به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به اشخاص مشمول اعطا می‌شود و معادل آن از مالیات قطعی موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم مربوط به سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود. راهبردها و اولویت‌ها و ضوابط مربوط به فرآیند تصویب و چهارچوب تدوین طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه توسط شورا تعیین می‌شود.

تبصره ۱: اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه مشمول جایزه خوش حسابی موضوع ماده (۱۹۰) و خسارت و استرداد موضوع ماده (۲۴۲) قانون مالیات‌های مستقیم و تهاجر با بدهی سنوات گذشته قبل از سال انجام هزینه و سایر منابع مالیاتی نخواهد بود.

تبصره ۲: هزینه‌هایی که در اجرای بند (ب) ماده (۱۱) قانون به عنوان اعتبار مالیاتی از مالیات قطعی شده سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شوند، مجدداً به عنوان اعتبار مالیاتی یا هزینه قابل قبول مالیاتی از جمله هزینه استهلاک پذیرفته نخواهد شد. همچنین مالیات بر ارزش افزوده پرداخت‌شده بابت کالا و خدمات موضوع این آیین‌نامه مشمول اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه نیست.

تبصره ۳: در صورت اظهار خلاف واقع هزینه‌های طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه، اشخاص مشمول از حمایت‌های مالیاتی این آیین‌نامه محروم شده و سازمان مکلف است نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم متعلقه قانونی اقدام نماید.

ماده ۴: سرفصل‌های هزینه‌کرد تحقیق و توسعه طرح (پروژه)‌های موضوع این آیین‌نامه از جمله هزینه‌های منابع انسانی، مواد، ملزومات، تجهیزات و خدمات مورد نیاز تحقیق و توسعه و شرایط پذیرش هریک از آنها با رعایت مفاد این ماده توسط شورا تعیین می‌شود و باید در چهارچوب مواد (۱۴۷) و (۱۴۸) قانون مالیات‌های مستقیم صورت گرفته باشد و در سرفصل‌های جداگانه در دفاتر قانونی ثبت و نگهداری شود.

تبصره ۱: هزینه خرید زمین و ساختمان و یا احداث آن جزء سرفصل‌های مورد پذیرش هزینه‌کرد تحقیق و توسعه نیست.

تبصره ۲: هزینه خرید و نگهداری خودرو به عنوان سرفصل هزینه‌کرد مورد پذیرش نبوده و صرفاً در صورتی که برای مهندسی معکوس و اجرای طرح (پروژه) تحقیق و توسعه به کار رود، با تأیید دبیرخانه شورا به میزان استهلاک سالیانه و بر اساس ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مالیات‌های

مستقیم- مصوب ۱۳۹۴- به عنوان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه قابل پذیرش است.
تبصره ۳: هزینه خرید ماشین‌آلات و تجهیزات به میزان استهلاک سالیانه در طرح (پروژه) تحقیق و توسعه در چهارچوب مصوبات شورا و بر اساس ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم به عنوان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه قابل پذیرش است.

تبصره ۴: هزینه خرید مواد اولیه در چهارچوب مصوبات شورا و صرفاً به میزانی که در طرح (پروژه) استفاده شده است، به عنوان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه قابل پذیرش است.

ماده ۵: اشخاص مشمول موظفند طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه پیشنهادی خود را همراه با مستندات مورد نیاز در چهارچوب مشخص شده توسط شورا به دبیرخانه شورا ارائه نمایند.
تبصره: دبیرخانه شورا باید امکان دسترسی برخط به طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه مصوب را که در برگیرنده نام شرکت، موضوع طرح (پروژه)، میزان هزینه‌های طرح، مدت زمان و همچنین فهرست طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه موضوع این آیین‌نامه و تأییدیه‌های مربوط را برای سازمان فراهم آورد.

ماده ۶: به منظور تحقق اهداف مندرج در صدر ماده (۱۱) قانون، طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه موضوع این آیین‌نامه منوط به فعالیت‌های فناورانه، نوآورانه و دانش‌بنیان و رعایت چهارچوب تعیین شده توسط شورا، از مشوق‌های موضوع این آیین‌نامه بهره‌مند می‌گردند.

ماده ۷: تعیین و تأیید میزان هزینه‌کرد مجاز در طرح (پروژه)‌های اعلامی مصوب اشخاص مشمول برای ارقام طرح (پروژه) تحقیق و توسعه بر عهده دبیرخانه شورا خواهد بود. دبیرخانه شورا موظف است مجموع هزینه‌کرد مورد تأیید اشخاص مشمول را در هر سال مالی حداکثر تا چهارماه پس از پایان سال مالی در اختیار سازمان قرار دهد. سازمان موظف است با بررسی اسناد هزینه‌ای معتبر نسبت به راستی‌آزمایی هزینه‌کرد اعلامی دبیرخانه شورا اقدام کرده و میزان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه نهایی را از سر جمع مالیات عملکرد اشخاص مشمول در آن سال مالی یا سنوات آتی کسر نماید.

تبصره: سازمان موظف است نسبت به درج جدول/جداول ویژه اظهار هزینه‌های تحقیق و توسعه و استفاده از اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه و انتقال به سنوات بعد موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون در اظهارنامه مالیاتی سال ۱۴۰۱ به بعد اقدام نماید. دستگاه‌های اجرایی مکلف به همکاری، ارائه اطلاعات و دسترسی‌های لازم به دبیرخانه شورا به منظور ارزیابی و شناسایی هزینه‌های تحقیق و توسعه هستند.

ماده ۸: صرفاً هزینه انجام‌شده در طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه با رعایت مفاد این آیین‌نامه به

عنوان اعتبار مالیاتی قابل کسر از مالیات قطعی شده سال انجام هزینه یا سنوات آتی اشخاص مشمول خواهد بود. اعتبار مالیاتی موضوع این آیین نامه قابل تسری به سایر هزینه های اشخاص مشمول نمی باشد.

ماده ۹: اعتبار مالیاتی موضوع این آیین نامه، صرفاً برای طرح (پروژه)هایی که پس از لازم الاجرا شدن قانون به تأیید دبیرخانه شورا می رسند قابل اعمال می باشد.

تبصره: در تعیین مصادیق طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه، دبیرخانه شورا در فرآیند تأیید در صورت لزوم نظر تخصصی دستگاه اجرایی مربوط را دریافت نماید.

ماده ۱۰: دبیرخانه شورا موظف است دستورالعمل های لازم برای اجرای این آیین نامه را با همکاری سازمان تهیه و به تصویب شورا برساند. نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه بر عهده شورا خواهد بود و شورا موظف است گزارش عملکرد آن را سالیانه تهیه و به هیئت وزیران ارسال نماید.

ماده ۱۱: قراردادهای تحقیق و توسعه موضوع ماده (۱۳) قانون در چهارچوب ضوابط این آیین نامه مشمول بهره مندی از اعتبار مالیاتی می باشد.

مصوبه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان

شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ به استناد آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان موضوع تصویب نامه شماره ۱۱۷۲۰۵/ت/۶۰۰۲۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۴ هیئت وزیران، «دستورالعمل اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان» را به شرح زیر تصویب کرد:

دستورالعمل اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان

۱. تعاریف

الف: قانون: قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱

ب: شورا: شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - با اصلاحات و الحاقات بعدی آن

ج: دبیرخانه: دبیرخانه شورا، موضوع تبصره (۲) ماده (۲) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان

و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - با اصلاحات و الحاقات بعدی آن

د: سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور

ه: آیین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۱۷۲۰۵/ت/۶۰۰۲۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۴ هیأت وزیران

و: شرکت: شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی در چارچوب ماده (۲) آیین‌نامه

ز: اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه: اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه موضوع بند ب ماده (۱۱) قانون و در چارچوب آیین‌نامه

ح: طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه: طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه که با هدف تولید محصولات یا خدمات جدید، ارتقاء محصولات یا خدمات فعلی و یا بهبود فرآیندهای تولید و عملیات با به کارگیری فناوری و نوآوری در قالب طرح مشخص و حاوی زمان‌بندی و در چارچوب مفاد ماده (۲) و (۳) این دستورالعمل به تایید دبیرخانه می‌رسد.

۲. راهبردها و اولویت‌های تحقیق و توسعه

با توجه به ماده (۳) آیین‌نامه، راهبردهای اصلی و اولویت‌های مدنظر برای تخصیص اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه عبارتند از:

۱-۲. جهت‌دهی بنگاه‌های اقتصادی به نوآوری با استفاده از فناوری برای ارتقاء مزیت رقابتی با اولویت صادرات

۲-۲. تشویق تحقیق و توسعه در زمینه‌های دارای اولویت ملی و بخش‌های مزیت‌آفرین

۳-۲. تشویق به همکاری فناورانه با استفاده حداکثری از توانمندی فنی شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور

۴-۲. همکاری در فعالیت‌های تحقیق و توسعه با نهادهای زیست‌بوم علم و فناوری از جمله دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری

۵-۲. اولویت پوشش هزینه‌های جاری نسبت به هزینه‌های سرمایه‌ای با ابزار اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه

۶-۲. حمایت از اشتغال نیروی انسانی تحصیل‌کرده و نخبه در تحقیق و توسعه شرکت‌ها

۳. معیارهای تایید طرح (پروژه)های تحقیق و توسعه

۱-۳. طرح (پروژه) تحقیق و توسعه مشمول اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه مجموعه‌ای از فعالیت‌های فناورانه

است که محصولات، خدمات یا فرآیندهای حاصل از آن در سطح صنایع مربوطه در کشور جدید (نه لزوماً منحصر به فرد) باشد. سطح فناوری مورد نیاز تأیید تحقیق و توسعه بر اساس راهبردها و اولویت‌های ذکر شده در ماده (۲) این دستورالعمل برای صنایع مختلف توسط دبیرخانه تعیین و اعلام می‌شود.

۳-۲. طرح (پروژه) تحقیق و توسعه باید نظام‌مند باشد؛ به گونه‌ای که دارای طرح، برنامه زمان‌بندی، خروجی و اهداف مشخص باشد. چارچوب اطلاعات مورد نیاز برای ارائه طرح (پروژه) تحقیق و توسعه توسط دبیرخانه اعلام می‌شود.

۳-۳. در پایان طرح (پروژه) تحقیق و توسعه، تیم تحقیق و توسعه شرکت و همکاران بیرونی آن به مبانی طراحی (know-why) و دانش فنی (know-how) تسلط کافی یافته باشد. این تسلط می‌تواند از طریق طراحی داخلی یا مهندسی معکوس حاصل شده باشد. تشخیص این تسلط به عهده دبیرخانه است.

۳-۴. برای پروژه‌هایی که با هدف ارتقاء محصولات یا خدمات موجود یا بهبود فرآیندهای تولید انجام می‌شود، علاوه بر دارا بودن شرایط ذکر شده در بندهای فوق‌الذکر، لازم است که اولاً اجرای پروژه فراتر از فعالیت‌های معمول و رایج توسعه‌ای شرکت‌ها بوده و رسیدن به اهداف آن مستلزم مواجهه با ریسک‌های ناشی از چالش‌های فنی در فعالیت‌های تحقیق و توسعه باشد و ثانیاً ارتقاء محصول یا بهبود فرآیند تولید با تغییر پلتفرم فناوری موجود^۱ به کارگیری فناوری‌های جدید در محصول، خدمت یا فرآیند حاصل شود.

۳-۵. انواع طرح (پروژه) تحقیق و توسعه قابل قبول و مصادیق قابل قبول تحقیق و توسعه به شرح جدول انتهایی دستورالعمل است. و هر پروژه باید ذیل حداقل یکی از این دسته‌ها تعریف شود. موارد بیشتر بر حسب نیاز و به تشخیص دبیرخانه می‌تواند به این مصادیق اضافه شود.

تبصره ۱: فعالیت‌هایی از قبیل تولید، پیش تولید، توزیع کالا و خدمات فنی وابسته، خدمات پشتیبانی، اداری و اجرایی، بازاریابی و تبلیغات، خدمات پس از فروش، امکان‌سنجی اقتصادی و مطالعات بازار، عیب‌یابی و رفع اشکال ماشین‌آلات، افزایش ظرفیت تولید، آزمون‌های کنترل کیفی محصولات موجود، به عنوان طرح (پروژه) تحقیق و توسعه قابل قبول نیستند.

تبصره ۲: در حوزه فناوری اطلاعات مواردی نظیر توسعه نرم‌افزارها و سیستم‌های اطلاعاتی با استفاده از روش‌های شناخته شده و استاندارد برنامه‌نویسی و ابزارهای نرم‌افزاری موجود، اضافه کردن قابلیت‌های کاربر به برنامه‌های نرم‌افزاری موجود، تأیید امنیت و تست یکپارچگی داده‌ها، شخصی‌سازی یک محصول برای

^۱ در پنجمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۸ حذف شد.

یک استفاده خاص، اشکال‌زدایی معمول از سیستم‌ها و برنامه‌های موجود مشمول اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه نیستند.

۴. سرفصل‌های مورد تایید و شرایط پذیرش هزینه‌کرد تحقیق و توسعه

۴-۱. سرفصل‌های مورد تایید هزینه‌کرد تحقیق و توسعه از جمله هزینه منابع انسانی، مواد، ملزومات، تجهیزات و خدمات مورد نیاز تحقیق و توسعه و شرایط پذیرش هزینه‌کرد هر سرفصل با رعایت مواد (۱۴۷) و (۱۴۸) قانون مالیات‌های مستقیم و ذیل مفاد این ماده توسط دبیرخانه تعیین می‌شود.

۴-۲. هزینه خرید زمین و ساختمان و یا احداث آن جزء سرفصل‌های مورد تایید هزینه‌کرد تحقیق و توسعه نیست.

تبصره ۳: هزینه اجاره فضای تحقیق و توسعه با اولویت استقرار مراکز تحقیق و توسعه در زیست‌بوم نوآوری شامل پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد، مراکز نوآوری، شتاب‌دهنده‌ها، کارخانه‌های نوآوری و نواحی نوآوری در صورت تناسب فضا با طرح مصوب با تایید دبیرخانه مشمول اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه خواهد بود.

۴-۳. هزینه خرید و نگهداری خودرو به عنوان سرفصل هزینه‌کرد مورد پذیرش نبوده و صرفاً در صورتی که برای مهندسی معکوس و اجرای طرح (پروژه) تحقیق و توسعه به کار رود، با تایید دبیرخانه به میزان استهلاک سالیانه و بر اساس ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم به عنوان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه قابل تایید است.

۴-۴. برای ماشین‌آلات و تجهیزاتی که به تایید دبیرخانه در طرح (پروژه) تحقیق و توسعه به کار می‌روند، معادل هزینه استهلاک دستگاه بر اساس ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم از اولین سال مالی پس از نصب و راه‌اندازی تا سال پایان پروژه به عنوان اعتبار مالیاتی لحاظ خواهد شد.

تبصره ۴: در صورت وجود مشابه داخلی برای ماشین‌آلات و تجهیزات مورد تایید دبیرخانه، صرفاً خرید از سازندگان داخلی مشمول حمایت اعتبار مالیاتی خواهد شد.

تبصره ۵: هزینه خرید اقلام اداری از قبیل کامپیوتر، تلویزیون و مبلمان اداری به عنوان سرفصل هزینه‌کرد تحقیق و توسعه مورد پذیرش نیست.

۴-۵. هزینه خرید مواد اولیه و اجزا و قطعات، صرفاً به میزانی که در طرح (پروژه) تحقیق و توسعه استفاده شده است، با تایید دبیرخانه به عنوان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه در چارچوب طرح (پروژه) تحقیق و توسعه قابل پذیرش است.

۴-۶. در مورد نیروی انسانی قابل قبول تحقیق و توسعه صرفاً نیروی انسانی مستقیم بخش تحقیق و توسعه مورد تایید دبیرخانه است و نیروی انسانی سایر بخش‌های اداری یا تولید نظیر کنترل کیفیت، آزمایشگاه و پشتیبانی در طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه مورد قبول نیست.

تبصره ۶: مبنای حقوق و دستمزد نیروی انسانی تحقیق و توسعه، حقوق و مزایای مندرج در لیست بیمه-شدگان شرکت در سامانه بیمه تامین اجتماعی و تا سقف حداکثر دستمزد مشمول کسر حق بیمه در آن سال خواهد بود. حقوق و دستمزد نیروی انسانی نخبه فعال در پروژه‌های تحقیق و توسعه و فرآیند ارزیابی آن، با تایید بنیاد ملی نخبگان مشمول حمایت‌های ویژه و تسهیل شده خواهد بود. هزینه کرد حقوق و دستمزد

برای نیروی انسانی کلیدی واحد تحقیق و توسعه به تشخیص دبیرخانه و تا سقف ۲۵٪

کل نفرات تأیید شده، به میزان حداکثر دو برابر سقف حداکثر حقوق مشمول کسر حق بیمه

در آن سال، با ارائه مستندات مالی قابل پذیرش است.^۱

۴-۷. هزینه آزمون‌ها و تست‌ها برای طرح (پروژه) تحقیق و توسعه و استانداردهای ویژه و اختصاصی بر روی محصولات و خدمات مرتبط با پروژه مورد نظر و هزینه ثبت پتنت بین‌المللی قابل قبول است. در مواردی که استاندارد مصوب در کشور وجود ندارد، هزینه کرد تدوین استاندارد مرتبط با پروژه مورد قبول خواهد بود.

۴-۸. هزینه کرد قرارداد با شرکت‌های دانش بنیان و واحدهای فناور که در قالب همکاری‌های فناورانه برای اجرای طرح (پروژه) تحقیق و توسعه منعقد می‌شود، در چارچوب این دستورالعمل و به میزان هزینه کرد مورد تایید دبیرخانه مشمول هزینه کرد تحقیق و توسعه است و اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه با ارائه جزئیات هزینه کرد بر اساس مفاد ماده (۴) دستورالعمل به کارفرما تخصیص می‌یابد.

تبصره- انعقاد قراردادهای موضوع این بند از طریق شرکت‌های فرعی یا وابسته بلامانع

است. بدین نحو که شرکت مادر وجوهی را طی قرارداد عاملیت تحقیق و توسعه در اختیار

شرکت فرعی یا وابسته قرار می‌دهد و با ارائه مستندات هزینه کرد به شرکت مادر توسط

شرکت فرعی یا وابسته، به میزان هزینه کرد قرارداد با شرکت‌های دانش بنیان و واحدهای

فناور یا دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی با تأیید دبیرخانه مشمول اعتبار مالیاتی

^۱ در پنجمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۸ الحاق شد.

قرار گرفته و این اعتبار برای شرکت مادر منظور می‌شود.^۱

۹-۴. قراردادهای تحقیق و توسعه با دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی مربوط به ماده (۱۳) قانون با ارائه جزئیات هزینه‌کرد اقلام که به تایید رئیس دانشگاه یا مرکز آموزش عالی و پژوهشی رسیده است، در چارچوب مواد این دستورالعمل مشمول اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه است.

۱۰-۴. هزینه‌های غیرمستقیم خرید کالا در پروژه از جمله مالیات بر ارزش افزوده، خدمات گمرکی، حمل و نقل، ثبت سفارش، ترخیص، حق بیمه مشمول هزینه‌کرد اعتبار مالیاتی نیست.

۱۱-۴. هزینه‌کرد ذیل سرفصل‌های مورد تایید که ناشی از معامله با شرکت‌های گروه یا اشخاص وابسته (موضوع ماده ۱۲۹ قانون تجارت) باشد، به عنوان اعتبار مالیاتی قابل پذیرش نخواهد بود.

۱۱-۴. در صورتی که کالا و خدمات مورد استفاده در پروژه تحقیق و توسعه مشمول اعتبار مالیاتی از اشخاص وابسته (موضوع ماده ۱۲۹ قانون تجارت) خریداری شده باشد، صرفاً در صورتی که هزینه‌کرد اعلام شده در حد ارزش منصفانه کالا یا خدمات مشابه باشد، قابل بررسی و پذیرش است.^۲

۱۲-۴. هزینه‌کرد مربوط به قراردادهای موضوع بندهای ۸-۴ و ۹-۴ که طرف قرارداد اشخاص وابسته (موضوع ماده ۱۲۹ قانون تجارت) باشد، به عنوان اعتبار مالیاتی قابل پذیرش نخواهد بود.

۱۲-۴. برای هزینه‌کرد مربوط به قراردادهای همکاری فناورانه موضوع بند (۴-۸) و (۴-۹) ماده (۴) دستورالعمل که طرف قرارداد اشخاص وابسته (موضوع ماده ۱۲۹ قانون تجارت) باشد، فارغ از مبلغ قرارداد، هزینه تمام شده پروژه تحقیق و توسعه توسط مجری بر اساس سرفصل‌های مصوب تعیین شده و ذیل قرارداد منعقد شده به شرکت تخصیص می‌یابد.^۳

۱۳-۴. با هدف توسعه صنعت قالب‌سازی، هزینه‌های مربوط به طراحی و نمونه‌سازی قالب‌های پیشرفته حائز شاخصه‌های ماده ۳ دستورالعمل اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان به صورت مستقیم قابل پذیرش است.

^۱ در ششمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۵/۳/۱۷ الحاق شد.

^۲ در پنجمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۸ اصلاح شد.

^۳ در پنجمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۸ اصلاح شد.

۴-۱۴. علاوه بر حقوق و مزایای مندرج در فهرست بیمه‌شدگان شرکت در سامانه بیمه

تامین اجتماعی، عیدی و پاداش و حق بیمه پرداختی سهم شرکت برای پرسنل تحقیق و

توسعه به عنوان هزینه‌کرد مشمول اعتبار مالیاتی از سال ۱۴۰۲ قابل پذیرش است.

همچنین هزینه‌کرد قرارداد مشاوره با اشخاص حقیقی برای اجرای پروژه تحقیق و توسعه،

تا سقف حداکثر دو برابر حقوق و دستمزد سالیانه مشمول حق بیمه؛ مشروط به انجام

تکالیف قانونی قرارداد و ارائه مستندات توسط شرکت قابل پذیرش است.^۱

۴-۱۵. طرح‌های ساخت بار اول تجهیزات فناورانه مورد نیاز برای بازسازی شرکت‌ها و

زیرساخت‌های فناورانه آسیب دیده ناشی از جنگ‌های تحمیلی متناسب با عمق تحقیق و

توسعه دستگاه تا ۱۰۰٪ هزینه‌کرد قرارداد، با تأیید دبیرخانه مشمول اعتبار مالیاتی تحقیق

و توسعه موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان می‌شود.^۲

۵. ضوابط و فرآیند تأیید طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه

۵-۱. برای برخورداری از اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه لازم است شرکت متقاضی طرح (پروژه)‌های تحقیق

و توسعه پیشنهادی خود را که شامل هدف از تعریف پروژه، خروجی نهایی، سرفصل‌های هزینه‌کرد و برنامه

زمان‌بندی است، به همراه سایر اطلاعات و مستندات مورد نیاز در چارچوب اعلامی دبیرخانه حداکثر تا ۳ ماه

پس از شروع سال مالی جدید به دبیرخانه ارائه کند. تأیید پروژه مستلزم نبود ابهام یا نقص در موارد فوق‌الذکر

و ارائه مستندات فنی کامل خواهد بود.

۵-۲. تأیید پروژه‌های پیشنهادی بر اساس معیارهای تحقیق و توسعه ذکر شده در مفاد ماده (۳) این

دستورالعمل توسط دبیرخانه انجام می‌شود و دبیرخانه موظف است عنوانین، سقف هزینه‌کرد، برنامه زمان‌بندی

و خروجی‌های مورد تأیید برای هر پروژه را ظرف مدت ۲ ماه پس از تکمیل اطلاعات و مستندات پروژه به

شرکت اعلام کند.

۵-۳. دبیرخانه موظف است بر اساس طرح و برنامه زمان‌بندی اعلام شده، پیشرفت طرح (پروژه)‌های تحقیق

و توسعه شرکت را ارزیابی و تأیید کند. در صورتی که به تشخیص دبیرخانه پیشرفت پروژه محقق نشده باشد،

هزینه‌کرد تحقیق و توسعه تأیید نخواهد شد.

^۱ در پنجمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۸ اضافه شد.

^۲ در ششمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۵/۳/۱۷ الحاق شد.

۶. ضوابط تعیین هزینه کرد طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه

۶-۱. شرکت موظف است حداکثر ظرف یک ماه پس از پایان سال مالی اقلام هزینه کرد طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه را از زمان تایید پروژه در سرفصل‌های مورد تایید و در قالب تعیین شده توسط دبیرخانه به همراه اسناد مالی مورد نیاز ارائه کند.

۶-۲. دبیرخانه موظف است بر اساس مفاد ماده (۴) این دستورالعمل و ضوابط و شرایط اعلامی، اقلام مورد تایید و میزان هزینه کرد آن را تعیین کرده و حداکثر تا ۴ ماه پس از پایان سال مالی در اختیار سازمان قرار دهد.

۶-۳. سازمان موظف است پس از بررسی اسناد هزینه‌ای نسبت به صحت‌سنجی اسناد هزینه تحقیق و توسعه اعلامی دبیرخانه اقدام کرده و میزان هزینه کرد تحقیق و توسعه نهایی را از سر جمع مالیات بر عملکرد شرکت در آن سال مالی یا سنوات آتی کسر کند.

۷. ضوابط عمومی

۷-۱. شرکت موظف است در کلیه مراحل ارزیابی اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه، امکان بازدید حضوری از طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه را فراهم کند.

۷-۲. در صورتی که به اعلام دبیرخانه مشخص شود اظهار خلاف واقع در هزینه کرد طرح (پروژه) تحقیق و توسعه و یا هرگونه مغایرت با طرح (پروژه) تحقیق و توسعه صورت گرفته باشد، ضمن این که شرکت متخلف و شرکت‌ها و مؤسسات تابعه آن، از حمایت مالیاتی موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون تا ۵ سال محروم می‌شود، سازمان مکلف است با اعلام دبیرخانه نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم قانونی متعلقه از شرکت متخلف اقدام کند.

۷-۳. در مواردی که سازمان در بررسی اسناد و مدارک مربوطه با مصادیق موضوع بند فوق مواجه شود، باید موضوع را به دبیرخانه اعلام و دبیرخانه موظف است ضمن بررسی موضوع، نتیجه را به همراه اظهار نظر صریح در این خصوص به سازمان اعلام کند. عدم اظهار نظر دبیرخانه ظرف مهلت حداکثر دو ماه به منزله تایید اعلام سازمان بوده و سازمان مکلف است نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم قانونی متعلقه از شرکت متخلف اقدام کند.

۷-۴. دبیرخانه موظف است سامانه برخطی را برای اجرای فرآیند ارزیابی اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه راه‌اندازی کند و در خصوص حفظ محرمانگی اطلاعات اعلام شده توسط شرکت‌ها، تدابیر لازم را به عمل

آورد.

۷-۵. دبیرخانه مجاز است فرآیند ارزیابی اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه را با همکاری کارگزاران تخصصی و شرکت‌های حسابرس انجام دهد. در این صورت پرداخت هزینه‌های مربوط به ارزیابی بر عهده شرکت خواهد بود.

۷-۶. مصادیق اولویت‌های ملی و بخش‌های مزیت‌آفرین موضوع ماده ۲-۲ دستورالعمل و حمایت‌های اختصاصی در تخصیص اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه برای طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه ذیل این موضوعات توسط دبیرخانه اعلام می‌شود.

۷-۷. اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه صرفاً برای پروژه‌هایی که پس از تصویب دستورالعمل در شورا تعریف شده و به تایید دبیرخانه می‌رسند، اعمال می‌شود.

۷-۸. دبیرخانه موظف است گزارش عملکرد برنامه اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه شامل پروژه‌های مصوب و میزان هزینه‌کرد تایید شده را به صورت سالیانه تهیه و به شورا ارائه دهد.

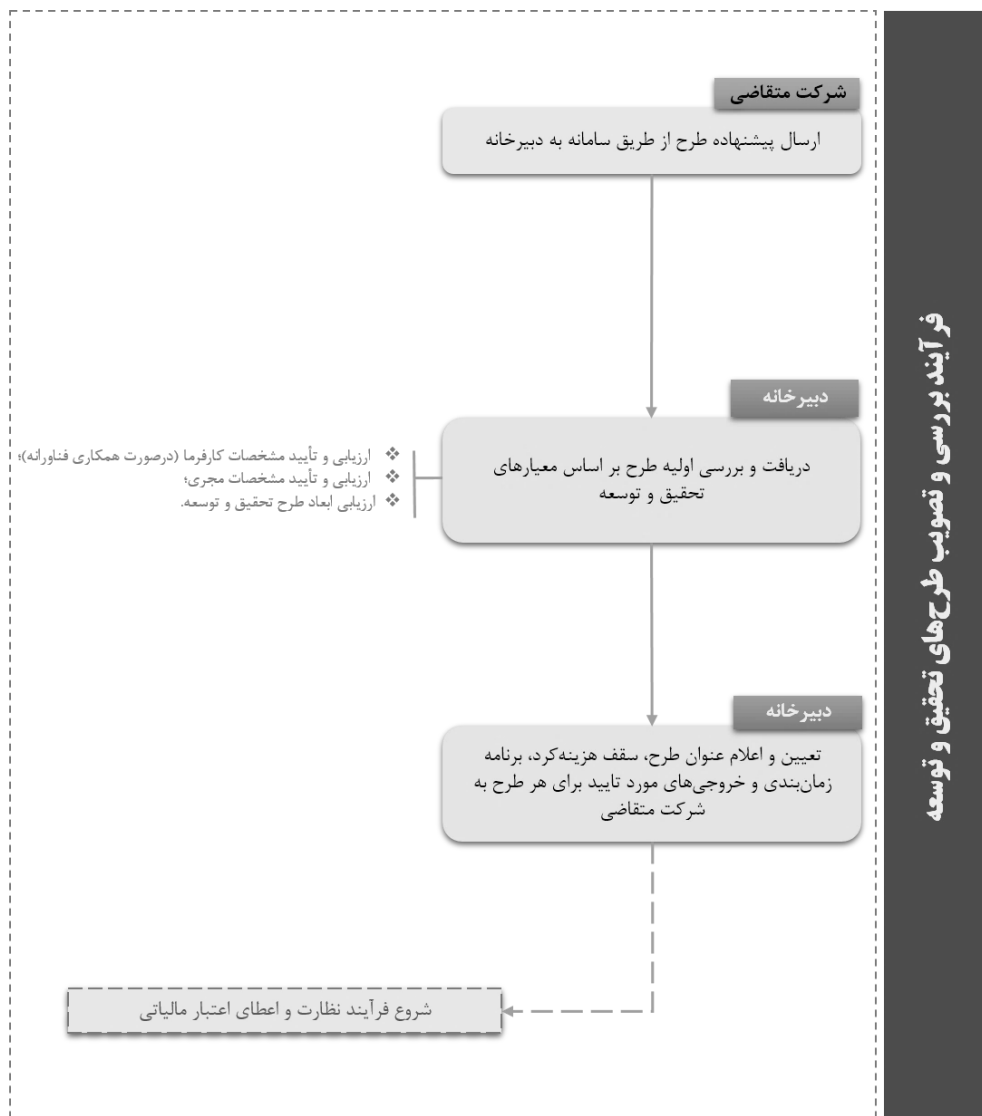
تبصره ۷: دبیرخانه مکلف است امکان دسترسی برخط به اطلاعات طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه مصوب، فهرست طرح (پروژه)‌های تحقیق و توسعه موضوع این دستورالعمل و تاییدیه‌های صادره بر اساس مفاد این دستورالعمل را برای سازمان فراهم کند.

۷-۹. سازمان موظف است اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه تخصیص یافته برای هر شرکت را به صورت سالیانه به شورا ارائه کند.

۷-۱۰. سازمان موظف است نسبت به درج جدول/جدول ویژه اظهار هزینه‌های تحقیق و توسعه و استفاده از اعتبار مالیاتی موضوع این دستورالعمل و انتقال به سنوات بعد موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون در اظهارنامه مالیاتی در سال ۱۴۰۱ به بعد اقدام کند. دستگاه‌های اجرایی مکلف به همکاری، ارائه اطلاعات و دسترسی‌های لازم به دبیرخانه به منظور ارزیابی و شناسایی هزینه‌های تحقیق و توسعه هستند.

۷-۱۱. نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل بر عهده شورا بوده و مفاد آن برای یک دوره ۳ ساله لازم‌الاجرا خواهد بود.

هدف پروژه	نوع پروژه	مصادیق قابل قبول تحقیق و توسعه
تولید محصول جدید یا ارتقاء محصولات موجود	ساخت و تولید نمونه اولیه	<ul style="list-style-type: none"> - مهندسی معکوس، طراحی، ساخت، تست و استانداردسازی نمونه‌های اولیه شامل قطعات، ماژول‌ها، تجهیزات و ماشین-آلات صنعتی سبک تا زمانی که هدف تست نمونه محصول است. - توسعه فناوری ساخت زیرسیستم‌های جدید در ماشین‌آلات سنگین - طراحی و ساخت تجهیزات و ماشین‌آلات با سطح فناوری بالا
	واحد آزمایشی در مقیاس آزمایشگاهی، پایلوت یا نیمه صنعتی	<ul style="list-style-type: none"> - ساخت، راه‌اندازی و تست یک واحد آزمایشی با هدف توسعه دانش فنی، اثبات طراحی، استانداردسازی محصول
	طراحی مهندسی	<ul style="list-style-type: none"> - طراحی مفهومی یا پایه واحدهای فرآیندی و خطوط تولید - طراحی پایه و یکپارچه‌سازی ماشین‌آلات سنگین
	تولید آزمایشی در مقیاس صنعتی	<ul style="list-style-type: none"> - تست، راه‌اندازی و تولید آزمایشی در مقیاس صنعتی که با هدف توسعه دانش فنی، اصلاحات در محصول و فرآیند و فعالیت‌های طراحی و مهندسی جدید باشد.
	کارآزمایی بالینی	<ul style="list-style-type: none"> - سه فاز اول قبل از صدور مجوز تولید برای محصولات تولید شده در پروژه‌های تحقیق و توسعه حوزه دارو
	توسعه نرم‌افزار در حوزه فناوری اطلاعات	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه پلتفرم در حوزه فناوری‌های جدید و نوظهور - ایجاد الگوریتم‌های جدید یا کارآمدتر براساس تکنیک‌های جدید - ایجاد تکنیک‌های جدید و اصلی رمزنگاری یا امنیتی
بهبود فرآیند تولید	طراحی مهندسی	<ul style="list-style-type: none"> - شبیه‌سازی و بازطراحی واحد موجود با هدف ارتقاء، بهینه‌سازی و افزایش بهره‌وری
	ارتقاء فناوری	<ul style="list-style-type: none"> - به کارگیری پلتفرم فناوری‌های جدید با هدف توسعه دانش فنی خدمات صنعتی پیشرفته و ارتقاء اساسی محصولات موجود

فرآیند بررسی و تصویب طرح های تحقیق و توسعه

مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

مصوبه اصلاح حمایت‌های مالیاتی از شرکت‌های دانش‌بنیان

در راستای حمایت از تولید محصولات دانش‌بنیان با سطح فناوری بالا، تداوم نوآوری و فعالیت‌های تحقیق و توسعه در شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و ارائه هدفمند معافیت‌های مالیاتی، شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ به استناد تبصره (۱) ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ به همراه اصلاحات و الحاقات بعدی آن، مبنی بر این که «هرگونه استفاده از مزایا، امتیازات و تسهیلات عنوان شده در این قانون برای شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، پس از انطباق با اهداف مندرج در این قانون و متناسب با ویژگی‌ها و انواع آن‌ها، جهت تصویب به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان ارائه می‌گردد» و تبصره (۱) و (۲) ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۱۷۲۰۵/ت/۶۰۰۲۳ مورخ ۱۴۰۱/۷/۴ هیئت وزیران، موارد ذیل را در جهت اصلاح حمایت‌های مالیاتی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان تصویب کرد:

۱. در خصوص شرکت‌های دانش‌بنیان که متقاضی معافیت از پرداخت مالیات بیش از صد میلیارد ریال (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰) از عملکرد حاصل از فروش محصولات نوع ۱ بر اساس ماده (۳) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات باشند و همچنین شرکت‌های دانش‌بنیان که فروش محصولات دانش‌بنیان نوع ۲ دارند، معافیت مالیاتی مذکور صرفاً با در نظر گرفتن میزان هزینه‌های تحقیق و توسعه که به تایید دبیرخانه شورا رسیده باشد، از مالیات بر عملکرد قطعی شده شرکت قابل کسر است.

تبصره ۱: سقف حمایت تعیین شده از سال مالی ۱۴۰۲ برای یک دوره سه ساله لازم‌الاجرا بوده و پس از آن با تایید کارگروه دائمی شورا با نرخ تورم سالیانه اعلامی بانک مرکزی افزایش خواهد یافت.

تبصره ۲: مبنای ارائه معافیت مالیاتی شرکت‌های دانش‌بنیان در سال مالی ۱۴۰۱ مصوبه شورای علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۱۴۰۰/۲/۶ خواهد بود.

تبصره ۳: دبیرخانه شورا موظف است گزارش اجرای این بند را به صورت سالانه به شورا و کارگروه دائمی شورا ارائه کند.

۲. شرکت‌ها و مؤسساتی که از حمایت‌های مالیاتی موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان بهره‌مند می‌شوند، در همان سال مالی امکان استفاده از حمایت‌های مالیاتی موضوع مواد

(۳) و (۹) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات را ندارند.

پ: یک بند به شرح زیر به عنوان بند «د» به ماده (۱۲۷) قانون مالیات‌های مستقیم الحاق می‌شود:

د: کمک‌های بلاعوض دولتی به شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری با هدف توسعه فناوری»

قانون مرتبط

ماده (۱۲۷) قانون مالیات‌های مستقیم:

موارد زیر مشمول مالیات اتفاقی نخواهد بود:

الف: کمک‌های نقدی و غیرنقدی بلاعوض سازمان‌های خیریه یا عام‌المنفعه یا وزارتخانه‌ها یا مؤسسات دولتی و شرکت‌های دولتی یا شهرداری‌ها یا نهادهای انقلاب اسلامی به اشخاص حقیقی غیر از مواردی که مشمول مالیات فصل حقوق است.

ب: وجوه یا کمک‌های مالی اهدایی به خسارت دیدگان جنگ، زلزله، سیل، آتش‌سوزی و یا حوادث غیر مترقبه دیگر.

ج: جوایزی که دولت برای تشویق صادرات و تولید و خرید محصولات کشاورزی پرداخت می‌نماید.

د: کمک‌های بلاعوض دولتی به شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز

رشد و پارک‌های علم و فناوری با هدف توسعه فناوری

مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۵ به استناد ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۶۵۱۳/ت/۱۴۱۶۰۲ مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۱ هیئت وزیران و اصلاحات بعدی آن، شیوه‌نامه تخصیص حمایت‌های مالیاتی شرکت‌های دانش‌بنیان را به شرح زیر تصویب کرد:

شیوه نامه تخصیص حمایت های مالیاتی شرکت های دانش بنیان

ماده ۱: تعاریف

الف- قانون دانش بنیان: قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹.

ب- قانون جهش تولید: قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱.

پ- کارگروه: کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۴) آیین نامه اجرایی قانون دانش بنیان (موضوع تصویب نامه شماره ۱۴۱۶۰۲/ت/۴۶۵۱۳ه مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۱ هیئت وزیران و اصلاحات و الحاقات بعدی آن).

ت- آیین نامه: آیین نامه ارزیابی و حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان مصوب کارگروه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۸.

ث- معافیت مالیاتی: معافیت مالیاتی موضوع ماده (۳) قانون دانش بنیان.

ج- دستورالعمل معافیت مالیاتی: دستورالعمل اجرایی موضوع ماده (۲۲) آیین نامه اجرایی قانون دانش بنیان موضوع مصوبه وزارت امور اقتصاد و دارایی و وزارت علوم تحقیقات و فناوری به شماره ۱۳۹۲/۱۰/۲۰ مورخ ۲۴/۱۷۳۲۹۵.

چ- اعتبار مالیاتی: اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید.

ح- آیین نامه اعتبار مالیاتی: آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید موضوع تصویب نامه شماره ۱۱۷۲۰۵/ت/۶۰۰۲۳ه هیئت وزیران مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۴.

خ- دستورالعمل اعتبار مالیاتی: دستورالعمل اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید موضوع مصوبه شماره ۱۱/۹۶۱۴۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان.

د- دبیرخانه: دبیرخانه تخصصی حمایت های مالیاتی دانش بنیان مستقر در معاونت توسعه شرکت های دانش بنیان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری.

ماده ۲: انواع حمایت های مالیاتی متناسب با ویژگی های محصولات دانش بنیان به شرح زیر تعیین می شود:

الف- محصولات مشمول معافیت مالیاتی: کالا یا خدمات دانش بنیان که مطابق ماده (۲) دستورالعمل معافیت مالیاتی در «حوزه فناوری های بالا و با ارزش افزوده فراوان» تجاری سازی و تولید می شود و شرکت های دانش بنیان تولیدکننده آن مطابق ضوابط این شیوه نامه از معافیت مالیاتی برخوردار می شوند.

تبصره: فهرست محصولات مشمول معافیت مالیاتی در فهرست کالا و خدمات دانش‌بنیان توسط دبیرخانه تخصصی ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت‌های دانش‌بنیان تدوین می‌شود و به تصویب کارگروه می‌رسد. محصولات مشمول معافیت مالیاتی تأیید شده در فهرست برای یک دوره ۳ ساله مشمول معافیت مالیاتی هستند.

ب- سایر محصولات: سایر کالاها یا خدمات دانش‌بنیان که سطح فناوری آن متوسط رو به بالا است.
ماده ۳: مطابق ماده (۷) دستورالعمل معافیت مالیاتی شرکت‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌ها و مؤسساتی که بیش از پنجاه درصد از مالکیت آن‌ها متعلق به شرکت‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی باشد، مشمول معافیت مالیاتی نیستند.

ماده ۴: حمایت‌های مالیاتی شرکت‌های نوپا

الف- برای شرکت‌هایی که بر حسب شرایط مندرج در آیین‌نامه در دسته «نوپا» تأیید می‌شوند، درآمد شرکت ناشی از فروش محصولات دانش‌بنیان (اعم از محصولات موضوع بندهای الف و ب ماده ۲) تا سقف حد نصاب درآمد این نوع شرکت‌ها در آیین‌نامه، از مالیات موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم معاف است.

تبصره: شرکت‌های موضوع تبصره (۴) ماده (۳) آیین‌نامه که به نمونه اولیه محصول دست نیافته‌اند و شرکت‌هایی که مطابق ماده (۷) آیین‌نامه ارزیابی مصوب کارگروه مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۲ قبلاً به صورت مستعد دانش‌بنیان تأیید شده‌اند، مشمول معافیت مالیاتی نیستند. در صورتی که درآمد عملیاتی شرکت نوپا در سال مالی مورد درخواست، بیش از ۲ برابر سقف درآمد عملیاتی تعیین شده برای شرکت‌های نوپا افزایش یافته باشد، بنابر درخواست شرکت و ارائه اظهارنامه مالیاتی و صورت‌های مالی حسابرسی شده حداکثر تا چهار ماه پس از پایان سال مالی، میزان معافیت مالیاتی تا سقف معافیت مالیاتی شرکت‌های نوآور و فناور برای محصولات دارای معافیت مالیاتی قابل تخصیص است.^۱

ب- میزان معافیت مالیاتی شرکت‌های نوپا حداکثر تا سقف درآمد عملیاتی مجاز تعیین شده در ماده (۳) آیین‌نامه قابل تخصیص است.^۲

ماده ۵: حمایت‌های مالیاتی شرکت‌های فناور و نوآور

الف- برای شرکت‌هایی که بر حسب شرایط مندرج در آیین‌نامه در دسته «فناور» و «نوآور» تأیید

^۱ در پنجمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۸ الحاق شد.

^۲ در پنجمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۸ حذف شد.

می‌شوند، صرفاً درآمد مشمول مالیات شرکت ناشی از فروش محصولات مشمول معافیت مالیاتی مورد تأیید (محصولات موضوع بند الف ماده ۲)، از مالیات موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم معاف است.

ب- مطابق مصوبه شماره ۱۴۰۱/ش/۲۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش-بنیان معافیت از مالیات متعلق به درآمد مشمول مالیات شرکت‌های دانش‌بنیان ناشی از قراردادهای فعالیت‌های تحقیق و توسعه، تجاری‌سازی و تولید محصولات و خدمات دانش‌بنیان (موضوع ماده ۳ قانون دانش‌بنیان) تا مبلغ ۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (صد میلیارد ریال) برای هر یک از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان (فارغ از نوع شرکت) بر اساس مصادیق اعلامی توسط کارگروه، قابل اعطا می‌باشد. برای شرکت‌های دانش‌بنیان که متقاضی معافیت بیش از نصاب مذکور باشند، برخورداری از معافیت تا میزان هزینه‌های تحقیق و توسعه مازاد بر مبلغ یاد شده، که به تأیید معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس جمهور رسیده‌است و حداکثر تا میزان مالیات متعلق به درآمد حاصل از فروش محصولات دانش‌بنیان مشمول معافیت مالیاتی با رعایت سایر قوانین و مقررات مالیاتی امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره ۱: مبنای تعیین هزینه‌کرد تحقیق و توسعه شرکت‌های فناور و نوآور مشمول بند «ب» ماده ۵، دستورالعمل اعتبار مالیاتی بوده و برای حمایت بیشتر از شرکت‌های مشمول این ماده، هزینه‌کرد تحقیق و توسعه با اعمال ضرایب تشویقی زیر توسط کارگروه محاسبه می‌شود.

- میزان رشد فروش محصولات دانش‌بنیان در ۲ سال قبل از سال مورد ارزیابی مشروط بر آن که حداقل ۵۰٪ رشد فروش محقق شده باشد (حداکثر تا ۳ برابر هزینه‌کرد تحقیق و توسعه)؛

- ضریب تشویقی ۳ برابری در اولین سال صادرات به میزان حداقل ۱۰٪ فروش کل شرکت؛
- ضریب تشویقی صادرات محصولات دانش‌بنیان به صورت رسمی در سال مالی مورد درخواست نسبت به سال قبل، بر اساس جدول زیر:^۱

ضریب تشویقی	میزان رشد صادرات
۱,۵	صادرات حداقل به میزان ۵۰۰ هزار دلار
۲	میزان رشد صادرات تا ۵۰٪
۲,۵	میزان رشد صادرات بین ۵۰٪ تا ۱۰۰٪

^۱ در پنجمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۸ اصلاح شد (به همراه جدول).

۳	میزان رشد صادرات بین ۱۰۰٪ تا ۱۵۰٪
۳,۵	میزان رشد صادرات بیش از ۱۵۰٪

برای شرکت‌های دانش‌بنیان نوآور و فناور که مطابق این تبصره از معافیت مالیاتی موضوع ماده (۳) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان به میزان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه برخوردار می‌شوند؛ برخورداری از معافیت مالیاتی برای کالا و خدمات تولید شده

پس از اجرای پروژه‌های تحقیق و توسعه مصوب امکان‌پذیر است.^۱

تبصره ۲: نصاب تعیین شده در این بند برای دریافت معافیت مالیاتی ماده (۳) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان به صورت سالیانه با تأیید کارگروه دائمی شورا و با نرخ

تورم سالیانه اعلامی بانک مرکزی افزایش می‌یابد.^۲

پ- در محاسبه میزان هزینه‌کرد تحقیق و توسعه، کارگروه مجاز است هزینه‌کرد تحقیق و توسعه شرکت‌های زیرمجموعه شرکت‌های فناور و نوآور مشمول بند «ب» ماده (۵) را در صورت عدم بهره‌مندی شرکت زیرمجموعه از اعتبار مالیاتی، به نسبت سهام شرکت مادر در زیرمجموعه، لحاظ نماید.

ت- شرکت‌های دانش‌بنیان فناور و نوآوری که دارای محصولات دانش‌بنیان مشمول معافیت مالیاتی نیستند، مطابق شرایط و ضوابط دستورالعمل اعتبار مالیاتی از اعتبار مالیاتی برخوردار می‌شوند.

تبصره ۱: مطابق تبصره (۱) ماده (۲) آیین‌نامه اعتبار مالیاتی، شرکت‌ها و مؤسساتی که از اعتبار مالیاتی بهره‌مند می‌شوند، در همان سال مالی امکان استفاده از معافیت مالیاتی را ندارند.

تبصره ۲: مطابق تبصره (۲) ماده (۲) آیین‌نامه اعتبار مالیاتی، شرکت‌ها و مؤسساتی که برای پروژه تحقیق و توسعه از اعتبار مالیاتی برخوردار شده باشند، بابت کالاها و خدمات تولید شده از نتیجه پروژه مذکور، مشمول معافیت مالیاتی نیستند.

ماده ۶: فرآیند برخورداری از حمایت مالیاتی

الف- ارزیابی و تخصیص معافیت مالیاتی برای شرکت‌های متقاضی در مراحل زیر انجام می‌شود.

۱- ثبت محصول درخواستی و نام‌های تجاری مرتبط در سامانه یکپارچه دانش‌بنیان برای دریافت معافیت مالیاتی حداکثر تا پایان سال مالی توسط شرکت

۲- ارزیابی انطباق محصول درخواستی با فهرست محصولات مشمول معافیت مالیاتی توسط کارگزار

^۱ در پنجمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۸ اضافه شد.

^۲ در پنجمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۸ اضافه شد.

تخصصی

۳- ارزیابی انطباق نام‌های تجاری اعلام شده (مصادیق دانش بنیان) با محصول مشمول معافیت مالیاتی تأیید شده توسط کارگزار تخصصی

۴- بررسی مستندات فروش محصول در صورت لزوم توسط کارگزار تخصصی

۵- نهایی سازی محصولات مشمول معافیت مالیاتی توسط دبیرخانه و اعلام به شرکت حداکثر تا ۴ ماه پس از پایان سال مالی

۶- ارسال اسامی شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و فهرست محصولات مشمول معافیت و مصادیق دانش بنیان تأیید شده آن‌ها توسط کارگروه به سازمان امور مالیاتی

۷- راستی آزمایی اسناد فروش مصادیق دانش بنیان و اسناد هزینه کرد تحقیق و توسعه اعلامی کارگروه، توسط سازمان امور مالیاتی و تخصیص معافیت مالیاتی

تبصره ۱: تأیید محصول به عنوان محصول مشمول معافیت مالیاتی برای ۲ سال مالی اعتبار خواهد داشت و پس از این دوره ارزیابی و انطباق با فهرست به روز محصولات مشمول معافیت مالیاتی مجدداً انجام خواهد شد.

تبصره ۲: ثبت نام‌های تجاری جدید در هر سال مالی ذیل محصول مشمول معافیت مالیاتی تأیید شده در سامانه یکپارچه دانش بنیان الزامی بوده و نام تجاری پس از ارزیابی به سازمان امور مالیاتی اعلام خواهد شد.

ب- برای محصولات مشمول معافیت مالیاتی، این معافیت صرفاً از تاریخ تأیید شرکت به عنوان دانش بنیان به شرکت تعلق می‌گیرد و در صورت لغو تأییدیه دانش بنیان شرکت از آن تاریخ مشمول معافیت مالیاتی نخواهد بود.

پ- در صورتی که مغایرت بین اطلاعات مالی اعلام شده به کارگروه با سازمان امور مالیاتی احراز شود، مطابق ماده ۹ دستورالعمل معافیت مالیاتی، شرکت از معافیت مالیاتی محروم شده و مشمول جریمه نقدی برابر میزان معافیت اعطا شده خواهد بود.

ت- درخواست معافیت مالیاتی برای کلیه شرکت‌های دانش بنیان صرفاً در صورت تکمیل و ثبت اظهارنامه مالیات بر عملکرد و ارسال اطلاعات اظهارنامه مالیاتی به عنوان شرکت دانش بنیان به معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری قابل بررسی است. **در صورت افزایش درآمد**

عملیاتی از نصاب شرکت‌های نوپا در آخرین سال مالی، شرکت موظف است اطلاعات مالی خود را به همراه مستندات مالی و تفکیکی محصولات برای به روزرسانی نوع تأییدیه

دانش بنیان ارسال کند. در صورت عدم ارسال مستندات، شرکت مشمول معافیت مالیاتی

شرکت‌های نوپا نمی‌شود.^۱

ماده ۷: این شیوه‌نامه در ۷ ماده و ۷ تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۵ به تصویب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان رسید^۲

ماده ۷: شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد که بر اثر جنگ‌های تحمیلی به زیرساخت تولید آن‌ها آسیب فیزیکی وارد شده است، تا ۵۰ درصد خسارت وارده برای فروش کلیه محصولات دانش‌بنیان مستقل از نوع تأییدیه و سطح فناوری محصولات، به تشخیص دبیرخانه و بدون در نظر گرفتن نصاب تعیین شده در بند (ب) ماده (۵) شیوه‌نامه، از سال مالی ۱۴۰۴ مشمول معافیت مالیاتی می‌شوند.

تبصره ۱- در صورت وارد آمدن آسیب به یکی از شرکت‌های زیرمجموعه یا هم‌خانواده (موضوع بند ۳-۴ دستورالعمل اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان)، تخصیص معافیت مالیاتی به سایر شرکت‌های دانش‌بنیان هم‌خانواده بلامانع است.

تبصره ۲- شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور (مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد) آسیب دیده از تبصره (۱) و (۲) بند (ت) ماده (۵) شیوه‌نامه مستثنی بوده و در صورت برخورداری از اعتبار مالیاتی، استفاده همزمان از معافیت مالیاتی در همان سال مالی امکان‌پذیر است.^۳

ت: با هدف حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکت‌های دانش‌بنیان، موارد زیر به‌عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی اعطاء شده و به همین میزان از مالیات قطعی شده سال تخصیص سرمایه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود.

۱. حداکثر سی درصد (۳۰٪) سرمایه‌گذاری مستقیم شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس تهران و یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و یا شرکت‌های دارای سرمایه ثبتی به میزان حداقل یک‌سی‌ام سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی، در شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و فناور
۲. سرمایه‌گذاری غیرمستقیم شرکت‌های مذکور در جزء (۱) این بند در تأسیس یا افزایش سرمایه

^۱ در ششمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۵/۳/۱۷ الحاق شد.

^۲ در ششمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۵/۳/۱۷ حذف شد.

^۳ در ششمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۵/۳/۱۷ جایگزین شد.

صندوق‌های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌گذاری موضوع بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران^۱ مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ که فعالیت آن‌ها در تأمین مالی فناوری و نوآوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان به تأیید شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان رسیده باشد. آیین‌نامه اجرائی این بند از جمله تعاریف، حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، صنعت، معدن و تجارت و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. مسؤول نظارت بر اجرای این بند و تعیین مصادیق سرمایه‌گذاری و توسعه سازوکارهای متناسب با زیست‌بوم نوآوری، شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان می‌باشد.

قانون مرتبط

بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران:

۲۰. صندوق سرمایه‌گذاری: نهادی مالی است که فعالیت اصلی آن سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار می‌باشد و مالکان آن به نسبت سرمایه‌گذاری خود، در سود و زیان صندوق شریکند.

۲۱. نهادهای مالی: منظور نهادهای مالی فعال در بازار اوراق بهادارند که از آن جمله می‌توان به کارگزاران، کارگزاران/معامله‌گران، بازارگردانان، مشاوران سرمایه‌گذاری، مؤسسات رتبه‌بندی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری، شرکت‌های سرمایه‌گذاری، شرکت‌های پردازش اطلاعات مالی، شرکت‌های تأمین سرمایه و صندوق‌های بازنشستگی اشاره کرد.

^۱ طبق بررسی دبیرخانه شورا، ۱۰ نوع نهاد مالی موضوع این بند قانونی وجود دارد که عبارتند از: کارگزاری، نهاد واسط، مؤسسه رتبه‌بندی، مشاور سرمایه‌گذاری، پردازش اطلاعات مالی، سبدگردان، تأمین سرمایه، شرکت سرمایه‌گذاری، صندوق سرمایه‌گذاری و مادر (هلدینگ). سه مورد اخیرالذکر بیشترین قرابت مأموریتی را با کارکرد مورد انتظار بند (ت) ماده (۱۱) دارند. برای مشاهده اسامی این نهادها به سایت اطلاع‌رسانی به آدرس <https://cfi.seo.ir/fa/> مراجعه نمایید.

همچنین طبق بررسی دبیرخانه شورا، انواع گوناگون صندوق‌های سرمایه‌گذاری موضوع این بند قانونی وجود دارد که صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه‌ای، خصوصی، جسورانه و نیکوکاری، بیشترین قرابت مأموریتی را با کارکرد مورد انتظار بند (ت) ماده (۱۱) دارند. برای مشاهده اسامی این نهادها به سایت اطلاع‌رسانی به آدرس <https://cfi.seo.ir/fa/> مراجعه نمایید.

قانون مرتبط

بند «ب» ماده (۹۹) قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران

ماده ۹۹- با هدف ارتقای بهره‌وری و اثربخشی منابع آموزش عالی، پژوهش و فناوری، افزایش شتاب پیشرفت علمی، فناوری و نوآوری و کسب سهم هفت درصدی (۷٪) محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی:
[...]

ب- در راستای تقویت نظام تأمین مالی نوآوری، کمک به افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی یا سرمایه‌گذاری مشترک با مدیریت صندوق به‌عنوان مصادیق جزء (۲) بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان محسوب می‌شود.

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۷/۲۴ به پیشنهاد وزارت امور اقتصاد و دارایی (با همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، صنعت، معدن و تجارت و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) و به استناد بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱، آیین‌نامه اجرایی بند یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

ماده ۱: در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. قانون: قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱
۲. شورا: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) اصلاحی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۴۰۱
۳. سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور.
۴. شرکت‌های سرمایه‌گذار: شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تهران یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و شرکت‌های دارای سرمایه ثابتی به میزان حداقل یک سی‌ام آخرین سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات در سال انجام سرمایه‌گذاری.
۵. شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم: شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع قانون حمایت

از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات و شرکت‌ها و مؤسسات فناوری مستقر در پارک‌های علم و فناوری دارای مجوز از وزات علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی موضوع جزء (۱) بند (ت) ماده (۱۱) قانون.

۶. سرمایه‌گذاری مستقیم: تأمین مالی در قالب افزایش سرمایه ثبت و پرداخت شده از محل آورده نقدی در شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم.

۷. صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم: صندوق‌ها و نهادهای موضوع جزء (۲) بند (ت) ماده (۱۱) قانون که حوزه فعالیت آن‌ها در امیدنامه یا اساسنامه و منابع آن‌ها به صورت اختصاصی مرتبط با تأمین مالی فناوری، نوآوری و فعالیت‌های دانش بنیان باشد و به تأیید شورا برسد.

۸. سرمایه‌گذاری غیرمستقیم: تأمین مالی از محل آورده نقدی بابت تأسیس یا افزایش سرمایه صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم.

۹. مصادیق سرمایه‌گذاری: موضوعات سرمایه‌گذاری مشمول حمایت‌های آیین‌نامه در زمینه تکمیل زنجیره ارزش، توسعه محصولات جدید، افزایش مقیاس و تولید انبوه در حوزه‌های فناورانه و دانش بنیان و یا اولویت‌های ملی به انضمام سرفصل‌های هزینه‌ای قابل قبول که با رعایت مفاد ماده (۲) این آیین‌نامه توسط شورا به صورت سالانه تدوین و اعلام می‌شود و به مدت سه سال از زمان اعلام اعتبار دارد.

۱۰. طرح سرمایه‌گذاری: طرح افزایش سرمایه شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم یا طرح افزایش سرمایه یا تأسیس صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم شامل موضوع، اهداف، مشخصات سرمایه‌پذیر/مؤسسين (حسب مورد)، برنامه زمان‌بندی، دوره سرمایه‌گذاری و پیش‌بینی خروج و میزان و سرفصل‌های هزینه‌کرد مالی که اصول کلی آن توسط دبیرخانه شورا تعیین شده و باید در چهارچوب مصادیق سرمایه‌گذاری اعلامی شورا از طرف شرکت‌های سرمایه‌گذار ارائه شده و قبل از انجام سرمایه‌گذاری به تأیید دبیرخانه شورا برسد.

ماده ۲: به منظور حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکت‌های دانش بنیان، با رعایت موارد زیر تعیین مصادیق سرمایه‌گذاری و توسعه سازوکارهای متناسب با زیست‌بوم نوآوری توسط شورا انجام می‌شود:

۱. هزینه‌کرد مرتبط با خرید زمین، ساختمان و یا احداث آن و هزینه‌های عمرانی عمومی از قبیل تسطیح، دیوارکشی، محوطه‌سازی و راهسازی و خرید خودرو به عنوان سرمایه‌گذاری مورد تأیید نمی‌باشد.

تبصره: سرمایه‌گذاری برای توسعه زیست‌بوم نوآوری اعم از آزمایشگاه‌های مرجع در

دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در صورتی که مالکیت آن به دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد مربوطه منتقل شود، از شمول این بند مستثنی بوده و هزینه‌کرد مرتبط با این بند نیز با تأیید شورا مشمول مصادیق سرمایه‌گذاری مورد تأیید این آیین‌نامه است.^۱

۲. درصدی از هزینه ماشین‌آلات و تجهیزات در چهارچوب مصوبات شورا و تأیید دبیرخانه به نحوی که در صورت نبود مشابه داخلی و خرید از خارج حداکثر پنجاه درصد (۵۰٪) هزینه مورد قبول بوده و در مورد خرید از سازندگان داخلی دارای عمق فناوری حداکثر صد درصد (۱۰۰٪) هزینه‌کرد مورد قبول است.

ماده ۳: شرکت‌های سرمایه‌گذار موظفند طرح سرمایه‌گذاری پیشنهادی خود را در چهارچوب مصادیق سرمایه‌گذاری اعلامی شورا و در قالب مشخص شده توسط شورا به دبیرخانه شورا ارائه کنند. تأیید طرح‌های سرمایه‌گذاری مشروط به فعالیت‌های فناورانه و نوآورانه و دانش‌بنیان در چهارچوب مصوبات شورا و توسط دبیرخانه شورا ظرف یک ماه انجام می‌شود.

ماده ۴: حداکثر سی درصد (۳۰٪) سرمایه‌گذاری مستقیم شرکت‌های سرمایه‌گذار در شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم و معادل سرمایه‌گذاری غیرمستقیم شرکت‌های سرمایه‌گذار در صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم، در صورت سرمایه‌گذاری صندوق‌ها و نهادهای مذکور در مصادیق سرمایه‌گذاری، در اولین سال مالی پس از تأدیه کامل سرمایه‌نقدی و هزینه‌کرد کامل در طرح سرمایه‌گذاری^۲ در همان سال مالی به میزان هزینه‌کرد انجام‌شده و با تأیید گزارش

پیشرفت طرح توسط دبیرخانه شورا^۳، براساس اسناد و دفاتر قانونی حسابرسی شده شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم و یا صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم، حسب مورد پس از اخذ تأییدیه دبیرخانه شورا^۴ به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکت‌های سرمایه‌گذار اعطا می‌شود و معادل آن از مالیات قطعی عملکرد موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم مربوط به همان^۵ سال تأیید سرمایه‌گذاری یا سال‌های بعد کسر می‌شود.

۱. در تصویب‌نامه شماره ۶۰۳۸۴/۱۶۲۷۷۲ مورخ ۱۴۰۱/۹/۶ هیئت وزیران الحاق شد.

۲. در تصویب‌نامه شماره ۷۷۸۸۱/ت/۶۲۸۷۳ هـ مورخ ۱۴۰۳/۵/۲۰ هیئت وزیران حذف شد.

۳. در تصویب‌نامه شماره ۷۷۸۸۱/ت/۶۲۸۷۳ هـ مورخ ۱۴۰۳/۵/۲۰ هیئت وزیران اضافه شد.

۴. در تصویب‌نامه شماره ۷۷۸۸۱/ت/۶۲۸۷۳ هـ مورخ ۱۴۰۳/۵/۲۰ هیئت وزیران حذف شد.

۵. در تصویب‌نامه شماره ۷۷۸۸۱/ت/۶۲۸۷۳ هـ مورخ ۱۴۰۳/۵/۲۰ هیئت وزیران اضافه شد.

تبصره ۱: تعیین درصد اعطای اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری مستقیم تا سقف سی درصد (۳۰٪) بر اساس ضوابط مصوب شورا و با تأیید دبیرخانه انجام می‌شود.

تبصره ۲: در صورت برخورداری شرکت‌های سرمایه‌گذار از اعتبار مالیاتی مربوط به سرمایه‌گذاری غیرمستقیم (موضوع جزء (۲) بند (ت) ماده (۱۱) قانون)، صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم زیرمجموعه آن‌ها امکان برخورداری از اعتبار مالیاتی مربوط به سرمایه‌گذاری مستقیم (موضوع جزء (۱) بند (ت) ماده ۱۱ قانون) را به صورت همزمان برای یک طرح سرمایه‌گذاری ندارند.

تبصره ۳: در صورتی که سرمایه‌گذاری شرکت‌های سرمایه‌گذار در شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم و همچنین در صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم، قبل از اتمام دوره سرمایه‌گذاری (مطابق طرح سرمایه‌گذاری تأییدشده توسط مرجع ذی‌ربط)، کاهش یابد یا به فروش برسد یا به اشخاص ثالث واگذار شود، چنانچه سرمایه‌گذاری صورت پذیرفته مشمول اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه شده باشد، سازمان مکلف است مالیات مربوط به اعتبار مالیاتی اعطا شده و همچنین جرایم قانونی متعلق را وفق مقررات مطالبه نماید.

تبصره ۴: سازمان مکلف است به میزان اعتبار مالیاتی اعطا شده بابت سرمایه‌گذاری در صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم، پس از اتمام دوره سرمایه‌گذاری (مطابق طرح سرمایه‌گذاری تأییدشده توسط مرجع ذی‌ربط)، وفق مقررات از شرکت‌های سرمایه‌گذار مطالبه نماید. مگر آنکه شرکت‌های سرمایه‌گذار معادل اعتبار مالیاتی مذکور را حداکثر ظرف یک سال پس از اتمام دوره با رعایت سایر شرایط این آیین‌نامه مجدداً سرمایه‌گذاری نمایند.^۱

تبصره ۳: شرکت‌های سرمایه‌گذار در طرح‌های سرمایه‌گذاری اولویت‌دار ملی، مشروط به آنکه منابع مورد تعهد در چارچوب طرح سرمایه‌گذاری به طور کامل به حساب صندوق نوآوری و شکوفایی واریز شود و تحت مدیریت و نظارت این صندوق و در چهارچوب ضوابط این آیین‌نامه در طرح‌های مذکور هزینه شود، در همان سال مالی بر پایه مبالغ مندرج در طرح مصوب و متناسب با سرفصل‌های ماده (۲) از اعتبار مالیاتی موضوع این ماده برخوردار می‌شوند. دبیرخانه شورا موظف است طرح‌های موضوع این تبصره را تعیین و به تصویب شورا برساند.

منابع مالی موضوع این تبصره که به حساب صندوق نوآوری و شکوفایی واریز می‌شود، به عنوان کمک یا افزایش سرمایه محسوب نمی‌شود و صرفاً در راستای همان طرح

۱. در تصویب‌نامه شماره ۱۳۹۴۱۸/ت/۴۷۳-هـ مورخ ۱۴۰۱/۸/۷ هیئت وزیران حذف شدند.

سرمایه‌گذاری تخصیص می‌یابد. صندوق نوآوری و شکوفایی می‌تواند اسناد هزینه‌کرد طرح را در طول اجرای طرح به سازمان جهت بررسی و اظهار نظر گزارش دهد و چنانچه ظرف (۴) ماه سازمان درباره آن اظهار نظر نکند، هزینه‌های انجام شده مورد تأیید سازمان محسوب خواهد شد. تسویه حساب مالیات نهایی در انتهای طرح (پروژه) و پس از هزینه‌کرد قطعی بر مبنای گزارش صندوق نوآوری و شکوفایی و راستی‌آزمایی سازمان با صندوق نوآوری و شکوفایی انجام می‌شود.

تجهیزات و ماشین‌آلات طرح‌های موضوع این تبصره با اولویت تأمین از داخل انجام می‌شود و تعیین میزان درصد هزینه‌کرد مورد پذیرش به عنوان اعتبار مالیاتی بر عهده دبیرخانه شورا است.^۱

ماده ۵: در طول مدت اجرای قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران و در راستای ارتقای نقش و جایگاه صندوق نوآوری و شکوفایی در زیست‌بوم نوآوری کشور:

۵-۱- معادل کمک انجام‌شده برای افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی، اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی (حداکثر تا پایان مدت اجرای قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران) به شرکت مربوط اعطا می‌شود. صندوق نوآوری و شکوفایی موظف است منابع حاصل را ضمن احتساب به عنوان افزایش سرمایه حداکثر ظرف (۲) سال، صرفاً در چهارچوب آیین‌نامه‌ها و سایر مقررات مصوب هیئت امنای صندوق در راستای اهداف مندرج در صدر ماده (۹۹) قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران سرمایه‌گذاری نماید.

سرمایه‌گذاری انجام‌شده توسط صندوق از مصادیق سرمایه‌گذاری موضوع جزء (۹) ماده (۱) آیین‌نامه محسوب شده و شامل سرمایه‌گذاری در سرفصل‌های خرید زمین، ساختمان و یا احداث آن و هزینه‌های عمرانی عمومی از قبیل تسطیح، دیوارکشی، محوطه‌سازی و راه‌سازی و خرید خودرو نمی‌باشد.

در اعطای اعتبار مالیاتی به شرکت، رعایت مقررات مواد (۱۲) و (۱۴) این آیین‌نامه الزامی

۱. به استناد بندهای ب و پ ماده ۹۹ قانون برنامه هفتم پیشرفت (مصوب ۱۴۰۳)، در تصویب‌نامه شماره ۲۴۳۶۸۴/ت/۲۴۳۷۴-۶۲ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۸ هیئت وزیران الحاق شد.

است. گزارش اجرای این بند، سالانه به سازمان و دبیرخانه شورا ارائه می‌شود. سازمان موظف است با بررسی اسناد هزینه‌ای معتبر نسبت به راستی‌آزمایی هزینه‌کرد اعلامی صندوق اعلام نماید. در صورت عدم افزایش سرمایه یا عدم تحقق سرمایه‌گذاری مطابق این بند و عدم تأیید سازمان، صندوق موظف به تسویه حساب با سازمان است.

۵-۲- معادل سرمایه‌گذاری مشترک با صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح‌ها و مصادیق سرمایه‌گذاری موضوع این آیین‌نامه، با اعلام صندوق نوآوری و شکوفایی به سازمان و مشروط به مدیریت صندوق و با رعایت مفاد این آیین‌نامه در همان سال مالی، اعتبار مالیاتی با قابلیت به سنوات آتی (حداکثر تا پایان مدت اجرای قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران) به شرکت سرمایه‌گذار اعطا می‌شود. در طرح‌هایی که اجرای آن‌ها بیش از یک سال مالی به طول می‌انجامد، در هر سال مالی به میزان سرمایه تأدیه‌شده در همان سال به شرکت سرمایه‌گذار اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی اعطا می‌شود. صندوق نوآوری و شکوفایی گزارش سالانه اجرای این بند را به دبیرخانه شورا ارائه می‌نماید.

ماده ۶: دبیرخانه شورا موظف است طرح‌های سرمایه‌گذاری موضوع این آیین‌نامه را که بر اساس طرح سرمایه‌گذاری مصوب اجرا نشده و راکد مانده است، برای مطالبه اعتبار مالیاتی اعطاشده و اعمال جرایم قانونی و منع استفاده مجدد شرکت سرمایه‌گذار مربوط از مزایای این آیین‌نامه به سازمان معرفی نماید.

ماده ۷: در صورتی که سرمایه‌گذاری شرکت‌های سرمایه‌گذار در شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم و همچنین در صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم بدون تأیید دبیرخانه شورا، قبل از اتمام دوره سرمایه‌گذاری (مطابق طرح سرمایه‌گذاری تأییدشده)، کاهش یابد یا به فروش برسد یا به اشخاص ثالث واگذار شود، چنانچه سرمایه‌گذاری صورت‌پذیرفته مشمول اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه شده باشد، سازمان مکلف است مالیات مربوط به اعتبار مالیاتی اعطاشده و همچنین جرایم قانونی متعلق را وفق مقررات مطالبه نماید. دستورالعمل این ماده با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب شورا می‌رسد.^۱

۱. در تصویب‌نامه شماره ۷۷۸۸۱/ت/۶۲۸۷۳-هـ مورخ ۱۴۰۳/۵/۲۰ هیئت وزیران الحاق شد.

ماده ۸: مصادیق سرمایه‌گذاری، فهرست اسامی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و فناور دارای مجوز از مراجع ذی‌ربط و فهرست صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم که مورد تأیید و واجد شرایط می‌باشند، تا پایان دی ماه هر سال، برای بهره‌برداری در سال بعد توسط دبیرخانه شورا منتشر و اعلام عمومی می‌گردد. در صورت عدم انتشار فهرست در هر سال، آخرین فهرست منتشرشده دارای اعتبار است.

تبصره: دبیرخانه شورا باید امکان دسترسی برخط به فهرست‌ها و مصادیق سرمایه‌گذاری موضوع این ماده، تأییدیه‌های صادره، گزارشات طرح سرمایه‌گذاری (متضمن موضوع، اهداف، مشخصات سرمایه‌پذیر/مؤسس (حسب مورد)، برنامه زمان‌بندی و ابعاد مالی) میزان، نحوه و تاریخ سرمایه‌گذاری را برای سازمان فراهم نماید.

ماده ۹: محاسبه و تأیید میزان سرمایه تأدیه شده و هزینه کرد انجام شده در سرفصل‌های پیش‌بینی شده در طرح سرمایه‌گذاری و محاسبه اعتبار مالیاتی بر اساس ضوابط ماده (۲) این آیین‌نامه در چهارچوب مصوبات شورا بر عهده دبیرخانه شورا است. دبیرخانه شورا موظف است مجموع هزینه مورد تأیید را حداکثر چهار ماه پس از پایان سال مالی به سازمان اعلام کند.

ماده ۱۰: سازمان موظف است با بررسی اسناد هزینه‌ای معتبر نسبت به راستی‌آزمایی هزینه‌کرد اعلامی از دبیرخانه شورا اقدام کرده و میزان اعتبار تأییدشده را از سر جمع مالیات عملکرد شرکت‌های سرمایه‌گذار در آن سال مالی یا سنوات آتی، با رعایت کلیه مقررات از جمله مقررات این آیین‌نامه کسر نماید.

تبصره ۱: در صورتی که با اعلام دبیرخانه شورا به سازمان مشخص شود سرمایه‌گذار در میزان هزینه‌ها و مخارج سرمایه‌گذاری و تطبیق آن با طرح سرمایه‌گذاری مرتکب اظهار خلاف واقع شده است، سرمایه‌گذار از حمایت‌های مالیاتی موضوع این آیین‌نامه محروم شده و در این صورت سازمان مکلف است نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم قانونی متعلقه از شرکت‌های سرمایه‌گذار اقدام نماید.

تبصره ۲: در مواردی که سازمان در حسابرسی پرونده مالیاتی اشخاص مزبور با مصادیق موضوع تبصره (۱) این ماده مواجه شود، باید موضوع را به دبیرخانه شورا اعلام نماید و دبیرخانه مکلف است ضمن بررسی موضوع، نتیجه را به همراه اظهارنظر صریح در خصوص رعایت یا عدم رعایت گزارش طرح تأسیس یا افزایش سرمایه توسط سرمایه‌پذیر به سازمان اعلام نماید. در صورت عدم اظهارنظر دبیرخانه شورا ظرف مهلت دو ماه، به منزله تأیید اعلام سازمان بوده و سازمان حسب اسناد مکلف است نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم قانونی متعلقه از شرکت‌های سرمایه‌گذار

اقدام نماید.

تبصره ۳: سازمان موظف است نسبت به درج جدول/جداول ویژه اظهار سرمایه‌گذاری بند (ت) ماده (۱۱) قانون در اظهارنامه مالیاتی سال ۱۴۰۱ به بعد اقدام نماید.

تبصره ۴: صورت‌های مالی شرکت‌ها و مؤسسات و نهادهای سرمایه‌پذیر، باید دارای گزارش حسابرسی مقبول توسط حسابرس مورد تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار باشند.

ماده ۱۱: اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه، صرفاً برای سرمایه‌گذاری‌های انجام شده که با رعایت مفاد این آیین‌نامه و پس از لازم الاجراشدن قانون به تأیید دبیرخانه شورا می‌رسند، پذیرفته می‌شود.

ماده ۱۲: اعتبار مالیاتی موضوع این آیین‌نامه مشمول جایزه خوش حسابی موضوع ماده (۱۹۰) و خسارت و استرداد موضوع ماده (۲۴۲) قانون مالیات‌های مستقیم و قابل کسر از بدهی سنوات گذشته قبل از سال انجام سرمایه‌گذاری و سایر منابع مالیاتی نیست.

ماده ۱۳: هزینه‌های شرکت‌ها بابت سرمایه‌گذاری مستقیم/غیرمستقیم، مرتبط با سرمایه‌گذاری‌هایی که در اجرای این آیین‌نامه انجام شده است و به عنوان اعتبار مالیاتی از مالیات قطعی شده سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شوند، به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی سرمایه‌گذار پذیرفته نمی‌شود.

ماده ۱۴: برخورداری از امتیازات این آیین‌نامه منوط به رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط از جمله ارائه اظهارنامه مالیاتی، دفاتر و یا اسناد و مدارک موضوع ماده (۹۵) قانون مالیات‌های مستقیم در موعد مقرر و به ترتیب اعلامی از سوی سازمان است.

~~**ماده ۱۵:** سرمایه‌گذاری در طرح‌های مصوب موضوع این آیین‌نامه مشمول مشوق‌های مالیاتی بندهای (س) و (ث) ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم نیست.^۱~~

ماده ۱۵: زیان کاهش ارزش سرمایه‌گذاری مورد حمایت این آیین‌نامه به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی موضوع مواد (۱۴۷) و (۱۴۸) قانون مالیات‌های مستقیم تلقی نمی‌شود.^۲

ماده ۱۶: دبیرخانه شورا موظف است دستورالعمل‌های لازم برای اجرای این آیین‌نامه اعم از شاخص‌های ارزیابی طرح‌های سرمایه‌گذاری را با همکاری سازمان تهیه و به تصویب شورا برساند. نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه بر عهده شورا خواهد بود و شورا موظف است گزارش عملکرد سالانه آن را به هیئت وزیران ارائه نماید.

^۱ در تصویب‌نامه شماره ۱۹۶۵۶۷/ت/۰۸۰۶-هـ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۵ حذف شد.

^۲ در تصویب‌نامه شماره ۱۹۶۵۶۷/ت/۰۸۰۶-هـ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۵ اصلاح شد.

مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

در ششمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان، سازوکار مدیریت مالی صندوق نوآوری و شکوفایی در پروژه‌های توسعه زیست‌بوم نوآوری (مصوبه جلسه ۵۴ کارگروه دائمی شورا مورخ ۱۴۰۴/۵/۶) به شرح زیر تصویب شد:

سازوکار مدیریت مالی صندوق نوآوری و شکوفایی در پروژه‌های توسعه زیست‌بوم نوآوری

الف- مدیریت مالی صندوق نوآوری و شکوفایی در پروژه‌های توسعه زیست‌بوم نوآوری موضوع تبصره بند (۱) ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، مصداق سرمایه‌گذاری مشترک ذکرشده در بند (۲) ماده (۵) این آیین‌نامه محسوب می‌شود.

ب- تعلق اعتبار مالیاتی به سرمایه‌گذار در طرح‌های موضوع بند «الف»، در چارچوب آیین‌نامه اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان و فرایندهای مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان انجام می‌گیرد و مسئولیت پیگیری تخصیص اعتبار مالیاتی به سرمایه‌گذار، با معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور است.

ج- صندوق نوآوری و شکوفایی موظف است قرارداد مدیریت مالی و سایر مستندات را به‌گونه‌ای تنظیم نماید که در صورت عدم تأدیه الباقی اعتبار مورد نیاز طرح‌های موضوع بند «الف»، مالکیت طرح کلاً به نهاد مرتبط با زیست‌بوم واگذار شود. دبیرخانه شورا موارد را جهت لغو اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذار به سازمان امور مالیاتی منعکس می‌نماید.

د- هزینه‌های ارزیابی و نظارت بر اجرای طرح‌های موضوع بند «الف»، به عنوان بخشی از هزینه‌های طرح سرمایه‌گذاری برای توسعه زیست‌بوم نوآوری جهت تأیید شورا در نظر گرفته می‌شود.

مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰، به استناد آیین‌نامه اجرایی بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۵۲۷۵۵/ت/۳۸۴/۶۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۳ هیئت وزیران، دستورالعمل اجرایی بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان» را به شرح زیر تصویب کرد:

دستورالعمل اجرایی بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان

۱. تعاریف

الف: قانون: قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱

ب: شورا: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ با اصلاحات بعدی آن

ج: سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور

د: آیین نامه: آیین نامه اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان موضوع تصویب نامه شماره ۱۵۲۷۵۵/ت/۶۰۳۸۴هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۳ هیأت وزیران

ه: دبیرخانه: دبیرخانه شورا، موضوع تبصره (۲) ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن

و: اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری: اعتبار مالیاتی موضوع بند «ت» ماده (۱۱) قانون و در چارچوب آیین نامه

ز: شرکت‌های سرمایه‌گذار: شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تهران یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و شرکت‌های دارای سرمایه ثابتی به میزان حداقل یک‌سی‌ام آخرین سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات در سال انجام سرمایه‌گذاری.

ح: شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم: شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات و واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری دارای مجوز از وزات علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی موضوع جزء (۱) بند (ت) ماده (۱۱) قانون

ط: سرمایه‌گذاری مستقیم: تامین مالی در قالب افزایش سرمایه ثبت و پرداخت شده از محل آورده نقدی در شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم

ی: صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم: صندوق‌ها و نهادهای موضوع جزء (۲) بند «ت» ماده (۱۱) قانون که حوزه فعالیت آن‌ها در امیدنامه یا اساسنامه و منابع آن‌ها به صورت اختصاصی مرتبط با تامین مالی فناوری، نوآوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان باشد و به تأیید دبیرخانه برسد.

ک: سرمایه‌گذاری غیرمستقیم: تامین مالی از محل آورده نقدی بابت تاسیس یا افزایش سرمایه صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم.

ل: طرح سرمایه‌گذاری: منظور طرح افزایش سرمایه شرکت‌ها و مؤسسات سرمایه‌پذیر مستقیم است و باید در چارچوب مصادیق سرمایه‌گذاری اعلامی شورا از طرف شرکت‌های سرمایه‌گذار ارائه شده و قبل از انجام سرمایه‌گذاری مستقیم یا غیرمستقیم به تأیید دبیرخانه برسد.

۲. معیارهای تأیید طرح‌های سرمایه‌گذاری

۲-۱. طرح سرمایه‌گذاری مشمول اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری مجموعه‌ای از فعالیت‌های فناورانه، نوآورانه و دانش‌بنیان است که محصولات، خدمات یا فرآیندهای حاصل از آن در سطح صنایع مربوطه در کشور جدید (نه لزوماً منحصر به فرد) باشد. به منظور تحقق هدف حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکت‌های دانش‌بنیان، عمق و سطح فناوری مورد نیاز تأیید طرح سرمایه‌گذاری برای صنایع مختلف توسط دبیرخانه تعیین و اعلام می‌شود.

۲-۲. طرح سرمایه‌گذاری باید شامل موضوع، اهداف، تدقیق مصداق سرمایه‌گذاری، تشریح تطابق با مصداق، گزارش عمق فناوری، مشخصات سرمایه‌پذیر/موسسین (حسب مورد)، برنامه زمان‌بندی، دوره سرمایه‌گذاری و پیش‌بینی خروج و میزان و سرفصل‌های هزینه‌کرد مالی و در قالب مشخص شده توسط دبیرخانه باشد.

۳. مصادیق سرمایه‌گذاری

۳-۱. مصادیق سرمایه‌گذاری موضوع مواد (۱) و (۳) آیین‌نامه، در زمینه تکمیل زنجیره ارزش، توسعه محصولات جدید، افزایش مقیاس و تولید انبوه در حوزه‌های فناورانه و دانش‌بنیان و یا اولویت‌های ملی بوده و مطابق مصوبه کارگروه در خصوص دستورالعمل اجرایی تعیین اولویت‌های ملی (مصادیق و طرح‌های مصوب) به صورت سالانه تدوین و اعلام می‌شود. مصادیق سرمایه‌گذاری

به مدت سه سال از زمان اعلام اعتبار دارد.

۲-۳. به منظور تحقق هدف حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکت‌های دانش بنیان، مواد ذیل به عنوان «مصادیق سرمایه‌گذاری و توسعه سازوکارهای متناسب با زیست‌بوم نوآوری» موضوع ماده (۲) آیین‌نامه تعیین می‌شود:

۱-۲-۳. هزینه‌کرد مرتبط با خرید زمین، ساختمان و یا احداث آن و هزینه‌های عمرانی عمومی از قبیل تسطیح، دیوارکشی، محوطه‌سازی و راهسازی و خرید خودرو به عنوان سرمایه‌گذاری مورد تأیید نیست.

تبصره: سرمایه‌گذاری و مشارکت سرمایه‌گذار با بخش دولتی برای توسعه زیست‌بوم علم و فناوری (اعم از آزمایشگاه مرجع) در دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در صورتی که مالکیت آن به دولت منتقل شود، از شمول این بند مستثنی بوده و با رعایت شرایط زیر مشمول اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری غیرمستقیم خواهد بود:

الف: سرمایه‌گذاری در موضوعات زیرساختی علم و فناوری نظیر آزمایشگاه مرجع و فب انجام شود و موضوعات مربوط به توسعه زیرساخت‌های حوزه آموزش عالی مشمول اعتبار مالیاتی نخواهد بود.
ب: اعتبار مالیاتی موضوع این بند در صورتی که مالکیت اموال مذکور متعلق به بخش دولتی بوده و یا مالکیت آن در زمان ارائه تقاضای اعتبار مالیاتی به بخش دولتی منتقل شود، تخصیص می‌یابد. اموال موضوع این بند حداکثر تا (۲۵) سال می‌تواند با انعقاد قرارداد اجاره بهای صفر (رایگان) در اختیار سرمایه‌گذار باشد.

پ: نصاب مبلغ سرمایه‌گذاری مربوط به هر طرح، حسب مورد، در جلسات کارگروه دائمی

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان بررسی شده و به تصویب می‌رسد.^۱ طرح

های مصوب توسط معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور ابلاغ خواهد شد.

ت: وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مسئولیت نظارت

^۱ در ششمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان مورخ ۱۴۰۵/۳/۱۷ و هفتادومین جلسه کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان مورخ ۱۴۰۵/۳/۲۵ تصویب شد.

بر رعایت دستورالعمل اجرایی اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری و نیز مطابقت کامل با مفاد طرح مصوب در بهره‌برداری از طرح‌های مذکور را برعهده خواهند داشت.

۳-۲-۲. درصدی از هزینه ماشین‌آلات و تجهیزات با تأیید دبیرخانه به نحوی که در صورت نبود مشابه داخلی و خرید از خارج معادل ۵۰ درصد هزینه مورد قبول بوده و در مورد خرید از سازندگان داخلی دارای عمق فناوری مورد تأیید دبیرخانه حداکثر ۱۰۰ درصد هزینه کرد مورد قبول خواهد بود.

۳-۲-۳. مواد اولیه، نیروی انسانی و تست‌ها و تأییدیه‌ها صرفاً برای بخش تحقیق و توسعه طرح‌های سرمایه‌گذاری، مورد پذیرش قرار گرفته و به میزان صد درصد (۱۰۰٪) هزینه کرد مشمول اعتبار مالیاتی می‌شود.

۳-۲-۴. اتاق تمیز و دارایی‌های زیستی (نظیر سوبه) با توجه به ماهیت سرمایه‌ای آن، مطابق با تجهیزات و ماشین‌آلات در نظر گرفته می‌شوند.^۱

۳-۲-۵. سایر سرفصل‌های هزینه‌کرد و میزان پذیرش آن در صورت نیاز توسط دبیرخانه تعیین می‌شود.

۳-۳. درصد اعطای اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری مستقیم موضوع تبصره (۱) ماده (۴) آیین‌نامه برای مصادیق سرمایه‌گذاری اولویت‌دار ملی یا با سطح فناوری پیشرفته، ۳۰ درصد و برای سایر مصادیق سرمایه‌گذاری مورد نظر شرکت‌ها ۲۰ درصد در نظر گرفته شد.

۳-۴. برخورداری از اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری موضوع بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان؛ در صورتی که اشخاص مشمول قبل از اجرای طرح سرمایه‌گذاری کمتر از ۵۰٪ سهام شرکت سرمایه‌پذیر را داشته باشند، بلامانع بوده و برخورداری از اعتبار مالیاتی در صورت سهامداری مستقیم یا از طریق شرکت‌های هم‌خانواده یا وابسته بیش از نصاب مذکور قبل از اجرای طرح سرمایه‌گذاری امکان‌پذیر نیست.^۲

۳-۵. طرح‌های سرمایه‌گذاری با هدف بازسازی زیرساخت‌های آسیب دیده در شرکت‌های

^۱ در ششمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۵/۳/۱۷ الحاق شد.

^۲ در پنجمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۸ الحاق شد.

دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد به عنوان

مصادیق سرمایه‌گذاری مشمول اعتبار مالیاتی بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید

دانش بنیان تعیین می‌شود. طرح‌های سرمایه‌گذاری موضوع این بند از بند (۴) ماده (۳)

دستورالعمل مستثنی است.^۱

۴. ضوابط و فرآیند تأیید اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری

۴-۱. شرکت‌های سرمایه‌گذار و صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌پذیر غیرمستقیم موظفند طرح سرمایه‌گذاری پیشنهادی خود را پیش از سرمایه‌گذاری به دبیرخانه ارائه کنند. تأیید طرح‌های سرمایه‌گذاری در چارچوب مفاد این دستورالعمل توسط دبیرخانه انجام خواهد شد.

۴-۲. دبیرخانه موظف است بر اساس طرح و برنامه زمان‌بندی اعلام شده، پیشرفت طرح سرمایه‌گذاری را به صورت سالیانه ارزیابی و تأیید کند. در صورتی که به تشخیص دبیرخانه پیشرفت پروژه محقق نشده باشد، تأییدیه طرح ابطال خواهد شد.

۴-۳. شرکت موظف است پس از سرمایه‌گذاری مستقیم و یا سرمایه‌گذاری غیرمستقیم اسناد مالی مورد نیاز را به دبیرخانه ارائه کند.

۴-۴. شرکت موظف است حداکثر ظرف یک ماه پس از پایان پروژه ارقام هزینه‌کرد طرح سرمایه‌گذاری را در سرفصل‌های مورد تأیید و در قالب تعیین شده توسط دبیرخانه به همراه اسناد مالی مورد نیاز ارائه کند.

۴-۵. تعیین و تأیید میزان سرمایه تادیه شده و هزینه‌کرد انجام شده در سرفصل‌های پیش‌بینی شده در طرح سرمایه‌گذاری و تعیین اعتبار مالیاتی بر عهده دبیرخانه خواهد بود. دبیرخانه موظف است مجموع هزینه مورد تأیید را حداکثر ۴ ماه پس از پایان سال به سازمان اعلام کند.

۴-۶. سازمان با بررسی اسناد هزینه‌ای معتبر نسبت به راستی‌آزمایی هزینه‌کرد اعلامی از دبیرخانه اقدام کرده و میزان هزینه‌کرد نهایی را از سر جمع مالیات عملکرد قطعی شرکت‌های سرمایه‌گذار در آن سال مالی یا سنوات آتی، با رعایت کلیه مقررات از جمله مقررات این آیین‌نامه کسر کند.

^۱ در ششمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان مورخ ۱۴۰۵/۳/۱۷ الحاق شد.

۵. ضوابط عمومی

۵-۱. شرکت موظف است در کلیه مراحل ارزیابی اعتبار مالیاتی، امکان بازدید حضوری از طرح را فراهم کند.

۵-۲. در صورتی که به اعلام دبیرخانه مشخص شود اظهار خلاف واقع در هزینه‌کرد طرح سرمایه‌گذاری و یا هرگونه مغایرت با طرح سرمایه‌گذاری صورت گرفته باشد، ضمن این که شرکت متخلف و شرکت‌ها و مؤسسات تابعه آن، از حمایت مالیاتی موضوع بند (ت) ماده (۱۱) قانون تا ۵ سال محروم می‌شود، سازمان مکلف است با اعلام دبیرخانه نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم قانونی متعلقه از شرکت متخلف اقدام کند.

۵-۳. در مواردی که سازمان در بررسی اسناد و مدارک مربوطه با مصادیق موضوع بند فوق مواجه شود، باید موضوع را به دبیرخانه اعلام و دبیرخانه موظف است ضمن بررسی موضوع، نتیجه را به همراه اظهار نظر صریح در این خصوص به سازمان اعلام کند. در صورت عدم اظهار نظر دبیرخانه ظرف مهلت حداکثر دو ماه به منزله تأیید اعلام سازمان بوده و سازمان مکلف است نسبت به مطالبه اعتبار مالیاتی اعطا شده و جرایم قانونی متعلقه از شرکت متخلف اقدام کند.

۵-۴. دبیرخانه مجاز است فرآیند ارزیابی اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری را با همکاری کارگزاران تخصصی و شرکت‌های حسابرسان انجام دهد. در این صورت پرداخت هزینه‌های مربوطه بر عهده شرکت خواهد بود.

۵-۵. اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری صرفاً برای پروژه‌هایی که پس از تصویب دستورالعمل در شورا تعریف شده و به تأیید دبیرخانه می‌رسند، قابل اعمال است.

۵-۶. دبیرخانه موظف است گزارش عملکرد برنامه اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری شامل طرح‌های سرمایه‌گذاری مصوب و میزان هزینه‌کرد تأیید شده را به صورت سالیانه تهیه و به شورا ارائه دهد.

۵-۷. دبیرخانه مکلف است امکان دسترسی برخط به اطلاعات شامل طرح‌های سرمایه‌گذاری مصوب، فهرست طرح سرمایه‌گذاری موضوع این دستورالعمل و تأییدیه‌های صادره بر اساس مفاد این دستورالعمل را برای سازمان فراهم کند.

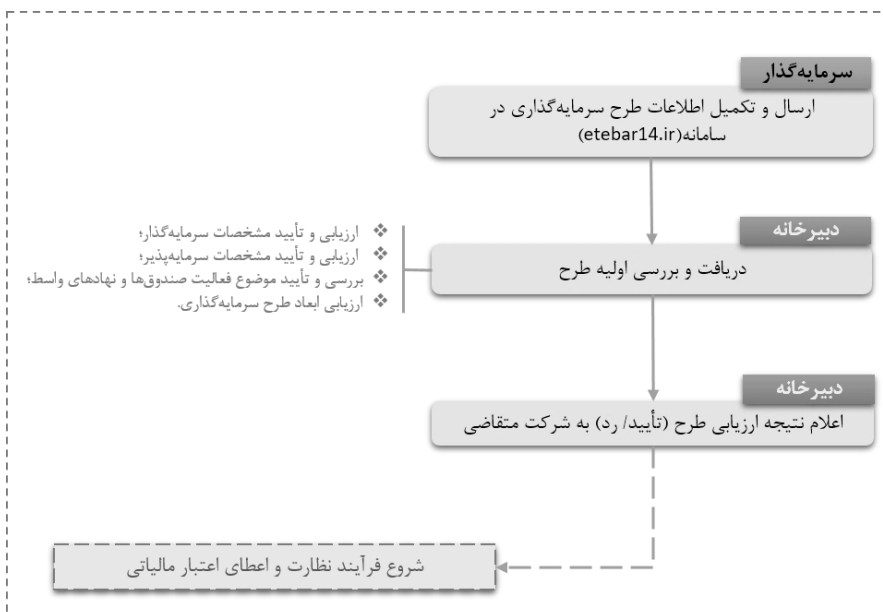
۵-۸. سازمان موظف است اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری تخصیص‌یافته برای هر شرکت را به صورت

سالیانه به شورا ارائه کند.

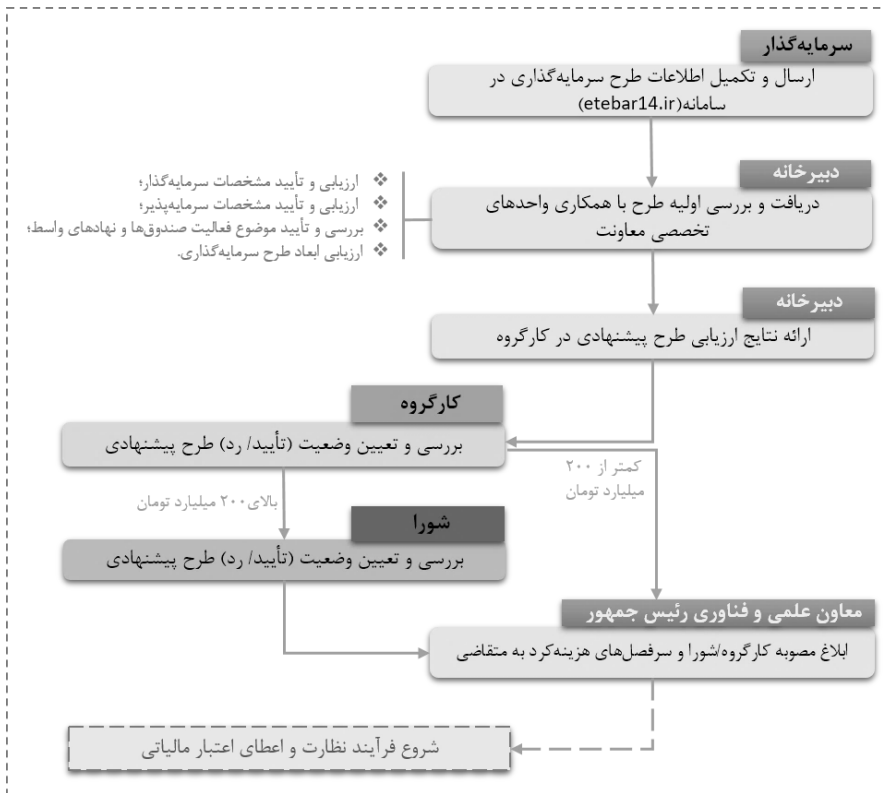
۵-۹. سازمان موظف است نسبت به درج جدول/جداول ویژه اظهار هزینه‌های تحقیق و توسعه و استفاده از اعتبار مالیاتی موضوع این دستورالعمل و انتقال به سنوات بعد موضوع بند (ت) ماده (۱۱) قانون در اظهارنامه مالیاتی در سال ۱۴۰۱ به بعد اقدام کند. دستگاه‌های اجرایی مکلف به همکاری، ارائه اطلاعات و دسترسی‌های لازم به دبیرخانه به منظور ارزیابی و شناسایی هزینه‌های تحقیق و توسعه هستند.

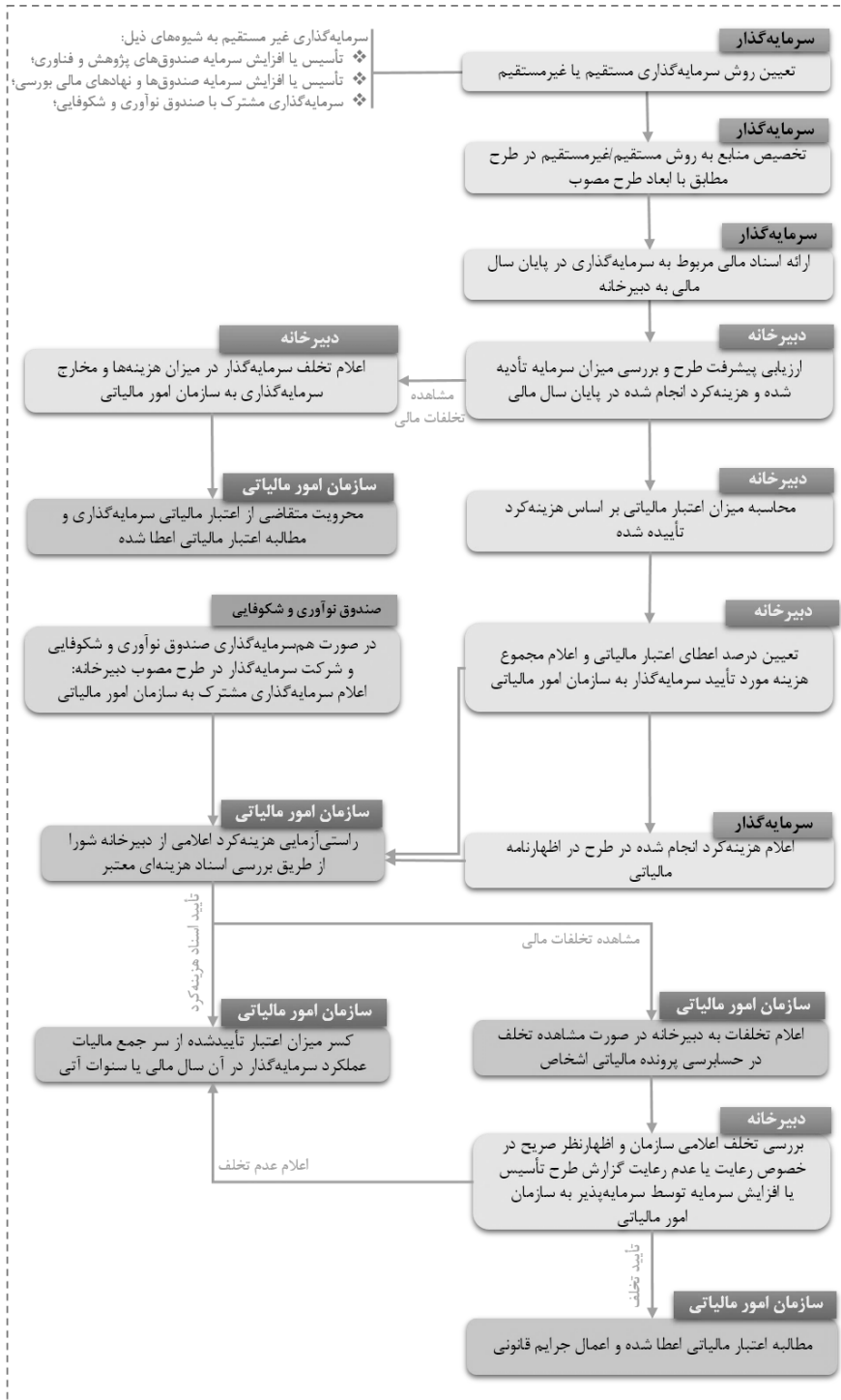
۵-۱۰. نظارت بر حُسن اجرای دستورالعمل بر عهده شورا است و مفاد آن برای یک دوره ۳ ساله لازم‌الاجرا خواهد بود.

فرآیند بررسی و تصویب طرح‌های دانش‌بنیان

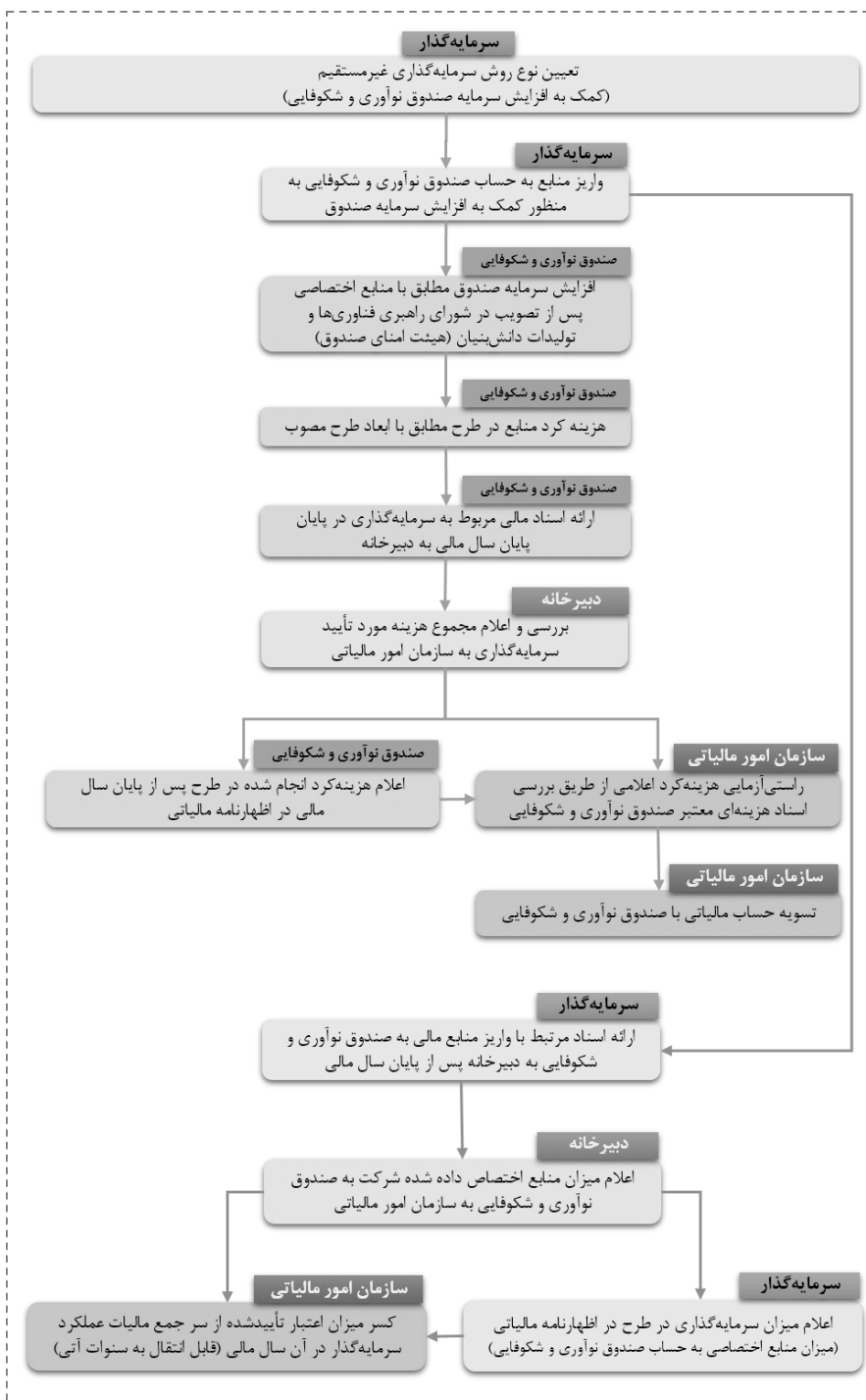

فرآیند بررسی و تصویب طرح‌های توسعه زیرساخت زیست‌بوم نوآوری

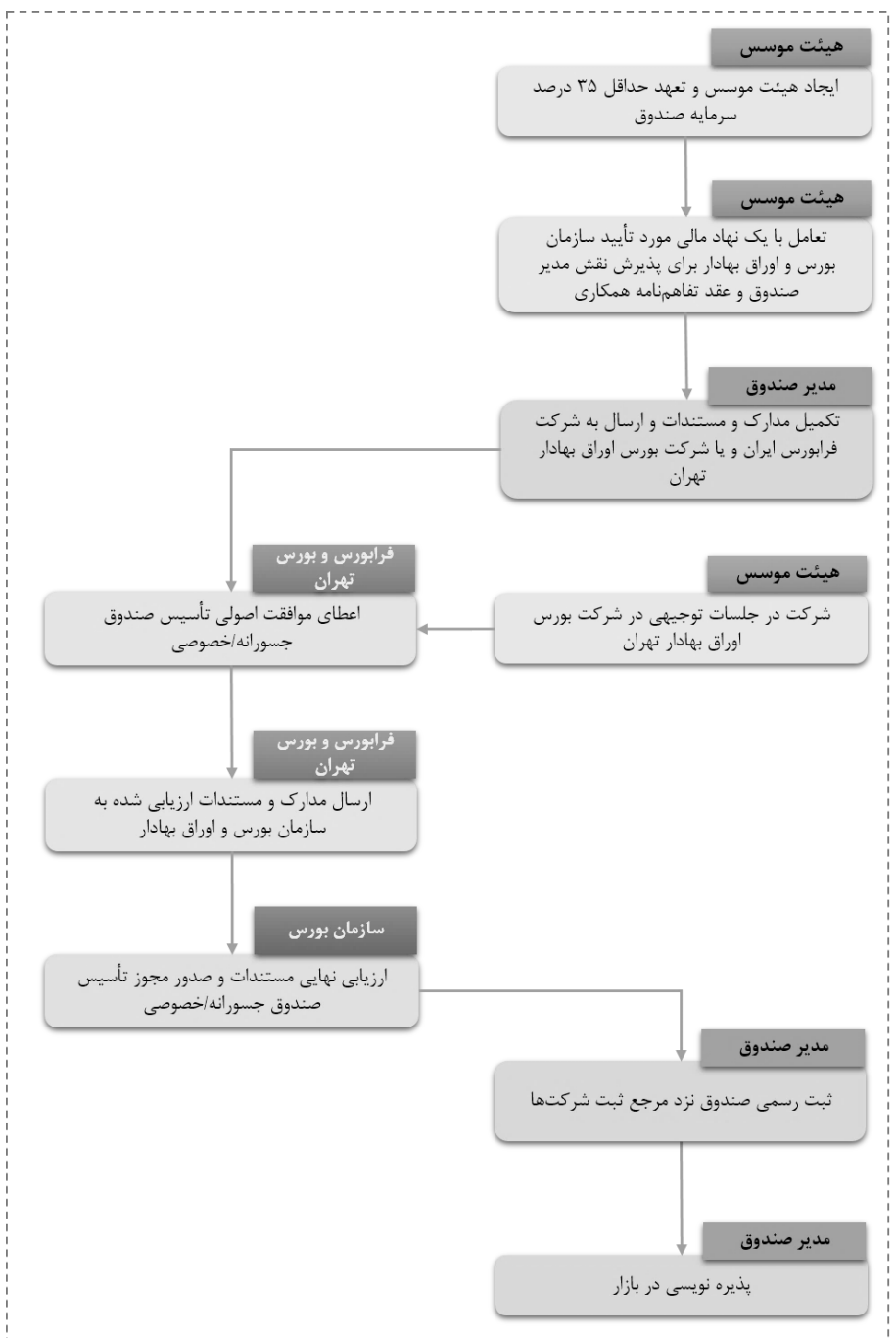

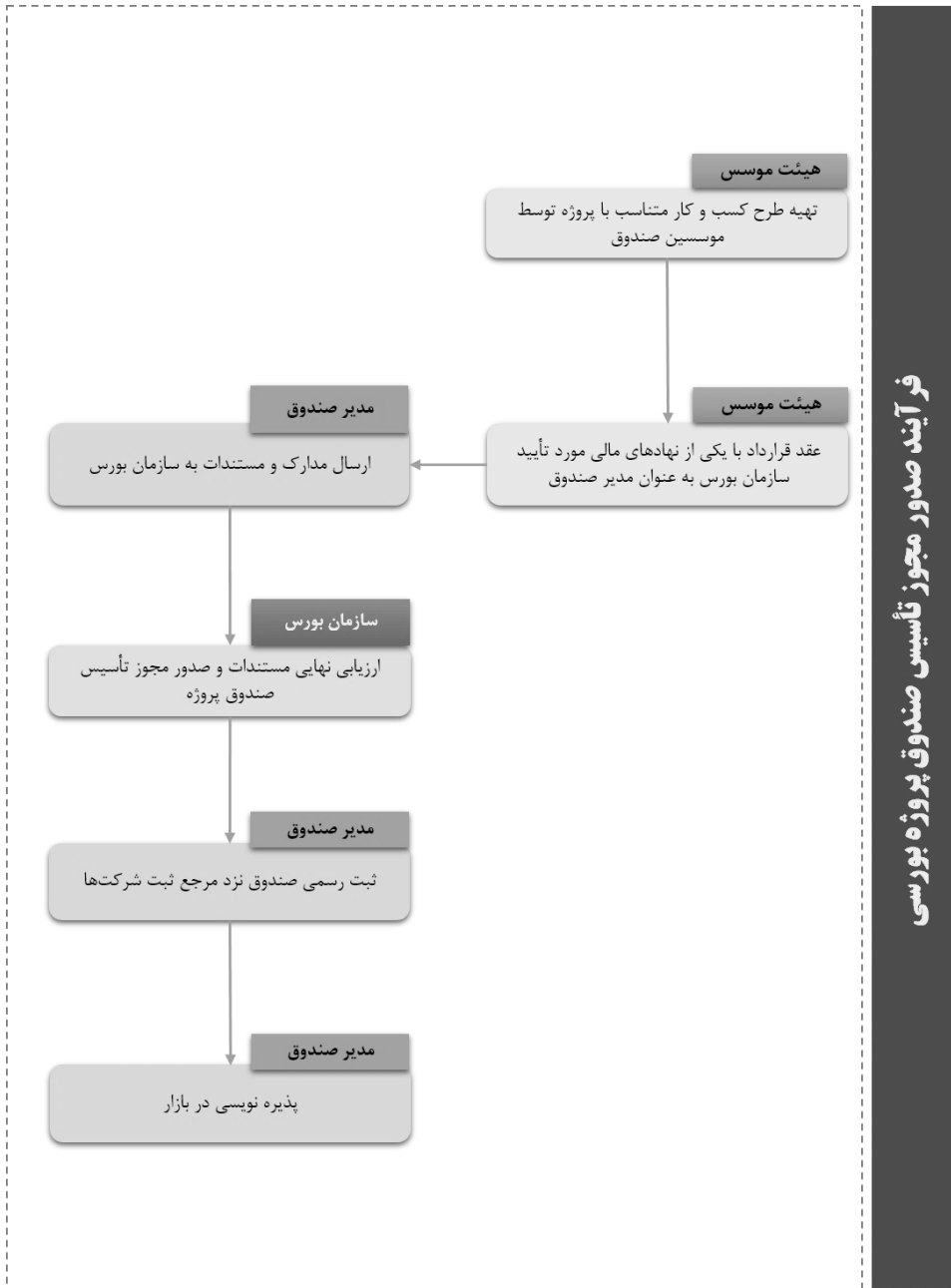
فرآیند نظارت و اعطای اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری (با محوریت صندوق نوآوری و شکوفایی)

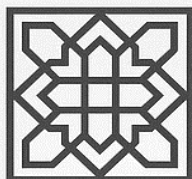

فرآیند صدور مجوز تأسیس صندوق‌های جسورانه و خطرپذیر بورسی

«ماده ۱۲»

تکلیف استان‌ها در حمایت از توسعه زیست‌بوم فناوری و نوآوری

ماده ۱۲: با هدف توسعه زیست‌بوم نوآوری و اقتصاد دانش‌بنیان در استانها:

الف: استانداران سراسر کشور موظفند با همکاری پارک‌های علم و فناوری داخل استان، منابع استانی و اختیارات خود را با اولویت تقویت فعالیت‌های نوآورانه و شناسایی و حل مسائل بومی و استفاده از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، مراکز نوآوری دانشگاهی، کسب‌وکارهای نوآورانه و خلاق در استان به کارگیرند.

ب: یک جزء به عنوان جزء (۱۰) به بند «الف» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور به شرح زیر الحاق می‌شود:

«۱۰. رئیس پارک علم و فناوری استانی با معرفی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متناسب با حوزه مربوط»

قانون مرتبط

بند (الف) ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور:

الف: شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان در اجرای وظایف محوله که در قوانین و دستورالعمل‌ها مشخص می‌شود و همچنین اجرای اختیارات تفویضی رئیس‌جمهور در امور برنامه و بودجه و در جهت هماهنگی و نظارت بر مدیریت و توسعه سرمایه‌گذاری همه جانبه و پایدار استان، پیگیری عدالت سرزمینی، تقویت تمرکززدایی، افزایش اختیارات استان‌ها و تقویت نقش و جایگاه استان‌ها در راهبری و مدیریت توسعه درون و برون‌گرای منطقه‌ای و تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی، با ترکیب اعضای زیر تشکیل می‌شود. آیین‌نامه اجرائی این ماده با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد:

۱. استاندار (رئیس)

۲. رئیس سازمان برنامه و بودجه استان (دبیر)

۳. رئیس واحد استانی وزارتخانه‌های دارای واحد استانی (یک نفر)

۴. رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان

۵. مدیرکل حفاظت محیط زیست استان

۶. فرمانداران (حسب مورد)

۷. فرمانده سپاه استان

۸. دو نفر از نمایندگان مردم استان در مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس شورای اسلامی (به

عنوان ناظر)

۹. مدیرکل صدا و سیما استان

۱۰. رئیس پارک علم و فناوری استانی با معرفی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا وزیر

بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متناسب با حوزه مربوطه

پ: یک جزء به عنوان جزء (۱۰) به بند «ب» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، به شرح زیر الحاق می‌شود:

«۱۰. حمایت از توسعه و تجاری‌سازی فناوری‌های راهبردی برای رفع چالش‌های استان، ایجاد، توانمندسازی و توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری و واحدهای خلاق، تقویت فعالیت‌های تحقیق و توسعه بنگاه‌های بزرگ اقتصادی استان و استفاده حداکثری از ظرفیت طرح‌های توسعه‌ای استانی و خریدهای دولتی در ارتقای بازار شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و فناور استان»

قانون مرتبط

بند (ب) ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور:

وظایف و اختیارات شورا به شرح زیر تعیین می‌شود:

۱. بررسی، تأیید و تصویب اسناد توسعه‌ای و برنامه‌های توسعه استان که شامل جهت‌گیری‌های توسعه بلندمدت استان در چهارچوب نظام برنامه‌ریزی کشور و در راستای جهت‌گیری‌های آمایش سرزمین و برنامه‌های میان مدت توسعه استان و تصویب اسناد توسعه‌ای و طرح‌ها و پروژه‌های بخشی و شهرستانی در چهارچوب سیاست‌های کلان، آمایش سرزمینی و بخشی و سازگار با برنامه‌های بلندمدت و میان مدت استانی و ملی است.

۲. بررسی و نظارت بر توسعه اقتصادی و اجتماعی متعادل استان و نیز سیاستگذاری، هماهنگی و پایش اقدامات مؤثر برای کاهش عدم تعادل درون استانی در چهارچوب نظام برنامه‌ریزی کشور و در راستای جهت‌گیری‌های آمایش سرزمین و برنامه‌های توسعه استانی

...

۱۰. حمایت از توسعه و تجاری‌سازی فناوری‌های راهبردی برای رفع چالش‌های استان، ایجاد،

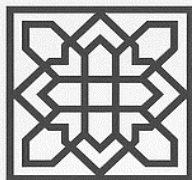
توانمندسازی و توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز

رشد و پارک‌های علم و فناوری و واحدهای خلاق، تقویت فعالیت‌های تحقیق و توسعه
 بنگاه‌های بزرگ اقتصادی استان و استفاده حداکثری از ظرفیت طرح‌های توسعه‌ای استانی
 و خریدهای دولتی در ارتقای بازار شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و فناور استان

ت: در تبصره (۳) بند «ب» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور عبارت «و صندوق غیردولتی پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» بعد از عبارت «صندوق‌های حمایت از توسعه بخش کشاورزی» اضافه می‌شود.

قانون مرتبط

تبصره ۳ بند (ب) ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه کشور:
 شورای برنامه ریزی استان مجاز است پس از ابلاغ اعتبارات استان حداکثر تا پنج درصد (۵٪) از اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای استان را با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه استان و تصویب شورای برنامه‌ریزی در قالب کمک‌های فنی و اعتباری برای افزایش سرمایه صندوق‌های حمایت از توسعه بخش کشاورزی و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور همان استان یا شهرستان اختصاص دهد. همچنین این شورا مجاز است حداکثر بیست درصد (۲۰٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان را در قالب کمک‌های فنی و اعتباری با اولویت تکمیل و اجرای طرح‌های اقتصاد مقاومتی اختصاص دهد.

«ماده ۱۳»

تقویت ارتباط صنعت و دانشگاه

ماده ۱۳: با هدف توسعه ارتباط دانشگاه با صنعت، صنایع و واحدهای تولیدی دارای واحد تحقیق و توسعه که با یکی از واحدهای دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی مرتبط، با اولویت استان محل استقرار آن صنعت یا واحد تولیدی، تفاهمنامه همکاری منعقد نمایند، قراردادهای تحقیق و توسعه مربوط با این تفاهمنامه‌ها، مشمول مزایای طرح شده در بند «ب» ماده (۱۱) این قانون نیز می‌گردند. همچنین تمامی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی موظفند کارگروه ارتباط با صنعت و معدن را با حضور نمایندگان صنعت و یا واحدهای تولیدی، با اولویت استان محل استقرار آن دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی، تشکیل دهند.

مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۵ به استناد ماده (۱۳) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، شیوه‌نامه برخورداری از اعتبار مالیاتی موضوع بند «ب» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان برای قراردادهای تحقیق و توسعه با دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی را به شرح زیر تصویب کرد:

شیوه‌نامه برخورداری از اعتبار مالیاتی برای قراردادهای تحقیق و توسعه با دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی

ماده ۱: تعاریف

- الف- مؤسسه: دانشگاه‌ها، مؤسسات و مراکز آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی یا سایر نهادهای ذی‌صلاح؛
- ب- معاونت: معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری؛
- پ- دبیرخانه: دبیرخانه تخصصی اعتبار مالیاتی مستقر در معاونت؛
- ت- اعتبار مالیاتی: اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان؛
- ث- آیین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۱۷۲۰۵/ت/۵۶۰۰۲۳ مورخ ۱۴۰۱/۷/۴ هیئت وزیران؛
- ج- دستورالعمل: دستورالعمل اجرایی بند (ب) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان موضوع

مصوبه شماره ۱۴۰۱/ش/۲۰۲ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان؛
چ- شرکت: صنایع یا واحدهای تولیدی که دارای واحد تحقیق و توسعه بوده و متقاضی انعقاد قرارداد تحقیق و توسعه با مؤسسه هستند؛

ح- پروژه تحقیق و توسعه: پروژه‌ای که در قالب قراردادهای تحقیق و توسعه فی مابین شرکت و مؤسسه منعقد می‌شود؛

خ- مجری پروژه: شخص حقیقی که در قرارداد منعقد شده فی مابین شرکت و مؤسسه به عنوان مأمور اجرای کامل قرارداد معرفی شده است.

ماده ۲: اهداف

الف- ایجاد بستر مناسب به منظور رفع نیازمندی‌های تحقیق و توسعه شرکت‌ها از طریق قرارداد تحقیق و توسعه با مؤسسات؛

ب- فراهم کردن فرصت مناسب برای برقراری ارتباط صنعت و دانشگاه؛

پ- جهت‌دهی پژوهش‌های دانشگاهی برای رفع نیازهای کشور؛

ت- حمایت از اساتید و نخبگان دانشگاهی علاقه‌مند و فعال برای حل مشکلات کشور؛

ث- ایجاد بستر مناسب برای ایجاد واحدهای فناوری و شرکت‌های زایشی دانش بنیان از مؤسسات.

ماده ۳: معیارهای تأیید پروژه‌های تحقیق و توسعه

الف- پروژه‌های تحقیق و توسعه شرکت‌ها برای برخورداری از اعتبار مالیاتی مطابق با معیارهای اعلام شده در آیین‌نامه و دستورالعمل مورد ارزیابی قرار گرفته و با تأیید دبیرخانه، مشمول اعتبار مالیاتی خواهند بود.

ب- مصادیق فعالیت‌های غیرقابل قبول که مشمول اعتبار مالیاتی نیستند، شامل مفاد ذکر شده در ماده (۳) دستورالعمل به صورت دوره‌ای تدوین و اعلام می‌شود.

ماده ۴: سرفصل‌های مورد تأیید و شرایط پذیرش هزینه‌کرد تحقیق و توسعه

الف- سرفصل‌ها و شرایط هزینه‌کرد مورد تأیید پروژه‌های تحقیق و توسعه که در قالب قراردادهای تحقیق و توسعه با مؤسسه منعقد می‌شود، در چارچوب مفاد و تبصره‌های ذیل ماده (۴) دستورالعمل بوده و سایر سرفصل‌ها با رعایت موارد ماده (۵) شیوه‌نامه توسط دبیرخانه تعیین می‌شود.

ب- هزینه‌های سربار مؤسسه تا سقف حداکثر ۲۰٪ مبلغ قراردادهای تحقیق و توسعه فی مابین شرکت و مؤسسه جزء سرفصل‌های مورد تأیید اعتبار مالیاتی است.

پ- هزینه‌های راهبری و اجرای پروژه تحقیق و توسعه پرداختی به مجری پروژه، حداکثر تا سقف ۲۰٪ به عنوان اعتبار مالیاتی قابل پذیرش است. درصد اعلام شده شامل هزینه حق‌الزحمه

فعالیت‌های فنی و تخصصی مجری پروژه نمی‌شود. در صورت انجام فعالیت‌های فنی و تخصصی توسط مجری پروژه، هزینه‌های مرتبط مازاد بر این بند در چارچوب بند «ث» ماده (۴) محاسبه و اعمال خواهد شد.

ت- هزینه تست و آزمون برای پروژه تحقیق و توسعه مشمول اعتبار مالیاتی بوده و مبنای تعیین هزینه‌های تست و آزمون که به وسیله تجهیزات داخلی مؤسسه انجام می‌شود، تعرفه‌های خدمات شبکه آزمایشگاهی راهبردی است.

تبصره: در صورتی که خدمات مورد استفاده در پروژه تحقیق و توسعه ذیل تعرفه‌های شبکه آزمایشگاهی راهبردی تعریف نشده باشد، هزینه خدمات مذکور با اعلام معاونت پژوهشی مؤسسه و تأیید کارگروه موضوع بند «ح» ماده (۵) مورد تأیید خواهد بود.

ث- هزینه‌های نیروی انسانی که در پروژه تحقیق و توسعه فعالیت می‌کنند، با تأیید دبیرخانه مشمول اعتبار مالیاتی است. حقوق و دستمزد نفرات تحقیق و توسعه شامل مجری بر اساس رتبه هیئت علمی، پژوهشگر پسادکتر، دانش‌آموخته و دانشجوی دکتر، دانش‌آموخته و دانشجوی کارشناسی ارشد و سایر همکاران بر اساس آیین‌نامه استخدامی اعضای هیئت علمی و غیرعلمی مصوب هیئت امنای مؤسسه و تعرفه‌های بنیاد ملی علم ایران به صورت سالیانه تعیین و مشمول اعتبار مالیاتی می‌شود.

ج- هزینه تجهیزات که به تأیید دبیرخانه در پروژه تحقیق و توسعه به کار می‌روند، به میزان استهلاک سالیانه از اولین سال مالی پس از نصب و راه‌اندازی تا سال پایان پروژه، مشمول اعتبار مالیاتی است.

تبصره- سرمایه‌گذاری در تجهیزات و زیرساخت جدید مطابق آیین‌نامه بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان و تأیید کارگروه مشترک مورد پذیرش است.

ماده ۵: ضوابط و فرایندهای تأیید طرح‌های همکاری و تعیین هزینه کرد

الف- برای برخورداری از اعتبار مالیاتی، لازم است شرکت مشخصات پروژه تحقیق و توسعه پیشنهادی خود را که شامل اهداف تعریف پروژه، خروجی نهایی، مشخصات و سوابق مجری پروژه، برنامه جامع و مدون تجاری‌سازی و پیاده‌سازی نتایج پروژه، سرفصل‌های هزینه‌کرد و برنامه زمان-بندی (مطابق ماده ۵ دستورالعمل اجرایی) است، به همراه سایر اطلاعات و مستندات مورد نیاز (مانند تفاهم‌نامه همکاری با مؤسسه) در چارچوب اعلامی دبیرخانه، از طریق سامانه به دبیرخانه ارسال کند. شرکت می‌تواند ارسال مستندات مورد اشاره را به مؤسسه واگذار کند.

تبصره ۱: دبیرخانه با همکاری کارگروه موضوع بند «ح» ماده (۵)، پرسشنامه تحقیق و توسعه

مختص همکاری با مؤسسه را تدوین می‌کند.

تبصره ۲: دبیرخانه نسبت به پذیرش و دریافت مستمر طرح‌های همکاری تحقیق و توسعه با مؤسسات، جدا از فراخوان‌های عمومی اقدام می‌کند.

ب- تأیید پروژه‌های تحقیق و توسعه پیشنهادی بر اساس معیارهای ذکر شده در مفاد ماده (۳) دستورالعمل انجام می‌شود و در صورت تأیید پروژه، عنوان پروژه، سقف هزینه‌کرد و برنامه زمان‌بندی توسط دبیرخانه به شرکت اعلام می‌شود.

پ- شرکت موظف است گزارش پیشرفت پروژه تدوین شده توسط مجری را هر ۶ ماه یک بار به دبیرخانه ارسال نماید.

ت- دبیرخانه و کارگروه مشترک در صورت نیاز از طریق بازدید حضوری، پیشرفت پروژه تحقیق و توسعه مطابق برنامه زمانی اعلام شده را پس از اتمام فازهای پروژه یا در پایان سال مالی ارزیابی می‌کند.

تبصره: مجری پروژه موظف است در کلیه مراحل ارزیابی، امکان بازدید حضوری را فراهم کند.
ث- هزینه‌کرد پروژه‌های تحقیق و توسعه که به تأیید دبیرخانه در چارچوب سرفصل‌ها و نصاب‌های هزینه‌کرد دستورالعمل و شیوه‌نامه حاضر باشد و مبلغ درخواستی آن بدون هزینه سربار مؤسسه کمتر از نصاب معاملات متوسط سالیانه (اعلامی توسط هیئت وزیران) باشد، با ارائه جزئیات هزینه‌کرد اقلام که به تأیید رئیس مؤسسه رسیده است، مشمول هزینه‌کرد اعتبار مالیاتی است.

تبصره ۱: کارگروه موضوع بند «ح» ماده (۵) مجاز است با بررسی عملکرد مؤسسات در این برنامه، از منظر میزان قراردادهای تحقیق و توسعه و شفافیت در اعلام هزینه‌کرد، نصاب هزینه‌کرد مربوط به بندهای «ث» و «ج» ماده (۵) این شیوه‌نامه را برای مؤسسات برتر افزایش دهد.

تبصره ۲: در موارد مربوط به بند «ث» ماده (۵) مجری پروژه موظف است مستندات مالی هزینه‌کرد را که به تأیید مؤسسه رسیده است، در صورت اعلام دبیرخانه برای حسابرسی ارائه کند.

ج- برای پروژه‌های تحقیق و توسعه که مبلغ درخواستی آن بدون هزینه سربار مؤسسه بیش از نصاب مصوب کارگروه موضوع بند «ح» ماده (۵) باشد، تعیین و تأیید میزان هزینه‌کرد مجاز با ارائه جزئیات و اسناد هزینه‌کرد معتبر توسط دبیرخانه با همکاری کارگروه فوق انجام خواهد شد.

چ- به منظور اطمینان از تحقق نتایج و دستاوردهای قرارداد تحقیق و توسعه مؤسسه با شرکت، دبیرخانه می‌تواند تا یک سال پس از پایان پروژه تحقیق و توسعه، نتایج ناشی از تجاری‌سازی و پیاده‌سازی پروژه را ارزیابی کند. نتایج ارزیابی در درخواست‌های اعتبار مالیاتی بعدی شرکت لحاظ خواهد شد.

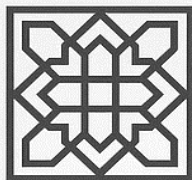
ح- به‌منظور راهبری مفاد این شیوه‌نامه، کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صنعت، معدن و تجارت و معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری تشکیل شده و اهداف ذیل را دنبال خواهد کرد:

- تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های مناسب به منظور اجرایی‌سازی اهداف این شیوه‌نامه؛
- ترویج و اطلاع‌رسانی به مؤسسات و شرکت‌ها در خصوص امکان و شرایط بهره‌برداری از مزیت‌های اعتبار مالیاتی برای قراردادهای همکاری فناورانه؛
- جلب مشارکت و ترغیب هر چه بیشتر اعضای هیئت علمی جهت رفع چالش‌های فناورانه صنایع از طریق طراحی سازوکارهای تشویقی اعضاء هیئت علمی مؤسسات؛
- تدوین و پیشنهاد برنامه‌های مناسب به منظور جلب مشارکت هر چه بیشتر مؤسسات فعال در برنامه اعتبار مالیاتی در رفع نیازهای تحقیق و توسعه شرکت‌ها؛
- ایجاد هماهنگی‌های لازم جهت انعکاس نیازهای تحقیق و توسعه شرکت‌ها به مؤسسات پژوهشی؛
- تعیین کارگزاران مورد توافق برای بررسی موضوعات این دستورالعمل؛
- تعیین نصاب پروژه‌های تحقیق و توسعه موضوع بند «ج» ماده (۵) این دستورالعمل برای مؤسسات برتر.

ماده ۶: این شیوه‌نامه در ۶ ماده و ۷ تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۵ به تصویب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان رسید.

«ماده ۱۴»

**توسعه منابع مالی و مدیریت یکپارچه
سرمایه‌گذاری‌های دانشگاه‌ها**

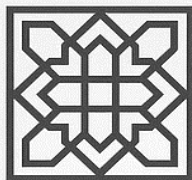

ماده ۱۴: به هیئت امنای دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک‌های علم و فناوری اجازه داده می‌شود تا در راستای تحقق و توسعه اهداف و مأموریت‌های علمی، آموزشی و پژوهشی از طریق توسعه منابع مالی و مدیریت متمرکز و یکپارچه سرمایه‌گذاری‌ها، دارایی‌ها، اموال و موقوفات (با رعایت موازین شرعی)، سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری وابسته به خود را در چارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه تأسیس نماید.

تبصره ۱: سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری با تصویب هیئت امناء و زیر نظر رؤسای دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک‌های علم و فناوری فعالیت می‌کند و صددرصد (۱۰۰٪) مالکیت آن متعلق به آن دانشگاه، مؤسسه پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک علم و فناوری می‌باشد.

تبصره ۲: درآمد سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری با رعایت اصول پنجاه و دوم (۵۲) و پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی منحصراً در راستای تحقق اهداف آن دانشگاه، مؤسسه آموزش عالی و پژوهشی، جهاد دانشگاهی و پارک علم و فناوری صرف خواهد شد.

تبصره ۳: اساسنامه این سازمان شامل ارکان، وظایف، اختیارات، نحوه فعالیت، مدیریت و نظارت در چهارچوب این قانون، حداکثر ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

«ماده ۱۵»

کاهش هزینه‌های پیگیری دعاوی قضایی شرکت‌های دانش‌بنیان

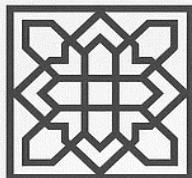
ماده ۱۵: شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان یا اعضای هیئت مدیره و مدیران عامل آنها، در موضوعات مرتبط با همان شرکت یا مؤسسه می‌توانند علاوه بر استفاده از وکلای دادگستری برای طرح هرگونه دعوا یا دفاع یا تعقیب دعاوی مربوط و همچنین موارد مصرح در ماده (۳۵) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱، از کارکنان خود با داشتن یکی از شرایط ذیل به عنوان نماینده حقوقی استفاده نمایند:

۱. دارا بودن یکی از مدارک کارشناسی یا بالاتر در رشته حقوق
  ۲. دو سال سابقه کار قضائی یا وکالت یا مشاوره حقوقی به شرط عدم محرومیت قبلی از اشتغال به قضاوت یا وکالت
- تبصره: ارائه معرفی‌نامه نمایندگی حقوقی به مراجع قضائی الزامی است.

قانون مرتبط

ماده (۳۵) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب:

- وکالت در دادگاه‌ها شامل تمام اختیارات راجع به امر دادرسی است جز آنچه را که موکل استثناء کرده یا توکیل در آن خلاف شرع باشد، لیکن در امور زیر باید اختیارات وکیل در وکالت‌نامه تصریح شود:
۱. وکالت راجع به اعتراض به رأی، تجدیدنظر، فرجام‌خواهی و اعاده دادرسی.
  ۲. وکالت در مصالحه و سازش.
  ۳. وکالت در ادعای جعل یا انکار و تردید نسبت به سند طرف و استرداد سند.
  ۴. وکالت در تعیین جاعل.
  ۵. وکالت در ارجاع دعوا به داوری و تعیین داور.
  ۶. وکالت در توکیل.
  ۷. وکالت در تعیین مصدق و کارشناس.
  ۸. وکالت در دعوی خسارت.
  ۹. وکالت در استرداد دادخواست یا دعوا.
  ۱۰. وکالت در جلب شخص ثالث و دفاع از دعوی ثالث.
  ۱۱. وکالت در ورود شخص ثالث و دفاع از دعوی ورود ثالث.
  ۱۲. وکالت در دعوی متقابل و دفاع درقبال آن.
  ۱۳. وکالت در ادعای اعسار.
  ۱۴. وکالت در قبول یا رد سوگند.

«ماده ۱۶»

حمایت از توسعه شبکه تولید برق تجدیدپذیر

ماده ۱۶: در راستای توسعه صنایع دانش‌بنیان مرتبط با انرژی‌های تجدیدپذیر و توسعه بازار برای این صنایع و تولید برق پاک در محل مصرف، صنایع با قدرت مصرف بیشتر از یک مگاوات موظفند معادل یک درصد (۱٪) از برق مورد نیاز سالانه خود را از طریق احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر تأمین نمایند و این میزان در پایان سال پنجم حداقل به پنج درصد (۵٪) برسد. در غیر این صورت وزارت نیرو موظف است درصد ذکر شده از برق مصرفی این صنایع را با تعرفه برق تجدیدپذیر محاسبه نموده و از صنایع أخذ نماید. مبالغ فوق ضمن تفکیک از قبوض برق، به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی مستقیماً صرف خرید تضمینی برق تجدیدپذیر می‌گردد، به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪) پس از واریز به حساب خزانه‌داری کل کشور به حساب معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور واریز می‌گردد تا صرف حمایت از آزمایشگاه‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و شتاب‌دهنده‌ها و سایر موارد مرتبط با توسعه برق گردد و مابقی طریق خزانه‌داری کل کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صرف پرداخت تسهیلات کم‌بهره به بخش خصوصی جهت احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر کوچک‌مقیاس می‌شود. صنایعی که ملزم به خرید برق در بهابازار (بورس) انرژی هستند، می‌توانند درصد فوق را از برق تجدیدپذیر عرضه شده در بهابازار (بورس) انرژی خریداری نمایند. آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف سه‌ماه پس از ابلاغ این قانون، توسط معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور با همکاری وزارتخانه‌های نیرو و صنعت، معدن و تجارت تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۵/۲۶ به پیشنهاد معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور (با همکاری وزارتخانه‌های نیرو و صنعت، معدن و تجارت) و به استناد ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ آیین‌نامه اجرایی ماده مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

ماده ۱: در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. قانون: قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱

۲. ساتبا: سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق.
۳. توانیر: شرکت مادر تخصصی مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران.
۴. تعرفه تجدیدپذیر: متوسط نرخ خرید برق از نیروگاه‌های تجدیدپذیر توسط ساتبا در هر ماه.
۵. کارگروه: کارگروه توسعه دانش بنیان صنایع انرژی‌های تجدیدپذیر موضوع ماده (۷) این آیین‌نامه.
۶. واحدهای صنعتی مشمول: واحدهای صنعتی با قدرت مصرفی بیشتر از یک (۱) مگاوات مشمول ماده (۱۶) قانون.
۷. درصد مشمول: درصدی از مصرف برق واحد صنعتی که طبق قانون از طریق احداث نیروگاه تجدیدپذیر تأمین می‌گردد. این درصد در سال اول برابر یک درصد (۱٪) و در پایان سال پنجم حداقل به پنج درصد (۵٪) می‌رسد.
۸. برق مصرفی مشمول: میزان برق مصرفی واحدهای صنعتی مشمول ضرب در درصد مشمول در هر دوره.
۹. نیروگاه‌های تجدیدپذیر کوچک مقیاس: نیروگاه‌های تجدیدپذیر با ظرفیت کمتر یا برابر (۳۰۰۰) کیلو وات.
- ماده ۲:** واحدهای صنعتی مشمول موظفند سالانه معادل درصد مشمول از برق مورد نیاز خود را از طریق احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر تأمین نمایند. وزارت نیرو موظف است اطلاع‌رسانی به واحدهای صنعتی مشمول در خصوص احداث و تأمین برق از نیروگاه‌های تجدیدپذیر مطابق درصدهای ذکر شده در قانون را انجام دهد.
- تبصره ۱: وزارت نیرو موظف است هر ساله نسبت به تهیه فهرست واحدهای صنعتی مشمول و ارائه آن به کارگروه اقدام نماید.
- تبصره ۲: واحدهای صنعتی مشمول موظفند نیازهای خود را در سامانه نظام افکار نو (ایده‌ها) و نیازها (نان) ثبت نمایند.
- تبصره ۳: وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و جهادکشاورزی موظفند مطابق تشریفات قانونی اراضی مورد نیاز این طرح را برای آن دسته از واحدهای صنعتی مشمول که زمین لازم برای اجرای نیروگاه‌های تجدیدپذیر را در اختیار ندارند، بر اساس اعلام وزارت نیرو و مصوبه کارگروه در اختیار متقاضیان قرار دهند. مالکیت این اراضی در دوره احداث و بهره‌برداری در اختیار دولت جمهوری اسلامی ایران باقی می‌ماند.
- ماده ۳:** ساتبا موظف است ماهانه تعرفه تجدیدپذیر را بر مبنای متوسط دو ماهه آخرین صورتحساب‌های تایید شده سرمایه‌گذاران محاسبه و به توانیر اعلام نماید.

ماده ۴: توانیر موظف است در هر دوره میزان برق تجدیدپذیر تولیدی در نیروگاه‌های تجدیدپذیر متعلق به واحدهای صنعتی مشمول را قرائت و از برق مصرفی مشمول کسر نماید. در صورت کسری تولید برق تجدیدپذیر مابه‌التفاوت را با تعرفه تجدیدپذیر، محاسبه و در قبوض برق واحدهای صنعتی در ردیف جداگانه لحاظ نماید. در صورتی که تولید برق تجدیدپذیر بیشتر از برق مصرفی مشمول باشد، واحد صنعتی مشمول مجاز است که درخصوص مازاد برق تولید شده به یکی از روش‌های زیر منتفع گردد:

۱. توانیر میزان مازاد برق تولیدی تجدیدپذیر را برای موضوع این ماده در دوره‌های آتی حداکثر تا یک سال محاسبه می‌نماید.

۲. مطابق مقررات وزارت نیرو از انتفاع برق مازاد تولیدی خود بهره‌مند گردد. ضوابط مربوط به این بند یک ماه بعد از ابلاغ این آیین‌نامه، توسط ساتبا اطلاع‌رسانی می‌گردد.

تبصره ۱: صدور قبض مجزا از قبوض مصرفی واحدهای صنعتی مجاز نیست.

تبصره ۲: توانیر موظف است تعرفه تجدیدپذیر موضوع این ماده را پس از گذشت شش ماه از تاریخ تصویب این آیین‌نامه اعمال نماید.

تبصره ۳: چنانچه واحد صنعتی مشمول اقدام به احداث نیروگاه تجدیدپذیر از طریق قرارداد خرید تضمینی برق با ساتبا نماید، ابتدا برق مصرفی مشمول از انرژی الکتریکی خالص تولیدی نیروگاه کم شده و مازاد آن مشمول شرایط قرارداد خرید تضمینی است.

تبصره ۴: واحدهای صنعتی مجازند که نیروگاه‌های تجدیدپذیر را در نقطه‌ای خارج از محل استقرار واحد صنعتی و در محل مصرف احداث نمایند. در صورتی که مالکیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر احداث شده موضوع این تبصره متعلق به واحدهای صنعتی فوق باشد، توانیر موظف است برق تولیدی از این نیروگاه را برای واحد صنعتی فوق منظور نماید.

تبصره ۵: واحدهای صنعتی مشمول می‌توانند تمام یا بخشی از برق مصرفی مشمول خود را از برق تجدیدپذیر ارائه شده در بهابازار (بورس) انرژی خریداری نمایند. نحوه اجرای این تبصره به موجب دستورالعملی که توسط ساتبا با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و بورس انرژی ایران تدوین و ابلاغ می‌گردد، مشخص می‌شود. گواهی‌های تولید برق تجدیدپذیر که برای فروش برق تولیدی نیروگاه‌های تجدیدپذیر غیردولتی در بهابازار (بورس) انرژی صادر می‌شود، برای نیروگاه‌های تجدیدپذیر با تجهیزات ساخت داخل، با ضرایب حداکثر دو برابر است. نحوه تعیین ضریب مذکور و شرایط نیروگاه‌های تجدیدپذیر با تجهیزات ساخت داخل به تصویب کارگروه می‌رسد.

تبصره ۶: تأمین تمام یا بخشی از برق مصرفی مشمول توسط واحدهای صنعتی مشمول از طریق

قراردادهای دوجانبه آنها با تولیدکنندگان غیردولتی برق تجدیدپذیر در چارچوب قوانین و مقررات وزارت نیرو مجاز است.

ماده ۵: توانیر موظف است با هماهنگی خزانه‌داری کل کشور تا زمان تعیین شده در تبصره (۲) ماده (۴) این آیین‌نامه نسبت به ایجاد زیرساخت لازم برای تفکیک مبالغ ناشی از اجرای این آیین‌نامه از مبدأ پرداخت، اقدام نماید به گونه‌ای که مبالغ دریافتی با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی و تشریفات قانونی به شرح زیر مستقیم^۱ به حساب ذی نفعان مربوط واریز گردد:

۱. به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) به حساب درآمد اختصاصی ساتبا نزد خزانه‌داری کل کشور جهت خرید تضمینی برق تجدیدپذیر براساس قوانین و مقررات مربوط.

۲. به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪) به حساب معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور در خزانه‌داری کل کشور برای حمایت از آزمایشگاه‌ها، شرکت‌های دانش بنیان و شتابدهنده‌ها، شرکت‌های دانش پایه و واحدهای فناوری مستقر در مراکز رشد، پردیس‌ها و پارک‌های علم و فناوری و سایر موارد مربوط با توسعه صنایع دانش بنیان مرتبط با انرژی تجدیدپذیر.

~~۳. بیست و پنج درصد (۲۵٪) به صندوق نوآوری و شکوفایی براساس قوانین و مقررات مربوط، مطابق با رویه تعیین شده توسط کارگروه به منظور پرداخت تسهیلات کم بهره به بخش خصوصی جهت احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر کوچک مقیاس.^۲~~

تبصره: مادامی که زیرساخت لازم به منظور واریز مبالغ از مبدا صورت نپذیرفته باشد، خزانه‌داری کل کشور موظف است بر اساس اعلام وزیر نیرو، درصدی از کلیه وصول‌های قبوض برق مصرفی مشترکین را به شرح این ماده به صورت علی الحساب با رعایت قوانین و مقررات مربوط^۳ به حساب ذی نفعان واریز نماید.

ماده ۶: کارگروه با هدف نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه و تعیین شرایط اعطای تسهیلات به طرح‌های توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر کوچک مقیاس با عضویت نمایندگان معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور (رئیس کارگروه)، وزارت نیرو (ساتبا)، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تشکیل می‌شود.

تبصره ۱: دبیرخانه کارگروه در معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تشکیل می‌گردد.

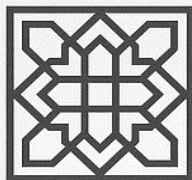
۱. در تصویب‌نامه شماره ۱۴۸۸۶۶/ت/۵۶۷-۶۰ مورخ ۱۴۰۱/۸/۱۸ هیئت وزیران اضافه شد.

۲. به موجب دادنامه شماره ۱۴۰۴۳۱۳۹۰۰۲۶۱۴۴۰۲ مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۰۹ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری حذف شد.

۳. در تصویب‌نامه شماره ۱۴۸۸۶۶/ت/۵۶۷-۶۰ مورخ ۱۴۰۱/۸/۱۸ هیئت وزیران اضافه شد.

تبصره ۲: با تشخیص کارگروه نمایندگان از سازمان‌های مربوطه دولتی و بخش خصوصی امکان حضور در جلسه‌ها را خواهند داشت.

تبصره ۳: یکی از معیارهای اصلی اولویت نیروگاه‌های تجدیدپذیر کوچک مقیاس برای بهره‌مندی از تسهیلات موضوع این آیین‌نامه، استفاده از محصولات و خدمات دانش‌بنیان و یا محصولات ساخت داخل است.

«ماده ۱۷»

تسهیل سرمایه‌گذاری در حوزه دانش‌بنیان

ماده ۱۷: با هدف توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان و ایجاد شبکه‌های شرکت‌های دانش‌بنیان در بخش‌های مختلف اقتصاد، با اولویت تولید اقلام راهبردی موضوع ماده (۱) این قانون:

الف: صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مجازند به عنوان رکن ضامن برای تأمین مالی در بازار سرمایه فعالیت نمایند. سازمان بورس و اوراق بهادار نیز مکلف است ضمن تسهیل انتشار انواع صکوک در طرح‌های فناورانه و امکان تخصیص بخشی از منابع صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار را در صندوق‌ها و نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران که در حوزه تأمین مالی فناوری و نوآوری فعالیت می‌کنند، فراهم کند.

آیین‌نامه اجرائی این بند توسط سازمان بورس و اوراق بهادار با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی ظرف سه‌ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۶/۱۳ به پیشنهاد سازمان بورس و اوراق بهادار با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی و به استناد بند (الف) ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ آیین‌نامه اجرایی بند مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرائی بند (الف) ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

ماده ۱: صندوق‌های پژوهش و فناوری با معرفی کارگروه موضوع ماده (۸) آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴ و صندوق نوآوری و شکوفایی منوط به انعقاد قراردادهای لازم در چهارچوب تعیین‌شده توسط سازمان بورس و اوراق بهادار مجازند به عنوان رکن ضامن تا سقف (۱۲) برابر سرمایه تأدیه شده با کسر مبلغ ضمانت‌های جاری صادره به نحوی که مبلغ انتشار (اصل و فرع) برای هر نوبت انتشار از هشتاد درصد (۸۰٪) سرمایه تأدیه‌شده تجاوز ننماید، در انواع روش‌های تأمین مالی بورس، فعالیت نمایند. سقف و درصد موضوع این ماده سالانه حسب مورد با تصویب سازمان بورس و اوراق بهادار قابل افزایش است. تبصره: ضمانت موضوع این ماده اعم از ضمانت اصل مبلغ اسمی و سود می‌باشد.

ماده ۲: کلیه صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار می‌توانند نسبت به تخصیص منابع در اختیار به معاملات واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه و صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی یا گواهی شراکت تأمین مالی جمعی تا حدود مشخص شده زیر سرمایه‌گذاری کنند:

۱. صندوق‌های سرمایه‌گذاری مختلط تا سقف یک درصد (۱٪) از ارزش دارایی‌های صندوق.
۲. صندوق‌های سرمایه‌گذاری در سهام تا سقف پنج درصد (۵٪) از ارزش دارایی‌های صندوق.
۳. سایر صندوق‌های سرمایه‌گذاری بر اساس اساسنامه مصوب.

تبصره: در صورتی که واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های خصوصی و جسورانه یا گواهی شراکت تأمین مالی جمعی به نحو مقتضی یا با استفاده از انواع ابزارهای رسمی دارای تضمین بازپرداخت حداقل مبلغ اسمی اوراق مربوط باشد، سقف‌های تعیین شده تا دو برابر افزایش می‌یابد. در صورت تضمین بازپرداخت حداقل ارزش اسمی واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های خصوصی و جسورانه یا گواهی شراکت تأمین مالی جمعی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت امکان سرمایه‌گذاری یک درصد (۱٪) از ارزش دارایی‌های خود را در واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های خصوصی و جسورانه یا گواهی شراکت تأمین مالی جمعی خواهند داشت.

ماده ۳: در صورت تعهد مدیران صندوق‌های سرمایه‌گذاری در ارتباط با اصلاح اساسنامه، امیدنامه، محاسبه صحیح خالص ارزش دارایی‌های صندوق، تقسیم منصفانه منافع و دریافت بیانیه پذیرش خطر (ریسک) از مشتریان، سازمان بورس و اوراق بهادار اجازه سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری را به شرح ماده (۲) این تصویب‌نامه خواهد داد.

ماده ۴: به منظور تسهیل انتشار انواع صکوک برای تأمین مالی طرح‌های فناورانه، سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه موظفند به گونه‌ای برنامه‌ریزی نمایند که صدور مجوز انتشار انواع صکوک برای طرح‌هایی که توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و یا صندوق‌های پژوهش و فناوری معرفی می‌شوند مشروط به ضمانت طرح‌های مذکور توسط صندوق یا صندوق‌های معرفی‌کننده، حداکثر ظرف سه ماه انجام شود.

ماده ۵: صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴ در چهارچوب ضوابط تعیین شده توسط سازمان بورس و اوراق بهادار می‌توانند به عنوان مدیر در صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه، صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی، صندوق پروژه و سکوه‌های تأمین مالی جمعی فعالیت نمایند.

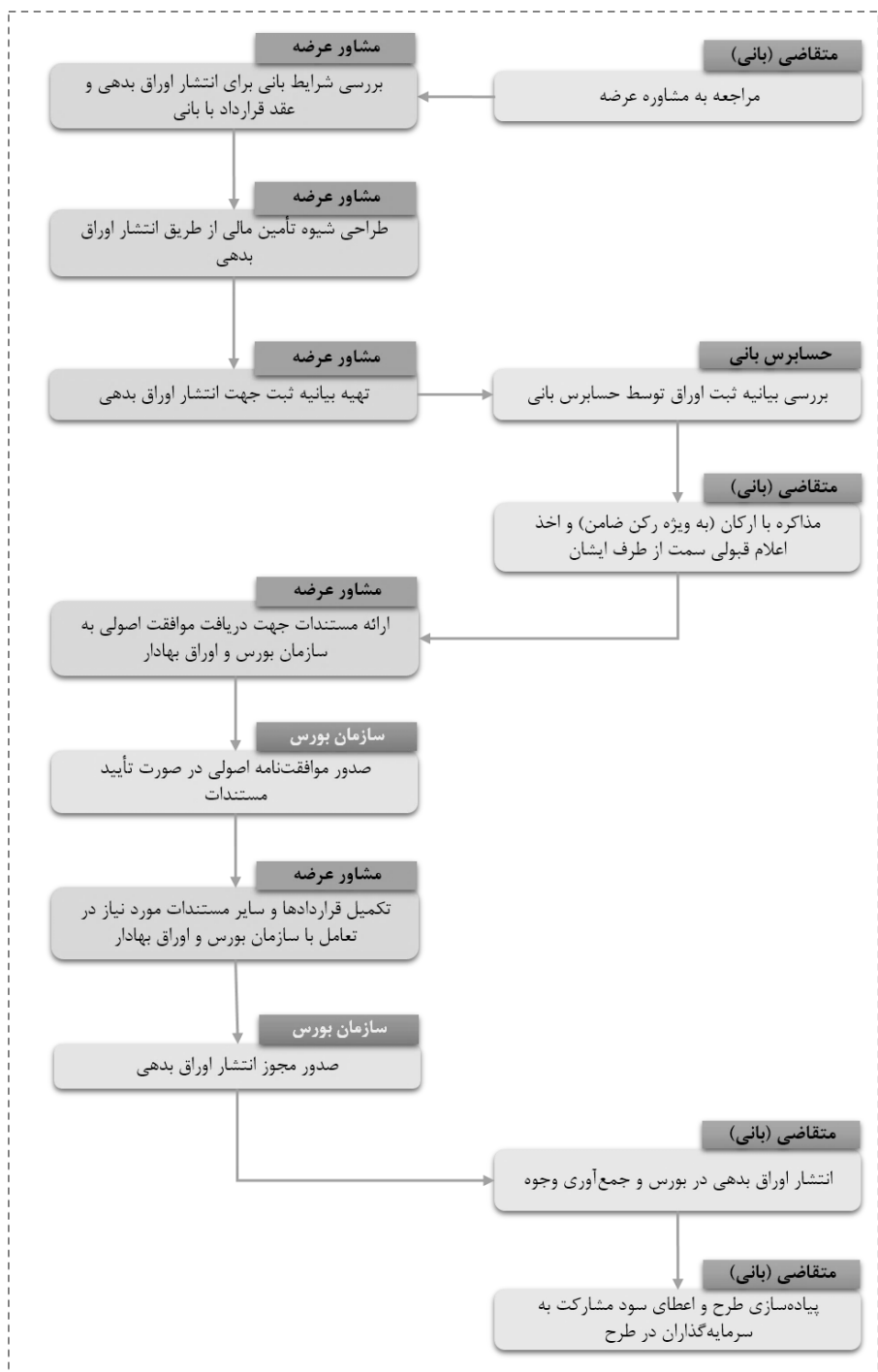
مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۴/۱۱/۱۹ به پیشنهاد هیئت امنای صندوق نوآوری و شکوفایی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

متن زیر به‌عنوان بند (۱۰) به ماده (۳) اساسنامه صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۲۹۱۳۲/ت/۴۶۴۲۸ هـ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۳ با اصلاحات بعدی، الحاق و شماره بندهای (۱۰) تا (۱۳) فعلی به (۱۱) تا (۱۴) تغییر می‌کند.

«۱۰- ایفای نقش در چهارچوب وظایف و اختیارات مندرج در بند «الف» ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱ و ماده (۵) آیین‌نامه اجرایی آن موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۰۷۴۵۸/ت/۶۰۰۲۴ هـ مورخ ۱۴۰۱/۶/۱۹، از جمله تصدی رکن مدیر صندوق در صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی و جسورانه و قبولی سمت رکن ضامن.»

فرآیند انتشار اسکوک در بازار بورس و اوراق بهادار

ب: دستگاه‌های متولی ارائه کمک‌های فنی و اعتباری خارجی موظفند این کمک‌ها را با هدف توسعه صادرات محصولات دانش بنیان اختصاص دهند. آیین‌نامه اجرائی این بند ظرف سه‌ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور با همکاری ستاد کل نیروهای مسلح و وزارت امور خارجه تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

مصوبه هیئت وزیران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۵/۲۵ به پیشنهاد معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور (با همکاری وزارت امور خارجه و ستاد کل نیروهای مسلح) و به استناد بند (ب) ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱، آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۷) قانون یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش بنیان

ماده ۱: در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. قانون: قانون جهش تولید دانش بنیان.
۲. شورا: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) اصلاحی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات.
۳. معاونت: معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور.
۴. محصولات دانش بنیان: کالا و خدمات دانش بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصلاحات و الحاقات بعدی آن که توسط شرکت‌های دانش بنیان و واحدهای فناور تولید می‌شود.
۵. کمک‌های فنی و اعتباری خارجی: کلیه سرفصل‌ها اعم از کمک‌های نقدی و اعطای کالا، خدمات، مشاوره‌ها و تسهیلاتی که در قالب کمک توسط دستگاه‌های متولی به خارج از کشور اعطا می‌شود.
۶. دستگاه متولی: دستگاه‌هایی که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط به هر نحو نسبت به اعطای کمک‌های فنی و اعتباری خارجی اقدام می‌نمایند.

ماده ۲: دستگاه متولی موظف است در مواردی که کمک‌های فنی و اعتباری خارجی با استفاده از ظرفیت محصولات دانش بنیان داخلی امکان پذیر است، از ظرفیت آن‌ها استفاده کند. معاونت موظف است جهت تقویت سهم محصولات دانش بنیان در کمک‌های فنی و اعتباری دستگاه متولی اقدام

نماید.

ماده ۳: دستگاه متولی موظف است برنامه کمک‌های فنی و اعتباری خارجی خود را با هدف توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان تهیه و اجرا نماید. معاونت موظف است گزارش عملکرد میزان پیشرفت برنامه‌ها را هر سه ماه یکبار به شورا ارائه نماید.

ماده ۴: معاونت موظف است با همکاری وزارتخانه‌های امور خارجه، صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت)، علوم، تحقیقات و فناوری، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ارتباطات و فناوری اطلاعات اقدام به شناسایی فرصت‌های ارائه کمک‌های فنی و اعتباری خارجی با هدف توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان نموده و فهرستی از این فرصت‌ها و حوزه‌های اولویت‌دار تهیه و ضمن قرارداددن در سامانه فکرنو (ایده‌ها) و نیازها (نان) به صورت دوره‌های به روزرسانی نماید.

ماده ۵: معاونت موظف است با همکاری وزارت امور خارجه در راستای توانمندسازی ریزنان و نمایندگان اعزامی دوره‌های آموزشی مورد نیاز برای معرفی فرصت‌های صادرات محصولات دانش‌بنیان را طراحی نموده و به صورت منظم برگزار نماید.

ماده ۶: معاونت موظف است فهرست شرکت‌ها و محصولات دانش‌بنیان با توان صادراتی را تهیه و به صورت سالانه به روزرسانی و ضمن قرارداددن در سامانه فکرنو (ایده‌ها) و نیازها (نان)، با همکاری دستگاه متولی نسبت به تدوین نقشه راه توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان اقدام نماید.

ماده ۷: ستاد کل نیروهای مسلح موظف است ملاحظات امنیتی و اطلاعاتی بمنظور صیانت از ارائه کمک‌های فنی و اعتباری در کشورهای هدف را به دستگاه متولی اعلام نماید.

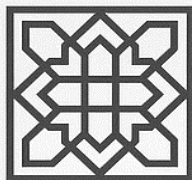
ماده ۸: ستاد کل نیروهای مسلح موظف است همکاری لازم برای معرفی بسترهای مناسب به منظور ارائه کمک‌های فنی و اعتباری در کشورهای هدف را به دستگاه متولی به عمل آورد.

ماده ۹: وزارت امور خارجه ضمن بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌های نمایندگی‌های خود در خارج از کشور در آماده‌سازی بسترهای سیاسی و شناسایی نیازمندی‌های توسعه‌ای و اقتصادی کشورهای هدف در جهت تسهیل ارائه کمک‌های فنی و اعتباری دستگاه متولی، برنامه‌های توسعه‌ای خود را در راستای تقویت صادرات محصولات دانش‌بنیان و دانش فناورانه برای تصویب به شورا ارائه می‌دهد.

پ: بانک مرکزی، سازمان امور مالیاتی و سازمان تأمین اجتماعی موظفند با رعایت محرمانگی امکان دریافت الکترونیکی و برخط داده‌های مرتبط با فعالیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و

ت: سازمان‌های توسعه‌ای مجازند در طرح‌های فناورانه مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان به صورت مستقیم یا از طریق بازار سرمایه و یا به صورت غیرمستقیم از طریق عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه و در چارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی سرمایه‌گذاری نمایند.

«ماده ۱۸»

**تقویت جایگاه صندوق نوآوری و شکوفایی
در زیست بوم فناوری و نوآوری**

ماده ۱۸:

الف: متن ذیل به انتهای بند (ب) ماده (۱۶) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ اضافه می‌شود:

«سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها و مؤسسات اعتباری با صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح‌های مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان از شمول این بند مستثنی شده و بعنوان فعالیت بانکی تلقی می‌شود. بانک‌ها و صندوق نوآوری مکلف هستند حداکثر پس از هفت سال از تاریخ آغاز سرمایه‌گذاری نسبت به اتمام سرمایه‌گذاری و خروج اقدام نمایند.»

قانون مرتبط

بند (ب) ماده (۱۶) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور:
 کلیه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری موظفند از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون تا مدت سه سال:
 ب: سهام تحت تملک خود و شرکت‌های تابعه خود را در بنگاه‌هایی که فعالیت‌های غیربانکی انجام می‌دهند، به استثنای طرح‌های نیمه‌تمام شرکت‌های تابعه واگذار کنند. تشخیص «غیربانکی» بودن فعالیت بنگاه‌هایی که بانک‌ها، مؤسسات اعتباری و شرکت‌های تابعه، سهامدار آن‌ها هستند، برعهده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است. سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها و مؤسسات اعتباری با صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح‌های مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان از شمول این بند مستثنی شده و بعنوان فعالیت بانکی تلقی می‌شود.
بانک‌ها و صندوق نوآوری مکلف هستند حداکثر پس از هفت سال از تاریخ آغاز سرمایه‌گذاری نسبت به اتمام سرمایه‌گذاری و خروج اقدام نمایند.

مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰، به استناد بند (ر) ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹، «دستورالعمل اجرایی بند (الف) ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان» را به شرح زیر تصویب کرد:

دستورالعمل اجرایی بند (الف) ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش بنیان

ماده ۱: در این دستورالعمل اجرایی اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف: شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان: شرکت‌ها و مؤسسات موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۰۸/۰۵.

ب: صندوق نوآوری و شکوفایی: نهاد عمومی غیردولتی که مطابق ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات تشکیل و فعالیت می‌کند.

ج: صندوق پژوهش و فناوری: هر یک از صندوق‌هایی که به موجب ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور تأسیس شده و دارای مجوز فعالیت از کارگروه ماده (۸) آیین‌نامه اجرایی ماده مذکور می‌باشند.

د: سرمایه‌گذاری مستقیم: تأمین مالی یک موضوع مشارکت از محل آورده نقدی و از طریق تأسیس یا افزایش سرمایه شرکت‌ها و خرید گواهی شراکت تأمین مالی جمعی و واحدهای صندوق سرمایه‌گذاری پروژه در مرحله عرضه اولیه یا افزایش سرمایه، که نهایتاً به اجرا یا توسعه یک موضوع مشخص بیانجامد.

ه: سرمایه‌گذاری غیرمستقیم: سرمایه‌گذاری از محل آورده نقدی و از طریق تأسیس یا افزایش سرمایه یا خرید واحدهای سرمایه‌گذاری در مرحله عرضه اولیه یا افزایش سرمایه انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری نظیر صندوق سرمایه‌گذاری جسورانه و خصوصی، صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (CVC) و سایر صندوق‌های موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور^۱ و شرکت‌هایی که امکان تأمین مالی سبد یا مجموعه‌ای از پروژه‌های مختلف را فراهم می‌کنند.

و: صندوق سرمایه‌گذاری جسورانه و خصوصی: منظور صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه (VC) و سرمایه‌گذاری خصوصی (PE) است که دستورالعمل تأسیس آن‌ها مطابق ابلاغیه شماره (۱۲۰۲۰۱۱۵) سازمان بورس و اوراق بهادار مورخ ۱۳۹۸/۰۸/۲۰ ابلاغ شده است.

ز: کارگروه: کارگروه موضوع جزء (ح) بند (۱) تصویب‌نامه شماره ۸۶۸۴۳/ت/۵۹۹۳۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۲۴ هیئت وزیران موضوع اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات.

^۱ در پنجمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۸ اضافه شد.

ح: دبیرخانه: دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان، موضوع تبصره (۲) جزء (۲) بند (الف) ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان.

ط: مصادیق سرمایه‌گذاری: موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا که بر مبنای «دستورالعمل اجرایی تعیین موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا» تهیه می‌شود.

ماده ۲: سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها با صندوق نوآوری و شکوفایی در قالب سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم، صرفاً در مصادیق سرمایه‌گذاری مجاز است.

ماده ۳: سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها با صندوق نوآوری و شکوفایی در قالب سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در صورتی مجاز است که حوزه فعالیت امیدنامه یا اساسنامه شرکت یا صندوق مورد نظر، مرتبط با تامین مالی فناوری، نوآوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان باشد.

ماده ۴: در سرمایه‌گذاری مشترک مستقیم و غیرمستقیم بانک‌ها و صندوق نوآوری و شکوفایی در مصادیق سرمایه‌گذاری، باید ملاحظات مربوط به تعمیق فناوری، تکمیل زنجیره ارزش از طریق فعالیت‌های دانش‌بنیان، مبتنی‌بودن بر تحقیق و توسعه و نیز میزان اتکاء به محصولات ساخت داخل و استفاده از توان شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور مد نظر قرار گیرد.

ماده ۵: جهت توسعه و به‌روزرسانی موضوعات اولویت‌دار ملی، صندوق نوآوری و شکوفایی می‌تواند موضوعات مدنظر برای سرمایه‌گذاری را به دبیرخانه پیشنهاد داده و دبیرخانه حداکثر ظرف مدت یک ماه نسبت به تعیین تکلیف موضوع پیشنهادی بر مبنای «دستورالعمل اجرایی تعیین موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا» اقدام می‌کند.

ماده ۶: استفاده از سایر ابزارها و مدل‌های سرمایه‌گذاری که در چارچوب قوانین و مقررات ایجاد می‌شوند، پس از تایید کارگروه، متناسب با ویژگی‌ها و کارکرد آن در چارچوب این دستورالعمل بلامانع است.

ماده ۷: صندوق نوآوری و شکوفایی مجاز است در صورتی که صندوق‌های پژوهش و فناوری موفق به جذب سرمایه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری جهت سرمایه‌گذاری در چارچوب ماده (۲) شوند، نسبت به سرمایه‌گذاری متناسب با آورده نقدی آن صندوق‌ها در چارچوب ضوابط خود اقدام کند.

ماده ۸: میزان و نحوه مشارکت صندوق نوآوری و شکوفایی، فرآیندهای اجرایی، نحوه راهبری صندوق‌ها و شرکت‌های تامین مالی و سایر الزامات سرمایه‌گذاری نظیر حاکمیت شرکتی و زمان‌بندی تخصیص منابع، منطبق بر ضوابط مصوب صندوق نوآوری و شکوفایی است.

ماده ۹: صندوق نوآوری و شکوفایی مکلف است به عنوان مسئول اجرای این دستورالعمل اجرایی، گزارش‌های تخصصی و نظارتی از روند اجرایی‌شدن موضوعات و تکالیف و به‌ویژه تطابق

سرمایه‌گذاری‌های انجام شده با ماده (۲) و (۳) و (۴) این دستورالعمل را تهیه و در بازه‌های شش‌ماهه به کارگروه اعلام کند.

ماده ۱۰: مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل بر عهده کارگروه است. دبیرخانه کارگروه موظف است گزارش عملکرد این دستورالعمل را بصورت سالانه به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان ارسال کند. دبیرخانه موظف است در صورت احراز انحراف در فعالیت‌های پیش‌بینی شده در قالب این دستورالعمل، گزارش مربوطه را به نهادهای نظارتی از جمله بانک مرکزی و سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کند.

ماده ۱۱: به استناد ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، مدت زمان مشارکت بانک‌ها و صندوق نوآوری و شکوفایی در سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم حداکثر ۷ سال پس از آغاز سرمایه‌گذاری است.

ماده ۱۲: مشارکت بانک‌ها در اجرای دستورالعمل حاضر، در چارچوب مقررات و ضوابط بانک مرکزی است. بانک مرکزی مکلف است با همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور و صندوق نوآوری و شکوفایی طی حداکثر یک ماه چارچوب ضوابط مذکور و زمینه‌های مربوطه را تدوین و به کلیه بانک‌ها ابلاغ کند.

بخشنامه مرتبط

ضوابط ناظر بر سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی با صندوق نوآوری و شکوفایی

در اجرای تکلیف مقرر در ماده (۱۲) دستورالعمل اجرایی بند (الف) ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان، «ضوابط ناظر بر سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی با صندوق نوآوری و شکوفایی» به شرح زیر تدوین می‌شود.

بخش اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱: در این ضوابط عناوین ذیل به جای عبارتهای مربوط بکار میروند

۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۱-۲- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک

مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد؛

۱-۳-۱- اشخاص وابسته: اشخاص زیر به عنوان اشخاص وابسته مؤسسه اعتباری محسوب می‌شوند:
 ۱-۳-۱-۱- شخص حقوقی که بیش از ۵۰ درصد سهام آن به طور مستقیم و یا غیرمستقیم متعلق به مؤسسه اعتباری است یا اکثریت اعضای هیأت مدیره آن را مؤسسه اعتباری تعیین می‌نماید و همچنین سایر اشخاص حقوقی که طبق استانداردهای حسابداری، واحد تجاری فرعی و وابسته مؤسسه اعتباری قلمداد شوند؛

۱-۳-۲- اشخاص حقوقی که کارکنان مؤسسه اعتباری دارای مناصب مدیریتی (عضو هیأت مدیره، هیأت عامل، مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل) در آن شخص حقوقی باشند؛

۱-۳-۳- صندوق‌های مرتبط با طرح‌های خاص بازنشستگی کارکنان یا جبران خدمات کارکنان مؤسسه اعتباری که به طور مستقیم یا غیرمستقیم تحت کنترل یا نفوذ قابل ملاحظه مؤسسه اعتباری - وفق معیارهای مقرر در استانداردهای حسابداری مربوط - باشد. مثل، صندوق بازنشستگی کارکنان، مؤسسه تأمین رفاه و آتیه کارکنان، صندوق ذخیره کارکنان.

۱-۴- صندوق سرمایه‌گذاری: «صندوق سرمایه‌گذاری پروژه» و «صندوق سرمایه‌گذاری خصوصی» موضوع بند (۲۰) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار؛

۱-۵- سرمایه‌گذاری: تملک سهام شرکت، واحد سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری و گواهی شراکت تأمین مالی جمعی؛

ماده ۲: مؤسسه اعتباری مجاز است در چارچوب این ضوابط، در یک شرکت پروژه فناوری، نوآور و یا دانش‌بنیان، یک صندوق سرمایه‌گذاری خصوصی و همچنین در صندوق سرمایه‌گذاری پروژه و گواهی شراکت تأمین مالی جمعی با مشارکت صندوق نوآوری و شکوفایی سرمایه‌گذاری نماید.

ماده ۳: سرمایه‌گذاری مؤسسه اعتباری در مصادیق موضوع ماده (۲) این ضوابط، منوط به رعایت موارد زیر است:

۳-۱- حدود مقرر در «دستورالعمل سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار» رعایت شود.

۳-۲- حداکثر سهم مشارکت مؤسسه اعتباری در مصادیق سرمایه‌گذاری موضوع ماده (۲)، ۴۰ درصد می‌باشد.

۳-۳- موافقت واحد ریسک مؤسسه اعتباری اخذ شده باشد.

۳-۴- سرمایه‌گذاری مؤسسه اعتباری در مرحله پذیره‌نویسی (انتشار، تأسیس یا افزایش سرمایه) باشد.

ماده ۴: انجام سرمایه‌گذاری موضوع ماده (۲) به صورت سندیکایی توسط چند مؤسسه اعتباری در

چارچوب این ضوابط امکان پذیر است.

ماده ۵: شرکت و صندوق سرمایه گذاری موضوع ماده (۲) در چارچوب شرایط زیر مجاز به مشارکت در طرح‌ها و پروژه‌های فنآور، نوآور و یا دانش بنیان می‌باشد:

۵-۱- نرخ بازده داخلی طرح (IRR) حداقل ۳ واحد درصد بیشتر از نرخ سود تسهیلات مصوب شورای پول و اعتبار باشد.

۵-۲- سقف مشارکت در هر طرح ۲۰ درصد باشد.

۵-۳- طرح دارای گزارش توجیه فنی، مالی و اقتصادی باشد.

ماده ۶: سرمایه گذاری موضوع این ضوابط، توسط اشخاص وابسته مؤسسه اعتباری ممنوع است.

ماده ۷: تملک اوراق بهادار مالکیتی خارج از چارچوب این ضوابط و تملک اوراق بدهی توسط شرکت و صندوق سرمایه گذاری موضوع ماده (۲) ممنوع است.

ماده ۸: مؤسسه اعتباری موظف است به منظور حسن اجرای این ضوابط و نظارت مستمر، کافی و مؤثر بر آن، دستورالعمل اجرایی که حداقل حاوی موارد زیر باشد را تدوین و به تصویب هیأت مدیره مؤسسه اعتباری برساند:

۸-۱- اهداف و راهبردهای سرمایه گذاری؛

۸-۲- سازوکارهای ناظر بر حصول اطمینان از رعایت مقررات ذیربط از جمله؛ بند (الف) ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش بنیان، دستورالعمل اجرایی بند (الف) ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان، دستورالعمل سرمایه گذاری در اوراق بهادار و این ضوابط در زمان انجام سرمایه گذاری و طی دوره سرمایه گذاری؛

۸-۳- لزوم رعایت حدود مقرر در خصوص شاخص‌های نظارتی ابلاغی توسط بانک مرکزی از سوی مؤسسه اعتباری در زمان انجام سرمایه گذاری؛

۸-۴- رویه‌های لازم به منظور حصول اطمینان از عدم واگذاری/فروش/انتقال مصادیق سرمایه گذاری تحت تملک مؤسسه اعتباری به اشخاص وابسته به آن؛

۸-۵- طراحی و ایجاد سیستم اطلاعات مدیریت و فرآیندهای گزارشگری داخلی و نظارت بر عملکرد سرمایه گذاری؛

۸-۶- تعیین سقف مجاز سرمایه گذاری موضوع این ضوابط توسط مؤسسه اعتباری با رعایت حدود مقرر در این ضوابط و سایر مقررات ذیربط؛

۸-۷- طراحی سازوکار مقرراتی لازم به منظور حصول اطمینان از اینکه موضوع سرمایه گذاری

منحصر به تأمین مالی فناوری، نوآوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان باشد.

۸-۸- تدوین برنامه عملیاتی خروج مؤسسه اعتباری (Exit Plan) از سرمایه‌گذاری موضوع این ضوابط حداکثر طی مدت ۷ سال از آغاز سرمایه‌گذاری؛

۸-۹- در توافقات مشارکت در طرح، بازیافت منابع مؤسسه اعتباری نسبت به سایر ذینفعان در اولویت باشد.

۸-۱۰- حصول اطمینان از پایش مستمر شرایط موضوع ماده (۵) در طی دوره سرمایه‌گذاری و طراحی سازوکارهای اجرایی لازم جهت واگذاری سرمایه‌گذاری در صورت احراز انحراف از شرایط مذکور و یا احراز عدم امکان تحقق شرایط مذکور.

ماده ۹: مؤسسات اعتباری مجاز به اعطای تسهیلات تحت هر عنوان به مصادیق سرمایه‌گذاری موضوع این ضوابط، نمی‌باشند.

ماده ۱۰: مؤسسه اعتباری باید سرمایه‌گذاری موضوع این ضوابط را حسب مورد به روش «اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش» یا «بهای تمام شده پس از کسر هرگونه کاهش ارزش انباشته» در دفاتر و صورت‌های مالی منعکس نماید.

ماده ۱۱: مؤسسه اعتباری موظف است اطلاعات مالی نظیر؛ بهای تمام شده، خالص ارزش فروش، مبالغ تعهد شده و تأدیه نشده، وضعیت عملکرد و سودآوری طرح و اطلاعات غیرمالی نظیر موضوع طرح، درصد پیشرفت، شرکای عمده و مدیران ارشد طرح، زمان برآوردی خروج از طرح و بازیافت منابع هریک از مصادیق سرمایه‌گذاری موضوع این ضوابط را به تفکیک طرح‌های سرمایه‌گذاری، در یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی افشاء نماید.

ماده ۱۲: مؤسسه اعتباری موظف است نسبت به ارائه اطلاعات، مدارک و مستندات مربوط به مصادیق سرمایه‌گذاری موضوع این ضوابط را در چارچوب اعلامی بانک مرکزی، اقدام نماید.

ماده ۱۳: مؤسسه اعتباری باید هرگونه تغییر در اساسنامه، امیدنامه، ساختار مالکیتی و مدیریتی مصادیق سرمایه‌گذاری موضوع این ضوابط را بلافاصله به بانک مرکزی اطلاع دهد.

ماده ۱۴: مدیر ارشد رعایت قوانین و مقررات (تطبیق)، موظف است گزارش‌های مربوط به رعایت مفاد این ضوابط را در مقاطع شش ماهه به کمیته رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) ارائه نموده و پس از طرح در کمیته یاد شده، مراتب را در هیأت مدیره برای تصویب، گزارش نماید و مصوبه هیأت مدیره را به انضمام مستندات مربوط به بانک مرکزی ارسال کند.

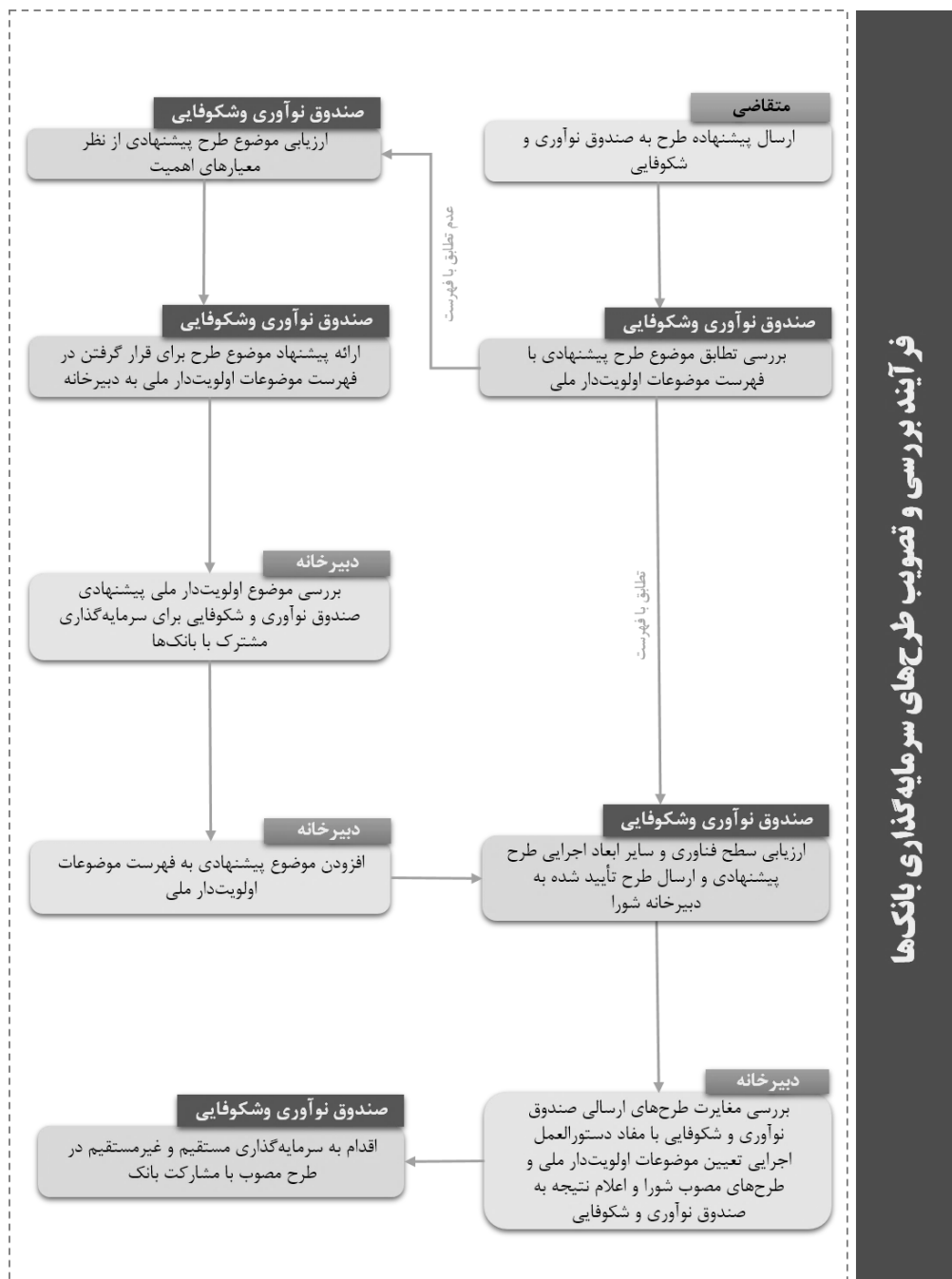
تبصره: در صورتی که اقدامات اصلاحی مصوب هیأت مدیره اعمال نگردد، مدیر ارشد رعایت قوانین و مقررات (تطبیق) موظف است گزارش آن را به همراه علت عدم اجرا و قصور هر یک از بخش‌های

مؤسسه اعتباری به صورت سالیانه به بانک مرکزی ارسال نماید.

ماده ۱۵: مصادیق سرمایه‌گذاری موضوع این ضوابط که از مفاد ضوابط حاضر و سایر مقررات مربوط تخطی نماید، مصداق فعالیت غیربانکی موضوع بند (ب) ماده (۱۶) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و مفاد «دستورالعمل سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار» محسوب می‌گردد.

ماده ۱۶: تخطی از مفاد این ضوابط، موجب اعمال مجازات‌های مقرر در قوانین و مقررات ذیربط می‌شود.

«ضوابط ناظر بر سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی با صندوق نوآوری و شکوفایی» در ۱۶ ماده و ۱ تبصره در سی و هشتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۹/۲۲ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراء می‌باشد.

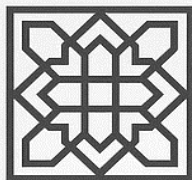
ب: در بند (۲) ماده (۴۵) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور عبارت «و طرح‌های مصوب شورای برنامه‌ریزی استان» پس از عبارت «مناطق ویژه اقتصادی مصوب» اضافه می‌شود.

قانون مرتبط

بند (۲) ماده (۴۵) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور:
واگذاری اراضی ملی و دولتی برای احداث شهرک‌های صنعتی، کشاورزی و خدمات گردشگری و مناطق ویژه اقتصادی مصوب و طرح‌های مصوب شورای برنامه‌ریزی استان و طرح‌های قابل واگذاری دولتی، با رعایت مقررات زیست محیطی، از شمول تبصره (۲) ماده (۹) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی مستثنی می‌شود. آیین‌نامه اجرائی این ماده توسط وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره (۲) ماده (۹) قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی:
با تصویب این قانون، انتقال قطعی مالکیت دولت در واگذاری اراضی ملی، دولتی و موات به متقاضیانی که از تاریخ ابلاغ این قانون به بعد شروع به تشکیل پرونده درخواست اراضی می‌نمایند ممنوع بوده و قوانین مغایر لغو می‌گردد لکن صدور سند مالکیت اعیانی احداثی پیش بینی شده در طرح مصوب و پس از اجراء کامل طرح و تأیید هیئت نظارت مندرج در قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۸۶/۴/۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام، بلامانع بوده و بهره‌برداری از اراضی مذکور به صورت اجاره، حق بهره‌برداری و یا حق انتفاع و در قالب طرح مصوب، مجاز می‌باشد.

«ماده ۱۹»

هزینه‌های اجرای قانون

ماده ۱۹: هزینه‌های اجرای این قانون از محل منابع حاصل از اجرای ماده (۳) این قانون و دیگر مواد آن، تأمین می‌شود.

مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

در اجرای ماده (۱۹) قانون جهش تولید دانش‌بنیان و با هدف سامان‌دهی حوزه‌های هزینه‌کرد درآمدهای حاصل از قانون جهش تولید دانش‌بنیان، محورهای اساسی قانون جهش تولید دانش‌بنیان با تأکید بر اجرایی‌سازی احکام قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران به شرح زیر مورد تصویب شورا قرار گرفت^۱:

الف- حمایت از توسعه اقلام راهبردی:

- ارتقای توانمندی فناوری‌های راهبردی با محوریت شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق
- موضوع بند «ب» ماده (۱۱) و بند «الف» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان؛
- حمایت از بومی‌سازی، ساخت بار اول و توسعه تولید اقلام راهبردی یا فناورانه موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان و بند «ث» ماده (۹۹) قانون برنامه هفتم.

ب- حمایت از توسعه فناوری‌های آینده‌ساز:

- توسعه فناوری‌های برتر و آینده‌ساز موضوع بند «الف» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان؛
- توسعه اقتصاد چرخشی و راهبردهای زیست‌محیطی بخش‌ها موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان؛
- هوشمندسازی دولت و بخش‌های اقتصادی موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان.

ج- حمایت از توسعه زنجیره‌های ارزش کلیدی:

- صرفه‌جویی ارزی و رفع گلوگاه‌های فناورانه موضوع بند «الف» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان؛
- عبور از خام‌فروشی موضوع بند «الف» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان و بند

^۱ مصوبه پنجمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۸

«ث» ماده (۹۹) قانون برنامه هفتم؛

- توسعه صنعت ماشین سازی، ساخت تجهیزات و توسعه دفاتر طراحی صنعتی موضوع بند «ب» ماده (۱) و ماده (۳) قانون جهش تولید دانش بنیان.
- د- حمایت از توسعه زیرساخت های پیشرفته جهش علمی و فناوری:
- تأمین زیرساخت های فناوری های پیشران و اقتدارآفرین موضوع بند «ت» ماده (۹۹) قانون برنامه هفتم؛
- توسعه زیرساخت های پژوهش از طریق شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی و آزمایشگاه های ملی موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش بنیان.
- ه- حمایت از توسعه زیست بوم نوآوری:
- توسعه زیست بوم نوآوری استانی و بخشی موضوع بند «ب» ماده (۱) و ماده (۱۲) قانون جهش تولید دانش بنیان؛
- حمایت از ارائه کنندگان خدمات تخصصی اعم از صندوق های پژوهش و فناوری و سایر نهادهای مالی فعال در زیست بوم، شتاب دهنده ها و مراکز نوآوری، پارک های علم و فناوری موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش بنیان؛
- حمایت از طرح های تجاری سازی فناوری به ویژه با محوریت پارک های علم و فناوری در استان ها موضوع ماده (۱۲) قانون جهش تولید دانش بنیان؛
- توسعه زیرساخت آزمایشگاهی/فناورانه در پارک ها و دانشگاه ها موضوع تبصره ماده (۲) آیین نامه اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان؛
- حمایت از توسعه شرکت های زایشی دانشگاهی یا هسته های مسأله محور پژوهشی/فناورانه.
- و- حمایت از توسعه اقتصاد دانش بنیان:
- شکل دهی زیست بوم نوآوری حول شرکت های بزرگ (اعتبار مالیاتی سرمایه گذاری) و بانک ها موضوع بند «ت» ماده (۱۱) و ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش بنیان؛
- توسعه مشارکت شرکت های بزرگ در طرح های همکاری دانشگاه و صنعت موضوع ماده (۱۳) قانون جهش تولید دانش بنیان؛
- حمایت از طرح ها و محصولات شرکت های دانش بنیان، فناور و خلاق موضوع تبصره

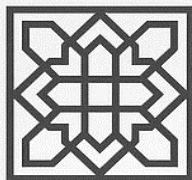
بند «ب» ماده (۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان.

ز- حمایت از توسعه بازار و صادرات محصولات دانش‌بنیان و خلاق:

- توسعه صادرات موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان؛
- یارانه خرید و یا خرید تضمینی اقلام راهبردی موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان؛
- حمایت از برنامه تولید بار اول موضوع بند «الف» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان؛
- جهت‌دهی کمک‌های فنی و اعتباری موضوع بند «ب» ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان.

ح- هزینه‌های اجرایی قانون:

- حمایت از کارگزاری و ارزیابی شرکتهای دانش‌بنیان و طرح‌های اعتبار مالیاتی؛
- حمایت از ترویج و توانمندسازی پیرامون مزایا و مفاد قانون جهش در زیست‌بوم به ویژه استان‌ها؛
- حمایت از طراحی و اجرایی‌سازی بندهای مختلف قانون جهش در تعامل با سایر دستگاه‌ها؛
- حمایت از تدوین و اجرای ابزارهای تنظیم‌گری و تسهیل فعالیت‌های کسب‌وکار جدید؛
- حمایت از فعالیت‌های مرتبط با سیاستگذاری در حوزه علم، فناوری و نوآور

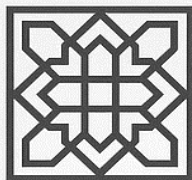
«ماده ۲۰»

نظارت و پیگیری

ماده ۲۰: معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و وزارتخانه ذی‌ربط مسؤولیت پیگیری اجرای این قانون را بر عهده دارند و گزارش آن را هر شش‌ماه به کمیسیون‌های آموزش، تحقیقات و فناوری، صنایع و معادن، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی ارائه می‌کنند.

قانون فوق مشتمل بر ۲۰ ماده و ۱۰ تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ یازدهم اردیبهشت‌ماه یکهزار و چهارصد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۴۰۱/۲/۲۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.

شیوه‌نامه‌های مرتبط

دستورالعمل تاسیس و نحوه فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی

کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۲ به استناد ماده (۸) آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۷۳۳۱۸/ت/۵۲۲۳۱ مورخ ۱۳۹۴/۶/۸ هیئت وزیران و اصلاحات بعدی آن، ضوابط تاسیس و نحوه فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی را به شرح زیر تصویب کرد:

- ماده ۱:** واژه‌های بکار رفته در این دستورالعمل، به معانی مشروح زیر بکار می‌روند:
- ۱- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - و اصلاحات بعدی آن؛
  - ۲- دستگاه اجرایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶؛
  - ۳- کارگروه: کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۸) آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون؛
  - ۴- دبیرخانه: دبیرخانه تخصصی صندوق‌های پژوهش و فناوری است که در صندوق نوآوری و شکوفایی مستقر است؛
  - ۵- دبیرخانه شورا: دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع تبصره (۲) ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصلاحات و الحاقات بعدی آن که در معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری مستقر است؛
  - ۶- صندوق: صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی، صندوق پژوهش و فناوری است که صرفاً در حوزه سرمایه‌گذاری خطرپذیر دارای مجوز از کارگروه است؛
  - ۷- صندوق پژوهش و فناوری: صندوق‌های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۱۰۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران یا موضوع ماده (۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران یا موضوع ماده (۴۴)

قانون که با تأیید و تصویب کارگروه مجوز فعالیت گرفته است؛

۸- اساسنامه نمونه: اساسنامه صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی مصوب ۱۳۹۴/۵/۱۱ هیئت وزیران و اصلاحات و الحاقات بعدی آن؛

۹- اساسنامه صندوق: اساسنامه‌ای است که صندوق براساس اساسنامه نمونه، مصوبه کارگروه و این دستورالعمل، در اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات تجاری به ثبت رسانده است؛

۱۰- متقاضی: شامل اشخاص حقوقی متقاضی تأسیس صندوق است؛

۱۱- موسس: شخص حقوقی نماینده متقاضیان است که مسئولیت مکاتبات و تعاملات با دبیرخانه را بر عهده دارد؛

۱۲- سرمایه‌گذاری خطرپذیر: سرمایه‌گذاری در شرکت‌هایی که عموماً حول محور فناوری و نوآوری شکل گرفته و دارای پتانسیل رشد بالایی هستند و معمولاً همراه با کمک‌های مدیریتی، آموزش، هدایت، ایجاد بازار و ... است؛

۱۳- سهامدار مستقیم: شخصیت حقوقی که جزو سهامداران صندوق است؛

۱۴- سهامدار غیرمستقیم: شخصیت حقوقی که از طریق یکی از سهامداران و یا شرکت‌های زیرمجموعه، سهامدار صندوق است؛

۱۵- شرکت زایشی: شرکتی که از جداسازی یک واحد یا یک شرکت فرعی از شرکت مادر و ایجاد یک شرکت مستقل ایجاد می‌شود.

۱۶- مجوز تأسیس: مجوزی است که در اجرای ماده (۸) آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، بعد از طی مراحل تصویب در کارگروه، توسط دبیرخانه برای مرجع ثبتی صادر و رونوشت آن به متقاضی اعطا می‌شود و در آن ضمن موافقت با تأسیس صندوق در مرجع ثبتی، شرایط تأسیس قید می‌شود.

۱۷- مجوز فعالیت: مجوزی است که پس از احراز شرایط متقاضی در این دستورالعمل، جهت شروع فعالیت صندوق، توسط دبیرخانه صادر می‌شود.

۱۸- ناظر کارگروه: فردی است که به منظور انجام وظایف و اقدامات نظارتی کارگروه توسط دبیرخانه برای شرکت در جلسات مجامع عمومی صندوق و یا سایر اقدامات نظارتی معرفی خواهد شد.

۱۹- نماینده بخش دولتی: فردی است که در صورت مشارکت بخش دولتی در تشکیل صندوق،

نماینده بخش دولتی در صندوق خواهد بود.

ماده ۲: هدف

ترغیب و هدایت شرکت‌های بزرگ به حضور در زیست‌بوم نوآوری و توسعه نوآوری و فناوری از طریق سرمایه‌گذاری بر روی ایده‌ها و طرح‌های نوآورانه و فناورانه و شرکت‌های نوپا، فناور، خلاق، نوآفرین و دانش‌بنیان.

ماده ۳: موضوع فعالیت صندوق عبارت است از:

- ۱- سرمایه‌گذاری خطرپذیر در شرکت‌ها، مراکز نوآوری و شتابدهنده‌های فعال در حوزه فناوری و نوآوری و نیز بر روی ایده‌ها و طرح‌های پژوهشی، نوآورانه و فناورانه و شرکت‌های نوپا، فناور، خلاق، نوآفرین و دانش‌بنیان؛
- ۲- جذب و یا هدایت منابع مالی دولتی، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری مجاز و سایر شرکت‌ها در راستای موضوع فعالیت صندوق؛
- ۳- اخذ و اعطای کارگزاری و عاملیت و مدیریت منابع مالی اشخاص حقوقی دولتی و غیردولتی در حوزه پژوهشی، نوآوری و فناوری در قالب سرمایه‌گذاری خطرپذیر؛
- ۴- ارائه خدمات ارزیابی و امکان‌سنجی طرح‌های کسب‌وکار و نظارت، ارزش‌گذاری پروژه‌ها و طرح‌های پژوهشی، فناورانه و نوآورانه؛
- ۵- مشارکت در تدوین سیاست‌ها و اولویت‌ها و مقررات مرتبط با اهداف صندوق و کمک به ساماندهی و هم‌افزایی حمایت‌های موجود در کشور؛
- ۶- ایجاد، توسعه و بهره‌برداری از ابزارهای تأمین مالی از قبیل تأمین مالی جمعی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی و خطرپذیر؛
- ۷- همکاری با مؤسسات و نهادهای داخلی و خارجی و عضویت در مجامع تخصصی مرتبط در راستای اهداف صندوق.

فصل اول: اعطای مجوز تأسیس و فعالیت

ماده ۴: متقاضی تأسیس باید دارای شرایط زیر باشد:

- ۱- دارای شخصیت حقوقی باشد و متناسب با قانون تأسیس مربوطه، دارای صورت‌های مالی حسابرسی شده با اظهار نظر مقبول حسابرس باشد و یا در صورت اظهار نظر مشروط، دارای

شرطی نباشد که مانع از فعالیت‌های آتی صندوق باشد؛

۲- به صورت مستقیم حداکثر در یک صندوق و به صورت غیرمستقیم حداکثر در دو صندوق سهامدار باشد؛

۳- به صورت مستقیم حداکثر در یک صندوق پژوهش و فناوری و به صورت غیرمستقیم حداکثر در دو صندوق پژوهش و فناوری سهامدار باشد؛

تبصره ۱: در صورتیکه شرکت‌های پذیرفته شده در بازار اول و دوم بورس، متقاضی تاسیس صندوق باشند، این دسته از متقاضیان از شروط سهامداری غیرمستقیم بندهای فوق مستثنی هستند.

۱- توان تامین سرمایه لازم برای تاسیس صندوق را دارا باشد و سرمایه ثبتي آن حداقل به میزان سهام متقاضی در صندوق باشد؛

۲- بر اساس فهرست اعلامی سازمان امور مالیاتی کشور، دارای بدهی قطعی مالیاتی نباشد.

۳- طبق صورت‌های مالی حسابرسی شده یا اظهارنامه مالیاتی و مستندات عملکردی، مشمول ماده ۱۴۱ اصلاحیه قانون تجارت نباشد؛

۴- دارای صورت‌های مالی فاقد زیان انباشته باشد؛

۵- دارای جریان نقدی عملیاتی مثبت باشد؛

۶- نسبت حقوق صاحبان سهام متقاضی به دارایی‌ها، حداقل ۳۰٪ باشد.

تبصره ۲: بررسی موارد خاص که برخی از شرایط این ماده را احراز نمی‌کنند، با پیشنهاد دبیرخانه و تأیید کارگروه امکان پذیر خواهد بود.

ماده ۵: شرایط زیر باید توسط حداقل یکی از متقاضیان احراز شود:

۱- جزو ۳۰۰ شرکت برتر در رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایرانی توسط سازمان مدیریت صنعتی (IMI) در سه سال اخیر یا شرکت‌های پذیرفته شده در بازارهای بورس اوراق بهادار و فرابورس باشد یا سرمایه ثبتي آن بیشتر از یک سی‌ام سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی باشد.

تبصره: نهادهای مالی دارای مجوز از سازمان بورس و بانک‌ها، نهادهای پولی و مؤسسات اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی و بیمه مرکزی، موظفند قوانین و ضوابط نهادهای بالادستی را رعایت نمایند.

- ۲- دارای دلایل توجیهی مناسب برای تاسیس صندوق باشد.
- ۳- دارای عملکرد/برنامه در حوزه توسعه فناوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان با حداقل یکی از شروط زیر باشد:
- ۳-۱ برای انجام فعالیت‌های تحقیق و توسعه خود یک شرکت مستقل با حداقل سه سال سابقه فعالیت داشته باشد؛
- ۳-۲ دارای مجوز تحقیق و توسعه از وزارت صنعت، معدن و تجارت باشد؛
- ۳-۳ در سه سال اخیر، دارای قراردادهای تحقیق و توسعه به مبلغ حداقل نیم درصد درآمد عملیاتی متقاضی باشد؛
- ۳-۴ هزینه‌های تحقیق و توسعه در صورت‌های مالی سه سال گذشته شناسایی شده باشد؛
- ۳-۵ هزینه‌های تحقیق توسعه در سند بودجه سه سال اخیر برآورد شده باشد؛
- ۳-۶ دارای شرکت زایشی مبتنی بر فناوری و نوآوری باشد؛
- ۳-۷ در سه سال اخیر، محصول/خدمت جدید توسعه داده باشد و یا فرآیندهای تولید خود را بهبود داده باشد؛
- ۳-۸ دارای حداقل یک تجربه سرمایه‌گذاری خطرپذیر با عمر بیش از یکسال باشد.
- ۳-۹ دارای برنامه مدون سرمایه‌گذاری در حوزه توسعه فناوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان مصوب هیئت مدیره شرکت باشد، که مورد تایید دبیرخانه شورا قرار گیرد.
- ماده ۶:** مجوز تاسیس صندوق براساس شرایط زیر اعطا می‌شود:
- ۱- ترکیب متقاضیان صندوق شامل حداقل سه شخصیت حقوقی باشد و سیاست‌ها، اهداف، برنامه‌ها و عملیات مربوط به سرمایه‌گذاری خطرپذیر، متناسب با سیاست‌های کلان متقاضیان تنظیم شده باشد؛
- ۲- برای احراز شرایط سهامداری بخش دولتی و همچنین رعایت شرایط سهامداری متقاضیان در سایر صندوق‌ها، لازم است متقاضیان، اطلاعات و مستندات لایه‌های بعدی سهامداران خود را به دبیرخانه ارائه کنند؛
- ۳- اعضای پیشنهادی هیئت مدیره، دارای سابقه فعالیت مرتبط در حوزه فناوری و نوآوری، حوزه مالی و سرمایه‌گذاری باشند؛
- ۴- اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل پیشنهادی، دارای بدهی معوق به بانک‌ها، مؤسسات اعتباری

غیربانکی و سایر بنگاه‌های واسطه پولی اعم از دولتی یا غیردولتی یا چک برگشتی رفع سوء اثر نشده در نظام بانکی کشور نباشند؛

۵- نام پیشنهادی برای صندوق، شامل عنوان صندوق پژوهش و فناوری خطرپذیر شرکتی و مناسب باشد و با نام‌های ثبت شده دیگر مشابه نباشد و به گونه‌ای گمراه کننده، انتخاب نشده باشد.

تبصره: نام صندوق می‌تواند از طرق زیر گمراه کننده باشد:

الف) استفاده از کلمات و عباراتی نظیر «ایران» و «ملی» در نام صندوق که معمولاً از طرف اشخاص و نهادهای وابسته به دولت و حاکمیت استفاده می‌شوند.

ب) استفاده از کلمات و عباراتی که عرفاً به ذهن مخاطب وابسته بودن شرکت به شخص یا اشخاص خاصی را (اعم از دولتی یا خصوصی) متبادر نماید، در حالی که چنین وابستگی وجود نداشته باشد.

ماده ۷: سهامداری صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی در صندوق، با رعایت شرایط زیر امکان‌پذیر است؛

۱- میزان مشارکت صندوق‌های پژوهش و فناوری متقاضی در صندوق، منفرداً و مجموعاً تا سقف ۲۰ درصد سهام صندوق مجاز است؛

۲- صندوق‌های پژوهش و فناوری دارای مجوز فعالیت باید به میزان سهم‌الشرکه خود در سرمایه صندوق، افزایش سرمایه تأدیه شده داشته باشند؛

۳- صندوق پژوهش و فناوری متقاضی سهامداری در صندوق در شرف تأسیس، باید دارای حداقل پنج سال سابقه فعالیت بوده و در حوزه سرمایه‌گذاری خطرپذیر سابقه فعالیت داشته باشد؛

۴- دلایل توجیهی سهامداری صندوق پژوهش و فناوری متقاضی در صندوق در شرف تأسیس تشریح شود؛

۵- سرمایه صندوق بدون احتساب آورده صندوق‌های پژوهش و فناوری متقاضی، باید بیشتر از حداقل سرمایه مصوب کارگروه باشد.

ماده ۸: حداقل سرمایه اولیه برای اخذ مجوز تأسیس، ~~۵ میلیارد ریال~~ **۲۰۰۰ میلیارد ریال**^۱

^۱ به موجب مصوبه شصت و دومین جلسه کارگروه دائمی شورا مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۱۰ اصلاح شد.

تعیین می‌شود که به صورت نقد و به پول رایج کشور پرداخت می‌شود و باید حداکثر طی مدت یک سال به طور کامل تأدیه شود.

تبصره ۱: تأمین سرمایه صندوق نباید به طور مستقیم یا غیرمستقیم از محل پذیره‌نویسی، تسهیلات دریافتی از بانک‌ها، صندوق‌های مالی، مؤسسات اعتباری غیربانکی و سایر بنگاه‌های واسطه پولی اعم از دولتی و غیردولتی تحت نظارت بانک مرکزی تأمین شود.

تبصره ۲: کاهش سرمایه صندوق‌ها ممنوع است.

ماده ۹: یکی از اعضای هیئت مدیره یا مدیران ارشد مؤسس، باید عضو هیئت مدیره صندوق باشد.

ماده ۱۰: تغییر موضوع فعالیت صندوق در اساسنامه و ورود به سایر موضوعات مندرج در اساسنامه نمونه ممنوع است.

ماده ۱۱: تعیین نماینده/نمایندگان بخش دولتی در مجمع عمومی و هیئت مدیره صندوق مطابق با شرایط زیر انجام می‌شود:

۱- نماینده/نمایندگان بخش دولتی باید با رعایت قوانین و مقررات مربوط بصورت کتبی از سوی دستگاه اجرایی معرفی شوند؛

۲- نماینده/نمایندگان بخش دولتی در هیئت مدیره صندوق مطابق با قانون تجارت از میان نمایندگان معرفی شده بخش دولتی که در مجمع عمومی صندوق حضور دارند، انتخاب می‌شوند؛

۳- متناسب با افزایش سهام بخش دولتی، تعداد نمایندگان دولت در صندوق با ۳ عضو هیئت مدیره به حداکثر یک عضو هیئت مدیره و در صندوق با ۵ عضو هیئت مدیره به حداکثر ۲ عضو هیئت مدیره خواهد رسید.

ماده ۱۲: دبیرخانه موظف است ظرف مدت ۳۰ روز کاری پس از دریافت مدارک و اطلاعات متقاضیان، در چهار سطح به شرح ذیل اسناد و مدارک را بررسی کند. در صورت احراز شرایط و تأیید کارگروه، مجوز تأسیس صندوق توسط دبیرخانه صادر و به متقاضی تسلیم می‌شود.

۱- سطح اول: ارزیابی ترکیب سهامداران و هویت‌سنجی سهامداران بخش خصوصی از طریق سامانه اداره ثبت شرکت‌ها به منظور تأکید بر حضور سهامداران خصوصی با سابقه و با تجربه در

حوزه‌های فناوری و نوآوری، صنعتی و مالی؛

۲- سطح دوم: بررسی مدل کسب و کار صندوق؛

۳- سطح سوم: بررسی صلاحیت اعضای هیئت مدیره به منظور استفاده از نیروهای متخصص در حوزه‌های فعالیت صندوق؛

۴- سطح چهارم: ارزیابی ظرفیت مالی سهامداران.

ماده ۱۳: چنانچه متقاضیان حائز شرایط مندرج در این دستورالعمل نباشند، دبیرخانه صرفاً برای یک بار مراتب را به طور مکتوب جهت انجام اصلاحات لازم به متقاضیان اعلام می‌کند. در صورتی که متقاضیان ظرف دو ماه پس از تاریخ اعلام دبیرخانه، نسبت به رفع کامل ایرادات و نواقص اقدام نکنند، تقاضای تسلیم شده کأن لم یکن تلقی خواهد شد. در هر حال، در صورت مخالفت دبیرخانه، لازم است مراتب با ذکر دلایل به متقاضیان اعلام شود.

ماده ۱۴: پس از صدور و ابلاغ مجوز تأسیس صندوق، هیئت مدیره صندوق شش ماه مهلت خواهد داشت تا نسبت به انجام اقدامات ذیل مبادرت و مدارک مربوطه را به دبیرخانه تسلیم کند. در غیر این صورت مجوز تأسیس صادره از درجه‌ی اعتبار ساقط خواهد شد.

۱- ثبت یک شرکت سهامی خاص به نام شرکت صندوق پژوهش و فناوری سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی طبق مجوز تأسیس؛

۲- ارائه آگهی تأسیس، تعیین سهام، معرفی مدیران و صاحبان امضای مجاز به دبیرخانه؛

۳- تمهید حداقل الزامات آغاز فعالیت صندوق از جمله تدارک محل فعالیت، تأمین نیروی انسانی و فراهم آوردن تجهیزات مورد نیاز برای استقرار نرم‌افزارهای متمرکز مالی و حسابداری؛

۴- تدوین و ارائه آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اعطای تسهیلات و قبول تعهدات، سرمایه‌گذاری، اعطای ضمانت‌نامه، نگهداری و امحاء اسناد به دبیرخانه؛

۵- انجام سایر اقداماتی که توسط دبیرخانه تعیین می‌شود.

تبصره: براساس تقاضای مؤسس و ذکر دلایل موجه، دبیرخانه می‌تواند مهلت موضوع این ماده را حداکثر تا سه ماه تمدید کند.

ماده ۱۵: در طول زمان اعتبار مجوز تأسیس، تغییر ترکیب متقاضیان و یا اعلام انصراف هر یک از آن‌ها بدون تأیید دبیرخانه مجاز نخواهد بود. تغییر بیش از ۲۵ درصد در ترکیب سهامداران یا

تغییر سهامدار عمده، منوط به اخذ تأییدیه از کارگروه خواهد بود.

ماده ۱۶: تأسیس صندوق بر اساس مجوز دبیرخانه و یا ثبت صندوق تحت عنوان «شرکت صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی»، به عنوان مجوز فعالیت محسوب نمی‌شود و شروع به فعالیت صندوق منوط به دریافت مجوز فعالیت از دبیرخانه است.

ماده ۱۷: پس از ثبت آگهی تأسیس در روزنامه رسمی، صندوق باید جهت تطبیق و تأیید، مدارک زیر را به دبیرخانه ارائه کند:

- ۱- اساسنامه‌ی صندوق؛
- ۲- تصویر آگهی تأسیس مندرج در روزنامه رسمی کشور.

ماده ۱۸: در صورت احراز شرایط مندرج در ماده (۱۴) و ماده (۱۷)، دبیرخانه نسبت به صدور مجوز فعالیت اقدام می‌کند.

ماده ۱۹: صندوق‌ها مکلفند ترتیبی اتخاذ کنند که مجوز فعالیت در محل صندوق و صفحه نخست سامانه اینترنتی صندوق به‌طور روشن و مکتوب و به‌گونه‌ای که برای همگان قابل رؤیت باشد، نصب شود.

ماده ۲۰: دبیرخانه حسب شرایط و با تصویب کارگروه، می‌تواند بررسی هرگونه درخواست برای مجوز تأسیس صندوق برای درخواست‌های واصله را تا مدت زمانی معین، به حالت تعلیق درآورد.

فصل دوم: هدایت و نظارت بر عملکرد صندوق‌ها

ماده ۲۱: کارگروه برای انجام وظایف و اقدامات نظارتی خود بر نحوه عملکرد صندوق‌ها و رعایت ضوابط کارگروه از سوی آنها، به‌طور عمده بر موارد زیر تأکید می‌کند:

- ۱- فعالیت اصلی شرکت، به نحوی که نسبت به رعایت چارچوب مندرج در اساسنامه صندوق، قوانین و مقررات اطمینان حاصل شود؛
- ۲- اطمینان از ساختار مدیریت صندوق به نحوی که موجب تقویت و توسعه فعالیت صندوق شود؛

۳- ارائه گزارش‌های مورد نیاز سازمان‌های ذی‌صلاح در زمان مقرر و در چارچوب مقررات.

تبصره: انجام وظایف و اقدامات نظارتی کارگروه بر نحوه عملکرد صندوق‌ها توسط دبیرخانه انجام می‌شود.

ماده ۲۲: دبیرخانه برای تهیه گزارش‌های ارزیابی عملکرد سالانه و دوره‌ای صندوق‌ها، می‌تواند به صورت ادواری یا در مواقع لزوم، مدارک و هرگونه مستندات صندوق و هرگونه اماکن متعلق به صندوق یا تحت اختیار یا کنترل وی را با اهداف زیر مورد بازرسی قرار دهد یا ارائه اطلاعات، مدارک و گزارش‌هایی را از صندوق درخواست کند:

- ۱- اطمینان از تهیه و نگهداری اسناد، مدارک، گزارش‌ها و دفاتر مالی مطابق قوانین و مقررات؛
- ۲- اطمینان از حفظ شرایط تعیین شده برای تأسیس و فعالیت صندوق؛
- ۳- بررسی شکایات و اعتراضات واصله از سوی مشتری یا افراد دیگر؛
- ۴- بررسی تخلفات احتمالی صندوق؛
- ۵- تهیه گزارش‌ها، اسناد و مدارک برای سایر نهادهای ذی‌صلاح.

تبصره: صندوق موظف است کلیه‌ی اطلاعات، اسناد، مدارک و گزارش‌های مورد درخواست را در موعد مقرر در اختیار دبیرخانه قرار دهد و به سوالات نمایندگان دبیرخانه پاسخ داده و امکان بازرسی از دفاتر، مدارک و اماکن مورد نظر را برای نمایندگان دبیرخانه بدون فوت وقت فراهم آورد.

ماده ۲۳: صندوق موظف است اطلاعات مربوط به صورت‌های مالی و همچنین گزارش عملکرد هیئت مدیره طی دوره مالی را به صورت سالانه برای دبیرخانه ارسال نماید.

ماده ۲۴: صندوق موظف است سامانه جامع اطلاعات مشتریان خود را به گونه‌ای ایجاد نماید که هرگونه اطلاعات و آمار مورد نیاز دبیرخانه اعم از مالی یا غیرمالی را به صورت ادواری یا موردی و انفرادی یا تلفیقی حداکثر ظرف مدت ده روز در اختیار دبیرخانه قرار دهد.

ماده ۲۵: صندوق موظف است طبق اساسنامه صندوق و قوانین و مقررات در زمان مقرر نسبت به برگزاری مجامع عمومی خود اقدام کند.

تبصره ۱: علت هرگونه تاخیر در برگزاری مجمع عمومی عادی سالیانه صندوق باید بصورت کتبی به اطلاع دبیرخانه برسد.

تبصره ۲: رعایت محرمانگی و حفظ کلیه اسناد و مدارکی که صندوق در اختیار دبیرخانه می‌گذارد، برعهده دبیرخانه است.

ماده ۲۶: صندوق موظف است از نماینده دبیرخانه برای شرکت در جلسات مجامع عمومی شامل عادی، عادی بطور فوق‌العاده و فوق‌العاده دعوت به عمل آورد. نماینده دبیرخانه به عنوان ناظر کارگروه موظف به شرکت در تمامی مجامع عمومی صندوق‌ها خواهد بود.

ماده ۲۷: کلیه صورتجلسات قابل درج در روزنامه رسمی باید با تایید و مهر دبیرخانه به اداره ثبت شرکت‌ها ارسال شود.

ماده ۲۸: صندوق باید بازرس قانونی و حسابرس خود را از بین مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران که در فهرست حسابرسان معتمد و مورد تأیید بانک مرکزی یا سازمان بورس و اوراق بهادار وجود دارد، انتخاب کند و قرارداد خود را به گونه‌ای تنظیم نماید که بازرس یا حسابرس، رعایت قوانین و مقررات از جمله قانون مبارزه با پولشویی و آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مرتبط با آن، این دستورالعمل و شیوه‌نامه‌های مرتبط، آیین‌نامه‌های داخلی صندوق و ثبت صحیح حساب‌های مشتری را بررسی و در مورد آن‌ها در گزارش سالیانه خود اظهارنظر کند. هزینه‌ی این رسیدگی بر عهده‌ی صندوق است و در قرارداد مربوطه پیش‌بینی می‌شود.

تبصره: صندوق نمی‌تواند بیش از پنج سال متوالی، بازرس قانونی و حسابرسی ثابت داشته باشد. مگر آنکه سازمان حسابرسی به عنوان بازرس یا حسابرس صندوق تعیین شده باشد.

ماده ۲۹: در صورت درخواست یا وصول شکایت احدی از سهامداران، صاحبان منابع مالی یا مشتریان صندوق، دبیرخانه می‌تواند درخواست تهیه‌ی گزارش ویژه‌ی حسابرسی از صندوق نماید. صندوق باید علاوه بر انعقاد قرارداد حسابرسی موارد خاص با مؤسسه حسابرسی مورد تأیید دبیرخانه، نسبت به ارائه‌ی اطلاعات، اسناد و مدارک لازم برای تهیه‌ی این گزارش اقدام و هزینه‌های تهیه‌ی گزارش مذکور را بپردازد.

ماده ۳۰: دبیرخانه می‌تواند نسبت به سلب صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل که از قوانین و مقررات مربوط و همچنین مفاد اساسنامه صندوق تخطی نموده اقدام کند. در این

صورت سهامداران موظفانند ظرف مدت یکماه نسبت به برگزاری مجمع عمومی و انتخاب عضو یا اعضاء جدید اقدام کنند.

ماده ۳۱: تشخیص موارد تخلف از مفاد این دستورالعمل و شیوه نامه‌های مرتبط به عهده دبیرخانه است.

ماده ۳۲: هرگونه تغییر در ترکیب و ساختار سهامداران و متعاقباً اعضای هیئت مدیره صندوق‌ها باید مطابق با مفاد این دستورالعمل باشد.

فصل سوم: لغو مجوز

ماده ۳۳: مرجع رسیدگی و تصمیم‌گیری در مورد لغو مجوز فعالیت صندوق و لغو مجوز تاسیس صندوق، محدودکردن فعالیت صندوق برای مدت معین، تعلیق فعالیت و تعطیلی شعبه یا نمایندگی صندوق، کارگروه و مرجع صدور انواع اخطارها دبیرخانه است.

تبصره: صندوقی که مجوز آن لغو می‌شود، از تاریخ لغو مجوز، حق انجام هیچ یک از فعالیت‌های موضوع ماده (۶) اساسنامه صندوق را نخواهد داشت.

ماده ۳۴: تخلف صندوق از مفاد این دستورالعمل توسط دبیرخانه رسیدگی می‌شود. در صورت احراز تخلف، مرجع رسیدگی کننده متناسباً یک یا چند مورد از تنبیهات زیر را در نظر می‌گیرد:

- ۱- تذکر کتبی به صندوق بدون درج در پرونده؛
- ۲- تذکر کتبی به صندوق با درج در پرونده؛
- ۳- تعلیق فعالیت شعبه یا نمایندگی که تخلف از طریق آن صورت پذیرفته حداکثر تا یک سال؛
- ۴- الزام به تعطیلی شعبه یا نمایندگی که تخلف از طریق آن صورت پذیرفته؛
- ۵- محدودکردن فعالیت صندوق حداکثر تا یک سال؛
- ۶- محرومیت صندوق از ادامه فعالیت حداکثر تا یک سال؛
- ۷- لغو مجوز فعالیت صندوق؛
- ۸- لغو مجوز تأسیس صندوق.

تبصره: برای هر یک از اقدامات فوق دبیرخانه موظف به تهیه گزارشات کارشناسی و تفصیلی است و گزارشات مدیریتی از اقدامات مربوط به ایجاد محدودیت، تعلیق و تعطیلی شعب و

نمایندگی باید در جلسه کارگروه به اطلاع اعضا کارگروه رسانده شود.

ماده ۳۵: مرجع رسیدگی به تخلفات می‌تواند به منظور پیشگیری از تکرار تخلف یا گسترش دامنه‌ی آن، اعاده‌ی وضعیت به قبل از انجام تخلف یا رفع اثرات تخلف انجام شده، صندوق را ملزم به موارد زیر نماید:

۱- اصلاح یا تقویت نظام کنترل‌های داخلی؛

۲- اصلاح رویه‌ها و آیین‌نامه‌های داخلی؛

۳- تأمین، تکمیل و آموزش نیروی انسانی در بخش‌ها و زمینه‌های خاص؛

۴- منع صندوق از گسترش کمی و یا جغرافیایی فعالیت‌ها تا زمان احراز شرایط خاص.

مرجع رسیدگی همچنین می‌تواند برای انجام موارد موضوع این ماده، مهلت تعیین کرده و رفع تعلیق از تمام یا بخشی از فعالیت‌ها یا رفع محدودیت از فعالیت‌های صندوق را منوط به اجرای آن‌ها در مهلت مقرر کند.

تبصره: اعمال تنبیهات موضوع این ماده مانع از مجازات‌هایی که در قوانین در صورت ارتکاب جرم پیش بینی شده یا مانع از جبران خساراتی که در اثر ارتکاب تخلفات یا جرایم به مشتری یا سایر اشخاص وارد شده، نخواهد شد.

فصل چهارم: سایر موارد

ماده ۳۶: تأسیس هر نوع شخص حقوقی که در نام خود از سه عبارت «صندوق» و «پژوهش و فناوری» و «سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی» توأمان به طور متصل یا به طور منفصل استفاده نماید یا تغییر نام یک شخص حقوقی تأسیس شده به نامی که در آن از سه عبارت مذکور به طور متصل یا منفصل استفاده شود، منوط به دریافت مجوز تأسیس از کارگروه است و آن شخص حقوقی باید ضمن احراز شرایط مذکور در این دستورالعمل، تقاضای ثبت خود را به کارگروه ارائه کند.

ماده ۳۷: در صورتی که صندوق، درخواست ایجاد شعب در مناطق دیگر داشته باشد، لازم است سرمایه صندوق به صورت کامل تأدیه شده باشد و دلایل توجیهی ایجاد شعبه برای دبیرخانه تشریح شود.

ماده ۳۸: امکان انعقاد قرارداد نمایندگی طبق موضوع ماده (۵) اساسنامه صندوق با اطلاع دبیرخانه امکان پذیر است.

ماده ۳۹: در صورت لزوم دبیرخانه نسبت به تدوین شیوه‌نامه‌های مرتبط با موضوعات این دستورالعمل اقدام می‌کند.

ماده ۴۰: این دستورالعمل در ۴۰ ماده و ۱۵ تبصره در تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۲ به تصویب کارگروه رسید و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.

آیین‌نامه ارزیابی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان

در پنجاه و هشتمین جلسه کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۱۴ به استناد ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۴۱۶۰۲/ت/۴۶۵۱۳-ه مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۱ و اصلاحات بعدی آن و ماده (۲) شرح وظایف و آیین‌نامه داخلی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مصوب اولین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۹ تصویب شد:

ماده ۱: تعاریف

در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف- قانون حمایت: قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ و اصلاحات بعدی آن؛

ب- قانون جهش: قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱؛

پ- شرکت: به اجتماعی از افراد گفته می‌شود که مطابق مقررات قانون تجارت -مصوب ۱۳۱۱- و اصلاحات و الحاقات بعدی آن، دارای شخصیت حقوقی مستقل از تشکیل‌دهندگان آن بوده و ضروری است تا مطابق مقررات مربوط به ثبت شرکت‌ها به ثبت رسیده و آگهی ثبت آن منتشر و برای اطلاع اشخاص ثالث اعلام شود. شرکت در ماده (۲۰) قانون تجارت، به هفت نوع تقسیم شده است که عبارتند از: شرکت سهامی، شرکت با مسئولیت محدود، شرکت تضامنی، شرکت مختلط غیرسهامی، شرکت مختلط سهامی، شرکت نسبی و شرکت تعاونی تولید و مصرف.

ت- کارگروه: کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۴۱۶۰۲/ت/۴۶۵۱۳-ه مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۱ هیئت وزیران و اصلاحات بعدی آن.

ث- دبیرخانه: دبیرخانه تخصصی ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت‌های متقاضی دانش‌بنیان که در معاونت توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست

جمهوری مستقر است.

ج- شرکت دانش بنیان: شرکت یا مؤسسه خصوصی است که به منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالاها و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر نسبت به تراز متوسط فناوری‌های موجود در کشور، با ارزش افزوده بالا و براساس معیارهای مورد نظر این آیین‌نامه، به تأیید می‌رسد.

تبصره ۱- شرکت‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و نیز شرکت‌ها و مؤسساتی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) از مالکیت آنها متعلق به شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی باشد، مشمول حمایت‌های این قانون نیستند (مطابق پیوست ۱).

چ- سامانه: درگاه الکترونیک متمرکزی که بستر سنجش، ارزیابی و ارائه خدمات حمایتی به شرکت‌های دانش بنیان است.

ح- کارگزاران: آن دسته از نهادها، شرکت‌ها، مؤسسات و اشخاص حقیقی یا حقوقی که برابر با شیوه‌نامه انتخاب و فعالیت کارگزاران معاونت توسعه شرکت‌های دانش بنیان به منظور ارتباط، ارزیابی، مشاوره و حمایت از شرکت‌های متقاضی دانش بنیان توسط دبیرخانه انتخاب می‌شوند.

خ- درگاه ملی مجوزها: یک سامانه یکپارچه و برخط است که برای تسهیل، تسریع و شفاف‌سازی فرایند صدور مجوزهای کسب‌وکار طراحی شده است. این درگاه به متقاضیان اجازه می‌دهد تا درخواست مجوزهای مورد نیاز خود را به صورت غیرحضوری ثبت، پیگیری و دریافت کنند.

د- نمونه آزمایشگاهی: نمونه اولیه‌ای از محصول است که در مقیاس آزمایشگاهی کارکردهای اصلی محصول نهایی را داشته باشد و شرکت تلاش می‌کند با انجام آزمایش‌ها و طراحی‌های بیشتر، اشکالات آن را با هدف تولید و فروش برطرف کند.

ذ- نمونه جدید: طرح اولیه‌ای از محصول جدید مرتبط با توانمندی‌های فنی و تخصصی یا محصولات تأییدشده شرکت دانش بنیان است.

ر- برنامه رشد: برنامه‌ای که با هدف توسعه محصول دانش بنیان و نیز دریافت تأییدیه‌ها، استانداردها و مجوزهای لازم از شرکت دانش بنیان اخذ می‌شود. شرکت موظف به اجرای برنامه رشد در دوره زمانی مورد نظر دبیرخانه است.

ز- فهرست کالا و خدمات دانش بنیان: فهرستی از محصولات شامل کالاها و خدمات فناورانه

برخوردار از فناوری‌های برتر نسبت به تراز متوسط فناوری‌های موجود در کشور است که بر اساس ضوابط شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان توسط دبیرخانه تدوین، به‌روزرسانی و منتشر می‌شود. در تدوین این فهرست علاوه بر ملاحظات سطح فناوری، محصولات و خدمات فناورانه، نوآورانه و خلاق مرتبط با اولویت‌های راهبردی و ملی و مزیت‌های رقابتی بخش‌های اصلی اقتصادی کشور مورد توجه قرار می‌گیرد.

ژ- درآمد عملیاتی: درآمد ناشی از فروش کالاها یا خدمات شرکت‌ها که در ردیف‌های «فروش خالص»، «درآمد ناخالص پیمانکاری/ارائه خدمات» و «سایر درآمدهای عملیاتی» در صورت سود و زیان اظهارنامه مالیاتی شرکت‌ها درج می‌شود.

ماده ۲- معیارهای تأیید کالاها و خدمات دانش‌بنیان

کالاها و خدمات ارائه شده از سوی شرکت متقاضی لازم است دارای همه معیارهای مندرج در این ماده باشند.

الف- مرحله تولید: کالاهای ارائه شده، باید در حال تولید بوده یا حداقل در مقیاس آزمایشگاهی (با قابلیت بررسی فنی) ساخته شده باشند.

تبصره ۱- احراز معیار «مرحله تولید» برای خدمات مورد ارزیابی، از طریق مستندات رسمی فروش صورت می‌پذیرد.

ب- سطح فناوری: محصولات ارائه شده باید در حوزه فناوری‌های برتر باشند به این معنا که دانش فنی طراحی و ساخت یا دانش فنی فرایند تولید محصول از متوسط سطح فناوری‌های موجود در کشور بالاتر بوده و دستیابی به آن مستلزم انجام تحقیق و توسعه توسط یک تیم فنی خیره باشد. محصولات دارای سطح فناوری قابل پذیرش، در قالب فهرست کالاها و خدمات دانش‌بنیان توسط دبیرخانه تدوین و منتشر می‌شود.

پ- تسلط بر دانش فنی: باید وجود دانش فنی کالا یا خدمت در شرکت به‌همراه تیم فنی تحقیق و توسعه مربوطه بر اساس پیوست ۲ این آیین‌نامه احراز شود.

ماده ۳- انواع شرکت‌های دانش‌بنیان

شرکت‌های دانش‌بنیان موضوع این آیین‌نامه شامل دسته‌های زیر است:

الف- نوپا

ب- نوآور

پ- فناور

شرایط اختصاصی هر نوع از شرکت‌های دانش بنیان در مواد (۴) و (۵) و (۶) این آیین‌نامه مشخص می‌شوند.

ماده ۴- شرکت‌های دانش بنیان «نوپا»

شرکت‌های فعال در حوزه تحقیق، طراحی و توسعه کالاها و خدمات فناورانه که هنوز از نظر کسب و کاری و اقتصادی به بلوغ کافی دست پیدا نکرده‌اند، در صورت احراز تمامی شرایط زیر به عنوان شرکت دانش بنیان «نوپا» تأیید می‌شوند:

الف- شرکت حداقل یک محصول در مقیاس نمونه آزمایشگاهی مطابق با فهرست کالاها و خدمات دانش بنیان مشروط به دارا بودن تمامی معیارهای ماده ۲ ساخته و ارائه کند.

ب- درآمد عملیاتی درج شده در آخرین اظهارنامه مالیاتی در زمان درخواست ارزیابی شرکت کمتر از ۷۰ میلیارد ریال باشد.

تبصره ۱- مدت اعتبار شرکت‌های دانش بنیان «نوپا» پنج سال است.

تبصره ۲- شرکت‌های دانش بنیان «نوپا» در زمان درخواست تمدید گواهی دانش بنیان، علاوه بر دارا بودن معیارهای این آیین‌نامه، باید دارای اظهارنامه مالیاتی نیز باشند.

تبصره ۳- شرکت‌های دانش بنیان «نوپا» با مقیاس تولید آزمایشگاهی در زمان درخواست تمدید گواهی دانش بنیان، می‌بایست شرط مرحله تولید خود را ارتقا داده باشند.

تبصره ۴- شرکت‌های صنایع خلاق دارای ماهیت دانش بنیان، بر اساس شاخص‌های اختصاصی متناسب با ویژگی‌های فعالیت خود مورد ارزیابی قرار می‌گیرند.

ماده ۵- شرکت‌های دانش بنیان «نوآور»

شرکت‌های فعال در حوزه تولید و توسعه کالاها و خدمات فناورانه و نوآورانه که از نظر کسب و کاری و اقتصادی به بلوغ کافی دست پیدا کرده‌اند، در صورت احراز تمامی شرایط زیر به عنوان شرکت دانش بنیان «نوآور» تأیید می‌شوند:

الف- شرکت حداقل یک کالا/خدمت دانش بنیان مشروط به دارا بودن تمامی معیارهای ماده (۲) تولید و کلیه مجوزها، تأییدیه‌ها و استانداردهای لازم مورد نظر دبیرخانه متناسب با حوزه فناوری

کالا را اخذ کرده باشد.

ب- درآمد عملیاتی درج شده در آخرین اظهارنامه مالیاتی در زمان درخواست ارزیابی شرکت بیش از ۷۰ میلیارد ریال باشد.

تبصره ۱- مدت اعتبار شرکت‌های دانش‌بنیان «نوآور» سه سال است.

تبصره ۲- دبیرخانه می‌تواند نسبت به اخذ تعهدنامه برنامه رشد از شرکت‌های فاقد فروش محصول دانش‌بنیان اقدام کند.

ماده ۶- شرکت‌های دانش‌بنیان «فناور»

شرکت‌های فعال در حوزه تولید و توسعه کالاها و خدمات فناورانه که از نظر کسب‌وکاری و اقتصادی به بلوغ کافی دست پیدا کرده‌اند، در صورت احراز تمامی شرایط زیر به عنوان شرکت دانش‌بنیان «فناور» تأیید می‌شوند:

الف- شرکت حداقل یک کالا/خدمت دانش‌بنیان مشروط به دارا بودن تمامی معیارهای ماده (۲) تولید و کلیه مجوزها، تأییدیه‌ها و استانداردهای لازم مورد نظر دبیرخانه متناسب با حوزه فناوری کالا را اخذ کرده باشد.

ب- درآمد عملیاتی درج شده در آخرین اظهارنامه مالیاتی در زمان درخواست ارزیابی شرکت بیش از ۷۰ میلیارد ریال باشد.

پ- سهم فروش کالاها/خدمات دانش‌بنیان از درآمد عملیاتی حداقل ۵۰ درصد باشد.

تبصره ۱- مدت اعتبار شرکت‌های دانش‌بنیان «فناور» پنج سال است.

تبصره ۲- برای آن دسته از شرکت‌های دانش‌بنیان که درآمد عملیاتی آنها حداقل ۱۰۰۰ میلیارد تومان باشد، سهم فروش کالاها/خدمات دانش‌بنیان از درآمد عملیاتی حداقل ۲۰ درصد در نظر گرفته می‌شود. آستانه ۱۰۰۰ میلیارد تومان می‌تواند سالانه به تشخیص دبیرخانه بروزرسانی شود.

ماده ۷- حمایت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان

الف- حمایت‌های مورد نظر قانون، تنها برای توسعه و تولید کالاها و خدمات دانش‌بنیان تأییدشده، خواهد بود.

ب- حمایت مالیاتی از کلیه شرکت‌های دانش‌بنیان مطابق مصوبات شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان یا کارگروه دائمی آن خواهد بود.

- پ- شرکت‌های تأیید شده، به منظور استفاده از حمایت‌ها و تسهیلات مد نظر قانون، علاوه بر معیارهای ماده (۲) باید حائز شرایط دریافت انواع حمایت و تسهیلات درخواستی باشند.
- ت- صندوق نوآوری و شکوفایی موظف است برنامه حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان شامل میزان و شرایط برخورداری از تسهیلات آن صندوق را متناسب با دسته‌بندی ارائه‌شده در این آیین‌نامه تدوین و به کارگروه ارائه نماید.
- ث- پرونده شرکت‌هایی که در عمل به تعهدات خود دارای سابقه سوء هستند (در زمینه بازپرداخت تسهیلات، سوءاستفاده از حمایت‌هایی از قبیل مالیات، بیمه و ...)، طبق دستورالعمل پیوست (۳) بررسی خواهد شد.
- ج- در صورت هرگونه تخلف شرکت در استفاده از حمایت‌های قانون برای مقاصد دیگر، ضمن محرومیت از استفاده مجدد از این حمایت‌ها، مشمول مجازات‌های موضوع ماده (۱۱) قانون حمایت نیز می‌باشد.
- چ- حمایت‌هایی که به هر دسته از شرکت‌ها تعلق می‌گیرد، از سوی کارگروه یا مراجع ذی‌صلاح تعیین می‌شود.

ماده ۸- ضوابط اجرایی

- الف- نحوه ارزیابی شرکت‌ها به صورت حضوری یا غیرحضوری به تشخیص دبیرخانه است.
- ب- دبیرخانه می‌تواند حدنصاب درآمد سالانه مندرج در مواد (۴) و (۵) و (۶) این آیین‌نامه را سالانه با توجه به تغییرات نرخ تورم یا شرایط اقتصادی تغییر دهد.
- پ- دبیرخانه مجاز است حسب نیاز در فرایند ارزیابی و حمایت از شبکه کارگزاران ارزیابی استفاده و متناسب با نوع خدمات تعرفه‌های ارزیابی را مشخص کند.
- ت- هر شرکت در هر سال مالی تنها یک‌بار مجاز به ثبت درخواست ارزیابی محصول جدید است. ثبت درخواست بیشتر صرفاً یک‌بار دیگر و مشروط به پرداخت هزینه ارزیابی مصوب کارگروه امکان‌پذیر خواهد بود.
- ث- شرکت‌های متقاضی تنها یک‌بار در هر سال مالی مجاز به ثبت اعتراض نسبت به نتایج ارزیابی محصولات خود نزد دبیرخانه هستند. ثبت درخواست بیشتر صرفاً یک‌بار دیگر و مشروط به پرداخت هزینه ارزیابی مصوب کارگروه امکان‌پذیر خواهد بود.
- ج- دبیرخانه می‌تواند شرکت‌های تأیید شده را بر مبنای معیارهای این آیین‌نامه، سایر مصوبات

کارگروه یا تشخیص دبیرخانه، بصورت دوره‌ای یا هر زمان مقتضی مورد ارزیابی قرار داده و اقدامات لازم برای خروج شرکت‌هایی که دارای این معیارها نباشند، از فهرست شرکت‌های مشمول مزایای قانون، به عمل آورد.

چ- ارزیابی شرکت‌ها بنا به صلاحدید دبیرخانه می‌تواند توسط کارگزاران ارزیابی برابر با شیوه‌نامه انتخاب و فعالیت کارگزاران معاونت توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان صورت گیرد. گزارش‌های فنی کارگزاران و سایر شوراها مرتب در فرایند ارزیابی کاملاً برای دبیرخانه جنبه مشورتی دارد. تصمیم‌گیری پیرامون تأیید یا عدم تأیید شرکت‌های دانش‌بنیان بر عهده دبیرخانه است.

ح- شرکت‌های متقاضی موظف به ارائه تعهدنامه دارا بودن نظام نامه مالی طبق پیوست (۴) هستند.

خ- در صورت اعلام مراجع ذیصلاح قانونی یا احراز دبیرخانه مبنی بر انحلال یا عدم فعالیت شرکت، دبیرخانه می‌تواند شرکت را از فهرست شرکت‌های دانش‌بنیان خارج کند.

د- شرط تسلط بر دانش فنی برای محصولات موجود در فهرست کالا و خدمات دانش‌بنیان، با داشتن تیم تحقیق و توسعه یا سهامداران مشابه، صرفاً برای یک شرکت قابل تأیید است. بنابراین در صورتی که شرکت، محصول مورد ارزیابی را قبلاً در شرکت دیگری به تأیید دانش‌بنیان رسانده باشد، شرط تسلط بر دانش فنی محصول فوق‌الذکر با تیم تحقیق و توسعه یا سهامداران مشابه، قابل تأیید نخواهد بود. صلاحیت تشخیص این موضوع بر عهده دبیرخانه است.

تبصره ۱- در صورتی که زیرساخت‌های شرکت‌ها مستقل از یکدیگر باشند، بنا به تشخیص دبیرخانه امکان بررسی وجود دارد.

ذ- در صورتی که شرکت‌های دانش‌بنیان، درخواست انتقال محصول دانش‌بنیان خود به شرکت دیگری را داشته باشند، باید مطابق با پیوست (۵) اقدام کنند.

ر- در صورتی که شرکت درخواست تغییر نام یا نام تجاری محصول یا محصولات تأیید خود را دارد، باید درخواست خود را از طریق سامانه جهت بررسی دبیرخانه ثبت کند.

ز- در صورت تغییر درآمد عملیاتی شرکت در آخرین سال مالی، شرکت موظف است مستندات مالی خود را برای بروزرسانی اطلاعات مالی و تفکیکی محصولات ارسال کند. در صورت عدم ارسال مستندات، تبعات ناشی از آن به عهده شرکت است.

ژ- آن دسته از شرکت‌هایی که کالاها، تجهیزات یا ماشین‌آلاتی مطابق «فهرست کالاها/خدمات

دانش بنیان» ساخته‌اند و مراحل طراحی و ساخت آن توسط خود شرکت انجام شده، اما قصد فروش آنها را نداشته و با استفاده از آنها به مشتریان خود کالاها یا خدماتی ارائه می‌دهند (که لزوماً در «فهرست کالاها/ خدمات دانش بنیان» قرار ندارد) و یا با استفاده از فرایندها و فناوری‌های پیچیده که توسط خود شرکت طراحی شده و توسعه پیدا کرده، به تولید کالاها و خدمات می‌پردازند (که لزوماً در «فهرست کالاها/ خدمات دانش بنیان» قرار ندارد)، مورد تأیید قرار می‌گیرند و صندوق نوآوری و شکوفایی می‌تواند در جهت توسعه این کالاها، تجهیزات یا ماشین‌آلات و یا فرایندها و فناوری‌های پیچیده از آن شرکت حمایت کند.

س- شرکت‌هایی که دارای طرح تولید محصول هستند در صورتی که محصول حائز همه معیارهای ماده (۲) آیین‌نامه غیر از بند الف ماده ۲ (شرط مرحله تولید) باشد و شرکت قادر به ارائه مستندات ناظر به تولید قراردادی یا قرارداد معتبر انتقال دانش فنی برای تولید محصول باشد، می‌تواند با تعهدنامه برنامه رشد تأیید شوند. تشخیص این موضوع بر عهده دبیرخانه است.

ش- در صورتی که محصول ارائه شده توسط شرکت حائز همه معیارهای ماده (۲) آیین‌نامه غیر از بند «پ» ماده (۲) (شرط تسلط بر دانش فنی) باشد و عدم احراز این بند ناشی از عدم ارائه تأییدیه‌ها یا سایر آزمون‌های معتبر تأییدکننده محصول باشد، دبیرخانه می‌تواند با اخذ تعهدنامه برنامه رشد محصول شرکت را تأیید کند. تشخیص این موضوع بر عهده دبیرخانه است.

ص- دبیرخانه می‌تواند محصول شرکت‌هایی که در مسیر تکمیل و توسعه دانش فنی یک محصول دانش بنیان هستند، در صورتی که محصول حائز همه معیارهای ماده (۲) آیین‌نامه غیر از بند «پ» ماده (۲) (شرط تسلط بر دانش فنی) باشد و به جای بند مذکور، بخش‌هایی از دانش فنی پیچیده را کسب کرده و دارای نیروی انسانی متخصص در زمینه محصول باشد، با اخذ تعهدنامه برنامه رشد تأیید کند. تشخیص این موضوع به عهده دبیرخانه است.

ض- به منظور تسهیل توسعه فناوری‌های نوپدید یا دارای اولویت ملی، دبیرخانه مجاز است در مورد اقلام راهبردی موضوع بند «الف» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش بنیان، در صورت احراز شرط مرحله تولید (بند «الف» ماده (۲)) و تسلط بر دانش فنی (بند «پ» ماده (۲))، با رویکرد حمایتی و اخذ تعهدنامه برنامه رشد درخواست دانش بنیانی محصول را تأیید کند. تشخیص این موضوع بر عهده دبیرخانه است.

ط- چنانچه شرکت دانش بنیان متقاضی استفاده از انواع حمایت‌ها برای توسعه محصول جدید

باشد، محصول جدید آنها در قالب نمونه جدید توسط دبیرخانه بررسی و در صورت دارا بودن شرایط تأیید می‌شود.

ظ- در صورتی که شرکت، مجری پروژه «مهندسی، پیمانکاری و ساخت (EPC)» باشد، اگر بخش طراحی مفهومی و تفصیلی حائز همه معیارهای ماده (۲) باشد یا حداقل ۱۰ درصد از تجهیزات مورد استفاده در پروژه از محصولات دانش‌بنیان شرکت و یا سایر شرکت‌های دانش‌بنیان تامین شده باشد، خدمات شرکت متقاضی تأیید می‌شود.

ع- شرکت‌های دارای تأییدیه دانش‌بنیان که پیش از تاریخ انقضای گواهی خود نسبت به ثبت درخواست تمدید اعتبار از طریق درگاه ملی مجوزها اقدام کرده‌اند، در صورت فرارسیدن تاریخ انقضای گواهی و تا زمان اعلام نتیجه نهایی ارزیابی درخواست تمدید از سوی مراجع ذی‌صلاح، تأییدیه دانش‌بنیان آنان معتبر تلقی می‌شود و شرکت مربوط کماکان از کلیه مزایای مقرر برای شرکت‌های دانش‌بنیان برخوردار خواهد بود.

تبصره ۲- در صورتی که نتیجه ارزیابی درخواست تمدید پیش از تاریخ انقضای گواهی دانش‌بنیان شرکت متقاضی اعلام شود، صرف‌نظر از نتیجه ارزیابی، گواهی موجود شرکت تا پایان تاریخ اعتبار مندرج در آن معتبر تلقی می‌شود.

تبصره ۳- در صورتی که نتیجه ارزیابی درخواست تمدید مبنی بر تأیید باشد و پیش از تاریخ انقضای گواهی دانش‌بنیان شرکت متقاضی اعلام شود، اعتبار گواهی تمدید از تاریخ انقضای گواهی قبلی محاسبه می‌شود.

غ- در صورتی که بنا به درخواست شرکت در بازه اعتبار دانش‌بنیانی ارزیابی جدیدی توسط دبیرخانه صورت گیرد، اعتبار زمانی شرکت در سامانه دانش‌بنیان تغییر نخواهد کرد و شرکت در موعد مقرر وارد فرایند ارزیابی خواهد شد.

ف- دبیرخانه موظف است فهرست کالا و خدمات دانش‌بنیان را به صورت دوره‌ای به‌روزرسانی و منتشر کند.

ق- در موارد خاص پرونده شرکت‌هایی که برخی از معیارهای این آیین‌نامه را احراز نمی‌کنند به پیشنهاد اعضای کارگروه یا کمیته منتخب به تشخیص معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور یا دبیرخانه در کارگروه مورد بررسی قرار می‌گیرد.

ک- اعلام وضعیت دانش‌بنیان بودن شرکت‌ها صرفاً در پاسخ به استعلام رسمی از سوی

دستگاه‌های اجرایی، نهادهای حاکمیتی یا سایر مراجع ذیصلاح انجام می‌گیرد و هیچ‌گونه پاسخ یا تأییدیه‌ای مستقیماً به شرکت‌ها ارائه نمی‌شود.

گ- تاریخ اعتبار شرکت‌های دانش بنیان (نوپا/نوآور/فناور) با توجه به آیین‌نامه جدید عطف به ماسبق نخواهد شد.

ل- دبیرخانه مجاز است نسبت به بازنگری و اصلاح وضعیت مالکیت شرکت‌هایی که در دوره‌های گذشته به‌عنوان «خصوصی» تأیید شده‌اند ولی شواهد و مستندات جدید نشان‌دهنده عدم انطباق وضعیت مالکیت شرکت با توجه به الزامات درج شده در شیوه‌نامه ارزیابی مالکیت شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی در آیین‌نامه جاری است، اقدام کند.

ماده ۹- این آیین‌نامه در ۹ ماده و ۱۳ تبصره در جلسه مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۱۴ کارگروه به تصویب رسید و جایگزین نسخه‌های قبلی این آیین‌نامه و «شیوه‌نامه معیارهای کالاها/خدمات دانش بنیان برای بررسی کالاها/خدمات در کارگزاران ارزیابی شرکت‌های دانش بنیان» مصوبه کارگروه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۸ و سایر مصوبات مغایر با این آیین‌نامه در کارگروه می‌شود و تمامی نسخه‌های قبلی این آیین‌نامه، شیوه‌نامه‌ها و مصوبات مذکور، از درجه اعتبار ساقط می‌شود.

پیوست (۱): شیوه‌نامه ارزیابی مالکیت شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی

ماده ۱- با توجه به قانون حمایت، شرکت‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و نیز شرکت‌ها و مؤسساتی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) از مالکیت آنها متعلق به شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی باشد، مشمول حمایت‌های این قانون نیستند.

تبصره ۱- دبیرخانه می‌تواند در احراز این ماده، سهامداران شرکت متقاضی را تا لایه دوم، بررسی کند.

تبصره ۲- دبیرخانه می‌تواند به منظور شناسایی «شرکت‌ها، مؤسسات و نهادهای دولتی» موضوع این ماده، از اسامی شرکت‌ها، مؤسسات و نهادهای مندرج در پیوست بودجه سنواتی هر سال، به عنوان ابزار احراز این ماده استفاده کند.

پیوست (۲): معیارهای احراز معیار تسلط بر دانش فنی

ماده ۱- به منظور احراز شرط بند «پ» ماده (۲)، شرکت باید طراحی اساسی و قابل توجهی^۱، حداقل در یکی از موارد زیر انجام داده باشد:

الف- زیرسیستم اصلی^۲ کالا و خدمت؛

ب- یکپارچه‌سازی کالا و خدمت (فعالیت‌های صرفاً مونتاژ، مشمول این بند نیست)؛

پ- فرایند (یا تجهیزات) تولید کالا و خدمت (مشروط به پیچیده بودن فرایند یا تجهیزات تولید)؛

ماده ۲- بندهای «الف»، «ب» و «پ»، ذیل ماده (۱) این پیوست، باید براساس یک یا ترکیبی از روش‌های زیر، انجام شده باشد:

الف- طراحی داخلی: طراحی صورت گرفته، مبتنی بر ایده و فعالیت‌های تحقیق و توسعه شرکت، انجام شده باشد.

ب- مهندسی معکوس: طراحی صورت گرفته، مبتنی بر فعالیت‌های تحقیق و توسعه روی محصولی که قبلاً توسط افراد یا شرکت‌های دیگر تولید شده است، انجام شده باشد. بدیهی است مهندسی معکوس با کپی‌برداری متفاوت است. در مهندسی معکوس، هدف استخراج دانش یا طراحی نهفته در چینش اجزا و همچنین مواد و قطعات بکار رفته در محصول نهایی توسط تیم طراحی و مهندسی خبره است.

پ- انتقال فناوری: شرکت ابتدا دانش فنی را از طریق انتقال فناوری از مجموعه‌های بیرون از شرکت (از طریق خرید لیسانس، کلید در دست، خرید تجهیزات، دریافت آموزش از شرکت‌های دارنده دانش فنی و نظایر آن) وارد کرده و در ادامه با انجام تحقیق، طراحی و توسعه، موفق به بومی سازی و افزایش عمق ساخت داخل یا بهبود در محصول یا فرایند (تجهیزات) پیچیده، تولید شده باشد.

ماده ۳- در تمامی موارد الف، ب و ج، لازم است شرکت به دانش فنی و منطق طراحی (دانش چرایی)، دست یافته و مسلط باشد.

^۱ در مورد کالاها یا خدماتی که دارای شرط سطح فناوری در بند ب ماده (۲) هستند، طراحی انجام شده باید دارای پیچیدگی فنی باشد. همچنین در مورد تجهیزات بزرگ، ترکیبی از موارد الف، ب و ج نیز مورد قبول است.

^۲ زیرسیستم اصلی، بخش‌هایی از محصول است که علاوه بر دارا بودن شرط سطح فناوری بند ب ماده ۲، با توجه به حوزه فناوری محصول و نظر دبیرخانه، حداقل ۲۵ درصد از قیمت فروش محصول، ناشی از آن بخش‌ها باشد.

ماده ۴- دبیرخانه می تواند شرط تسلط بر دانش فنی را با توجه به حوزه فناوری از طریق تعدادی از نشانگرهای اثبات کننده دانش فنی از قبیل موارد ذیل احراز نماید. سنجش این موارد در ارتباط با محصول مورد ارزیابی صورت می پذیرد:

- هزینه کرد تحقیق و توسعه
- تعداد نیروی انسانی فعال در حوزه تحقیق و توسعه شرکت
- برخورداری از مشتری تخصصی پایدار
- میزان جذب سرمایه از شرکت های بزرگ
- میزان سرمایه گذاری در تیم های فناور و شرکت های دانش بنیان
- انعقاد قراردادهای همکاری فناورانه با سایر شرکت ها یا دانشگاه ها
- انعقاد قراردادهای همکاری فناورانه معتبر جهانی
- داشتن ثبت اختراع بین المللی تأیید شده نهایی (گرنٹ شده)
- دارا بودن استانداردهای تخصصی و تأییدیه های عملکرد

پیوست (۳): دستورالعمل بررسی سوء سابقه شرکت ها

ماده ۱- شرکت هایی که در عمل به تعهدات، سوء سابقه و تخلفات مکرر داشته اند (در زمینه بازپرداخت تسهیلات، هزینه کرد حمایت ها، بهره گیری از معافیت های مالیاتی، بیمه ای و ...)، از شمول بررسی در قالب این آیین نامه خارج می باشند.

تبصره - صندوق نوآوری و شکوفایی از طریق اخذ اطلاعات از سایر نهادهای مالی، سابقه مالی شرکت های دارای سوء سابقه را استخراج و در اختیار دبیرخانه قرار می دهد.

ماده ۲- در صورت تشخیص کارگروه، دبیرخانه می تواند از سایر مراجع ذیربط نیز استعلام های لازم را دریافت نماید. دبیرخانه می تواند برای این منظور از کارگزاران معتمد و صاحب صلاحیت استفاده نماید.

تبصره - در صورت اعتراض شرکت ها، دبیرخانه موضوع را بررسی کرده و تصمیم گیری نهایی را انجام خواهد داد.

ماده ۳- تأییدیه شرکت های دانش بنیان که تخلفات مکرر در عمل به تعهدات خود داشته باشند (تسهیلات مالی و حمایت ها)، به تشخیص دبیرخانه لغو می شود.

پیوست (۴): تعهدنامه دارا بودن نظام‌نامه مالی

ماده ۱- شرکت‌های متقاضی موظف به داشتن گردش مالی شفاف هستند (نظیر دارا بودن دفاتر قانونی معتبر، اسناد مالی درآمد و هزینه معتبر، گردش وجوه نقد صرفاً از طریق حساب‌های بانکی رسمی شرکت متقاضی، ثبت به‌موقع و صحیح اسناد مالی، و رعایت استانداردهای حسابداری) و لازم است نسبت به ثبت فعالیت‌های مالی، عملیاتی و جاری خود اقدام نمایند. موارد مدنظر در نظام‌نامه مالی شرکت متقاضی به شرح زیر است:

- الف- کلیات اصول مالی (کلیه وقایع عملیات مالی شرکت متقاضی و نحوه تنظیم، ثبت و نگاه‌داری دفاتر، حساب‌ها و گزارش‌های مالی بر اساس اصول و موازین پذیرفته شده حسابداری باشد).
- ب- درآمد و هزینه (درآمدهای تحقق یافته که به حساب یا حساب‌های بانکی شرکت متقاضی واریز می‌شود و برداشت از این حساب با تعیین محل مصرف با امضای مجاز مذکور در اساسنامه خواهد بود).
- پ- قیمت تمام شده (به منظور دستیابی به هزینه محصولات و خدمات تولید و ارائه شده توسط شرکت متقاضی، هزینه مواد مستقیم مصرفی، دستمزد مستقیم و سربار ساخت، محاسبه و در حساب‌ها ثبت می‌شود).

پیوست (۵): شرایط انتقال محصول

- ماده ۱-** فرایند انتقال محصول: این فرایند زمانی انجام می‌شود که درخواستی از سوی شرکت دانش‌بنیان مبنی بر انتقال محصول / محصولات دانش‌بنیان به شرکت دیگر توسط دبیرخانه دریافت شده باشد.
- ماده ۲-** در صورتی که همه محصولات شرکت مبدا به شرکت مقصد انتقال داده شود، گواهی دانش‌بنیان شرکت مبدا لغو می‌شود.
- ماده ۳-** در صورتی که یک یا تعدادی از محصولات شرکت مبدا به شرکت مقصد انتقال داده شود و محصول تأیید شده دیگری در مالکیت شرکت مبدا باقی بماند، شرکت مبدا به صورت تأیید به فعالیت خود ادامه می‌دهد ولی ممکن است نوع تأیید دانش‌بنیان آن تغییر کند.
- ماده ۴-** در صورتی که شرکت‌های دانش‌بنیان درخواست انتقال محصول دانش‌بنیان خود به شرکت دیگری را داشته باشند، باید درخواست خود را از طریق نامه رسمی و امضا شده (توسط

همه سهامداران شرکت مبداء) به دبیرخانه ارائه نمایند. موضوع درخواست توسط دبیرخانه با توجه به وضعیت شرکت مبدا و مقصد، محتوای نامه ارسالی بررسی خواهد شد. شروط ضروری برای درج در نامه انتقال محصول شامل موارد زیر است:

الف- نامه باید در سربرگ شرکت بوده و توسط تمامی سهامداران/ شرکا به همراه مهر رسمی شرکت مبدا امضا شود.

ب- نام محصول مورد انتقال باید دقیقاً مشابه محصولات ارزیابی و درج شده در کارتابل شرکت مبدا باشد.

پ- نحوه انتقال پرسنل تحقیق و توسعه مرتبط با محصول انتقالی از شرکت مبدا به شرکت مقصد باید ذکر شود.

ت- فرم اقرارنامه مالکیت می‌بایست توسط شرکت مبدا بروزرسانی و در پیوست نامه باشد. تبصره- تمامی اطلاعات وارد شده در فرم اقرارنامه باید منطبق با اطلاعات آخرین آگهی روزنامه رسمی شرکت یا بر اساس آخرین صورتجلسه مجمع عمومی باشد.

ماده ۵- در زمان ارسال درخواست انتقال محصول، باید بیش از یکسال تا زمان تمدید شرکت مبدا باقی مانده باشد، در غیر اینصورت شرکت باید منتظر نتیجه تمدید شرکت مبدا بماند و سپس اقدام نماید.

ماده ۶- در صورت موافقت با انتقال محصول از شرکت مبدا به شرکت مقصد، امکان برگشت محصول به شرکت مبدا وجود نخواهد داشت.

ماده ۷- امکان انتقال محصول مستعد و ساخت نمونه جدید وجود ندارد.

ماده ۸- امکان انتقال نام یا نام‌های تجاری بدون انتقال نام محصول تأیید شده به شرکت مقصد وجود ندارد.

ماده ۹- تاریخ انقضاء شرکت مقصد مطابق با تاریخ انقضاء شرکت مبدا خواهد بود.

دستورالعمل اعطای مجوز تأسیس، تبدیل و فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی

کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۲ به استناد ماده (۸) آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (موضوع تصویب‌نامه شماره ۷۳۳۱۸/ت/۵۲۲۳۱-هـ مورخ ۱۳۹۴/۶/۸ و اصلاحات بعدی آن) دستورالعمل اعطای مجوز تأسیس، تبدیل و فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- تعاریف

واژه‌های به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر تعریف می‌شوند:

الف- دستگاه اجرایی: دستگاه‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶.

ب- کارگروه: کارگروه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان موضوع ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۴۱۶۰۲/ت/۴۶۵۱۳-هـ مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۱ هیئت وزیران و اصلاحات و الحاقات بعدی آن.

پ- دبیرخانه: دبیرخانه تخصصی صندوق‌های پژوهش و فناوری مستقر در صندوق نوآوری و شکوفایی.

ت- صندوق: صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی موضوع ماده (۱۰۰) برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، موضوع ماده (۴۵) برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور.

ث- صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی: صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی موضوع «دستورالعمل تأسیس و نحوه فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی» مصوب دوازدهمین جلسه کارگروه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۲.

ج- صندوق مشابه: صندوق‌های غیر پژوهش و فناوری که موضوع فعالیتشان مشابه صندوق باشد.
 چ- اساسنامه: اساسنامه نمونه صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۲۵۱۸۶/ت/۵۷۴۲۱هـ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱ هیئت وزیران.

ح- متقاضی: شخص حقوقی خواهان تأسیس صندوق یا تبدیل صندوق مشابه به صندوق.

خ- نماینده متقاضی: شخص حقیقی و تام‌الاختیاری است که به صورت کتبی از سوی متقاضی جهت پیگیری فرآیند دریافت مجوز تأسیس و تبدیل، معرفی می‌شود.

د- سهامدار: شخص حقوقی که از سوی متقاضی به منظور مشارکت در تأسیس صندوق معرفی می‌شود.

ذ- نماینده سهامدار: شخص حقیقی و تام‌الاختیاری است که از طرف سهامدار به صورت کتبی برای حضور در مجامع صندوق معرفی می‌شود.

ر- هیئت‌مدیره: به اشخاصی که از بین نمایندگان سهامداران صندوق، به منظور مدیریت، راهبری و نظارت بر فعالیت‌های صندوق انتخاب شده و حدود وظایف و اختیارات آن در چارچوب اساسنامه به تصویب مجمع می‌رسد.

ز- مجوز تأسیس و تبدیل: مجوزی است که بعد از طی مراحل تصویب کارگروه، توسط دبیرخانه به منظور تأسیس صندوق یا تبدیل به آن صادر می‌شود.

ژ- مجوز فعالیت: مجوزی است که پس از احراز شرایط ماده ۹ این دستورالعمل، از سوی دبیرخانه صادر می‌شود.

س- صندوق جامع: صندوقی که مجوز فعالیت آن به منظور فعالیت در تمامی حوزه‌های پژوهش، فناوری و نوآوری صادر شده است.

ش- صندوق تخصصی: صندوقی که مجوز فعالیت آن به منظور فعالیت در حوزه‌های پژوهش، فناوری و نوآوری مورد تصویب کارگروه صادر شده است.

ص- درگاه: درگاه ملی مجوزهای کسب و کار که بر اساس ماده (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن، تحت مدیریت دبیرخانه «هیئت مقررات‌زدایی و بهبود محیط کسب و کار» به منظور ثبت درخواست مجوز تأسیس/تبدیل و فعالیت ایجاد شده است.

ض- ذی‌نفع واحد: یک شخص حقیقی یا حقوقی بطور مستقل و یا دو یا چند شخص حقیقی یا

حقوقی که به واسطه برخورداری از روابط مالکیتی، مدیریتی، مالی، کنترلی و یا به هر نحو دیگری می‌توانند صندوق را در معرض ریسک قرار دهند (بدین ترتیب که مشکلات یکی از آن‌ها بتواند به دیگری تسری یابد و منجر به عدم ایفای تعهدات آن‌ها شود) و یا امکان ایجاد انحصار در زیست‌بوم فناوری و نوآوری کشور را فراهم کند. تشخیص مصادیق ذی‌نفع واحد بر عهده دبیرخانه است.

ط- بلوک سهامداری: یک یا چند شخص حقوقی با ذی‌نفعی واحد، که حداکثر می‌توانند به میزان سی و سه درصد سهامدار صندوق باشند.

ماده ۲- شرایط عمومی اعطای مجوز تأسیس

مجوز تأسیس یا تبدیل بر اساس شرایط زیر اعطا می‌شود:

الف- متقاضی اخذ مجوز تأسیس/تبدیل صندوق جامع در شهر تهران باید حائز یکی از شرایط زیر باشد:

۱- پارک‌های علم و فناوری مورد تأیید شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دارای پارک علم و فناوری، مراکز رشد و یا نوآوری که حداقل ۱۰۰ واحد فناور و دانش‌بنیان مستقر دارند.

۲- دستگاه اجرایی دارای واحد تخصصی با شرح وظایف مرتبط که برنامه و بودجه مصوب در حوزه فناوری و نوآوری داشته باشد.

۳- بخش خصوصی دارای عملکرد در حوزه توسعه فناوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان که حداقل سه شرط از مجموعه شرایط زیر را داشته باشد:

۳-۱- برای انجام فعالیت‌های تحقیق و توسعه خود، یک شرکت مستقل با حداقل سه سال سابقه فعالیت داشته باشد؛

۳-۲- دارای مجوز تحقیق و توسعه از وزارت صنعت، معدن و تجارت باشد؛

۳-۳- مجموع مبلغ قراردادهای تحقیق و توسعه در سه سال آخر حداقل به میزان نیم درصد درآمد عملیاتی سال آخر متقاضی باشد؛

۳-۴- هزینه‌های تحقیق و توسعه در صورت‌های مالی سه سال گذشته شناسایی شده باشد؛

۳-۵- هزینه‌های تحقیق و توسعه در سند بودجه سه سال اخیر برآورد شده باشد؛

- ۳-۶- دارای شرکت زایشی مبتنی بر فناوری و نوآوری باشد؛
- ۳-۷- در سه سال اخیر، محصول/خدمت جدید مبتنی بر فناوری توسعه داده باشد؛
- ۳-۸- دارای حداقل یک تجربه سرمایه‌گذاری خطرپذیر و راهبری کسب و کارهای نوپا و در حال رشد با عمر بیش از یکسال باشد.
- ب- متقاضی اخذ مجوز تأسیس/تبدیل صندوق جامع در سایر استان‌ها باید حائز یکی از شرایط زیر باشد:
- ۱- پارک‌های علم و فناوری دارای مجوز از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با مشارکت سایر نهادهای اصلی علم و فناوری استان اعم از دانشگاه‌ها و یا دستگاه‌های اجرایی.
- ۲- شرایط دستگاه اجرایی و بخش خصوصی متقاضی تأسیس در سایر استان‌ها مشابه شهر تهران است.
- تبصره ۱-** در هر استان یک صندوق جامع تشکیل خواهد شد و حضور نهاد متولی علم و فناوری (پارک‌های علم و فناوری) در ترکیب آن الزامی است.
- تبصره ۲-** در صورت عدم رعایت الزامات و حداقل‌های فعالیتی از سوی صندوق استانی، ایجاد صندوق جدید در آن استان پس از تایید کارگروه امکان‌پذیر خواهد بود.
- پ- متقاضی اخذ مجوز تأسیس/تبدیل صندوق تخصصی باید حائز شرایط زیر باشد:
- ۱- حداقل یک نهاد متولی تخصصی شامل مراکز علمی (واحدهای دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی و پژوهشی یا مؤسسه پژوهشی دارای ظرفیت و با تخصص مرتبط) و یا بخش خصوصی فعال در حوزه تخصصی (از جمله شتاب‌دهنده تخصصی، شرکت دانش‌بنیان مرتبط) در ترکیب سهامداران صندوق حضور داشته باشد.
- ۲- صندوق‌های تخصصی فناوری محور و مسئله محور بر اساس موضوعات اولویت‌دار توسعه فناوری ملی با پیشنهاد دبیرخانه و تایید کارگروه تشکیل می‌شوند.
- تبصره- حداقل ۷۰ درصد از خدمات مالی صندوق‌های تخصصی باید به حوزه مندرج در مجوز تأسیس مرتبط باشد.

ماده ۳- سرمایه صندوق

الف- حداقل سرمایه اولیه برای تأسیس صندوق‌های جامع، در شهر تهران ۱،۰۰۰ میلیارد ریال،

در کلان‌شهرها ۵۰۰ میلیارد ریال، در مناطق کمتر توسعه‌یافته ۲۰۰ میلیارد ریال و در سایر مناطق ۳۰۰ میلیارد ریال است.

ب- حداقل سرمایه ثبتی برای صندوق‌های تخصصی ۵۰۰ میلیارد ریال می‌باشد.

پ- سرمایه اولیه صندوق‌ها باید در طی دو سال تماماً به صورت نقدی تادیه شود. سرمایه اولیه نباید به صورت مستقیم یا غیرمستقیم از محل تسهیلات دریافتی صاحبان سهام از بانک‌ها، صندوق‌های مشابه، مؤسسات اعتباری غیربانکی و سایر بنگاه‌های پولی اعم از دولتی و غیردولتی تأمین شود.

ت- دبیرخانه موظف به احراز توانایی مالی سهامداران با دریافت اسناد معتبر است.

ماده ۴- مدارک اخذ مجوز تأسیس

اخذ مجوز تأسیس منوط به ارائه مدارک زیر به دبیرخانه است:

الف- درخواست کتبی مجوز تأسیس و معرفی نماینده تام‌الاختیار.

ب- کاربرگ اطلاعات شناسایی سهامداران.

پ- تصویر روزنامه رسمی آخرین وضعیت ثبتی سهامداران شامل آگهی تأسیس، انتخاب و تغییرات اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل، اساسنامه و تغییرات آن با ذکر آخرین میزان سرمایه تادیه و تعهد شده

ت- پیش‌نویس اساسنامه منطبق با متن نمونه مصوب

ث- معرفی کتبی نمایندگان صاحبان سهام در مجمع عمومی مؤسس از سوی سهامداران

ج- صورت‌های مالی حسابرسی شده با اظهارنظر مقبول برای سال آخر (در خصوص متقاضی بخش خصوصی) و تصویر برابر اصل شده اساسنامه و مصوبه هیئت امنا و بودجه مصوب برای نهاد علمی و دستگاه اجرایی

چ- مستندات برخورداری سهامداران از سوابق کاری مرتبط با حوزه پژوهش، فناوری، نوآوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان، سرمایه‌گذاری و تولیدی و یا خدماتی

ح- مستندات مربوط به سوابق اجرایی و تحصیلی هیئت مدیره و مدیرعامل پیشنهادی برای صندوق، همراه با تصویر کارت ملی و صفحه اول شناسنامه و آخرین مدرک تحصیلی

خ- گواهی عدم سوءپیشینه برای اعضای پیشنهادی هیئت مدیره صندوق

د- کاربرگ رضایت‌نامه اعتبارسنجی مالی اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل پیشنهادی برای

صندوق

ذ- طرح توجیهی جامعه هدف، علل نیاز به تأسیس صندوق، چشم انداز و برنامه و فعالیت‌های آتی
 ر- صورتجلسه مجمع عمومی مؤسسان
 تبصره- دبیرخانه می‌تواند در صورت نیاز به منظور تکمیل پرونده، مدارک دیگری را از متقاضیان
 اخذ کند.

ماده ۵- شرایط اختصاصی اعطای مجوز تأسیس

شرایط اختصاصی اعطای مجوز تأسیس شامل بررسی موارد زیر است.

الف- احراز هویت، ظرفیت مالی و حوزه فعالیت سهامداران که بر اساس معیارهای زیر انجام
 می‌شود:

۱- سهامداران باید دارای شخصیت حقوقی، شناسه ملی، کد بیمه کارگاهی باشند و حداقل یک
 سال از تاریخ ثبت شخصیت حقوقی گذشته باشد.

۲- تعهد هر سهامدار در زمان تأسیس در هر صندوق حداکثر معادل آخرین سرمایه ثبتی آن
 خواهد بود.

۳- سهامداران نباید دارای بدهی قطعی نزد سازمان امور مالیاتی باشند.

۴- سهامداران طبق صورت‌های مالی حسابرسی شده نباید مشمول ماده ۱۴۱ لایحه اصلاحی
 قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ باشند.

۵- سهامداران بخش خصوصی باید دارای سابقه کاری مرتبط در حوزه پژوهش، فناوری، نوآوری
 و دانش بنیان یا سرمایه‌گذاری یا تولیدی و خدماتی باشند.

ب- ترکیب سهامداران صندوق از نظر ذینفع واحد، باید دارای شرایط زیر باشد:

۱- هر سهامدار می‌تواند به صورت مستقیم حداکثر در یک صندوق و یا صندوق سرمایه‌گذاری
 خطرپذیر شرکتی و به صورت غیرمستقیم حداکثر در یک صندوق و یا صندوق سرمایه‌گذاری
 خطرپذیر شرکتی از طریق شرکت‌هایی که در آن‌ها سهام دارد، مشارکت کند.

تبصره- سهامداری غیرمستقیمی که کمتر از ۱۰ درصد از ترکیب سهامدار مستقیم صندوق را
 داشته باشد، مشروط به عدم حضور این سهامدار مستقیم در هیئت مدیره و حداکثر در دو
 صندوق، مشمول ذینفع واحد نمی‌شود.

۲- هر بلوک سهامداری می‌تواند حداکثر مالک ۳۳٪ سهام صندوق باشد.

- ۳- مجموع درصد سهامداری دستگاه اجرایی در هر صندوق به صورت مستقیم یا غیرمستقیم، نباید بیشتر از ۴۹ درصد باشد.
- ۴- با هدف انتقال تجربه، صندوق‌های دارای مجوز فعالیت با رعایت شرایط زیر می‌توانند در ترکیب سهامداری صندوق جدید قرار گیرند:
- ۵- دارای ۵ سال سابقه فعالیت و صورت‌های مالی حسابرسی شده با اظهارنظر مقبول سال آخر
- ۶- ارائه دلایل توجیهی مورد تایید دبیرخانه برای سرمایه‌گذاری در صندوق جدید
- ۷- رعایت منفرداً یا مجتمعاً سقف ۲۰ درصد جهت مشارکت در صندوق جدید
- ۸- تأدیه کامل سرمایه موضوع ماده ۳ این دستورالعمل
- ۹- انتصاب حداکثر یک عضو در هیئت مدیره صندوق جدید توسط صندوق/صندوق‌های سهامدار
- ۱۰- عدم احتساب آورده سرمایه صندوق‌های سهامدار در حداقل سرمایه صندوق جدید موضوع ماده ۳
- پ- ترکیب، اهلیت و صلاحیت اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل صندوق بر اساس ضوابطی است که دبیرخانه تعیین می‌کند؛ و مبتنی بر معیارهای زیر سنجیده می‌شود و دبیرخانه در قالب جلسات مصاحبه، دانش و اطلاعات اعضا و مدیرعامل را نسبت به موضوعات، قوانین و ضوابط مرتبط با حوزه فعالیت صندوق‌ها، مدیریت مالی، اداری و حقوقی بررسی و احراز می‌کند:
- ۱- هر بلوک سهامداری حداکثر یک عضو در ترکیب هیئت مدیره می‌تواند داشته باشد.
- ۲- دارا بودن حداقل ۳ سال سابقه فعالیت در حوزه پژوهش، فناوری، نوآوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان برای حداقل یک عضو
- ۳- دارا بودن حداقل ۳ سال سابقه فعالیت در حوزه مالی و سرمایه‌گذاری برای حداقل یک عضو دارای حداقل مدرک کارشناسی از دانشگاه‌های مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۴- فقدان بدهی معوق به بانک‌ها، مؤسسات اعتباری غیربانکی و چک برگشتی رفع سوء اثر نشده در نظام بانکی کشور
- ۵- گواهی عدم سوء پیشینه
- ۶- نماینده/نمایندگان دولت در هیئت مدیره صندوق با رعایت قوانین و مقررات بند «ت»، طی معرفی‌نامه کتبی از سوی بالاترین مقام دستگاه اجرایی تعیین می‌گردد. متناسب با میزان سهام

دولت، تعداد نمایندگان دولت در صندوق‌های با ۳ عضو هیئت مدیره، حداکثر یک عضو و در صندوق‌های با ۵ عضو هیئت مدیره، حداکثر دو عضو و در صندوق‌های با ۷ عضو هیئت مدیره حداکثر ۳ عضو خواهد بود.

ت- طرح تجاری، مدل مالی و مدارک ارائه شده مذکور در ماده ۴

ماده ۶- تعیین نام صندوق

نام صندوق باید متناسب با ضوابط کارگروه و آیین‌نامه انتخاب شده باشد و با نام‌های ثبت شده دیگر مشابه نباشد و به گونه‌ای گمراه کننده انتخاب نشده باشد.

تبصره- استفاده از کلماتی نظیر «ملی» یا «ایران» و غیره در نام صندوق که معمولاً توسط اشخاص و نهادهای وابسته به دولت و حاکمیت بکار می‌رود، و نیز استفاده از کلمات و عباراتی که ذهن مخاطب را به سمت وابستگی صندوق به اشخاص خصوصی یا دولتی خاصی ببرد ممنوع است مگر این وابستگی میان صندوق و آن اشخاص وجود داشته و اثبات شود.

ماده ۷- شرایط تبدیل صندوق مشابه

درخواست تبدیل صندوق مشابه به صندوق پس از تطبیق با مواد این دستورالعمل، توسط دبیرخانه بررسی و پیشنهاد تبدیل از سوی دبیرخانه جهت تایید و تصویب در کارگروه مطرح می‌شود.

ماده ۸- فرآیند بررسی و اعطای مجوز تأسیس

متقاضی موظف است از طریق درگاه درخواست خود را به همراه مستندات ثبت نمایند؛ در صورت عدم بارگذاری مدارک بعد از مدت ۷ روز کاری درخواست وی کان لم یکن تلقی خواهد شد. دبیرخانه طی ۳۰ روز کاری پس از دریافت کامل مستندات از درگاه، پرونده صندوق را تشکیل و شرایط عمومی و اختصاصی صندوق را بر اساس این دستورالعمل بررسی می‌نماید که در صورت تایید دبیرخانه درخواست متقاضی جهت اخذ مجوز تأسیس در جلسه کارگروه مطرح می‌گردد. در صورت موافقت کارگروه مجوز تأسیس به نماینده اعلام و ابلاغیه آن خطاب به مرجع ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیر تجاری صادر می‌شود.

تبصره ۱- هرگونه ایراد یا نقص مستندات به اطلاع نماینده متقاضی خواهد رسید، چنانچه موارد اعلامی ظرف ۲ ماه برطرف نشود، تقاضای واصله کان لم یکن تلقی می‌شود.

تبصره ۲- صدور مجوز تأسیس یا تبدیل صرفاً برای ثبت صندوق تحت عنوان شرکت صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی (سهامی خاص) نزد اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری صادر می‌شود و برای شروع فعالیت دریافت مجوز فعالیت از دبیرخانه الزامی است.

تبصره ۳- مهلت اعتبار مجوز تأسیس صادره، شش‌ماه از تاریخ ابلاغیه کارگروه است و در صورت انقضای آن، مجوز صادره از درجه اعتبار ساقط است.

تبصره ۴- تمدید مهلت مذکور در این ماده با درخواست کتبی متقاضی با ارائه دلایل توجیهی برای یک بار توسط دبیرخانه مجاز است.

ماده ۹- فرآیند بررسی و اعطای مجوز فعالیت

الف- پس از ثبت صندوق در اداره ثبت شرکت‌ها، هیئت مدیره صندوق شش ماه مهلت خواهد داشت تا نسبت به انجام اقدامات ذیل جهت اخذ مجوز فعالیت مبادرت ورزد و مدارک مربوطه را به دبیرخانه تسلیم کند. در غیر این صورت موضوع جهت تصمیم‌گیری در کارگروه مطرح و در صورت رای به انحلال، موضوع به اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری اعلام خواهد شد. ب- تمهید حداقل الزامات آغاز فعالیت از قبیل تامین فضای مناسب استقرار، نصب تابلو، تامین حداقل نیروی انسانی مطابق نمودار سازمانی مصوب، ثبت لوگو، طراحی سربرگ، ساخت مهر، معرفی وبگاه رسمی، نصب نرم‌افزارهای متمرکز مالی، حسابداری و پرونده مشتریان.

پ- تادیه حداقل ۳۵ درصد سرمایه ثبت شده

ت- ارائه اساسنامه مصوب، آگهی تأسیس و اظهارنامه ثبتی

ث- نام نویسی در درگاه سازمان امور مالیاتی، تامین اجتماعی و دریافت کد کارگاه و کد سجام
ج- تدوین و ارائه آیین‌نامه‌های داخلی مورد نیاز مصوب (مطابق اساسنامه) از قبیل آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی، اداری استخدامی، اعطای تسهیلات و قبول تعهدات، صدور ضمانت‌نامه و سرمایه گذاری.

چ- انجام سایر اقداماتی که حسب مورد توسط دبیرخانه تعیین و ابلاغ می‌شود.

تبصره ۱- مهلت مذکور در این ماده با درخواست کتبی متقاضی با ارائه دلایل توجیهی برای یک بار توسط دبیرخانه مجاز است.

تبصره ۲- در صورت اجرای کامل اقدامات مندرج در این ماده، صندوق باید از طریق درگاه

درخواست مجوز فعالیت خود را ثبت نماید. دبیرخانه پس از دریافت مستندات و بررسی کلیه مدارک، بازدید از محل استقرار صندوق را انجام و در صورت احراز شرایط، نسبت به صدور مجوز فعالیت اقدام می‌نماید.

تبصره ۳- مجوز فعالیت صندوق می‌بایست در وبگاه رسمی و محل استقرار صندوق در معرض رویت همگان قرار گیرد.

ماده ۱۰- فرآیند بررسی و اعطای مجوز تأسیس شعبه

صندوق در صورتی که درخواست تأسیس شعبه در مناطق دیگر داشته باشد، ملزم است موارد زیر را رعایت کند:

الف- تادیه کامل سرمایه به میزان حداقل تعیین شده در ماده ۳

ب- افزایش سرمایه از محل آورده نقدی به میزان حداقل تعیین شده در منطقه جغرافیایی تأسیس شعبه مطابق ماده ۳

پ- ارائه دلایل توجیهی ایجاد شعبه به دبیرخانه جهت طرح در کارگروه

ت- اخذ مجوز کارگروه برای تأسیس شعبه

سایر موارد

ماده ۱۱- دبیرخانه موظف است کلیه قوانین، مقررات و ضوابط مصوب کارگروه را به صندوق‌ها ابلاغ نماید و انحراف از اجرای ضوابط و سایر تخلفات را در چارچوب دستورالعمل‌های نظارت و لغو مجوز فعالیت صندوق‌ها به کارگروه گزارش دهد.

ماده ۱۲- انصراف هر یک از سهامداران و تغییر در ترکیب و درصد سهامداری پس از اخذ مجوز تأسیس بدون تأیید دبیرخانه مجاز نیست و تغییر بیش از ۲۵ درصد در ترکیب سهامداران، منوط به تأیید مجدد کارگروه است.

ماده ۱۳- دبیرخانه حسب شرایط و در صورت تصویب در کارگروه، می‌تواند بررسی درخواست مجوز تأسیس یا تبدیل را به حالت تعلیق درآورد.

ماده ۱۴- کلیه سهامداران صندوق‌هایی که با تصویب کارگروه مجوز فعالیت آن‌ها لغو شده است، تا زمان انحلال و تصفیه کامل آن صندوق، حق مشارکت در تأسیس و یا حضور در ترکیب سهامداری صندوق دیگر را نخواهند داشت.

ماده ۱۵- سایر موضوعات مرتبط با دامنه فعالیت، مجامع و امور سهامداران و حاکمیت شرکتی در صندوق‌ها تابع ضوابط مربوطه است.

ماده ۱۶- این دستورالعمل در ۱۶ ماده و ۱۳ تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۲ به تصویب کارگروه رسید و مفاد آن از تاریخ ابلاغ برای تمامی متقاضیان لازم‌الاجرا است و جایگزین فصل اول دستورالعمل مصوب ۱۳۹۸/۲/۳۰ می‌شود.

آیین نامه ارزیابی و تأیید صلاحیت شرکت‌های مشاوره و مشاوران حوزه ترویج، توانمندسازی و مشاوره اعتبار مالیاتی قانون جهش تولید دانش بنیان

ماده ۱- مقدمه

یکی از مهم‌ترین رویکردهای حمایت از تحقیق و توسعه در قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - اعتبار مالیاتی است. این موضوع در قانون جهش تولید دانش بنیان در ماده/بندهای زیر تصریح شده است:

الف- بند «ب» ماده (۱۱): معادل هزینه انجام شده برای فعالیت‌های تحقیق و توسعه، به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی اعطاء می‌شود و معادل آن از مالیات قطعی شده سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود.

ب- بند «ت» ماده (۱۱): با هدف حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکت‌های دانش بنیان، موارد زیر به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی اعطاء شده و به همین میزان از مالیات قطعی شده سال تخصیص سرمایه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود:

۱- حداکثر سی درصد (۳۰٪) سرمایه‌گذاری مستقیم شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تهران و یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و یا شرکت‌های دارای سرمایه ثبتي به میزان حداقل یک‌سی‌ام سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی، در شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و فناوری.

۲- سرمایه‌گذاری غیرمستقیم شرکت‌های مذکور در جزء (۱) این بند در تأسیس یا افزایش و صندوق‌های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌گذاری موضوع بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ که فعالیت آن‌ها در تأمین مالی فناوری و نوآوری و فعالیت‌های دانش بنیان به تأیید شورای راهبري فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان رسیده باشد.

پ- ماده (۱۳): با هدف توسعه ارتباط دانشگاه با صنعت، صنایع و واحدهای تولیدی دارای واحد تحقیق و توسعه که با یکی از واحدهای دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی مرتبط، با اولویت استان محل استقرار آن صنعت یا واحد تولیدی، تفاهمنامه همکاری منعقد نمایند،

قراردادهای تحقیق و توسعه مربوط با این تفاهمنامه‌ها، مشمول مزایای طرح شده در بند «ب» ماده (۱۱) این قانون نیز می‌گردند. همچنین تمامی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی موظفند کارگروه ارتباط با صنعت و معدن را با حضور نمایندگان صنعت و یا واحدهای تولیدی، با اولویت استان محل استقرار آن دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی، تشکیل دهند. لذا با هدف ارتقای شدت تحقیق و توسعه در کشور از طریق تقویت تحقیق و توسعه شرکتی، بهره‌مندی مؤثر شرکت‌ها از مزایای قانون جهش تولید دانش‌بنیان و همچنین جهت‌دهی پروژه‌های تحقیق و توسعه و سرمایه‌گذاری شرکت‌ها به سمت اولویت‌ها و رفع چالش‌های ملی، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری قصد دارد شبکه شرکت/مؤسسه‌های حقوقی و شبکه مشاوران حقیقی دارای شایستگی اجرایی و فنی لازم را جهت ترویج، توانمندسازی و مشاوره اعتبار مالیاتی شناسایی، ایجاد و توسعه دهد. همچنین لازم است این شبکه توسط معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری تأیید صلاحیت و به صورتی نظام‌مند ارزیابی شود تا برای شرکت‌های متقاضی خدمات مشاوره، توانمندسازی و ترویج اعتبار مالیاتی اطمینان ایجاد شود.

ماده ۲- اهداف

این آیین‌نامه الزامات، شایستگی‌ها و فرایند ارزیابی و تأیید صلاحیت شبکه شرکت/مؤسسه‌های حقوقی و شبکه مشاوران حقیقی مشاوره، توانمندسازی و ترویج اعتبار مالیاتی را با اهداف زیر تعیین می‌کند:

- جهت‌دهی پروژه‌های تحقیق و توسعه و سرمایه‌گذاری شرکت‌های متقاضی اعتبار مالیاتی به سوی اولویت‌های ملی؛
- شناسایی، انتخاب، اعتباربخشی و تأیید صلاحیت شبکه شرکت/مؤسسه‌های حقوقی در حوزه مشاوره، توانمندسازی و ترویج طرح‌های اعتبار مالیاتی؛
- یکپارچه‌سازی، مدیریت و بهبود خدمات مشاوره، توانمندسازی و ترویج طرح‌های اعتبار مالیاتی؛
- توسعه بهره‌مندی شرکت‌ها از مزایای اعتبار مالیاتی؛
- غربالگری اولیه طرح‌های متقاضیان اعتبار مالیاتی و کاهش بار دبیرخانه برنامه اعتبار مالیاتی؛

- شناسایی و توسعه ظرفیت‌های شرکتی در کلیه مناطق کشور؛
- شناسایی ظرفیت‌های دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی در تعریف و اجرای پروژه‌های تحقیق و توسعه و معرفی این ظرفیت‌ها به شرکت‌های متقاضی؛
- شناسایی ظرفیت‌های شرکت‌های دانش بنیان و فنوار برای همکاری فناورانه و سرمایه‌پذیری طرح‌های دانش بنیان و معرفی این ظرفیت‌ها به شرکت‌های متقاضی.

ماده ۳- دامنه کاربرد

الف- دامنه کاربرد این آیین‌نامه تعیین الزامات، شایستگی‌ها و فرایند ارزیابی و تأیید صلاحیت شرکت/مؤسسه‌های حقوقی و مشاوران حقیقی مشاوره، توانمندسازی و ترویج اعتبار مالیاتی موضوع بند «ب» ماده (۱۱)، بند «ت» ماده (۱۱) و ماده (۱۳) قانون جهش تولید دانش بنیان را پوشش می‌دهد.

ب- دامنه خدمات موضوع این آیین‌نامه صرفاً محدود به خدمات ترویج، توانمندسازی و مشاوره اعتبار مالیاتی می‌باشد و شامل فرایند ارزیابی و تخصیص اعتبار مالیاتی نیست. تبصره: شرکت مشاور می‌تواند در فرایند بارگذاری تا تصویب هزینه کرد اعتبار مالیاتی به عنوان نماینده شرکت متقاضی با دبیرخانه در تعامل باشد. برای این منظور لازم است شرکت متقاضی رسماً شرکت مشاور را به دبیرخانه معرفی نماید.

ج- دریافت خدمات مشاوره، توانمندسازی و ترویج اعتبار مالیاتی از طریق شرکت/مؤسسه‌های حقوقی و مشاوران حقیقی تأیید صلاحیت شده موضوع این آیین‌نامه، برای متقاضیان اعتبار مالیاتی الزام‌آور نیست. همچنین در صورت بهره‌مندی متقاضیان از خدمات شرکت/مؤسسه‌های حقوقی و مشاوران حقیقی تأیید صلاحیت شده، مزیتی در فرایند بررسی و تأیید میزان اعتبار مالیاتی ایجاد نخواهد شد.

ماده ۴- اصطلاحات و تعاریف

الف- قانون: قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱؛

ب- شورا: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع بند «الف» ماده (۸) قانون؛

پ- دبیرخانه: دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع بند «الف» ماده (۸) قانون؛

ت- اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه: اعتبار مالیاتی موضوع بند «ب» ماده (۱۱) و ماده (۱۳) قانون

و در چارچوب آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱۱) قانون موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۱۷۲۰۵/ت/۶۰۰۲۳ هـ.م.خ مورخ ۱۴۰۱/۷/۴ هیئت وزیران، دستورالعمل اجرایی بند «ب» ماده (۱۱) قانون موضوع مصوب دومین جلسه شورا مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ و شیوه‌نامه برخورداری از اعتبار مالیاتی برای قراردادهای تحقیق و توسعه با دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی موضوع ماده (۱۳) قانون مصوب سومین جلسه شورا مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۵؛

ث- اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری: اعتبار مالیاتی موضوع بند «ت» ماده (۱۱) قانون و در چارچوب آیین‌نامه اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۵۲۷۵۵/ت/۶۰۳۸۴ هـ.م.خ مورخ ۱۴۰۱/۸/۲۳ هیئت وزیران و دستورالعمل اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون موضوع مصوب دومین جلسه شورا مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰؛

ج- متقاضی اعتبار مالیاتی:

- شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی و خدماتی که دارای پروانه بهره‌برداری یا مجوز فعالیت از وزارتخانه‌ها و نهادهای ذی‌ربط هستند و متقاضی اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه می‌باشند.

- شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تهران یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و شرکت‌های دارای سرمایه ثابتی به میزان حداقل یک سی‌ام سرمایه ثبتي صندوق نوآوری و شکوفایی که متقاضی اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری می‌باشند.

چ- شرکت مشاوره اعتبار مالیاتی: اشخاص حقوقی شامل شرکت‌ها یا مؤسساتی که صلاحیت آن‌ها توسط دبیرخانه در چارچوب الزامات و ضوابط این آیین‌نامه برای ارائه خدمات مشاوره، توانمندسازی و ترویج اعتبار مالیاتی تأیید شده است.

ح- مشاور: اشخاص حقیقی که صلاحیت آن‌ها در چارچوب الزامات و ضوابط این آیین‌نامه برای فعالیت در قالب شرکت مشاوره اعتبار مالیاتی به تأیید دبیرخانه می‌رسد.

خ- تأیید صلاحیت: فرایند تأیید شایستگی و صلاحیت شرکت‌های مشاوره و مشاوران اعتبار مالیات.

د- گواهی تأیید صلاحیت: گواهی‌نامه احراز صلاحیت شرکت‌های مشاوره اعتبار مالیاتی که مطابق با الزامات این آیین‌نامه توسط دبیرخانه صادر می‌شود.

ماده ۵- مسئولیت تأیید، تمدید، تعلیق و ابطال صلاحیت شرکت‌های مشاوره اعتبار مالیاتی

مطابق با ضوابط و الزامات این آیین‌نامه بر عهده دبیرخانه است.

ماده ۶- الزامات عمومی شرکت مشاوره

الف- ماهیت حقوقی:

۱- شرکت مشاوره باید به عنوان یک شرکت یا مؤسسه ثبت شده و ماهیت حقوقی داشته باشد به صورتی که از لحاظ قانونی مسئولیت فعالیت‌های خودش را بپذیرد و به لحاظ حقوقی قابل شناسایی و ردیابی باشد.

۲- شرکت مشاوره به لحاظ حقوقی شامل چهار نوع زیر است:

- شرکت/مؤسسه‌های ثبت شده حقوقی؛
- مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز از شورای گسترش وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و شورای عالی انقلاب فرهنگی؛
- انجمن‌های علمی و صنفی دارای مجوز از نهادهای ذی‌ربط؛
- صندوق‌های پژوهش و فناوری جامع استانی دارای مجوز از کارگروه.

ب- شرکت مشاوره باید دارای اساسنامه معتبری باشد که در آن مأموریت، وظایف و دامنه کاری خود را تعیین کرده باشد.

پ- شرکت مشاوره باید به طور مستقل حسابرسی شود.

تبصره- در مواردی که شرکت مشاوره یکی از مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، انجمن‌های علمی و صنفی، صندوق‌های پژوهش فناوری و صندوق‌های پژوهش و فناوری سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی باشد، حسابرسی مستقل الزامی نیست.

ت- شرکت مشاوره باید منابع مالی لازم برای انجام فعالیت‌های خود را داشته باشد.

ماده ۷- تبعیت از اصول حرفه‌ای زیر توسط شرکت مشاوره الزامی است. شرکت مشاوره باید رعایت اصول زیر را در کلیه ارکان، کارکنان، فرایندها و خدمات خود جاری کرده و شرایط و امکان ارزیابی و اثبات رعایت آن توسط طرف‌های ذی‌نفع به ویژه دبیرخانه را فراهم کند.

الف- شرکت مشاوره باید در ارتباط با کیفیت کلیه فعالیت‌های مشاوره، توانمندسازی و ترویج اعتبار مالیاتی مسئول و پاسخگو باشد.

تبصره- با توجه به اینکه پذیرش طرح و تعیین میزان اختصاص اعتبار مالیاتی به شرکت متقاضی، توسط دبیرخانه و تیم‌های مستقل از مشاوره انجام میشود، ارائه وعده شفاهی یا مکتوب در

خصوص تایید طرحها یا تخصیص مبلغ اعتبار مالیاتی از طرف شرکت مشاوره ممنوع است.
ب- بی‌طرفی:

- کارگزاران و ارزیابان پروژه‌های اعتبار مالیاتی پس از قطع همکاری با دبیرخانه تا یکسال مجاز به مشارکت در مشاوره اعتبار مالیاتی نیستند.
- شرکت‌هایی که طی یک سال پیش از درخواست دریافت گواهی تأیید صلاحیت، در زمینه کارگزاری اعتبار مالیاتی با معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری همکاری داشته‌اند، اجازه فعالیت به‌عنوان شرکت مشاوره را نخواهند داشت.
- شرکت‌های مشاوره و مشاورانی که مطابق این آیین‌نامه گواهی تأیید صلاحیت دریافت می‌کنند، تا یک سال پس از پایان اعتبار گواهی مذکور، اجازه مشارکت در ارزیابی اعتبار مالیاتی را ندارند.

پ- محرمانگی:

- شرکت مشاوره باید از اطلاعات به دست آمده از متقاضی اعتبار مالیاتی در جریان ارائه خدمات، محافظت و اصل محرمانگی را در مورد این اطلاعات رعایت کند.
- شرکت مشاوره باید از حقوق مالکیت فکری طرح‌های مشمول اعتبار مالیاتی محافظت کند.
- شرکت مشاوره باید توافقنامه محرمانگی را با متقاضی اعتبار مالیاتی منعقد کند.
- ث- شرکت مشاوره باید چگونگی بهره‌مندی از خدمات مشاوره اعتبار مالیاتی را به کلیه متقاضیان اعتبار مالیاتی به شیوه‌ای شفاف و مستمر اطلاع‌رسانی کند و به صورت مؤثر در دسترس و پاسخگوی شرکت‌های متقاضی اعتبار مالیاتی باشد.

ماده ۸- الزامات اجرایی شرکت مشاوره

الف- سازمان‌دهی و مدیریت:

- باید در ساختار سازمانی شرکت مشاوره، مدیرارشد با مسئولیت‌های مشخص تعیین شده باشد.
- مدیریت ارشد باید مسئولیت حسن عملکرد و صحت خدمات ارائه شده توسط شرکت مشاوره و شبکه مشاوران تحت مدیریت خود را تضمین کند.

- شرکت مشاوره باید ساختار سازمانی و فرایندهای کاری مشخص و مدون داشته باشد.
- شرکت مشاوره باید به تناسب برای اجرای فرایندهای کاری خود کارکنان با مسئولیت و اختیارات مشخص و مدون داشته باشد.
- شرکت مشاوره باید طرح‌های خدمات مشاوره اعتبار مالیاتی شامل مشاوره، توانمندسازی و ترویج را مدون کند. این طرح‌ها باید حداقل شامل گام‌های اجرایی، شاخص‌های ارزیابی و هزینه‌های اجرا باشد.
- شرکت مشاوره باید برای خدمات شرکت مشاوره از مشاوران دارای گواهی تأیید صلاحیت از دبیرخانه استفاده کند.

ب- قرارداد ارائه خدمات:

کلیه خدمات قابل ارائه توسط شرکت مشاوره و مشاور باید در قالب قرارداد فی‌مابین، منعقد شود و شرکت مشاوره موظف است در صورت لزوم قرارداد خود و شرکت‌های متقاضی را به دبیرخانه ارائه نماید.

ث- شرکت مشاوره باید دارای زیرساخت‌های کافی شامل دفتر کار، تجهیزات اداری، رایانه و نرم‌افزارهای مورد نیاز، سایت، کانال‌های ارتباطی و سایر مواردی که برای اجرای خدمات مشاوره اعتبار مالیاتی ضروری است، باشد.

خ- شرکت مشاوره باید تجربه و سوابق قبلی خود را ثبت و در دسترس متقاضیان قرار دهد.

د- تخصص شرکت مشاوره در یک حوزه فناوری یا صنعتی خاص به عنوان مزیت در فرایند تأیید صلاحیت در نظر گرفته می‌شود.

ماده ۹- فرایند تأیید صلاحیت شرکت مشاوره

الف- صلاحیت شرکت مشاوره با طی مراحل زیر توسط دبیرخانه تعیین می‌شود:

- ارائه درخواست توسط مدیریت ارشد شرکت مشاوره به صورت مکتوب؛
- ارائه مستندات و سوابق مرتبط با برآورده‌سازی الزامات این آیین‌نامه به صورت خوداظهاری؛
- ارزیابی مدارک و مستندات توسط دبیرخانه؛
- در صورت تأیید اولیه مدارک، برگزاری جلسه حضوری با مدیریت ارشد و در صورت نیاز بازدید میدانی جهت صحت‌گذاری و اثبات توانمندی؛

- ارائه برنامه آموزش و توانمندسازی توسط دبیرخانه و طرح اقدام برای رفع نواقص احتمالی؛
- اجرای برنامه‌های آموزش و توانمندسازی و رفع نواقص احتمالی؛
- ارزیابی مجدد توسط دبیرخانه؛
- ارائه تعهدنامه کتبی رعایت اصول حرفه‌ای توسط شرکت مشاوره؛
- در صورت تأیید و اثبات توانمندی، گواهی تأیید صلاحیت به صورت یک ساله صادر می‌شود؛
- شرکت مشاوره برای دریافت و بهره‌مندی از مزایای گواهی تأیید صلاحیت باید توافقنامه تأیید صلاحیت را با دبیرخانه منعقد کند؛
- پس از یک سال بر اساس حجم فعالیت‌ها، بازخوردهای حاصله از متقاضی و سایر طرف‌ها دینفع، گواهینامه به صورت دو ساله تمدید خواهد شد؛
- تبصره - برای تمدید گواهینامه باید شرکت مشاوره در دوره یک ساله به تصویب حداقل یک پروژه اعتبار مالیاتی موفق گردد.
- دبیرخانه مجاز است بر اساس سوابق شرکت‌های مشاوره و بازخورد حاصل از عملکرد آن‌ها نسبت به رتبه بندی شرکت‌های مشاوره اقدام نماید.
- ب- در صورت عدم رعایت مفاد این آیین‌نامه توسط شرکت مشاوره تأیید صلاحیت شده، دبیرخانه می‌تواند اقدامات ذیل را انجام دهد:
  - تذکر کتبی به شرکت مشاوره؛
  - تعلیق گواهی تأیید صلاحیت تا شش ماه؛
  - ابطال گواهی تأیید صلاحیت.
- ماده ۱۰-** شرکت مشاوره باید مطابق با یک تعهدنامه تأیید صلاحیت با دبیرخانه، به صورت مکتوب خود را ملزم و متعهد به رعایت حداقل موارد زیر کند. گواهی تأیید صلاحیت پس از انعقاد تعهدنامه صادر خواهد شد و در صورت نقض هر یک از موارد تعهدنامه به تشخیص دبیرخانه گواهی نامه صلاحیت ابطال می‌گردد.
- الف- تعهد به اجرای مداوم الزامات این آیین‌نامه؛
- ب- تعهد به ارائه شواهد و سوابق اجرای بند فوق؛

پ- در صورت لزوم تعامل و همکاری با دبیرخانه جهت تصدیق برآورده سازی الزامات این آیین نامه در خدمات ارائه شده به متقاضیان اعتبار مالیاتی؛

ت- فراهم کردن دسترسی دبیرخانه به کارکنان، محل ها، اطلاعات، مدارک و سوابق شرکت مشاوره با هدف تأیید رعایت الزامات این آیین نامه و دسترسی به لیست شرکت های متقاضی اعتبار مالیاتی طرف قرارداد؛

ث- هرگونه ادعا در خصوص صلاحیت شرکت مشاوره از طرف دبیرخانه تنها در دامنه و زمان گواهی نامه صادره مجاز است.

ج- تعهد به پیروی از آیین نامه ها، دستورالعمل ها و شیوه نامه اعطای اعتبار مالیاتی؛

چ- اطلاع رسانی بدون تاخیر به دبیرخانه در مورد تغییرات قابل توجه شرکت مشاوره از قبیل:

- مدیریت ارشد و کارکنان؛
- منابع و محل ها؛
- شبکه مشاوران؛
- سایر موضوعاتی که می تواند بر توانایی و شایستگی شرکت مشاوره تاثیر بگذارد.

ماده ۱۱- الزامات و شایستگی های مشاور

الف- حداقل دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد؛

ب- سابقه مشاوره یا فعالیت مورد تایید در حوزه فناوری و نوآوری؛

پ- عدم سوء پیشینه با ارائه گواهی معتبر؛

ت- عدم مشارکت در فرایند ارزیابی اعتبار مالیاتی به عنوان ارزیاب یا کارشناس فنی (حداقل یک سال از آخرین مشارکت گذشته باشد)؛

ماده ۱۲- فرایند تأیید صلاحیت مشاور

الف- صلاحیت مشاوران به عنوان اشخاص حقیقی توسط دبیرخانه به صورت زیر انجام می شود:

- شرکت مشاوره اعتبار مالیاتی مشاوران فعال خود را برای احراز صلاحیت به صورت رسمی به دبیرخانه اعتبار مالیاتی معرفی می نماید. ارزیابی اولیه مشاوران متقاضی به لحاظ تحصیلات، سابقه، عدم سوء پیشینه؛
- انتخاب مشاوران حائز شرایط جهت توانمندسازی و تأیید صلاحیت؛
- برگزاری دوره های آموزشی مرتبط؛

- انجام آزمون و انتخاب نهایی مشاوران؛
  - دبیرخانه مجاز است بر اساس سوابق مشاوران و بازخورد حاصل از عملکرد آن‌ها نسبت به رتبه بندی آن‌ها اقدام نماید.
- تبصره- تخصص شرکت مشاوره در یک حوزه فناوری یا صنعتی خاص به عنوان مزیت در فرایند تأیید صلاحیت در نظر گرفته می‌شود.
- ب- در صورت عدم رعایت مفاد این آیین‌نامه توسط مشاور تأیید صلاحیت شده، دبیرخانه به صورت‌های زیر اقدام می‌کند:
- تذکر کتبی به مشاور؛
  - تعلیق گواهی تأیید صلاحیت تا شش ماه؛
  - ابطال گواهی تأیید صلاحیت.

دستورالعمل رسیدگی به اعتراضات و شکایات شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان

کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۸/۲۸ به استناد ماده (۷) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - و اصلاحات و الحاقات بعدی آن، دستورالعمل رسیدگی به اعتراضات و شکایات شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱ - در این دستورالعمل، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مندرج در ذیل به کار می‌روند: الف) قانون: قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، مصوب ۱۳۸۹ مجلس شورای اسلامی و اصلاحات و الحاقات بعدی آن.

ب) آیین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۴۱۶۰۲/ت/۴۶۵۱۳-ه مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۱ هیئت وزیران و اصلاحات بعدی آن.

ج) شورا: شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۲) قانون.

د) معاونت: معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری.

ه) دبیرخانه: دبیرخانه شورا موضوع تبصره (۲) ماده (۲) قانون.

و) شرکت: شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان موضوع ماده (۱) قانون.

ز) دستگاه: دستگاه‌های اجرایی که به موجب مفاد قانون وظیفه متمیزی یا اجرای حمایت‌های مندرج در قانون را برعهده دارند.

ماده ۲ - در اجرای ماده (۷) قانون، رسیدگی به اعتراضات و شکایات شرکت در خصوص عملکرد دستگاه، بر اساس این دستورالعمل انجام می‌شود.

ماده ۳ - دبیرخانه موظف است سامانه‌ای برخط را جهت دریافت شکایات شرکت راه‌اندازی کند و کلیه شکایات واصله را از طریق این سامانه و بدون نیاز به مراجعه حضوری متقاضی به جریان بیندازد.

ماده ۴ - درخواست‌های شرکت که در سامانه موضوع ماده (۳) این دستورالعمل بارگذاری می‌شوند، در سه گروه زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

الف) درخواست بازنگری: مواردی که در آن‌ها شرکت، متقاضی اصلاح، تکمیل یا تغییر

درخواست خود برای برخورداری از حمایت‌های مندرج در قانون است.
 ب) اعتراض: مواردی که در آن‌ها نتیجه بررسی درخواست اولیه شرکت برای برخورداری از حمایت‌های قانون یا نتیجه درخواست بازنگری شرکت برای متقاضی قابل پذیرش نیست و متقاضی به بررسی انجام‌شده توسط دستگاه معترض است.

ج) شکایت: مواردی که در آن‌ها شرکت مدعی قصور یا تقصیر از طرف دستگاه است یا مواردی که شرکت متقاضی نتیجه بررسی اعتراض خود توسط دستگاه را غیرقابل قبول می‌داند.

ماده ۵- دبیرخانه موظف است درخواست‌های بازنگری و اعتراض ثبت شده در سامانه ماده (۳) را جهت بررسی در اختیار دستگاه مربوطه قرار دهد. درخواست‌های بازنگری و اعتراض توسط دستگاه مورد بررسی قرار می‌گیرند.

ماده ۶- دستگاه موظف است ضمن اعلام فرایند اجرایی مدون بررسی درخواست‌های بازنگری و اعتراض به دبیرخانه شورا و شرکت‌های متقاضی، هر شش ماه یک‌بار گزارشی از بررسی این درخواست‌ها را به کارگروه دائمی شورا ارائه دهد.

ماده ۷- دستگاه موظف است حداکثر ظرف یک ماه به درخواست بازنگری یا اعتراض شرکت جهت برخورداری از حمایت‌های قانون رسیدگی و نتیجه نهایی را به متقاضی اعلام کند. چنانچه نتیجه بررسی دستگاه، رد درخواست شرکت باشد، این موضوع باید به طور مستدل به آگاهی متقاضی برسد.

ماده ۸- دبیرخانه موظف است شکایت‌های ثبت شده در سامانه ماده (۳) را به کمیته رسیدگی به شکایات دبیرخانه شورا با اعضای ذیل ارجاع دهد:

۱- دبیر شورا؛

۲- نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت؛

۳- نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛

۴- نماینده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛

۵- نماینده معاونت؛

۶- نماینده اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران؛

۷- یکی از اعضای حقیقی کارگروه به انتخاب رئیس کارگروه دائمی شورا.

تبصره ۱- شرکت شاکی و دستگاه متشاکی برای ادای توضیحات به جلسات کمیته رسیدگی

به شکایات دبیرخانه دعوت می‌شوند.

تبصره ۲- در صورتی که طرف شکایت شرکت یکی از اعضای کمیته ماده (۵) باشد، عضو مربوطه از کمیته حذف و به پیشنهاد کارگروه دائمی شورا جایگزین می‌شود.

ماده ۹- کمیته رسیدگی به شکایات دبیرخانه موظف است حداکثر ظرف یک ماه به شکایت شرکت جهت برخورداری از حمایت‌های قانون رسیدگی و نتیجه نهایی را به متقاضی اعلام کند. تبصره - شرکت و دستگاه مجری به مدت ۱۵ روز از تاریخ ابلاغ مصوبه کمیته رسیدگی به شکایات دبیرخانه شورا فرصت دارند تا اعتراض خود نسبت به این مصوبه را کتباً به دبیرخانه اعلام کنند.

ماده ۱۰- در صورت اعتراض شرکت یا دستگاه به مصوبه کمیته، موضوع در جلسه کارگروه دائمی شورا مورد بررسی قرار گرفته و مصوبه کارگروه با امضای رئیس کارگروه به شرکت و دستگاه ابلاغ خواهد شد.

تبصره - شرکت و دستگاه به مدت ۱۵ روز از تاریخ ابلاغ مصوبه کارگروه دائمی شورا فرصت دارند تا اعتراض خود را نسبت به این مصوبه کتباً به دبیرخانه اعلام کنند.

ماده ۱۱- در صورت اعتراض شرکت یا دستگاه به مصوبه کارگروه دائمی شورا، موضوع در جلسه شورا مورد بررسی گرفته و مصوبه شورا با امضای رئیس شورا به شرکت و دستگاه ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۲- پس از طی شدن فرایند مواد (۹)، (۱۰) یا (۱۱) این دستورالعمل، مصوبه توسط دبیرخانه شورا ابلاغ می‌شود. این مصوبه برای دستگاه لازم‌الاجراست و در صورت عدم اجرای مصوبه توسط دستگاه، موضوع جهت پیگیری به نهادهای نظارتی مربوطه از جمله سازمان بازرسی کل کشور ارسال خواهد شد.

ماده ۱۳- پیگیری اعتراض و شکایت از طریق فرایند این دستورالعمل مانع سایر پیگیری‌های قانونی توسط شرکت نیست و شرکت مجاز است شکایت خود را از طریق نهادهای مربوطه دنبال کند.

دستورالعمل حمایت از توسعه زنجیره‌های ارزش راهبردی و عبور از خام فروشی در چارچوب قانون جهش تولید دانش‌بنیان

کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۹ در راستای پیاده‌سازی تکالیف بند «پ» ماده (۹۹) قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران و مواد (۱) و (۳) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، دستورالعمل «توسعه زنجیره‌های ارزش راهبردی و عبور از خام فروشی» را به شرح ذیل تصویب کرد:

ماده ۱: هدف

«توسعه زنجیره‌های ارزش تولید و عبور از خام فروشی»، «توسعه صنعت ساخت ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید، صنعتی، معدنی و کشاورزی» و «ارتقای توانمندی‌های فناورانه تولیدی اقلام راهبردی» موضوع بند «پ» ماده (۹۹) قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران و مواد (۳) و (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان به عنوان تکالیف قانونی مشخص شده‌اند. هدف این دستورالعمل تعیین سازوکار اجرایی تکالیف مذکور در راستای رفع چالش‌های زیر می‌باشد:

- تمرکز سرمایه‌گذاری‌های پیشین در حلقه‌های اولیه زنجیره ارزش با ارزش افزوده پائین‌تر و عدم نوآوری در توسعه محصولات و حلقه‌های با ارزش افزوده بالاتر؛
- عدم توازن توانمندی داخل کشور در زنجیره‌های ارزش کلیدی و وابستگی به فناوری‌های خارجی و ارزبری بالا در فعالیتهای موجود؛
- بهره‌وری پایین و ضعف در رقابت‌پذیری محصولات ساخت داخل با محصولات مشابه در کشورهای توسعه‌یافته ناشی از ضعف فناوری در فعالیتهای صنعتی؛
- وجود ناترازی به دلیل عدم توجه به مصرف انرژی و اتلاف بالای منابع.

ماده ۲: رویکردها

رویکردهای اصلی این دستورالعمل عبارتند از:

الف) توجه به مفهوم نوآوری و توسعه فناوری در سطوح مختلف زنجیره ارزش مطابق با تجربیات جهانی در کنار حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان موجود؛

ب) توجه به رفع گلوگاه‌ها و حلقه‌های مفقوده زنجیره‌های ارزش با تعریف بازیگران جدید فناوری و دانش بنیان؛

پ) مشارکت‌دهی شرکت‌های دانش بنیان در طرح‌های کلان توسعه زنجیره با هدف بازسازی و ارتقاء مقیاس؛

ت) زمینه‌سازی برای نقش‌آفرینی بنگاه‌های بزرگ کشور به منظور توسعه نوآوری در کل زنجیره؛

ث) بهره‌گیری از تمامی ظرفیت‌های توسعه نوآوری اعم از توسعه دورن‌زا، مشارکتی و انتقال فناوری به کشور؛

ج) توسعه مشارکت عمومی-خصوصی (PPP) از طریق ایجاد منافع مشترک برای حاکمیت و بخش خصوصی.

ماده ۳: تعاریف

واژه‌های بکار رفته در این دستورالعمل، در معانی مشروح زیر بکار می‌روند:

الف) تعاریف کلی:

تعاریف عبارات اصلی این دستورالعمل عبارتند از:

۱- **قانون:** قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱.

۲- **کارگروه:** کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹ با اصلاحات بعدی آن.

۳- **نوآوری در زنجیره ارزش:** توسعه محصولات نوآورانه در بخش‌های بالادستی و پایین‌دستی زنجیره ارزش یا ارتقای فناوری در توسعه محصولات و فرآیندهای موجود که با هدف خلق ارزش افزوده بیشتر و بهبود بهره‌وری انجام می‌پذیرد.

ب) بازیگران اصلی:

در بخش بازیگران اصلی، با هدف توسعه نوآوری در سطح کلان زنجیره ارزش و نیز توسعه فناوری در حلقه‌های مفقوده زنجیره، علاوه بر شرکت‌های دانش بنیان و فناور، دو بازیگر جدید با عنوان «پیشران نوآوری زنجیره» و «توسعه‌دهنده فناوری زنجیره» به شرح ذیل به زیست‌بوم نوآوری افزوده می‌شوند:

۱- **شرکت دانش‌بنیان:** شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب سال ۱۳۸۹ که توسط معاونت تأیید می‌شود.

۲- **شرکت فناور:** شرکت‌ها و مؤسسات فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری دارای مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی.

۳- **کنسرسیوم دانش‌بنیان:** مجموعه‌ای از اشخاص حقوقی شامل حداقل یک شرکت دانش‌بنیان که به منظور فعالیت و اجرای طرحی مشخص بر اساس توافق‌نامه‌ای مشترک، با حفظ شخصیت حقوقی مستقل خود همکاری و مشارکت می‌کنند.

۴- **پیشران نوآوری زنجیره:** بنگاه بزرگ مشمول بند «ت» ماده (۱۱) قانون که به عنوان عضو اصلی زنجیره ارزش، نقش کلیدی در هماهنگی، هدایت و توسعه «نوآوری در زنجیره ارزش» ایفا می‌کند. این بنگاه با مدیریت راهبردی منابع، فناوری‌ها و فرآیندها، سایر بازیگران زنجیره را همسو کرده و زنجیره ارزش را به سمت ایجاد ارزش افزوده بیشتر، بهره‌وری بالاتر و نوآوری هدایت می‌کند. ویژگی‌های اصلی پیشران نوآوری زنجیره عبارت است از:

- دارای سهم بازار قابل توجه در زنجیره ارزش؛
- فعالیت در بیش از یک بخش از زنجیره ارزش و دارای ارتباطات گسترده با شرکت‌های سایر بخش‌های زنجیره ارزش؛
- سابقه عملکرد در حوزه توسعه فناوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان حداقل در یکی از موارد ذیل:

- برای انجام فعالیت‌های تحقیق و توسعه خود یک شرکت مستقل با حداقل سه سال سابقه فعالیت داشته باشد؛
- در سه سال اخیر، دارای قراردادهای تحقیق و توسعه به مبلغ حداقل نیم درصد درآمد عملیاتی باشد؛
- دارای شرکت زایشی مبتنی بر فناوری و نوآوری باشد؛
- در سه سال اخیر، محصول/خدمت جدید توسعه داده باشد و یا فرآیندهای تولید خود را بهبود داده باشد؛
- دارای صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (CVC) باشد؛

– دارای برنامه مدون سرمایه‌گذاری در حوزه توسعه فناوری و فعالیت‌های دانش بنیان مصوب هیئت مدیره شرکت باشد.

۵- توسعه‌دهنده فناوری زنجیره: یک «شرکت دانش بنیان» یا «کنسرسیوم دانش بنیان» که تحت مدیریت «پیشران نوآوری زنجیره»، راه‌حل‌های یکپارچه نوآورانه و فناورانه به ویژه در بخش‌های گلوگاهی زنجیره ارزش ارائه می‌دهد به نحوی که این راهکارها موجب افزایش ارزش افزوده و بهره‌وری زنجیره شود. ویژگی‌های توسعه‌دهنده فناوری زنجیره عبارت است از:

- دارای تسلط و شناخت دقیق از معماری و مدیریت توسعه فناوری زنجیره ارزش و خلأهای موجود در حلقه‌های مختلف زنجیره؛
- قابلیت انطباق با تجربیات موفق جهانی در زمینه فناوری‌های مورد نیاز زنجیره؛
- توانمند در توسعه فناوری و انتقال آن به سایر بازیگران زنجیره؛
- توانایی راهبری طرح‌های فناورانه و تقسیم کار با مشارکت سایر ذی‌نفعان زنجیره؛
- ارتباط مؤثر با مراکز تحقیقاتی، شرکت‌های فناور و بازیگران مختلف زنجیره.

۶- صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (CVC): صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴ و دستورالعمل «تاسیس و نحوه فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی» مصوب ۱۴۰۲/۰۳/۰۸ کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان که وابسته به شرکت «پیشران نوآوری زنجیره» است.

پ) نهادهای دولتی و اجرایی:

نهادهای دولتی و اجرایی در پشتیبانی و حمایت از برنامه و طرح‌های توسعه زنجیره عبارتند از:

- ۱- **وزارت اقتصاد:** وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان‌های زیرمجموعه آن.
- ۲- **وزارت صمت:** وزارت صنعت، معدن و تجارت.
- ۳- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۴- **معاونت:** معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری.
- ۵- **دستگاه مرکزی:** واحد مرکزی دستگاه‌های اجرایی که طبق مقررات وظیفه راهبری واحدهای تابعه را بر عهده دارند.
- ۶- **صندوق نوآوری و شکوفایی:** صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون حمایت

از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹.

۷- صندوق‌های حمایتی و توسعه‌ای دولتی: انواع صندوق‌های حمایتی و توسعه‌ای دولتی اعم از صندوق توسعه ملی، صندوق ضمانت صادرات ایران، صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته (صحا) که به موجب قانون و یا مصوبه هیئت وزیران تشکیل شده‌اند.

ت) برنامه و طرح توسعه زنجیره:

در راستای توسعه زنجیره ارزش، برنامه و طرح توسعه زنجیره به شرح ذیل تعریف می‌شوند:

۱- برنامه توسعه زنجیره: برنامه‌ای راهبردی شامل مجموعه‌ای از «طرح‌های توسعه زنجیره» که با هدف «نوآوری در زنجیره ارزش» و تکمیل حلقه‌های مفقوده آن توسط شرکت «پیشران نوآوری زنجیره» تدوین می‌شود. این برنامه با محوریت شرکت «پیشران نوآوری زنجیره» و «توسعه دهنده فناوری زنجیره» با مشارکت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری و همچنین «نهادهای دولتی و اجرایی» پیاده‌سازی می‌شود و دارای منافع مشترک عمومی و خصوصی است. برنامه توسعه زنجیره متشکل از موارد زیر است:

- دارای تحلیل وضعیت ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها، نقاط ضعف و حلقه‌های مفقوده موجود در زنجیره ارزش در داخل کشور؛
- دارای مطالعات تطبیقی بین‌المللی و بیان تجربیات موفق کشورهای پیشرو در توسعه زنجیره‌های ارزش مشابه؛
- شناسایی گلوگاه‌ها و موانع اصلی که عملکرد زنجیره ارزش را محدود کرده‌اند؛
- معرفی فناوری‌های مورد نیاز، نحوه اکتساب و نقش توسعه‌دهنده فناوری؛
- تشریح فازهای مختلف توسعه زنجیره ارزش و تعریف طرح‌های مرتبط با هر فاز توسعه؛
- تعیین نحوه مشارکت و نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در توسعه و یا انتقال فناوری؛

۲- طرح توسعه زنجیره: طرحی است که ذیل «برنامه توسعه زنجیره» توسط شرکت «پیشران نوآوری زنجیره» و با محوریت «توسعه‌دهنده فناوری زنجیره» تدوین می‌شود و موارد زیر در آن مشخص شده است:

- میزان آورده مالی و سرمایه‌ای شرکت «پیشران نوآوری زنجیره» و سایر ذی‌نفعان؛
- ابعاد فنی و پیش‌بینی توجیه‌پذیری اقتصادی طرح با رویکرد مشارکت عمومی-خصوصی (PPP)؛

▪ حمایت‌های دولتی مورد نیاز در طرح از جمله منابع مالی، حمایت مالیاتی، تنظیم‌گری و ...؛

▪ مراحل انجام طرح، زمانبندی و منابع مورد نیاز.

۳- پیوست فناوری: سندی است مطابق با تبصره «۸» بند «ب» ماده (۵) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی که شامل الزامات، تعهدات و برنامه‌های مشخص در حوزه مدیریت، بومی‌سازی و توسعه فناوری مرتبط با بخش‌های مربوط به انتقال فناوری در «طرح توسعه زنجیره» می‌باشد. تهیه این پیوست صرفاً برای اشخاص مشمول قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی الزامی است.

ماده ۴: سازوکار اجرایی

به منظور تعریف، طراحی و اجرایی‌سازی طرح‌های توسعه زنجیره:

الف) کمیته‌ای زیر نظر کارگروه متشکل از نماینده معاونت (رئیس کمیته)، نماینده وزارت صمت (عضو ثابت)، نماینده صندوق نوآوری و شکوفایی (عضو ثابت)، نماینده اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران (عضو ثابت)، نماینده دستگاه مرکزی (عضو متغیر) و نماینده تام‌الاختیار شرکت پیشران نوآوری زنجیره (عضو متغیر) و دو نفر از صاحب‌نظران (عضو حقیقی مدعو و متغیر) حوزه مربوطه تشکیل می‌شود که وظایف آن عبارتند از:

▪ ارزیابی و تأیید برنامه و طرح‌های توسعه زنجیره ارائه شده از سوی پیشران نوآوری زنجیره؛

▪ تعیین نحوه مشارکت عمومی-خصوصی (PPP) متناسب با طرح و برنامه پیشنهادی؛

▪ تدوین موافقت‌نامه حقوقی شفاف و دقیق برای تضمین حقوق و تعهدات طرفین؛

▪ رصد پیشرفت طرح‌ها از نظر زمان‌بندی، هزینه و کیفیت؛

▪ شناسایی موانع اجرایی و ارائه راه‌حل‌های اصلاحی.

ب) معاونت موظف است بر اساس فهرست اولویت‌های ملی به منظور دریافت «برنامه توسعه زنجیره» فراخوان عمومی اعلام نماید.

پ) شرکت «پیشران نوآوری زنجیره» بر اساس موضوعات فراخوان و یا سایر موضوعاتی که اولویت آن‌ها توسط کمیته تأیید می‌شود، مطابق با فرمت اعلامی دبیرخانه کارگروه، «برنامه توسعه زنجیره» پیشنهادی خود را مبتنی بر مشارکت عمومی-خصوصی پس از تصویب در ارکان

حاکمیت شرکتی به دبیرخانه مذکور ارسال می‌کند.

ت) دبیرخانه کارگروه موظف است کلیه درخواست‌های ارائه شده را بر اساس اولویت، اهمیت و تطبیق با اهداف این دستورالعمل حداکثر ظرف دو ماه ارزیابی و در کمیته ارائه نماید.

تبصره ۱: مطابق با بند «ت» ماده (۴۸) قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت، اولویت‌های اولیه مورد نظر این دستورالعمل صنایع برق و میکروالکترونیک، خودروسازی با اولویت خودروهای برقی و هیبریدی، ماشین‌سازی و ساخت تجهیزات، صنایع پایین‌دستی نفت و گاز و پتروشیمی، معدن با اولویت مس و عناصر نادر خاکی، خدمات فنی مهندسی، نساجی و پوشاک و بازیافت تعیین می‌شود. سایر حوزه‌های اولویت‌دار به تشخیص کمیته معین خواهد شد.

تبصره ۲: «برنامه‌های توسعه زنجیره» بر اساس شاخص‌های زیر مورد ارزیابی قرار می‌گیرند:

- میزان ارزیابی/ارزآوری؛
- تاثیر در افزایش بهره‌وری و ارزش‌افزوده اقتصادی؛
- تاثیر در رفع گلوگاه‌های زنجیره ارزش؛
- تاثیر در افزایش توانمندی‌های فناورانه فنی؛
- اثرات استراتژیک (راهبردی) اجتماعی و زیست‌محیطی.

ث) کمیته موظف است پس از تائید اولویت و اهمیت «برنامه توسعه زنجیره»، نقش حمایت‌های دولتی شامل تامین مالی، اعتبار و معافیت مالیاتی، تنظیم‌گری و سایر حمایت‌های مورد نیاز پیشران نوآوری زنجیره، شرکت‌های دانش‌بنیان و توسعه‌دهنده فناوری را با هماهنگی «نهادهای دولتی و اجرایی» حمایت مشخص کند.

تبصره ۱: کمیته موظف است به صورت دوره‌ای گزارش مصوبات خود را در کارگروه ارائه نماید.

تبصره ۲: کمیته موظف است به صورت سالیانه بر اساس شاخص‌های عملکرد (KPI) گزارش عملکرد اجرایی برنامه مصوب و دستگاه اجرایی ذی‌ربط را به کارگروه ارائه نماید.

ج) موافقنامه اصولی تأیید «برنامه توسعه زنجیره» پیشنهادی پس از تصویب در کمیته توسط معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رییس‌جمهور امضا و به شرکت «پیشران نوآوری زنجیره» ابلاغ می‌شود.

چ) معاونت با ارائه بسته حمایتی یکپارچه مصوب کمیته شامل حمایت‌های مالی، مالیاتی، تنظیم‌گری و سایر حمایت‌های قانونی «نهادهای دولتی و اجرایی» با اهداف زیر در طرح مشارکت

و نقش آفرینی می کند:

- ۱- افزایش جذابیت اقتصادی طرح به منظور ترغیب بخش خصوصی به سرمایه گذاری؛
  - ۲- کاهش ریسک فعالیت های نوآورانه و فناورانه در طرح های توسعه زنجیره؛
  - ۳- جذب و توسعه فناوری و صیانت از توانمندی داخلی؛
  - ۴- توسعه و تسهیل همکاری شبکه شرکت های دانش بنیان با پیشران نوآوری زنجیره.
- تبصره: بخش اصلی حمایت های مالی معاونت از محل منابع درآمدی حاصل از مالیات بر درآمد و عوارض حاصل از صادرات کلیه مواد و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی و محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی و حقوق ورودی ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید، صنعتی، معدنی و کشاورزی موضوع بند «پ» ماده (۹۹) قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران تأمین می شود.
- ح) شرکت پیشران نوآوری زنجیره بصورت مستقیم و یا از طریق توسعه دهنده فناوری زنجیره به اشکال زیر در طرح مشارکت می کند:
- ۱- تأمین مالی: تأمین بخش عمده سرمایه مورد نیاز طرح از طریق سرمایه گذاری از محل آورده نقدی و غیرنقدی؛
  - ۲- تأمین زیرساخت: فراهم کردن زیرساخت های تولیدی و صنعتی مورد نیاز طرح؛
  - ۳- تأمین منابع انسانی: آموزش و توانمندسازی نیروی انسانی برای استفاده از فناوری های جدید و ایجاد ظرفیت های تخصصی در نیروی کار داخلی؛
  - ۴- مدیریت ریسک: پیش بینی و مدیریت ریسک های مالی، عملیاتی و فنی.
  - ۵- هماهنگی زنجیره ارزش: هماهنگی میان بازیگران مختلف زنجیره شامل تولیدکنندگان، تأمین کنندگان، و توزیع کنندگان.
  - ۶- انتقال فناوری و نوآوری: توسعه داخلی فناوری های نوین یا واردات فناوری های پیشرفته با توجه به پیوست فناوری.

شیوه‌نامه بهره‌مندی دانش آموختگان از تسهیلات خدمت نظام وظیفه تخصصی در شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق

در شصت و چهارمین جلسه کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۰۸، به منظور اجرایی‌سازی بند «ج» نامه شماره ۲۲۱۳/۱/۲۳۱/۲۰ مورخ ۱۳۹۷/۰۳/۱۳ حسب دستور مقام معظم فرماندهی کل قوا و در راستای اجرایی نمودن بند ۳-۵ تفاهم‌نامه همکاری متقابل معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور و ستاد کل نیروهای مسلح به شماره ۱۱/۷۳۷۸ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۴ و نامه شماره ۱۱/۱۲۹۰۳ مورخ ۱۳۹۷/۴/۱۹ و پیرو دستورالعمل استفاده از خدمت کارکنان وظیفه در شرکت‌های دانش‌بنیان به شماره ۲۲۱۳/۱/۱۵/۸۴۷ مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۱۵ تصویب شد:

ماده ۱- تعاریف:

- الف- معاونت: معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور.
- ب- شرکت دانش‌بنیان: شرکت‌ها و مؤسسات موضوع ماده (۱) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات -مصوب ۱۳۸۹- و اصلاحات بعدی آن.
- پ- شرکت خلاق: شرکت‌ها و مؤسسات موضوع تبصره بند «ب» ماده (۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان -مصوب ۱۴۰۱.
- ت- شرکت: شرکت دانش‌بنیان یا خلاق.
- ث- سرباز: متقاضیان مشمول فعال در شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق که بر اساس این شیوه‌نامه احراز صلاحیت شده و به ستاد کل نیروهای مسلح معرفی می‌شوند.
- ج- کارگزار: شرکت‌های مجری که تحت نظارت معاونت، انجام امور اجرایی این شیوه‌نامه و نظارت بر فعالیت سربازان را بر عهده دارند.

ماده ۲- تسهیلات:

مشمولان این تسهیلات با معرفی معاونت، دوره خدمت نظام وظیفه خود را مشتمل بر «دوره

آموزش نظامی» و «انجام خدمت (امریه سربازی) در شرکت» طی کرده و کارت پایان خدمت دریافت می کنند.

ماده ۳- سهمیه شرکت:

سهمیه جذب کارکنان وظیفه مأمور به شرکت‌ها تا سقف ۳ نفر برای هر شرکت دانش بنیان و برای شرکت‌های خلاق تا سقف ۱ نفر در سال و برای مدت یک سال ششمی تعیین می شود. تبصره- معاونت مجاز است برای سربازانی که در اجرای طرح‌های دارای اولویت ملی و یا منطقه‌ای نقش دارند، و یا شرکت‌های مستقر در استان‌های کمتر توسعه یافته و محروم، با توجه به ارزیابی مثبت دوره‌ای انجام شده، سهمیه شرکت را افزایش دهد.

ماده ۴- شرایط مشمولان:

الف- شرایط شرکت:

شرکت باید یکی از شرایط زیر را دارا باشد:

- ۱- دارای اظهارنامه مالیاتی باشد.
- ۲- دارای حداقل ۳ نفر نیروی شاغل تمام وقت بر اساس آخرین فهرست بیمه مورد تأیید سازمان تأمین اجتماعی باشد.

ب- شرایط سرباز:

- ۱- دانش آموخته و دارای مدرک کارشناسی، کارشناسی ارشد و یا دکتری غیرپزشکی باشد.
- ۲- در ۴ ماه قبل از درخواست دارای سابقه بیمه تمام وقت در شرکت بکارگیرنده باشد.
- ۳- با توجه به پیوست ۱، متقاضی باید حداقل ۵۵ امتیاز از فعالیت‌های فناورانه را کسب کرده باشد.

۴- موضوع فعالیت فرد در مدت زمان حضور در شرکت، باید در راستای کالا و خدمات دانش بنیان یا خلاق آن شرکت باشد.

۵- جزء افراد کلیدی شاغل در شرکت دانش بنیان باشد (مطابق پیوست ۲).

تبصره ۱- متقاضیان مشمول بر اساس امتیاز کسب شده در هر دوره اعزام، رتبه بندی شده و افراد با بیشترین امتیاز به ستاد کل نیروهای مسلح معرفی خواهند شد.

تبصره ۲- تأیید اولیه افراد توسط معاونت بر اساس امتیازبندی صورت گرفته، به منزله تأیید نهایی افراد نیست. پس از بررسی پروپوزال (شرح فعالیت شخص در شرکت) ارائه شده توسط متقاضی،

نتیجه نهایی مشخص و اطلاع رسانی می‌شود.

ماده ۵- فرایند اجرا:

فرایند اجرای این تسهیلات به شرح زیر است:

الف- ثبت درخواست اولیه توسط متقاضی در سامانه دانش‌بنیان ۱ انجام می‌شود. پس از بارگذاری اطلاعات هویتی، تحصیلی، شغلی، پروپوزال اولیه و سایر اطلاعات مورد نیاز در این سامانه و ثبت درخواست، این درخواست در مرحله بعد در اختیار شرکت قرار می‌گیرد.

ب- شرکت باید درخواست دریافتی از سوی فرد را در کارتابل خود در سامانه دانش‌بنیان تأیید کند.

پ- درخواست‌های ارسالی از سوی شرکت‌ها برای امتیازبندی در اختیار کارشناسان معاونت (کارگزاران تسهیلات نظام وظیفه تخصصی) قرار می‌گیرد. معاونت پس از امتیازبندی و رتبه‌بندی فهرست اولیه را اعلام می‌کند.

ت- شرح فعالیت متقاضی (پروپوزال) که مشخص‌کننده فعالیت ایشان در طول خدمت در شرکت می‌باشد، توسط داوران بخش ارزیابی شرکت بررسی می‌شود و در صورت تأیید، متقاضی وارد فرایند امریه در شرکت خواهد شد.

ث- پس از تأیید و اعلام فهرست اولیه، فرد متقاضی باید در بازه زمانی مشخص شده مدارک مربوط به حراست و فرم اداری را تکمیل و پس از تأیید نهایی پروپوزال، برگ سبز اعزام را در سامانه جامع پاسخگویی معاونت بارگذاری می‌کند.

ج- چنانچه با درخواست فرد موافقت نشود، متقاضی مجاز است با ارتقای فعالیت‌های فناورانه خود و افزایش امتیاز صرفاً یک‌بار دیگر، درخواست خود را در سامانه دانش‌بنیان ارسال کند.

چ- شرح مبالغ مربوط به هزینه آموزشی، بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح، بیمه بازنشستگی، بیمه عمر و حوادث پس از ابلاغ در هر زمان توسط ستاد کل نیروهای مسلح به معاونت به شرکت‌ها و مأموران وظیفه اعلام می‌شود. لازم به ذکر است با توجه به تغییر این مبالغ بصورت سالانه یا ماهانه، مابه‌التفاوت پرداختی‌ها برای مأموران وظیفه توسط معاونت هنگام تسویه از شرکت دریافت خواهد شد.

ح- پرداخت کلیه هزینه‌های فرایند بکارگیری سرباز امریه بر عهده شرکت است.

خ- پس از تأیید معاونت و تأیید نهایی ستاد کل نیروهای مسلح، فرد برای گذراندن دوره آموزشی به ستاد کل نیروهای مسلح معرفی خواهد شد.

د- فرد پس از گذراندن دوره آموزشی از سوی یگان خدمتی به معاونت معرفی خواهد شد و سپس توسط معاونت به شرکت تخصیص خواهد یافت.

ذ- معاونت هیچ تعهدی نسبت به پرداخت حقوق و مزایای سرباز ندارد و تمامی مسئولیت پرداختها بر مبنای مقررات ستاد کل نیروهای مسلح بر عهده شرکت خواهد بود.

ر- در صورت عدم پرداخت هزینهها توسط شرکت، سهمیه شرکت لغو شده و فرد جهت ادامه خدمت به معاونت تخصیص خواهد یافت و در نهایت به مرکز آموزش دهنده (پادگان) معرفی خواهد شد.

ز- سرباز و شرکت موظف هستند در طول دوران خدمت در دوره‌های سه ماهه گزارشی از شرح فعالیت و حضور فرد (به همراه میزان مرخصی استحقاقی و استعلاجی) و مستندات پرداختی به فرد را در سامانه جامع پاسخگویی معاونت ارسال کنند. همچنین لازم است سرباز امریه قبل از اعزام به مرخصی و مأموریت درخواست خود را در همین سامانه به معاونت اطلاع دهد. در صورت تأیید کارشناس امکان استفاده از این موارد وجود خواهد داشت.

ژ- در طول دوران خدمت، فعالیت‌های مأمور وظیفه و حضور و غیاب وی علاوه بر مدارک ارسالی توسط شرکت، به صورت تلفنی، آنلاین و بازدید حضوری رصد خواهد شد. در صورت عدم حضور شخص و محرز شدن تخلف مأمور وظیفه و شرکت، نسبت به لغو امریه ایشان و معرفی به مرکز آموزش دهنده اقدامات لازم انجام خواهد شد.

س- فرد و شرکت موظفند ضوابط ابلاغی مصوب ستاد کل نیروهای مسلح در رابطه با نحوه حضور فرد، میزان پرداختی و تعامل با سازمان بکارگیرنده را رعایت کنند.

ش- در صورتی که شرکت از کارکنان وظیفه مأمور رضایت نداشته باشد، می‌تواند با ارائه دلایل و مستندات فرد را به معاونت معرفی کند.

ص- در صورتی که مأمور وظیفه نسبت به رفتار و تعامل شرکت با خود رضایت نداشته باشد، باید این موضوع را به معاونت اطلاع دهد.

ض- چنانچه در هر مرحله از بررسی مشخص شود متقاضی اطلاعاتی را خلاف واقع اظهار کرده است، از تمامی تسهیلات معاونت محروم می‌شود و عدم صداقت وی به دستگاه‌های ذی‌ربط اعلام

و موضوع از مسیر حقوقی پیگیری خواهد شد.

ط- در صورتی که حضور و فعالیت فرد در شرکت توسط معاونت تأیید نشود، معاونت اقدامات مقتضی را با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح انجام می‌دهد.

ماده ۶: ضوابط و الزامات اجرایی

شرکت و فرد متعهد به رعایت موارد زیر خواهند بود:

الف- ارسال درخواست و تأیید آن توسط متقاضی و شرکت، در بازه‌های زمانی مشخص شده در سامانه، برای هر اعزام انجام شود.

ب- بازه‌های زمانی ثبت درخواست اعزام‌ها با توجه به سهمیه و شرایط اعلام شده از سوی ستاد کل نیروهای مسلح امکان تغییر خواهد داشت.

پ- شرکت اجازه واگذاری انجام کار به صورت دور کاری و همچنین فعالیت‌هایی که شأن سرباز را خدشه‌دار می‌کند، به کارکنان وظیفه را ندارد.

ت- زمان دوره خدمت نظام‌وظیفه به صورت امریه در شرکت دانش‌بنیان به همراه دوره آموزشی ۲۴ ماه است و فرد در تمام طول خدمت در عین رعایت مقررات ستاد کل نیروهای مسلح (ابلاغیه شماره ۱)، تابع مقررات شرکت نیز خواهد بود.

ث- محل خدمت و موضوع فعالیت فرد در شرکت باید به تأیید معاونت برسد و هرگونه تغییر در این رابطه باید به طور رسمی به معاونت اطلاع رسانی شود.

ج- شرکت باید دارای سیستم ثبت ورود و خروج باشد و ورود و خروج مأمور وظیفه را در شرکت ثبت کند. مستندات لازم درباره درخواست مرخصی و مأموریت کاری باید با امضای مدیر ذی‌ربط بصورت مکتوب در شرکت نگهداری شود و در صورت درخواست معاونت یا ناظر در فرایند بازدید از شرکت، ارائه شود.

چ- مرخصی استعلاجی و استحقاقی کارکنان وظیفه مأمور تابع مقررات و بخشنامه‌های ابلاغی از سوی ستاد کل نیروهای مسلح است.

ح- هرگونه صدور تأییدیه خدمتی کارکنان وظیفه مأمور برای ارائه به اداره راهنمایی رانندگی، دفترخانه اسناد رسمی و سایر دستگاه‌ها از طریق شرکت ممنوع است و توسط یگان خدمتی انجام خواهد شد. در صورتی که مأمور وظیفه نیازمند ارائه نامه برای هر ارگان یا سازمانی باشد، لازم است ابتدا درخواست خود را در سامانه جامع پاسخگویی معاونت ارسال کند و پس از آن نامه

درخواست خطاب به مرکز آموزش دهنده برای ایشان تهیه خواهد شد.

خ- شرکت موظف است کارکنان و وظیفه را در موضوع شرح فعالیت مشخص شده برای وی به خدمت گیرد و سپردن هرگونه فعالیت در راستای تخصص ایشان بلامانع است.

د- در صورتی که ستاد کل یا معاونت در نظارت‌های خود مطلع شود که شرکت خارج از دستورالعمل به کارگیری و یا خارج از بخشنامه‌های صادره رفتار کرده است، نسبت به ادامه فعالیت سرباز و سهمیه تخصیص یافته به شرکت تصمیم‌گیری خواهند کرد.

ذ- جزئیات مربوط به تمامی موارد ذکر شده در این شیوه‌نامه بصورت ابلاغیه (ابلاغیه شماره ۱) در اختیار شرکت‌ها و مأموران وظیفه قرار می‌گیرد.

ماده ۷: نظارت بر اجرای شیوه‌نامه

الف- شرح موارد مسکوت، تفسیر مفاد، طراحی نظام اجرایی شیوه‌نامه و نظارت بر اجرای صحیح مفاد آیین‌نامه و شیوه‌نامه، بر عهده معاونت توسعه شرکت‌های دانش بنیان خواهد بود.

ب- معاونت مجاز است در طول زمان اجرای شیوه‌نامه، مصادیق دیگر فعالیت‌های فناورانه و تغییر امتیاز مصادیق موجود را شناسایی و به کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان پیشنهاد دهد.

پ- در موارد خاص، برای شرکت‌های اولویت‌دار و متقاضیان امریه دانش بنیان در این شرکت‌ها، در صورت عدم احراز برخی از شرایط این شیوه‌نامه، تصمیم نهایی با اجازه معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور توسط معاونت توسعه شرکت‌های دانش بنیان معاونت گرفته خواهد شد.

ت- مسئولیت اجرای بند «ب» ماده (۴)، بند «ت» ماده (۵) و بند «خ» ماده (۵) برای تخصیص سرباز امریه در شرکت‌های خلاق، بر عهده ستاد فناوری‌های نرم و توسعه صنایع خلاق است.

ماده ۸: تصویب و اجرا

این شیوه‌نامه مشتمل بر ۸ ماده و ۳ تبصره، در تاریخ ۱۴۰۴/۱۰/۰۸ به تصویب کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان رسید و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است.

پیوست ۱: سقف امتیاز تسهیلات نظام وظیفه تخصصی

توضیحات	دکتری تخصصی	کارشناسی ارشد	کارشناسی	مقطع تحصیلی	
				فعالیت تمام وقت	مقطع تحصیلی
به ازای هر ماه ۰/۵ امتیاز تبصره: در صورت داشتن سمت مدیرعامل، عضویت در هیئت مدیره یا هیئت موسس به ازای هر ماه ۰/۶ امتیاز تعلق می‌گیرد.	۱۰	۱۰	۱۰	۴ تا ۲۴ ماه سابقه بیمه	
	۲۲	۲۲	۲۲	۲۴ تا ۴۸ ماه سابقه بیمه	
	۳۰	۳۰	۳۰	۴۸ ماه و بیشتر	
	۴۰	۲۵	۱۰	امتیاز مدرک دانشگاهی	
		کمتر از ۱۵	کمتر از ۱۴	عدم تأیید	امتیاز معدل
		۱۵	۱۵	۱۴-۱۷	
		۲۰	۲۰	بالای ۱۷	
	۳۰	۳۰	۳۰	* امتیاز ارزیابی معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری	
۵ امتیاز بالاتر به ازای هر فرزند	۱۵			وضعیت تأهل	
	خلاق	نوآور	فناور	نوپا	نوع شرکت
	۱۵	۱۰	۱۰	۱۵	امتیاز شرکت
بر اساس فهرست اعلامی سمت می‌باشد.	۰	۲۰	۲۰	۲۰	شرکت‌های همکار سمتا
استان‌های سیستان و بلوچستان، کهگیلویه و بویراحمد، گلستان، کردستان، آذربایجان غربی، لرستان، خراسان شمالی، خراسان جنوبی، چهارمحال بختیاری، ایلام	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	امتیاز مناطق کمتر توسعه یافته و محروم

* کسب حداقل ۱۰ امتیاز این سند ضروری است. شرایطی نظیر کیفیت دانشگاه محل تحصیل، تناسب رشته، توانمندی پژوهشی و سایر موارد مرتبط در نظر گرفته می‌شود.

پیوست ۲: افراد کلیدی شاغل در شرکت‌های دانش بنیان

افراد کلیدی و بنیانگذار: شامل یکی از موارد زیر است، که امتیاز لازم را در جدول نهایی کسب کرده باشد:

- افرادی که شرکت دانش بنیان را راه‌اندازی و اداره می‌کنند شامل: بنیانگذاران شرکت، اعضای هیات مدیره و مدیر عامل.
- مدیران شرکت که حداقل مسئولیت یک واحد را در شرکت برعهده دارند.
- افراد متخصصی که در طراحی، توسعه و پشتیبانی محصولات دانش بنیان شرکت نقش دارند.
- اعضای تیم تحقیق و توسعه و کنترل کیفیت شرکت.
- متخصصین ماهر در فرایند تولید شرکت.
- افراد فعال در تیم بازرگانی شرکت، جهت صادرات و تامین کالاهای راهبردی.
- افراد دارای نقش کلیدی که عدم حضورشان، ارائه خدمات یا تولید محصول در شرکت را دچار اختلال خواهد کرد.